Huszonhetedik évfolyam 87. szám

Szerkesztőség: Városház-épület. Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponkint d. u. 4—5 óra közt.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városházépület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyilttér petitsora 20 fillér

Előfizetések, valamint a hirdetések vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900.

Felelős szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök november 1.

A kegyelet.

Az emberi szív megnyilatkozásai között kiválóan a kegyelet-érzelmet tartjuk olyannak, amit bírálgatni nem is szép, nem is helyes. A kegyeletnek végre is sablónt szabni, azt határozott esztetikai keretekbe szorítani nem lehet. E tekintetben mindenki jogosan hódol a maga egyéni izlésének. A vagyonosabb egyén mindenesetre fényesebben nyilvánithatja kegyeletét, mint a szegény, kinek talán keservesen kell küzdenie, verejtékeznie a mindennapi kenyérért. Az idealisán gondolkozó, emelkedett lelkü ember azonban egyforma meghatottsággal áll minden kegyeleti aktus előtt, akár fényesen, akár szerényebb formában mutatkozik.

E gondolatoknak aktualitást ad a keresztény világnak a halottak emlékezetére szentelt estéje.

A temetőt benépesitik ezen az estén nemcsak a kegyeletnek áldozók, hanem olyanok is, kik ezt a kegyeleti aktust egyszerüen csak látványosságnak tekintik. Ezek a halottak estéjén megnyilatkozó kegyeletnek kegyetlen kritikusa, akik ridegen, meghatottság nélkül bírálgatják a holtak sirja fölött az élők kegyeletét.

Ez a bírálgatás semmiképen sem szép, és csak sérti a megemlékezésnek ezt a megható gyász ünnepségét.

A kegyelet akár fényes pompával, pazar kivilágitással, akár egy szerény koszoruval, csendesen pislogó mécscsel nyilatkozzék meg, mindenképpen csak kegyelet, melyet a nemesebb gondolkozásu és érzésü egyén minden formájában tiszteletre méltónak tart, s előtte bírálgatás nélkül, meghatottsággal hajol meg.

Ki ne hajolna meg például tisztelettel a főgymnázium ifjuságának kegyeletes megemlékezése előtt, midőn gyászlobogóval vonul a kegyesrendiek földiszitett sirboltjához, hogy tanintézetük volt tanárjai iránti hálás kegyeletüket lerójják?

És ki ne fogadná meghatottsággal mindazoknak az egyesületeteknek és testületeknek nagyobb vagy szerényebb alakban megnyilatkozó kegyeletét, amelyek volt tevékeny, érdemes tagjaik sirja fölött ha csak néhány pillanatot is szentelnek a megemlékezésnek?

Ezekkel szemben csak a meghatottságnak, a tisztelettel való meghajolásnak van helye.

A birálatnak csak a kegyelet elmulasztásával vagy a kegyeletlenséggel szemben van meg a maga jogosultsága.

Ha azt látjuk, hogy egyik-másik elhunyt jelesünk sirja teljesen át van adva a feledékenységnek: e mulasztás mindenkit feljogosit a mulasztással szemben a kritikára.

Itt pihennek a nkanizsai temetőben *Erdősi* Eugenia müvésznő, *Tersánszky* Ferenc, *Bátorfi* Lajos, *Mihály* Endre irók. Valamikor, — amikor még a boldogult Irodalom- és müvészetpártoló Egyesület élt és virágzott, — *Erdősi* Eugénia sirjához annak az egyesületnek tagjai kivonultak halottak estéje alkalmából és megémlékeztek róla. Ma már ezt a sirt is csak a családi kegyelet keresi föl.

Pedig most is van városunkban „Irodalmi és Müvészeti Köre".

Miért nem emlékezik meg hát e jeles müvésznőről és miért adja át a feledésnek ama három iró sirját, kik közül az egyik (*B*átorfi Lajos) az „Irodalmi és Müvészeti Kör" tulajdonképeni megteremtője volt; mert az ő meghivására gyültek egybe elsőben azok, akik a Kör megalakitását kezdeményezték.

Vagy mi már ebben a rémséges közönyünkben még a temetői kegyeletet illetőleg is annak a mozdulatlanságra kárhozató elvnek nyomása alatt állunk, hogy: „quieta non movere?"

TÁRCA.

Halottak napján.

— Irta: Vajdai Szabó István —

Az ősz hideg szele fu ram: fazom.

Érzem, hogy dermed meg körülöttem lassu halállal a természet.

A virágok bágyadtan hajtják le fejőket, haldoklik minden s nem sokára rájok borul a csillogó fehér szemfödél...

Ugyan hányan érjük meg ujra a természetébreledést, tavasz kinyilását?

Ismertem eleven fiucskát, égő szemü leányt: korliadozó csontjaik most ott senyvednek a barna rögök alatt.

Ismertem erős, tettre kész, gazdag szivü, közjóért hevülő lelkes férfit, szerető hitvest, boldog családanyát: elporladt tetemük a föld férgeinek szolgál táplálékul.

Elég a példa..... Fáj belőle ennyi is!

Hol a szív, mely meg ne rendüljön, ha a halál hideg ujjai érintik hurjait?

A temetőbe megyek, jertek velem.

Van ideje a vigasságnak, van ideje a gyásznak is.

.....Ah! a létel és a nemlétel kérdése oly korlát, melyen véresre veri agyát a keresztül törésért sovárgó halandó, de a melyet átlépnie teremtett lénynek nem adatott...

Szent titok!

Örök látylad előtt alázatosan lehajtott fővel áll meg a máskor oly büszke, gőgös emberi érz!

Boldogok, a kiknek erős hitük van, mely elüzi lelkükről a kételkedés marcangoló ölyveit. A kik megnyugvást tudnak találni abban, hogy ugy van ez jól...

Boldogok, a kik egy jövendő élettől várják a kárpótlást a jelen siralmaiért. A kik élőhittel táplálják lelkük legszentebb belsejében — a feltámadás igéit, az örökélet magasztos reménységét.

A szeretet nagy áldás és nagy átok rajtunk.

Nem ennek köszönjük-é egész életünk legragyogóbb örömeit és legsötétebb fájdalmait?... A ki ezt kioltaná szivünkből, mintha ércből öntött virágot adna kezünkbe, az igazi helyett.

Nem kellene félnünk többé, hogy elhervad, szirmai lehullnak, — de vajjon kelne-e igaz gyönyör láttára lelkünkben?...

Igen, mulandóság az, a mi szépségét, becsét megadja lelkünknek.

S a fájdalom az a nemes szivnek, a mi a tisztitó tűz az aranynak. A ki sohasem szenvedett, nem tudja mélyen érezni a nyönyört, s az igaz szeretetet csak az tudja nagyra becsülni, a kit már megkeseritett a — csalódás...

Az élet keserüségei, a gyász, a fájdalom avat bennünket igazi emberré...

Hiuság, rang, vagyon, dölyf — mit diesekesztek?!

Itt van a — határ!

Nincs ékesebben szóló ostorozója az emberi gyarlóságoknak a néma temetőnél!

...Ha a magasba szállva végig futhatnánk szemünkkel e hon ezeresztendős történetét, látnók akkor, miként váltják fel nemzedékek a nemzedékeket; miként dolgozik, fárad, tusakodik, épit, harcol az elődt az utódok érdekei...

...Jaj annak a családnak, jaj, mert a bizonyos szétzüllés fenyegeti — a melynek tagjai nem áldoznak többé őszinte fájdalommal, — igaz könnyel az elköltözöttek emlékeinek.

Kihalt a szeretet az ilyen lelkekből s igy elszakadt az egyetlen lánc, mely embereket igazán egyesiteni képes!

A koszoru?...

Hiu cafrang, mely sokszor ép arra jó, hogy betakarja a szivet, mely adja, hogy ne lássák, milý végtelenül sivár, üres az....

Ha külsőségekké fajul a gyász: hagyjátok el!

Ne gondoljátok oly együgyünek az embereket, hogy ezt összetévesztik az igaz fájdalommal.

...Hiszen az Istent ugy sem lehet félrevezetni.

...Jertek, boruljunk le mindnyájan a temető sötét hantjaira.

A porról, mely kedveseink tetemből lett, tanuljuk meg, milý mulandó, milý semmisége minden, de minden ezen a sáros földtekén...

A szeretetből, mely sirban nyugvó kedveseink iránt ma is oly csordultig arasztja szivünket; erről a mi mély szerelmünkről tanuljuk meg, hogy van bennünk valami, amit nem változtathat földdé a sir hatalma sem, a — lélek.

Hasson át bennünket rendithetlen hit, hogy kedveseinket meg fogjuk látni még egy szebb, egy boldogabb hazában, „hol szebb a rózsa, tisztább a patak"...

Mert a fájó lélek nem bölcselkedik, hanem — hisz!

A kinek kedveseit eltemettük, nem kérdezi az chémiától minő alkatrészekre fognak az imádott

A nyomor orvoslása társadalmi uton.

Mennyi a nyomor és mennyi az ebből kifolyó bün ezen a világon! Közel és távol az egyik bün a másik éri, s a napilapok — kényelenek lévén azokról beszámolni — ujdonságaik közt alig hozhatnak egyebet, mint öngyilkosságot, sikkasztást, hamis pénzverést, lopást, rablást, gyilkosságot. S ez nem hogy javulna, hanem évről-évre rosszabbodik. Valóban, a társadalom szomoru képét tárja ez elénk. De hát miért van ez igy? Mi viszi ezeket az embereket a bün széles ösvényére? Bizony sok esetben nem más, mint az inség, a nyomor és az éhség.

Öngyilkosság nyomor miatt! Mily borzasztó dolog s mintegy az égtelé emelt vád az egész társadalom ellen. Hát nem volt senki, széles e világon, a ki ezen nyomorultnak egy mentőszalmaszálat nyujtott volna? Hát nem volt senki, a ki az által, hogy foglalkozást szerzett vagy adott volna neki, megmenthette volna egy ember életét, megtarthatta volna a társadalomnak egy tagját és talán egy nagyon is hasznavehető tagját?! És most ott fekszik átlőtt halántékkal vagy sártól vagy iszaptól tapadó hajjal. Nem birt megküzdeni ama paizsos férfiuval, kinek neve Inség, nem volt ereje és kitartása a hosszu harcra, e vesztette bátorságát és ellentálló képességét: azért eldobta a legyvert, megfutott és örök nyugodalmat keresett a halálban. S még szerencse, ha nem siratja benne egy nyomorult anya és négy-öt apró gyermek egyetlen gyámolát. S mit mondjunk azokról, kiket a nyomor és inség lopásra kényszerit? Hány szegény ifju, hány szerencsétlen leány ült már a vádlottak padján, kik egyedüli mentségül csak azt tudták fölhozni, hogy akkor, mikor a bünt elkövették, éhesek voltak.

Ezen a bajon segiteni a közjótékonyság legfontosabb és legsürgősebb feladata. Itt egy ember segitsége számba se jön, itt az egész társadalomnak egyesülve, vállvetve kell arra törekedni, hogy ki-ki a maga módja, de mindenki egy közös elv szerint segitsen a társadalom nyomoruljain. Igaz, hogy sokan még az ebbeli legkisebb emberbaráti kötelességüknek sem tesznek eleget, amennyiben még az ajtójukon kopogtató szegény könyörgő szavát sem hallgatják meg, hanem durván elutasitják ajtójuk elől. Mások ugyan vetnek a nyomorultnak 1—2 fillért, de ez sem segit rajta, mert a könnyen szerzett pénzen könnyen is tulad, s nem ritkán esik meg, hogy az igy kapott néhány fillérrel egyenesen a korcsmába megy. S miért ne? Hiszen megvan a kilátás, hogy ha ismét kéreget néhány házban kap a jószivü emberektől ujból annyi élelmet, a mennyivel elütheti éhségét, azonkivül pedig még jut néhány fillér a korcsmárosnak is.

Ilyen közvetlen kisebb-nagyobb pénzadománynyal csak a testi és lelki nyomorékokon segithetünk egy rövidke időre, kik fogyatkozásaik miatt képtelenek testi vagy szellemi munkával megkeresni mindennapi kenyerüket.

De nem segithetünk vele a szegényeken, mert magunk neveljük őket koldusokká az által, hogy lustaságra szoktatjuk őket; s mennél inkább kényeztetjük a társadalom ilyen nagyobb mérvü adakozásokkal szegényeit, annál inkább okolja önönmagát, ha a koldulók és kéregetők száma egyre szaporodik. Ezen az uton nem megyünk semmire.

De talán segithetnénk a bajon, ha jótékonycélu előadásokat rendeznénk s azok jövedelmét szétosztanók a szegények között, kiken talán segitve volna, ha egyszerre jutnának nagyobb összeghez? Jól ismerjük ezeket a jótékonycélu előadásokat. A földi nyomor és inség olyan jó ürügy és jogcim arra, hogy táncoljunk, mulassunk. S ha annak a rengeteg összegnek, mely egy ilyen alkalomkor selyemért, bársonyértcsipkéért stb. a kereskedők (tőlünk sajnos többnyire a bécsi áruházak) kezébe kerül, mondom, ha ennek az összegnek legalább egynegyedrésze jutna a szegényeknek, bizony-bizony, ezzel a pénzzel már lehetne valamit kezdeni. De ha a zárszámadást megcsináljuk, a rengeteg kiadások e legtöbb esetben feleméstik a még oly szép jövedelem legnagyobb részét; ugy, hogy vajmi kevés az, s mi a szegényeknek jut. De a jótékonycélu előadás remekül sikerült, mert mindenki pompásan mulatott. Az előadás és a mulatság tehát megvolt, de hol a jótékonyság, ama legelső az erények között? a szív, de különösen a nő szív ama legszebb virága?

Tehát ez sem az igazi jótékonyság, ez annak csak torzképe. A valódi jótékonyság sokkal boldogitóbb valami: gondozni az árva kisdedet, gyámolitani az öregeket, segiteni a szegényeket ápolni a betegeket, vigasztalni a szerencsétleneket és sebhedt szivüeket, megtériteni a bűnösöket: ez az a nagy és szent cél, melyet a jótékonyság álta el kellene érni. Igaz, hogy a társadalom már sokat tett, ebben az irányban is Itt vannak az árvaházak a szegény- és kórházak s a ki odajuthat, azon segitve van. De ki vigasztalja a szerencsétlent, ki téritő a bűnöst? Egyedül csak az, a ki neki munkát ad. Mert a munka elfeledteti a szív baját és a bünre hajló emlékéből kiszoritja a bün tudatát. Munkát tehát a szegénynek és nem pénzt, mert a valódi, az igazi jótétemény a munka. Mindenkinek a neki megfelelő munka a kellő időben: és segitve lesz a társadalom egyik legnagyobb baján.

Ez különösen a mostani időben okvetlenül és égetőn szükséges, mert hány jobb házból való fiatal leány kénytelen ma már a megélhetési viszonyok nehezsége miatt önerejéből megküzdeni az élettel. S a legtöbben egyenesen vágyaik Mekkájába: Budapestre mennek. De csalódnak, mulik az idő, alkalmazást nem nyernek; s ha nincs bennük elég bátorság és erkölcsi erő megküzdeni a világgal, ha elzüllenek, elpusztulnak, kit ér miattuk a felelősség. Az egész társadalmat, mely sok mindenféirről gondoskodik ugyan; de a fiatal magukra hagyatott leányokat nem veszi oltalma alá; mert sokan azt hiszik, a cselédszerző intézmény eléggé gondoskodik mindazokról, a kik dolgozni akarnak, a kik pedig nem akarnak nehéz munkából becsületesen megélni, ám lássák, mi lesz velük. A kik igy beszélnek, nem tudják, mi játszódik ott le a szinfalak mögött, nem tudják, mennyi kellemetlenségnek vannak ott különösen azon nők kitéve, kik jobb sorshoz voltak szokva s kiket csak az élet nyomora vetett oda.

Tanuljunk azért ebben is a müvelt nyugattól s annak példáján buzdulva, annak nyomdokain haladva, teremtsük meg az igazi társadalmi jótékonyságot hazánkban s létesitsünk, első sorban természetesen a fővárosban, olyan intézményt, melynek feladata volna, hogy szegény, foglalkozás nélküli egyéneknek tisztességes, nekik megfelelő munkát szerezzen, de addig is, mig foglalkozást nyernek, azok elszállásolásáról és eltartásáról gondoskodjék. De ezt az időt sem szabadna tétlenül tölteniök, mert a tétlenség minden bün kutforrása s azért az egész intézmenyt ugy kellene szervezni, hogy mindenkinek, egyen az nő avagy férfi, akadjon valami foglalkozás mindaddig is, mig alkalmazást nyernek s helyüket más valaki foglalja el.

S egy ilyen intézmény létesitése nem tartozik a lehetetlenségek közé. Nem kell hozzá egyéb, mint az egész társadalom részéről egy kis jóakarat, könyörület, szivjóság és áldozatkészség. Hány mindenféle intézményt létesitett már a felebaráti szeretet és könyörület, bizonyára akadnak még jószivü egyének, kik ezt az egyet létesiteni fogják. És ha alakulnak önkéntes mentőegyesületek, melyeknek tagjai se éjjel se nappal, se időt se fáradságot nem kimélve, meg saját életüket is készek feláldozni, hogy szerencsetlen felebarátjuk fájdalmát enyhitsék és ha alakulhat önkéntes tüzoltóság, mely a legnagyobb életveszélyivel is kész megmenteni felebarátja földi javait: nem alakulhatna e egy oly önkéntes egyesület is, mely zászlajára ama szent jelszót irná: »Munkát a szegénynek!« s mely minden erejét, tehetségét és befolyását arra forditani, hogy jelszava megvalósitása által a nyomort enyhitse, a fájdalmat csillapitsa és a bünt pedig kiszoritsa a társadalomból. Vagy talán kevésbbé szép, kevésbbé nemes és magasztos az a hivatás az a hivatás, mely nem e földi javakat nyujt és menti, hanem az ember mocsoktalan becsületét és saját legbensőbb enjét védi a kisértések ellen.

S ha igy a felebaráti szeretet, könyörület és szánakozás megteremtene egy ilyen teljes szervezettől biró intézményt a fővárosban, s ha az megyénkint szervezve kiterjedne lassankint az egész országra, hány szegény nyerhetne foglal-

---

ákok szétbomlani, nem adja az oda a faltámadás hitét semmi tudományért...

Nekem is vannak halottaim, gyakran el-eltársalgom velük magános óráimban... Ugy vagyok ezzel a fájdalommal, mint az arzénikum-evő, ha abba hagyja a méregevést, hát meghal.

Fájdalmasan édes siestája ez az én lelkemnek, — törött reményekből megalkotott — nyugvás ... És én szivesen nyugszom e törött reményeken.

Hiszem, hogy az én halottaim is fel fognak egyszer támadni...

Igen, igen — feltámadunk!...

Viola.

Folytassuk hát a csendes emlékezést erről a nyiltszivü, szókimondó papról, aki halálos ellensége, ostorozója volt minden pöznak, minden nagyképüskődésnek; aki sohasem szinészkedett, mert mindig egyforma volt: reverendában is, reverenda nélkül is. Mindig áldott lelkü, őszinte, igen sokszor talán az érdességig őszinte papember, aki nem csupán olcsó igékkel, hanem akárhányszor sokjába került tettekkel is hűséges, odaadó pásztora volt hiveinek.

*

Az ő megszeretett káplánja, Bor Gábor, csakugyan kitünő szónok volt, még pedig rögtönző szónok.

Büszke volt erre a káplánjára nagyon. Ha egy-egy vidékbeli urral vagy urnővel találkozott, rendesen megkérdezte, hogy hallott-e már szép predikációt.

— Ha nem hallott — szokta mondani — jöjjön el Merenyére, hallgassa meg az én káplánomat. Jobban beszél az „ex abrupto", mintha a püspök egy hétig tanulja a predikációját.

Egyszer azután az ismerős uri-családok csakugyan összebeszéltek és egyik vasárnap reggel egymásután robogtak be a kocsik a plébánia-lak udvarára.

Mikor mind együttvolták, akkor kirukkoltak a szinnel, hogy ők most a káplán urat akarják meghallgatni.

— Teringettét — mondta Viola — ez most nagy meglepetés lesz, mert a mai predikációra én készültem. Különben gyerünk, beszéljünk vele! Tud ő rögtönözni is. Talán vállalkozik.

A társaság bevonult az udvar éjszaki részén álló külön-épitett káplán-lakba. Elülment maga, Viola.

— Adjon Isten, kedves Gábor öcsém! Nézze csak, milyen tekintélyes deputációt vezetek magához. Tudja: mit akarnak?

— Nem én, kedves urambátyám, ha meg nem mondja.

— Azt akarják, hogy prédikáljon nekik.

— Itt? Nagyon szivesen. Csak tessék helyet foglalni, ki ahogy ellér.

— Nem, nem, édes öcsém! A templomban akarják hallani, még pedig ma, azonnal. Vállalkozik?

— Miért ne, kedves urambátyám, ha átengedi a mai nap dicsőségét.

Viola diadalmas arccal tekintett végig az uritársaságon. Majd ismét káplanja felé fordult.

— Hanem hát tudja kedves Gábor öcsém, én szeretném bemutatni ezeknek az uraknak, hogy maga milyen kitünő rögtönző szónok. Engedje meg, hogy a thémát majd csak a katedrára küldhessem föl. Tudja: olyan formán akarom én ezt, mint ahogy az egyszeri franciskanus baráttal történt. Az is afféle rögtönző volt. Annak is azt mondta egyszer a plébánia patronusa — aki nem akarta elhinni rögtönző képességét — hogy majd egy papirosra fölirja és felküldi neki a thémát a kathedrára. Fel is küldötte. A barát fölnyitotta a papirost, forgatta; de nem talált rajta egy betüt sem. Akkor szépen összehajtogatta megint a papirt és elkezdte prédikacióját, hogy: »semmiből teremtette Isten a világot!« Hát én is ilyenformán gondolom.

— Jól van, kedves urambátyám! Ahogy parancsolja.

Az uritársaság azután nagy kiváncsisággal vonult be a merenyei templomba. Viola már menet közben megsugta nekik, hogy ő egy üres bugyellárist fog felküldeni káplánjának. Maga is kiváncsi volt: megérti-e ebből a jelképből a thémát, hogy a szegénységről kell prédikálnia.

Mikor a káplán felolvasta az evangeliumot és a néppel elimádkozta a Szent-Lelket segitségül hivó imát, — a dékán megjelent a katedra ajtajában és átnyujtotta neki az üres erszényt.

Bor Gábor fölnyitotta, bele is tapintott. Azután zsebre tette és igy kezdte prédikációját:

— Akik majdan az Ur balja felül állanak,

kozást saját községében s nem volna kénytelen a szomszédba menni — koldulni.

De ezen intézmény még egy másik épp oly fontos, de még messzibbre kiható missziót is végezne. a mennyiben legalább némileg — határt szabna az óriási kivándorlásnak, mely évről-évre nagyobb mérveket ölt hazánkban. Mert, ha mindenki nyerne itthon elegendő foglalkozást, — pedig akadna itthon is minden munkáskeznek dolga — nem éreznék magukat annyian kényszeritve uj hont keresni tul a tengeren s nekimenni a bizonytalan jövőnek a távol idegenben.

Ami pedig az anyagi eszközöket illeti, azt. hiszem, azokat is könnyen meg lehetne szerezni. Mert ha a lelkesedés és rajongó szeretet már nem egyszer rövid idő alatt óriási összegeket tudott előteremteni, szomoru volna ha a magyaház lakossága nem birna ugyanannyit összegyüjteni egy oly magasztos célra, melyre mindenkinek ádakozni erkölcsi kötelessége,

Munkát a szegénynek, ez legyen tehát a legközelebbi jövőben a közjótékonyság jelszava. Ennek megvalósitására törekedjék mindenki egyaránt; ne kenyerezze le senki a szegényt néhány rövid szóval vagy 1—2 fillérrel, hanem adjon, vagy szerezzen neki munkát s a szerencsétlenek kiken ily módon segitett örökké áldani fogják nevét.

Kintzlerné Solcz Inez.

HIREK.

Halottak napján.

A bájos, — a gyönyörü természet meg van rabolva ékes ruhájától, szomoru, szánandó bus képpel áll előttünk.

A mezők és retek ezerszinü szőnyege felett már nem dong a szorgos méh, tarka pillangók nem játszadoznak a nap verőfényében, az ezüstszinü patak, mely széles szalagként futja be a rétet, már nem ad tápot a partján hajlongó alázatos szomorufüznek, nem a karcsu jegenyének. Ágaik a mosolygó, ékes suttogó lomboktól megfosztva, mint megannyi alamizsnát kérő koldus kezek nyulnak a magas ég felé.

A patak hulláma nem szökik oly vigan, hanem lomhán hömpölyög zöldes habjaival tova a rét puszta-kihalt ölén.

Az erdő is kihalt. Az est csalogányának epedő édes dala nem hallatszik már a csendes bokrok közől. Az erdők disze, az óriási cser is megvan törve s terebélyes lombkoronájától megfosztva... Sárga levélkéi most ugy tünnek fel, mint a szegény kolduson a rongydarabok.

Az ég sem mosolyog már azurkék szemeivel; sürüen tornyosuló szürke s fekete fellegek boritják. A nap sugarai is bágyadtabbak s nem képesek kifejteni a rózsabimbókat, melyek egymásután fonnyadnak el. Kedves kis viragainak egymásután hajtják álomra fejecskéiket, szóval: az egész természet haldoklik, mert reája küldé az enyészet fagyos leheletét... s a sivár szél, a hulló sárga falevelek, a mindenütt mutatkozó pusztaság... a gyászoló némaság... mind, mind hangosan kiáltja a szomoru igazságot: minden mulandó!

A szédítő sebességgel rohanó földgömbön, egykoron minden elet ki fog aludni, söt maga a föld is elemeire bomlik. Az utolsó embert is megérinti a halál keze és eltakarja a koporsó hideg födele. —

Az ember élete itt a földön nem más, mint egy inséges vándorut az enyészet sirja felé. Az ember jól tudja, ismeri ez utat, s azért szivesen elkerülné azt, de nem lehet. Egy láthatatlan, s irgalmat nem ismerő kéz vonszolja ut, — s egy kerlelhetlen hang fülébe dörgi a kemény parancsot: „a megkezdett uton tovább, tovább!“

Mindegyikünknek megadatik utleve. Más irányt hiába keresünk. A kerlelhetetlen halál utunkat állja... s elvezet arra az utra, mely legborzasztóbb... a sir felé... Őt megcsalni, a sirt elkerülni nem lehet.

„A sirba egyenlő az ut. Az egykép zárja jégölébe a pórt és a királyt.“

* * *

Halottak napja van. Az élők kegyeletes hangulatot öltve, e napon az elhunytak nyughelyére sietnek!

A magányos temetői utak, miken legfeljebb kóbor szellemek adnak egymásnak éjfeli találkozót, most eleven emberekkel, husból és vérből való lényekkel telnek meg. Hol egyébkor csak bús halotti ének és a gyászolók halk zokogása hallatszik, ott most nyüzsgő zaj morajlik.

A természet rendje szerint a halálban minden ember egyenlő, de mig a szegénysorsu halott rozzant fejfához is alig jut, addig a gazdagok márványsiremléket emelnek halottjuknak, s aranyos betükkel örökitik meg nevét.

Hol itt az egyenlőség?

Ne a föld felett keressétek azt, hanem a föld alatt!

A mi müvelt lelkü hölgyeink megértik a magasztos igazságot, ihletett lélekkel, bánkódó szivvel lépik át a temető küszöbét. Hisz majdnem mindegyikünknek van itt egy kedves halottja; ki felejthetlen férjét, ki szeretett magzatát, ki szüleit siratja! De még azok is, kiknek nincs halotjuk, elfogódott szivvel lépnek a csendes birodalomba! Érzékeny kedélyükre, fogékony lelkükre mélyen hat a temető szomoru költészete. A pompa dacára is eszükbe jut a mulandóság, melynek e napon tetszetős alakban mutatkozó, de ékesen szóló hirdetői a sirkövek, e néma felkiáltójelek, mik a szellemek nyelvén hirdetik: „Memento mori!“

És mennek sirhantról sirhantra, kegyelettel adózva az elhunytak emlékének és szánva azokat a boldogtalanokat, kik megtört szivvel borulnak egy-egy sirhantra, mely minden örömüket, összes boldogságukat temette magába.

Szenvedés az élet öröke. Halálod után nem érzed majd a kint. Üt az óra, s a föld ölébe viszszahiv.

A hid, mely let is nemlét között áll, ez a halál. Holtjainak a temetőben egyenlő nyugalmat ad. Csak a felszin az, ami különböző. Csak az élők gyásza az.

A kegyelet pazar fényben árad egy helyen pusztulás, feledés látszik amott az eldőlt keresztén, s mégis az egyenlőség nagy eszméjét itt tanuljuk meg, mert csak mozdulatlan csontváz itt az, ki bibort és cimeket viselt, ép ugy, mint az, ki rongygyal takarództ. A kis koldus gyerek éppen ugy porlik, mint a boldog, ki nem küzdött az élet harcában. Éppen ugy az, a ki gyülölt, mint aki szeretett s egy vilag fajdalmát vivé magával.

Emlékezzünk meg ma még azokról a milliókról is, kiknek egykori életéről mit sem tud már a vilag. Sirhalmuk elfeledve, bemohosodva, s közömbösen tapossa mindenki. Ezeknek is világitson ma a szeretet lobogó lángja.

Vegyüljünk mi is ama miliók közé, kiknek ajkairól felhangzik az üdvkivánó ima: „Adj Uram nekik örök nyugodalmat és az örök világosság fényeskédjék nekik!“

Szellemük a jobb vilagé!

„Memento mori!

Kováts Miklós.

— **Kinevezés.** A király dr. Kendy Elemér nagykanizsai ügyészségi alügyészt, a budapesti büntető birósághoz albiróvá nevezte ki. A kinevezett nemcsak szép tudásával, hanem szerény fellépésével is általános rokonszenvre tett szert városunkban, miért is körünkből való távozását őszintén sajnáljuk.

— **Kirendelés.** Az igazságügyminiszer a zalaegerszegi törvényszék területére vizsgálóbiróul Szalay László törvényszéki birót rendelte ki. —

— **Ügyészségi megbizott.** Az igazságügyminiszter dr. Kondor Jenő, a nagykanizsai kir. ügyészséghez beosztott birósági aljegyzőt a nagykanizsai kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbizottul rendelte ki.

— **Novemberi előléptetések** *Panos* Alajos ezredest a 82. honvéd gyalogdandár parancsnokát vezérőrnagygyá nevezte ki a király. A Nagy-Kanizsán állomásozó *20-ik honvéd gyalogezredben* a következő előléptetések történtek: *Weis* József őrnagy — alezredessé; *Kesszenheimer* János I-ső oszt. százados őrnagygyá; *Svastics* Elemér és *Lauschmann* Jenő (a 17-ik honv. gyalog ezredtől) főhadnagyok — II-od oszt. századossá; *Novák* Géza és *Csathó* Egon hadnagyok — főhadnagyokká; *Egedy* Pál, *Kayser* Miklós, *Mayer* István és osdolai *Gábry* Andor (tartalékban a cs. és kir. 2 tiroli vadászezredtől) hadapródtiszthelyetteseket — hadnagyokká, továbbá *Szarvas* Sándor II-od oszt. százados kezelő isztet első osztályu százados kezelő tisztté.

A cs. és kir. 48-ik gyalogezredben: *Kankowsky* János (a cs. és kir 65. gyal. ezredtől) és *Krausz* Gyula (a cs. és kir. 83. gy. ezredtől) első osztályu századosok őrnagyokká; *Leisz* Adalbert főhadnagy (a

---

poklokra vettetnek, hol lészen örökös sirás és fogaknak csikorgatása.

És megrázó igékkel mennydörgött a csábitó ördögökről, az elkárhozásról es annak ellenszereiről, a közösen elmondott imádság nagy fogantatjáról, a mise-szolgáltatás lélekmentő voltáról s a t.

Gyönyörüen beszelt. A nép áhitattal, nagy, siri csöndben, könyezve; az uritársaság pedig elragadtatással hallgatta a jeles szónokot. Csak Viola vakargatta a füle tövét. Mert hát a káplán még sem találta ki a jelképezett thémát A társaság azt is gondolhatja most, hogy ez csak egy régebben betanult prédikácio. Már erősen megbanta, hogy miért is mondta meg nekik: mit fog théma gyanánt felküldeni.

Mise után sietett haza, hol már együtt volt az uri kompania. Erősen gratuláltak éppen a káplánnak.

— Nagyszerü volt! Remek volt!

— De hát még se értette meg, Gábor öcsém, hogy miről akarok predikáltatni. Én egy üres erszényt küldtem.

— Igen, igen! Tessék, vissza is adom.

— Azt akartam, hogy beszéljen a s z e g é n y s é g r ő l. Maga meg szinte hátborzongató dolgokat prédikált a poklokról, ördögökről, kárhozatról, gyehenna-tüzéről.

— Megbocsásson, kedves urambátyám — mondja a zsenialis káplán — ha a szegénységről akart prédikáltatni, akkor ne tetszett volna a saját üres bugyellárisát küldeni; mert mikor a pap bugyellárisa üres, — az nem jelenthet mást, mint hogy mise-pénz kell a pokolban szenvedő lelkekért. Azért prédikáltam a pokolról.

A társaság kacagott. Viola pedig magához ölelte az ő gyöngy-káplánját.

Hanem azután nem is felejtette el a mondást...

A káplán predikációit mindig a szentély egyik padjában ülve szokta végig-hallgatni. Az ő padjától pár lépésnyire egy másik padban ült mindig az uradalmi számtartó, aki igen buzgó templomjáró volt.

Valabányszor Bor Gábor — a nevezetes rögtönzés után — az ördögöt, poklot emlegette, — mindig átszólt félhangosan a számtartóhoz:

— Hallja, komám? Már megint üres a Gábor bugyellárisa.

*

Eszembe jutot erről, hogy egyszer aztán Viola kapott a katedrán egy cédulát.

Falun az a szokás, hogy az ugynevezett hirdető cédulákat a kántor irja meg és prédikáció előtt á adja a papnak, aki szent-beszéd után azokat felolvassa.

Van azok között házassághirdetés, elveszett vagy talált tárgyakról szóló hirdetés sat.

Egyszer ahogy predikáció után elmondta a néppel az apostoli hitvallást, — a dékán kinyitotta a katedra ajtaját és egy összehajtott cédulát nyujtott át neki.

Farsangi idő volt. Viola szentül meg volt győződve, hogy a mester ur valami elfeledett házassághirdetést küld föl hozzá.

Fölállott s elkezdte törülgetni a szemüvegét, mi alatt előre becsátotta a szokásos mondást:

— Az anyaszentegyház menyekzőt hirdet.

Föltette szemüvegjét. Beletekint a cédulába. Majd egyszerre boszusan lecsapja azt e hangos szavak kiséretében;

— Ördög bujjék az ő öreg-fejszétekbe!

Sarkon fordult és lesietett a katedráról.

Abban az ominózus cédulában tudniillik nem az vala megirva, hogy az anyaszentegyház menyekzőt hirdet, hanem, hogy ifju Bagyura Vendelnek elveszett az ö r e g - f e j s z é j e.

— y.

7-ik utász zászlóaljban) II-ik oszt. századossá; *Göttlichter* Bruno és *Schöfl* Rudolf hadnagyok főhadnagyokká; továbbá hadnagyokká a következő hadapród tiszthelyettesek: *Hospodarž* Gyula, *Lonchar* Alfréd, *Schicho* Ágoston, *Wohanka* Arthur, *Tontsch* Robert, *Nussbaumer* Hubert, *Metze* Hermann, *Milojcvic* János és *Schaschetzy* Robert végül *Fuchs* Bernat *II.* oszt ezredorvos első osztályu ezredorvossá.

— **József főherceg és a F. M. K. E.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület részvétét fejezte ki József főhercegnek, az egyesület védnökének, abból az alkalomból, hogy a főherceget baleset érte. A beteg főherceg nevében Unterauer József udvari tanácsos a következő táviratban válaszolt a részvét-nyilatkozatra: »Méltóságos Thuróczy Vilmos cs. és kir. kamarás urnak, a F. M. K. E. elnökének, Nyitra. Szives részvétüket Ő Császári és Királyi Fensége hálásan köszöni. Unterauer, udvari tanácsos.«

— **A Polgári Egylet táncestélye.** A nkanizsai Polgári Egylet vigalomrendező-bizottsága november hó 10-én családias jellegü táncestélyt rendez. Személjegy 1 kor, Családjegy 2. k. 40 f, Kezdete 9 órakor.

— **Eljegyzés.** Dorner Andor, a barcsi Dorner és fia gabonakereskedő cég beltagja eljegyezte Ungár Zsigmond leánya, Ilonát Szombathelyről.

— **Egyleti élet.** A nagykanizsai Kereskedő ifjak önképző egyletének szép és barátsagos helyiségei november 1-én ismét megnyilnak. A nyári szünetet remélhetőleg pezsgő élet fogja követni a kereskedelmi ifjuság ezen otthonában, melyet kellemessé tenni a választmány serényen buzgolkodik. A tagok, a kik az egyesületi helyiségét felkeresik, bizonyára kellemes szórakozást fognak ott találni.

— **Kántortanitó-választás.** A zalaszentjakabi kántortanitói állás — mivel Farády József kántortanitó onnan más állomásra távozott — megüresedett. Erre az állásra három pályázó jelentkezett. A napokban megejtett választás alkalmával a három pályázó közül Bors Lajos, somogysámsoni osztálytanitót választotta meg egyhangulag a zala-szentjakabi iskolaszék.

— **Egy-e ez vagy kettő?** A Pécsi Napló vasárnapi számában a következőket ujságolja:

„A pécsi rendőrség sürgönyi értesitést kapott Nagy-Kanizsáról. Egész kis regény magva rejtőzik abban a néhány szóban, mely azt regéli, hogy St. B. egy ottani tisztviselő 17 éves leánya tegnap megszökött s Pécs felé vette utját. A kalandos természetü kisasszonykának egyébként ez nem az első kirándulása, mert már egynéhányszor oda hagyta a szülői házat. Az ő álmainak szük az a kis városka, a hol minden ember tudja, mit eszik a másik, a szomszéd eszi a szomszéd gondolatát. St. B.-t 17 éves kora dacára erős, kifejlett termettel áldotta meg a sors, azonfelül azonban végtelen sok fantaziával is. Néha forrongásba jön kalandokat kereső vére, a mely üzi hajtja olyankor. Igy történhetett tegnap is. Délelőtt bevásárlás ürügye alatt eltávozott hazulról s délre nem érkezett haza. Jószivü szomszéd asszonyok látogatták meg ebéd után a St. családot, élénken tudakozódva, hogy merre utazott Berlácska? A megrémult szülők persze mit sem tudtak erről az ujabbi Robinzonkodásról, azért először a kétségbeesés karjaiba, majd utána fiakkerekbe vetették magukat és rohantak a rendőrségre, honnan néhány perc mulva röpült a hir mindenfelé, hogy ha találnak egy zömök termetü, barna, szeme alatt sebhelyes, mindenek fölött azonban feltünő frizurás leánykát, szállitsák azonnal haza Nagy-Kanizsára, hol előre is megbocsátanak neki mindent."

Amit t. laptársunk elmond, annak megtörténtére a lehetőség nincs kizárva; de nem felel meg a valóságnak az, hogy a megrémült szülők a rendőrségre rohantak volna, mert a nagykanizsai rendőrségnél a leány eltünéséről jelentést általában nem is tettek és erről a rendőrségnek nincs is tudomása.

Annál nagyobb meglepetést okozott a rendőrségnél a somogyszomajomi körjegyzőség kedden reggel érkezett átirata, mely szerint az ottani temetőben október hó 28-29 közti éjjel egy ismeretlen fiatal leány, a kire a Pécsi Napló személyleirása teljesen vág, öngyilkossági kisérletet tett egy kisebb kaliberü revolverrel. A 17—23 év közti leányon fekete uriruha és kalap szürke felöltő, barna vidra fejjel és vidrabőrből készült bóa volt. Továbbá volt nála egy kézen hordható kis zöldes táska. A leányt, ki személyére vonatkozó, minden felvilágositást megtagad, a kaposvári közkórházba szállitották, ahol a szülők által a személyazonosság megállapitandó lenne.

Most már a rendőrség azon fáradozik, hogy kipuhatolja: vajjon tényleg tünt-e el egy leány Kanizsáról és ha igen; hogy az a szomajomi öngyilkossal azonos-e. De az is megiehet, hogy csupán a véletlen játéka hozta a két tragédiát össze és hogy az egyiknek a másikhoz semmi köze. Eddig csak az bizonyos, hogy a szomajomi tragedia megtörtént. A másik a nyomozás stadiumában van.

— **Házasság.** Pongrácz Jakab Ferenc cs. és kir. nyug. főhadnagy október hó 27-én tartotta esküvőjét Domján Julianna háztulajdonosnővel Nagy-Kanizsán.

— **Anarchistát fogtak.** Erősen megvasalva hozták be a csendőrök okt. hó 29-én egy talián atyafit Komárvárosból, ahol az illető 15—20 emberrel is felvette a harcot, midőn a csendőrség elfogni akarta. Pedig a garázdalkodó olasznak, kit mindenki valami vad anarchistának nem is vot valami nagy oka a csendőrség oltalma ellen szabadkozni, mert egész büne az, hogy nem volt passzusa, de meg volt a munka-könyve, mely arról tanuskodik, hogy az illető mint épület-asztalos becsületes munkával tartotta fenn magát és a világfelforgató tanok teljesen ismeretlenek előtte.

— **Uj kanonok Pécsett.** A király Wajdits Gyula pápai káplánt, a pécsi papnevelő intézet spiritualisát, cimzetes kanonokká nevezte ki. A kinevezett jeles egyházi férfiu Nagy Kanizsa szülöttje.

— A **meglopott ruhatisztitó.** Goldschmid Samu Király-utcában lakó ruhatisztitót azon kellemetlenség érte, hogy mig segédjei a szomszédos Petrics féle korcsmába látogattak el, ismeretlen tettes a nyitva hagyott mühelyben vizitelt és onnét több ruhadarabot ezek közt egy vasuti egyenruhát és egy szétfejtett tiszti köpenyt vitt magával. Az ellopott holmikat természetesen a ruhatisztitónak meg kell téríteni.

— **Visszatért.** Megirtuk annak idején lapunkban, hogy Weber J. Vince, ki a néhány évig mint szentferencrendi szerzetes — a nagy kanizsai plébánia-hivatalt adminisztrálta, — a rend kötelékéből kilépve, a veszprémi egyházmegyébe vétetett föl. A püspök őt körülbelül egy hónappal ezelőtt a csokonyai plébános mellé ispoulálta kisegitőül. — Most — a mint „Balatonvidék" laptársunk irja — Weber J. Vince visszatért a Szent-Ferenc kötelékébe.

— **Mikor a legénytől hozományt követelnek.** Ritkán esik ugyan meg, de ha a ményasszony szülői nem adják oda a leányt, mikor szegény ember kéri, baj a fiatal szerelmesekre nézve. Ilyen szegénységben szeretett bele egy bankhivatalnok egy tőkepénzes, ismert fővárosi család eladó leányába. A kisasszony szülői mit sem akartak hallani a házasságról s igy már öngyilkosságra, szöktetésre, esetleg koplalásra gondolt a szerető pár; mert elhatározásuk, hogy egymásnak örök hüséget esküsznek, szilárd volt. Azonban se az egyik, se a másik kisérletre nem volt szükségük, mert Amort utjában az egyszer Fortuna is kisérte. Ugyanis a vőlegényjelölt a Török A. és Tsa budapesti bankházban (Váci-körut 4.) vásárolt sorsjegygyel nagy nyereményhez jutott és igy mi sem akadályozta az ifju pár egybekelését. E bankházban vásárolt sorsjegyekkel már sokan megalapitották szerencséjüket s megbizhatóságánál fogva, továbbá pontos, discrét kiszolgálásáért országszerte felönyösen ismerik e céget, mely körülményre felhivjuk olvasóink figyelmét. Az I. osztály tervszerü betétjei $\frac{1}{8}$ sorsjegy 1 korona 50 fillér, $\frac{1}{4}$ sorsjegy 3 korona, $\frac{1}{2}$ sorsjegy 6 korona, $\frac{1}{1}$ sorsjegy 12 korona.

— **Meghivó.** A zalavármegyei gazdasági egyesület a folyó év november hó 12-én délelőtt 11 órakor saját helyiségében rendes közgyülést tart. Tárgysorozat: 1. Dr. Darányi Ignác földm. m. kir. miniszter köszönő leirata a hozzá intézett üdvözlő felirat tárgyában. 2. Jelentések a Balatonmellékre tett kirándulásról, a letenyei és nagy-lengyeli tenyészállat dijosztásokról. 3. A tapolcai vincellér-iskolánál és a keszthelyi kir. gazdasági tanintézetnél létesitett ösztöndijakra beérkezett pályazatok előterjesztése és az ösztöndijasok kijelölése. 4. A „gazdák bizt. szövetk." alapszabályainak előterjesztése. 5. Szatmármegyei gazd. egyesület átirata a sertésvész ügyében. 6. Biharmegyei gazd. egyesület átirata a gabona határidőüzlet szabályzatainak módositása tárgyában. 7. A „gazdasági egyesületek országos szövetségé"-nek átirata a f. e. november hó 2-ik felében tartandó nagygyülés tárgyában és 5 egyl. tagnak kiküldetése ezen nagygyülesre. 9. Jelentés a népszerü gazdasági téli előadásokról. 9. Folyó ügyek és inditványok. Jegyzet: A délutáni órákra nézve tervbe van véve: az állami facsemetekert és a Faragó-féle magpergető-intézetnek megtekintése, mindkettő az indóház közelében.

Kelt Zala-Egerszegen, 1900. okt. hó 26-án.

Gruuner Lajos, egyl. titkár. Hertelendy Ferenc egylet elnök.

— **A F. M. K. E. jutalmai.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület minden évben megjutalmazza azokat a felvidéki tanitókat, tanitónőket és óvónőket, akik a magyar nyelv terjesztésében kiválóbb érdemeket szereztek. Az elnökség most utalványozta ki a zólyomi közgyülés által megszavazott jutalmakat. A Nemzeti Casino ezredéves alapitványának évi kamatait 120 koronát Fuchs Pál mátyásfalvi evang. tan; Bende Imre nyitrai püspök jubileumi alapitványának évi kamatait, 80 koronát Krizsán Mihály lapas-gyarmati igazgató-tanitó, 50—50 koronát pedig Minczer Rózsi hont-németii óvónő, Makoviczky József zólyom-lipcsei állami tanitó, Koroyei Irma breznóbányai állami tanitónő és Thurzó Jolán zólyom-lipcsei óvónő kaptak. Az egyesület turócvármegyei választmánya, ugyancsak a magyar nyelv tanitásában való buzgalmukért Pauliny Gábor és Weszely Imre ruttkai állami tanitókat 100—100 korona, Grúber János briestyai, Ilgó László folkusfalvi, Kristófcsak Lajos ábrahámfalvi és Zwierima Teofil hadvigai állami népiskolai tanitókat 50—50 koronà jutalomban részesitette.

Uj füszerüzleti berendezés

eladó.

Ugyanott lakás is kiadó.

Bővebbet Deutsch Alfrednál N-Kanizsán

Városház-utca, a Casino mellett. 345—

Emlékkönyvek, Fényképalbumok

Képes levelezőlapok, Diszlevélpapirok

Iróasztalgarniturák

a legnagyobb választékban a legjutányosabban kaphatók

Fischel Fülöp könyvkereskedésében N.-Kanizsán.

— **Egy csónak viszontagságai.** Modlicz István mura-siklósi lakos panaszfeljelentést tett a mura-szerdahelyi csendőrőrsnél, hogy Mura-Szent-Kereszt határában berben birt, s a Mura vizén a parthoz kiötve volt halászcsónakját (12 korona értékben) ismeretlen tettesek ellopták. Annak idején — (történt pedig ez szept. hó közepén) — jelentve nem volt. A feljelentés folytán a mura-szerdahelyi járőrség a nyomozást rögtön megejtette, s ekkor kitudódott, hogy a szerencsétlen csónakot a víz vitte el Mikófa határába. Itt két révész, Jambrasics Vida és Bozsics Pál ferencfalvi lakosok a csónakot kifogták és minden feljelentés nélkül egy hónapon keresztül használták. Később ezektől is bucsut vett a csonak, elvitte őt a víz tovább. Bottornyán azonban Markovics Mihály molnár nem engedte tovább evickélni, hanem kifogta s 14 napig magánál tartotta. Hogy, hogy-nem: meghallotta ezt Bozsics Pál ferencfalvi révész, nekiindult Bottornyának s jelentkezett a molnárnál, Markovics urámnál, hogy a talált csónak az ő tulajdona; egyuttal — tekintettel arra, hogy azt ő most már vissza nem szállítja, — ajánlatot tett a molnárnak, hogy keressen rá vevőt, s adja el 4 koronáért, a mely összegen azután felezni fognak. Markovics meghajlott az ajánlat előtt, s sietett vevőt keresni, nehogy azt a víz ujból tovább vigye. Szerencsére Poszavecz István bottornyai lakós meg is vette 4 koronáért, a mely összegből aztán Bozsics is kapott két koronát. Az egész hamisságot a csendőrség most kiderítette. Bozsics keményen tagadott mindent. A kiderítés után a csónak Bottornya község elöljárságának adatott át, a nevezettek pedig a kir. járásbiróságnál feljelettek jelentve.

— **A tapolca-keszthelyi vasut ügye.** Mig a sümeg—keszthelyi vasutat, amelyet az érdekeltség oly meleg szeretettel karolt föl, a felsőbb forumon agyonütötték, addig a tapolca—keszthelyi vasut ügye öt évi vajudás után még él s ujabban olyan kedvező jelenségek mutatkoznak, hogy meg is valósul. Ez Hertelendy Ferenc országgyülési képviselőnek érdeme, a ki a tornyos akadályokat táradhatatlan munkásságával iparkodik az utból elháritani. Az egyik akadály az, hogy a minisztérium a vasutat csak ugy engedi létesittetni, ha a keszthely-balatonszentgyörgyi vasut a dunántuli vasutakkal fuzionálni fog Hertelendynek ez érdembe sikerült Szájbély Gyulát megnyerni, hogy ez a fuzió érdekében a tárgyalásokat meginditsa. E célból november 4-én Keszthelyen gyülés lesz, amelyen az egyesülés érdekében a tárgyalások megkezdődnek. Ha ez sikerre vezet, ugy a keszthely—balatonszentgyörgyi vasutat a dunántuli h. é. vasutak átveszik s a hadügyminiszter kivánságának megfelelően akképpen alakitják át, hogy a mostani kisrendszerü 20 kgos sineket rendes 23·6 kgos sinekkel cserélik föl. E nehézségeket a leghagyobb valószinüség szerint elhárítják. Hátra van még egy: bányzik mintegy 100.000 korona. Ennek összegyüjtésére serényen munkálkodik Hertelendy s ha e nehézséget is legyőzte, ugy a vasut megletz.

Apró hirdetés.

Egy jó házból való

szép irással biró fiu irodai gyakornokul azonnal felvétetik Brauer Ferenc Bútorlerakatában.

357—3

Hirdetések:

Árverési hirdetmény.

Alulirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 § a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbiróság 1899. évi V. 299/l. 299/8. V. 299/11. és V. 299/9 számu végzése alapján kiskoru Skublics Imre s társai javára, Skublics Imre és társai ellen 1015 frt 97 kr. 2916 frt 61 kr. stb tőke, ennek törv. járulékai erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt 1371 frt. 91 kr. 4618 koronára becsült és 1899. 299—13 sz. tjkvben 3-tól 21. t. alatt borok ½ részt és 1799 V. 299/7. sz. tjkvben ért 6687 liter borból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak. — Mely árverésnek a V. 299/32 sz. kiküldést rendelő végzések folytán a helyszinén, vagyis Mária telepen Skublics Imre szőlőpincéjében levő eszközlésére

1900. évi november hó 3-ik napjának d. u. 1 óraja

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Marcaliban, 1900. évi október hó 14. napján

(P. H.) **Seregély István s. k.**
kir. birósági végrehajtó.

Nagy-Kanizsa, 1900. október havában.

Értesítés.

Az őszi és téli idényre raktéromat a legdivatosabb finom bel- és külföldi kelmékkel dusan felszereltem.

318—104

Azután megérkezésével azon meggyőződésre jöttem, hogy raktáram tul nagy, igy elhatároztam magam **a legkisebb haszonra megrendeléseket elfogadni.**

Jó szép és izléses munkáról biztositom a n. é. közönséget. Minél tömegesebb becses megrendelést kérve maradtam a n. é. közönség iránt teljes tisztelettel:

KAUFMANN MÓR férfiszabó
(**ELEK féle ház.**)

Gyors, pontos és szolid kiszolgálás.

Készítek ilyenek polgári és katona ruhát.

Párisi világkiállitás 1900.

A nemzetközi zsüri által az

Eredeti Singer varrógépek

a GRAND PRIX

a kiállitás legmagasabb dijával lettek kitüntetve

SINGER Co. varrógép részvénytársaság

NAGY-KANIZSÁN, DEÁK FERENCZ-TÉR 460.

Művirág- és érez-sirkoszoruk.

Sirkoszoruk

érczből és művirágból nagy választékban 50 krtól egész 10 frtig kaphatók

Kasztl Testvérek

Nagy-Kanizsa, Vasuti-utca

Tóth József sánci lakós a soproni utcában levő az Ökör korcsmát a hozzátartozó földekkel együtt azonnal bérbe adja és a korcsma már **f. november hó 1-én** átvehető. — 356—2

A NAGY KRACH.

New-York és London nem kímélték meg az európai szárazföldet és ezért egy nagy ezüstárugyár inditátva érezte magát, hogy az egész készletet csak a munkaerő egy kis kárpótlása ellenében eladja. En meghatalmazva vagyok ezen megbizást teljesiteni. En tehát bárkinek megküldöm a következő tárgyakat csupán a kárpótlásért, 6 frt 60 krért, és pedig:

6 drb. finom asztali kést, vaj. angol pengével,
6 „ amerikai szab. ezüst villát, egy drbból
6 „ „ „ „ evőkanalat
12 „ „ „ „ kávéskanalat
1 „ „ „ „ levesmerőt
1 „ „ „ „ tejmerőt
6 „ angol Victoria tálca.
2 „ igen hatásos gyertyatartó
1 „ teaszűrőt
1 „ finom cukorporzó
42 drb. összesen 6 frt 60 kr.

Minden ismert 41 tárgy előbb 40 frtba került és most csak 6 frt 60 kr. minimális áron kapható. — Az amerikai szab. ezüst egy kivül-belül fehér fém, mely ezüst szinét 25 esztendeig is megtartja, a miért szavatoltatik. Legjobb bizonyiték, hogy ezen hirdetés

nem csalás

kötelezem magam itt, a nyilvánosság előtt bárkinek, kinek az áru nem tetszik, a pénzt visszaadni és senki sem mulassza el azt a kedvező alkalmat, hogy ezen diszes garniturát megszerezze, mely gyönyörü

házassági- és alkalmi ajándékul,

továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas

Egyes egyedül kapható

HIRSCHBERG A.-nál

az egy. amer. szab. ezüstgyárak kiv. árusháza.

Wien, II., Rembrandstrasse 19. IV.

Szétküldés a vidékre utánvéttel v. az összeg előzetes beküldése ellenében.

Ehhez tisztitópor 10 kr.

Valódi csak az oldalt látható védjegygyel (egészségi fém.)

AMERIK PATENT

Kivonat az elismerő levelekből:

Pilis, (Pest m.) 1896. augusztus 24.

Tisztelt uram. A garniturával teljesen meg vagyok elégedve. Kérem sógornőm Nyáry báróné szül. Somogyinak czimére Szántóra 3 ily garniturát küldeni.

Nyári Gyula báró.

Evőkészlet küldeményét megkaptam, avval teljesen meg vagyok elégedve és kérek még egy ily garniturát. 44 drb amerikai sz. ezüstből részemre postautánvettel küldeni. Bozovics (Krassó-Szörény m.) 1896. jul. 18.

3 50—10 Keresztes Sándor, főszolgabiró.

Az összes 500.000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1,000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő

		Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. à	400000
1	„ „	200000
2	„ „	100000
1	„ „	90000
1	„ „	80000
1	„ „	70000
2	„ „	60000
1	„ „	40000
5	„ „	30000
1	„ „	25000
7	„ „	20000
3	„ „	15000
31	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
432	„ „	2000
763	„ „	1000
1238	„ „	500
90	„ „	300
31700	„ „	200
3900	„ „	170
4900	„ „	130
50	„ „	100
3900	„ „	80
2900	„ „	40
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegygyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel biró magy. kir. szab. osztálysorsjáték legközelebb ujból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyeremény-jegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménynyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes arányig ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátkunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160.000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz

egy nyolczad	(1/8)	frt.	75. vagyis	1.50 korona
egy negyed	(1/4)	„	1.50 „	3.— „
egy fél	(1/2)	„	3.— „	6.— „
egy egész	(1/1)	„	6.— „	12.— „

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. november hó 15-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa

bankház

Budapest,

V., Váczi-körut 4|a

Fiókbankházak: IV., Muzeum-körut 11. VI., Erzsébet-körut 54.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és fél millió koronát.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. és TÁRSA főelárusitók Budapest.**

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ... korona összegben { utánvételezni kérem / postautalványnyal küldöm } A nem tetsző törlendő

Pontos czim

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készit **mindennemü könyvkötő-munkát** A FŰZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG: valamint Passepartout emlék-albumokat diszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitelig

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, ugy minden e szakba vágó munkát

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosná Nagy-Kanizsán 1900

Huszonhetedik évfolyam 88. szám

Szerkesztőség: Városház-épület. Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponkint d. u. 4—5 óra közt.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városházépület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSAN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyilttér petitsora 20 fillér

Előfizetések, valamint a hirdetések vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bérmentetlen levelek csak is a t. szerkesztőségtől fogadtatnak el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa. 1900. | Felelős szerkesztő: Szalay Sándor. Szerkesztőtárs: Révész Lajos. | Vasárnap november 4.

Az államvasutak szerepe az államháztartásban.

Országok és nemzetek anyagi erejének fokmérője az állami költségvetés, és — a közlekedési forgalom. Ha az állami bevételek és kiadások közt megvan az egyensuly, ha az állam közlekedési intézményei az import és export szolgálatában fényes eredményeket érnek el, akkor az ország anyagi viszonyai nem juthatnak lejtőre.

1901. évi költségvetésünk, melynek realitásához kétség nem fér, az összes állami intézmények egészséges fejlesztése mellett fölösleggel záródik. Az államvasutak mult évi tiszta jövedelme pedig hivatalos kimutatások szerint meghaladja a száz millió koronát. Ország, melynek vasuljai egy évben (1899.) 40 millió tonna teherárut és 61 millió utast szállitanak, 142 millió kor. kiadással szemben 260 millió koronát bevesznek, csak munkálkodó, előretörő nemzet hazája lehet. Számok beszélnek! A magyar királyi államvasutak bevétele, a saját vonalai után, a folyó év első felében 98,333,076 korona volt, 7.338,524 koronával több a mult év első felének bevételeinél. Ha figyelemmel kisérjük az államvasutak bevételeiről és az állampénztárba beszállitott fölöslegeiről szóló heti kimutatásokat, tisztába jöhetünk a nagyszabásu szereppel, melylyel az államvasutak közgazdasági életünkben s igy az államháztartásban résztvesznek.

Az államvasutak rohamosan emelkedő jövedelmezősége azonban nem puszta véletlen s nem egyedül a gazdasági és kereskedelmi viszonyok természetes következménye. A vasuti forgalom hatalmas emelkedése a vezetés céltudatosságában, szakértelmében és erélyében rejlik. A kereskedelemügyi miniszterium direktivái és az államvasutak fejének tevékenysége adják azokat a mozgató erőket, melyek az államvasutakat a nemzeti vagyonosodás céljaira alkalmassá és nélkülözhetetlenné teszik.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter lelkének teljes erejével csüng a magyar közlekedésen; becsvágyát helyezi a magyar vasutügy felvirágoztatásába, uj vonalakat épittet, a régieket gondoztatja, modern forgalmi eszközökkel szereltetti fel a vasuti személyzetnek terhes munkáját leszállitja, épit uj, a kor követelményeinek megfelelő indóházakat, hidakat, beosztja az államvasut ezerbogu gépezetének szervezetét, a vidék érdekében felosztja a vonalakat, munkát és hatásköröket rendez. Közben tárgyal a tarifák egyszerüsége és egyöntetüsége ügyében, hogy a közönség és kereskedővilág is tisztában legyen a áruszállitás titkaival. Szóval: Hegedüs Sándor becsvágyát, kitünő szakismereteit és hatalmas szervező talentumát szenteli a vasutügy fejlesztésének s ezzel a nagy állami jövedelmek egy nagy és kiapadhatlan forrását nyitja meg örök időkre.

Az államvasutak élén Ludwigh Gyula igazgatósági elnök áll, a ki nem kisebb szakértelemmel és buzgósággal bizonyitja évek sora óta azt az erőt, melyet benne a magyar vasutügy bir.

TÁRCA.

Borongó hangulat.

Beléptem a temetőbe.

A kegyelet áthatotta egész valómat, önkénteten imára fakadtam.

Gondold meg, hogy ma vagy holnap, te is hasonlóan megsemmisülsz.

Ez a holnap az, mely a legvadabb embert is magábaszállásra inti, különösen ha van egy kedves lény, ki ott nyugszik csendesen kint a temetőben...

Elhangzott a „nyugodjanak békében". — A sirok ezrei virágtól boritva magaslanak, s a lámpák mindmegannyi csillagként fénylenek a megemlékezés jeléül.

A sok elhangzott ima felszáll, a könyeket letapossák, csak a sajgó sziv marad, él tovább, hogy fájjon, hogy marja az elköltözött kedves emlékezete...

Egy forró ima még utoljára, s a sirdomb árván maradt, eleget tett az élő, az itt maradott a kivánalomnak.

Hatborzongató az a gondolat: „majd ha lennt a földben nyugszom, nem törődve jövőn s multon, aluszom mély álmomat".

A tapasztalat tanitja, hogy sok esetben lehetetlen a halálra gondolni, mert az mindig váratlanul hirtelen jön, még a hosszasan beteg embernél is, — s igy a szellemműködés, a gondolkozás megszünik. É: némileg vigasztaló... Néha az ész működik ugyan, de a testi fájdalom elvonja a figyelmet a még nagyobb baj bekövetkeztétől.

Milyen különböző módon vet véget a zord halál a szép, édes életnek. Az egyik gondtalanul sétálgatva — egyszerre összerogy, földreborul,— a másik véletlenül sujtatik le, s nem egynek boldogsága teljében a szive reped meg... Hát még a sok rettenetes szerencsétlenségnek hány áldozata van (tüznek, viznek)... Azért mindig ugy éljünk, hogy bármely pillanatban nyugodtan meghalhassunk és soha se halasszuk valamely dolgunkat s annak rendbehozatalát az utolsó percre. Nyugodt legyen a lélek minden időben, s kész a nagy utra.

Irtsd ki szivedből a haragot, gyülöletet! Boczáss meg az ellened vétőknek. Nagy az Isten és igazságos! Szeress véghetetlenül. Ez a magasztos érzés fölemel, összeköt az éggel; s megtisztul a lélek...

Vannak barátaid a kikért rajongsz?

Azt mondja a költő: „Az élet könyvéből e szót jóbarát — az idők régen kivakarák. Tehát nincs, fájdalom, hogy ez való. Hitesd el magaddal, hogy van, mert nagyon fog fájni az ellenkezőnek biztos tudata. Pedig milyen jól esnék egy nefelejes-koszoru jó barattól a fejján... Vagy — hisz nem érzünk már akkor —tán jobb igy; elég a fájdalomból itt... „A szenvedés edzi nemesiti a keblet, s gyáva, ki leroskad terhe alatt."

Ne csüggedj! az ég áldása veled lesz, csak bizva bizzál.

Az ellenségektől pedig ne félj, ártalmatlanok azok.

Felszáradtak a könyek, megkönnyebültek a szivek, de az emlékezet élénken él tovább, s az ürt, mit valamely kedves lény elveszte okozott, nem tölti be soha semmi, s a seb mit az vágott, nem begeszti be még az idő sem.

Csendes bánat megenyhül kissé, ha könyek harmatában fölolvad s rokonszivben részvétre le

Pálma.

Temetői kép.

A sápadt hold kivánesian kandikál elő a darabos felhők mögöl bámulja az emberek millióit, kik az ő légköri lakóival társalognak: a halottakkal. —

* * *

A holtak biradalmának ünnepe van. Az élő világ mámora, zaja lecsendesül; gyászt öltt a természet. Az óriás megtörpülve, a dallás ifju meggörnyedve, a büszke gőg megalázva, s az ifju, — életet világot nem ismerő — gyermek szivében a kinok kinjával keresik fel a holtak világát, a temetőt. — Az ősz utolsó virágai-

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém m. t. közönség becses tudomására hozni, hogy Nagy-Kanizsán Fő-utcza 25 sz.(gróf Hugonnay) féle házban *asztalos üzletet nyitottam.*

A külföldön számos évi tapasztalásaim folytán bármely izlésü butorokat, épület és portál és bolt berendezéseket stb. bármily e szakmába vágó munkákat, a leg lelkiismeretesebb, és legjutányosabb árak mellett elvállalom.

Ugy szintén butorok felfrisitését, és javitásokat a lehető legolcsóbban elfogadok. A melyentisztelt n. é közönség becses támogatásában bizva s magamat kegyeibe ajánlva

maradtam a legmélyebb tisztelettel

Pintér Antal
asztalosmester.

A nagy nemzeti mü tökéletesitése körül kiváló érdemeket szerzett, bizonyság rá a folyó évben Budapesten tartott vasutegyleti jubileumi ülés, mely alkalommal kiderült, hogy a magyar királyi államvasutak, illetve annak elnökigazgatója az europai vasutügy vezetője, oszlopa és lelkesitő szellemé. Ugyanerről tett tanubizonyságot lagutóbb a párisi vasuti kongresszus is. Az ő érdeme a külföldi vonatokhoz évről-évre előnyösebb csatlakozások létesitése, hazánkba s egyes világvárosokba 50—70 százalékkal olcsóbb utazás, a hazai személy- és teherforgalom korrektsége, szakszerü, szigoru és éber felügyelet, a vasuti személyzet fegyelmezettsége.

Minisztert és elnököt a szakférfiak — tegyük hozzá: a nagytudásu és hazafias szakférfiak tekintélyes száma veszi körül s a kapott direktivákat, vagy az általuk fölvetett eszméket lankadatlan buzgalommal és lelkesedéssel valósitják meg. Ime ezek a rugói ama fényes eredményeknek, melyekkel a magyar királyi államvasutak az államháztartásban szerepelnek. A nemzet elismerése mindazoknak, kiknek a nagy nemzeti munkában részük van!

Az előadottakból levonva a tanulságot, az, aki a tényekből itél, anyagi viszonyaink fokmérőjéről azt fogja leolvasni, hogy az általános depresszió dacára nem szabad csüggednünk, mert a magyar nemzet ereiben forrón pezseg és lüktet a vér, keringésében pillanatra sem áll meg. Teljes erőnkkel küzdünk az átalakulások és közgazdasági átmenetek özönével s kell, hogy a küzdelemből az általános haladás és jólét áldásaival felemelkedjünk ama magaslatra, hova kormányférfiaink az országot juttatni óhajtják s amely polc a magyarok ezeréves hazáját méltón megilleti.

Felszólalás a járvány-ügyben.

Tekintetes Szerkesztőség!

Sziveskedjék pár soromat a közönség érdekében közölni.

Miután, ugyan nem a törvény értelmében, de a városi tanács jóakaratából az egészségügyi bizottságból ki vagyok zárva, bátorkodom ez uton a most uralgó járvány alkalmával nyert tapasztalataimat elmondani. Ha méltóztatnék az általam bejelentett betegek lajstromát megtekinteni, feltünnék, hogy betegeim kizárólag a legalsóbb neposztályhoz tartoznak.

A minap véletlenül egy betegre találtam, hol azon kérdést intéztem a szülőkhöz, miért nem jelentették be; mire azok azt felelték: sokkal szegényebbek vagyunk, semhogy orvos és patikára telnék. Arról tehát tudámásnk nem volt, hogy létezik ingyenes gyógykezelés. A városi tanács ugyan bocsájtott ki falragaszokat, melyeken egyre-másra figyelmezteti a közönséget a járvány idején való miheztartásra, de a legszükségesebbről: az ingyengyógykezelésről nem szól.

Körömben fertőzőbetegeknél az eljárás a következő: ha akármely orvos bármikor ragályos beteget jelent, főbirám azonnal utasit, hogy késedelem nélkül menjek a helyszinre s vegyem át a gyógykezelést hivatalból, gondoskodjam a kellő fertőtlenitésről, továbbá adjak rendes jelentéseket a betegség lefolyásáról.

Kanizsán az eljárás ettől nagyon is eltérő, amennyiben a bejelentések után 2—3 nap mulva rendőr keresi fel a beteg lakását és oda piros figyelmeztető cédulát ragaszt, hogy e házban ragályos beteg van.

Véleményem szerint első sorban arról értesitendő a közönség, hogy a fizetésképtelen beteg ingyengyógykezelésben részesülhet és miképen.

Másodszor pedig e járvány alatt ingyengyógykezelésben azok is részesitendők, kik a szegények lajstromába felvéve nincsenek, de jelenleg fizetésképtelenek.

1900. október 30.

Tisztelettel:

Augenfeld Fülöp körorvos.

HIREK.

— **Halottak emlékezete.** A halottak birodalma, a temető Mindenszentek napján meg élénkült; a sirl-csendet, mely itt hon olni szokott, élénk sürgés forgás váltotta fel; sietett mindenki, hogy a szeretet és kegyelet virágaival diszitse a »felejthetetlen«-nek sirját és hogy a soha ki nem alvó kegyet jeléül meggyujtsa a rövid életü mécset vagy az ennél fényesebb, se semmivel többet nem jelentő diszlámpákat. Előkerültek a régi emlékek, melyek felujitották a fájó érzelmeket, kihozták az évről évre gondosan elsomagolt mükoszorukat, hogy ezek legyenek külső bizonyitékai a valódi, igaz szeretetnek, az őszinte kegyeletnek és tiszteletnek. Már a déutáni órákban rendkivül élénk volt a temető és midőn a gimnazium ifjusága tanársik vezetése mellett, gyászlobogó alatt kivonult a temetőbe a piaristák sirboltjához, a hol a rendnek több érdemes tagja alussza örök álmát, dacára a szép rendnek — már oly nagy volt a tolongás a temetőben, hogy a közlekedés itt ott fenakadt.

A szépen feldiszitett sirboltnál az ifjuság gyászdalokat zengett, Hajdu Pál VII. oszt tanuló igén érzelmesen szavalt, Gärtner Antal VIII. oszt tanuló pedig hatásos emlékbeszéddel adózott az elhunyt tanárok emlékének.

Igen szép jelét adta hálás megemlékezésének és kegyeletének az Alt. Munkásképző Egyesület. Neki is van mintegy 2 év óta a temetőben egy halottja: Szalay Mihály iparossegéd az általánosan ismert „kis Szalay", ki az iparos ifjak betegsegélyző és önképző egyletének, melyből a jelenlegi Munkásképző Egyesület kikelt, volt elnöke. A mult évben is felkereste már testületileg ezen sirt a Munkásképző Egyesület, de ez évben mely annyi örömöt és dicsőséget hozott az egyesületnek, nem elegedtek meg a derék iparos ifjak azzal, hogy uj zászlójukra gyászfátyolt kössenek és igy vonuljanak ki Szalay Mihály sirjához, hanem részben önkénytes adakozásból, részben az egyesület hozzájárulásából a jeltelen sir fölé szép siremléket emeltek. Itt az egyesület dalárdája gyászdalokat énekelt, Fischel Lajos egyl. elnök pedig rendkivül hatásosan ecsetelte az elhunyt érdemeit és életének főbb momentumait.

Van a temetőnek egy kis lakója Vukasovics Alajos, ki tavaly mint II. éves gymnazista öngyilkossá lett. Kis barátai oly sokszor emlegetik a jó pajtást, hogy ezen napon sem feledkezhettek meg róla. Összetették filléreiket és vettek egy szép kis élővirágkoszorut pajtásuk sirjára. De még meghatóbb volt, midőn egyenként jöttek a kis diákok, hogy felkeressék az egykori iskolatárs sirját. Mindegyik hozott néhány szál gyertyácskát, melyet meggyujtottak a jó pajtás emlékére és azután felváltva őrködtek sirja felett, hogy ne legyen az annyira elhagyott.

— **Törvényhatósági biz. közgyülés.** A nm. m. kir. belügyminiszter urnak folyó évi szeptember hó 6-ikán 95039/VI. sz. a kelt rendeletével a magánorvoslás dijazása legkisebb mértékének megállapitása céljából f. évi november hó 13-án d. e. 9 órakor Zala-Egerszegen a vármegyeház gyülestermében rendkivüli törvényhatósági bizottsági közgyülés log tartatni. Ezen ügynek előzetes tárgyalása céljából a megyei állandó választmány u. a. hó 13-án délelőtt fél 9 órakot tart ülést.

— **Katonák esküje.** November elsején teljes diszben vonultak ugy a honvédség, mint a közös hadsereg ujoncai, valamint a pótlartalékosok a szentferenciek templomába, hogy esküttel előtt misét hallgassanak. Bruker Coelestin szent ferencrendi áldozár, s. lelkész szép beszédben méltatta a katonák hivatását és az eskü szentségét. A hatásos beszéd után a katonaság a laktanyákba vonult. A honvédeknél az esküminta magyar nyelven Juhász József főhadnagy, horvát nyelven pedig Povrazovics Kálmán százados olvasta föl; a közös hadseregnél magyarul Raft Dezső százados, horvátul Kovacevicz Miklós százados. Az esküminta felolvasása után a legénység mindenki a saját anyanyelvén elmondta az esküt. A szép ünnepség után egész napi pihenő volt. Ez volt egyszersmind az első nap, melyen a regrutáknak szabad kimenője volt.

— **Iskola avatás Fenéken.** Festetics Tasziló gróf cselédeinek a gyermekei számára Fenéken iskolát állitott fel, a melyet október 30-án ünnepélyesen adták át rendeltetésének. Az ünnepségen jelen volt Festetics Tasziló gróf családjával, Jakovich László gróf Zalavármegye főispánja és több más megyei notabilitás. Az egyházi szertartást Dunst Ferenc keszthelyi apátplébános végezte; az ünnepi beszédet dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, Zalavármegye tanfelügyelője tartotta a tőle megszokott ékesszólással.

— **Tanitók közgyülése.** A következőt kaptuk: A „Zalamegyei ált. tanitótestület" nagy kanizsai járásköre ez évi rendes őszi közgyülését 1900. évi november hó 15-én (csütörtök) d. e. 9 órakor Nagy-Kanizsán, a községi polg. fiuiskola rajztermében fogja megtartani, melyre a járáskör t. tagjai és mindazok, kik a tanügy iránt érdeklődnek, egész tiszteletrel meghivatnak.

---

val, a szeretet s nem a feledés lángjaival keresi fel az élő a halottat, hogy elmondja neki ujólag, elrebegje néki ismét: „szeretlek, nem tudlak feledni."

A ködös est derengő félhomályában minden siron kigyul a szeretet, az emlékezés világa. Meggyujtotta ezeket a szeretet a korhadó fakereszt mellett épugy, mint a hatalmas márvány emlékeken.

Az én szivemet is elszorította e napon a fájó visszaemlékezés maró kinja s én bolyongtam Gileád balzsamát keresni szenvedők között, könyimet leakartam törölni a zokogók között.

Mig lázas agyam a multtal foglalkozott észre sem vettem, hogy a temető legelrejtettebb zugához értem. Merengésemből valami kimondhatatlanul panaszoshang ébresztett fel.— Arra mentem.

Egy korhadó fakereszt tövénél, egy elhagyatott sirra dőlve két kis gyermeket pillantottam meg. Sápadt arczukon, kiaszott alakjukon az éhség, a nyomor pislogott, homályos fényt terjesztve a fűvel benőtt sirra. A kisebbik fiu lehetett 3-4 éves, könnyes szemekkel fordult a nagyobbikhoz ki nála tán 3 évvel volt idősebb, s lágy panaszos hangon kérdezte:

Mond csak Pista, igazán visszajön az édes mama?

— Persze, hogy visszajön, válaszolt amaz kedvetlenül, s merően bámélt bele a pislogó gyertya halavány világába, mig a kisebbik elmerengve a csillagos égre tekintett.

Egyszerre csak a nagyobbik fuldokló zokogásba tör ki, átölelí a fakeresztet, s valamit érthetetlenül zokog. A kisebbik ezt nézi, s most már ő vigasztalja bátyját, hogy hiszen megjön anyjuk nemsokára.

Hozzájuk akartam menni, hogy megkérdezzem őket, de a panasz, mit most hallottam, befurta magát szivembe s azt vettem észre, hogy magam is sirok.

— Anyám már két napja nem láttuk atyánkat, azóta csak száraz kenyeret ettünk, s mi félünk egyedül.

Zokogott keservesen a nagyobbik.

A kisebbik ezalatt bámulva nézte bátyját, s kereste szemeivel köröskörül anyját.

Hideg szél fujt át a temetőn, s kioltotta már végsőt pislogó gyertyájukat.

* * *

A sápadt hold mogorván bujt a setét felhők mögé, hogy ne lássa e nagy gyászt.

Hachstädt Jenő.

Tárgyai:

1. Mult gyülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesitése.

2. Elnöki jelentés a járáskör három évi működéséről.

3. Gyakorlati előadás a magyar nyelvtanból (az elemi iskola IV. osztályában.) Tartja Almási János ur nagykanizsai rendes tag.

4. „A nő az iskolában" — felolvasás Kertészné Grünbaum Sarolta urnő — nagykanizsai rendes tagtól.

5. Vegytani kisérletek; — folytatólagos gyakorlati előadás — tartja: Waligurszky Antal ur, nagykanizsai rendes tag.

6. Folyó ügyek s netáni inditványok.

7. Tisztujitás.

Nagy-Kanizsán, 1900. nov. 1.

Hajgató Sándor
járáskörl. elnök.

— **Markus Emilia Nagy-Kanizsán.** Mint értesülünk még ezen hónapban eljön a nagy müvésznő hozzánk, hogy Vidor Samuné urnőnek, mint az izr. jótékony nőegylet elnökének tett igéretét beváltandó, az egylet céljaira rendezendő estélyén közremüködjék. Ezen hir bizonyára nemcsak városunk, hanem annak vidéke értelmiségénél is nagy örömöt fog kelteni, mert ki ne örülne annak, ki ne várva várná az alkalmat, hogy Markus Emilia a páratlan müvésznő utólérhetlen előadásában gyönyörködhessék. Az izr. nőegylet már most azon buzgolkodik, hogy az estély müsorát olykép egészitse ki, hogy az a nagy müvésznő szereplésével összhangban álljon. Ezen estély azonban csak alkalmi müvészestély lesz, mert a nőegylet szokásos farsangi mulatsagát február első napjain fogja megtartani.

— **Kántor-választás. Szepetneken.** A szepetneki kántorválasztásról annak idején közölt hirünkre vontkozólag a következő levelet kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztő Uram!

Becses lapjának 1900. évi, október 25-iki számában „Kántor-választás Szepetneken" cim alatt a napi hirek között egy a valóságnak meg nem felelő közlemény látott napvilágot.

Tekintettel arra, hogy én a szóban forgó hir által bizonyára legkevésbbé sem kellemesen érintett — Tóth Albert, megválasztott szepetneki kántortanitót személyesen ismerem, — mint becses lapjának majdnem három éves rendes munkatársa — kötelességemnek tartom a következőket megjegyezni.

Ő, mint báró Solymossy László uradalmi központi titkarja jelenleg Nagy Lozson lakom, amely községtől egy negyed órára van Ebergőcz község, a hol Tóth Albert lakik. Tekintettel Tóthtal szemben fenálló szimphátiamát, nagyrabecsülésemet és baráti vonzalmamat, gazdatiszt társaimmal majdnem nap-nap után nála töltöttem az estét és igy sokkal jobban tudom, hogy hány napig volt el hazulról, mint a szóban forgó cikk beküldője, a ki valószinüleg ellenfele is volt Tóthnak. Igy tehát az igazság érzetétől vezétve nyiltan constatálhatom, hogy csak négy napig volt el Ebergőcről, — a melyből le is kell számitani az oda és visszautazásra eltöltött időt, — és ez bizonyitja már azt is, hogy nem áll az, miszerint ő egy hétig lett volna Szepetneken korteskedni feleségével együtt. Sőt mi több, — a mennyiben korteskedés alatt ma már etetés és itatást értenek állitson a cikkiró csak egy olyan individiumot is, a ki a megválasztás előtt csak egy cigarettát is kapott volna!!! Arról Tóth Albert nem tehet, hogy nagy tudásán, előkelő modorán és a szó szoros, értelemében vett intelligentiáján kivül — felette szimpatikus egyén és van olyan önérzetes ember is, hogy nem foglalná el Szepetneken állását, ha megfelelne a valóságnak a választásról irott cikk.

Nyugodt lelkiismerettel merem állitani, hogy benne a község mint főtanitóban: egy példás, mintaszerü, hivatásáért lelkesedő praecize betöltő egyéni, mint privat emberben pedig egy szimpatikus, müvelt, nagy tudásu és társadalmilag felette hiszonos egyént fog nyerni.

A mjdön igen szépen kérem, tisztelt Szerkesztő Uramat ezen az igazságnak megfelelő soraimat mielőbb közzétenni, vagyok szolgálatára mindenkoron kész és nagyrabecsült tisztelője:

Nagy-Lozs 1900 okt. 30-án.

Mihók Sándor.

(I. t. dolgozótársunk levelére a magunk részéről kötelességszerüleg csak annyit jegyezünk meg, hogy a hir-közlemény beküldője Tóth Albertnak nem volt ellenfele. Szerk.)

— **Elveszett segély-egyleti könyv.** Október hó 30-án a reggeli órákban a főutcán egy Németh Lajos helybeli lakos nevére szóló segély-egyleti befizetési könyvecske elveszett. Felhivatik a becsületes megtaláló, hogy azt a félnek leendő kézbesités végett a rendőrkapitányi hivatalnál adja át.

— **A kanyaró Nagy-Kanizsán.** A városi orvosoknak a kanyaró betegségre vonatkozó jelentésével foglalkozott nov. 1-én tartott ülésében a városi tanács s a jelentések alapján szükségesnek látta az elemi iskolák és ovódák zárva tartásának 10 nappal való meghosszabbitását. A városi tanácsnak erre vonatkozó végzése nemcsak az állami, hanem a felekezeti elemi iskolákra is szól.

— **A F. M. K. E. a magyar iparért.** A Felvidéki Magyar Közmüvelődési Egyesület, mely Magyarország felső megyéiben egész erejével terjeszti, a magyar kulturát, nemcsak iskolákat, kisdedóvodákat, nép és ifjusági könyvtárakat, daloskőröket alapit, de szolgálatokat tesz a magyar iparnak is. Tizenegy törvényhatóságra kiterjedő hatáskörében hazafias lelkesedéssel munkál közre, hogy kiszoritsa a magyar korona területéről az idegen ipareikkeket. Ezuttal a magyar gyujtónak csinál propagandát. Szerződésre lépett a budafoki Unio Magyar Általános Gyufagyárral, hogy F. M. K. E. gyujtó elnevezéssel, Magyarország egész területén magyar gyártásu u. n. svéd gyujtókat hoz forgalomba. Az uj gyujtók igen tetszetős külsejüek, s a magyargyujtóiparnak teljes versenyképességet biztositanak a külföldel szemben. Négyfele gyujtó van: szalon és gazdasági használatra s egy-egy kisebb zsebskatulya dohányzók és utasok céljaira. A F. M. E. gyujtók e napokban jelennek meg a közforgalomban. Aki ezeket a gyujtókat veszi és fogyasztja, nemcsak a magyar ipart, de a magyar közmüvelődés érdekeit is előmozditja, mert a gyár gyujtók jövedelmének 5 százalékát a F. M. K. E. kulturális céljaira ajánlotta föl. Kérjünk k.óveteljünk fogyaszszunk tehát mindenütt F. M. K. E. gyujtót.

— **Asszonyok, leányok,** kiket jövendőjük érdekel, hozassák meg Zit.El.-Lohia most megjelent szellemes jósló könyvét. Rendkivül senzatiós! 1 korona beküldése ellenében (bélyegekben is) bérmentve zárt boritékban küldi: Gedeon András könyvkereskedése Miskolczon. Utánvéttel 40 fillérrel több. 365—10

— **Forduljunk mindig az első forráshoz.** Ha valahol, ugy bizonyára helyén van ez osztálysorsjegyek beszerzésénél. Habár ugyanis az osztálysorsjáték rendkivül nagy nyerési esélyeket nyujt és — mintez be van bizonyitva — ezreket jólétre sőt nagy vagyonra is juttatott a sorsjáték intézménye mindennek daczára föltétlenül megkivánja, hogy a sorsjegyek teljesen megbizható helyről szereztessenek be. A sorsjegyvásárlónak megnyugvással kell birnia arra nézve, hogy az eladó részéről történő hibákért — a mi különféle okból könnyen előfordul — az eladó nyeremény esetén bármely összegü kárért képes legyen teljes szavatosságot vállalni; az ily tévedésekért t. i. első sorban az eladó felelős. Hogy tehát a vevő minden tekintetben megnyugvást találjon, ajánljuk mint legmegbizhatóbb beszerzési forrást, a „Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságot" (Budapesten Haas palota), mely az ország legnagyobb osztálysorsjegy elárusitó helye. E társaság osztálysorsjegyeket eredeti árakon (utánvét mellett is) ad el, még pedig teljesen költségmentesen; sorsolási jegyzékeket ingyen küld szét; nyereményeket azonnal, titoktartás mellett hármely összegben kifizet. E mellett a legnagyobb biztonságot, tehát minden irányban előnyöket nyujt, a mi egy oly előkelő intezettől, mint a „Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság", várható is. 364—

Nyiltér.

Selyem-blousok 2 frt 40 krtól

feljebb — 4 méter! póstabér és vámmentesen szállitv Minták póstafordultával küldetnek; nemkülönben feke sher és szines „Henneberg-selyem" 45 krtól 14 frt 64 kr méterenkint.

HENNEBERG G. selyemgyáros
(cs. és kir. udvari szállitó) **Zürichben.**

Apró hirdetés.

Egy jó házból való

szép irással biró fiu irodai gyakornokul azonnal felvétetik Breuer Ferenc Barcstelepen. 357—3

Ügyvéd urak figyelmébe!

Egy fiatal nős megbizható egyén aki már huzamosabb időn át ügyvédi irodában alkalmazva volt, jelenleg a jegyzőségnél irodavezető mind irodavezető van alkalmazva, szép és gyorhivatalos irással bir, a horvát nyelvet tökéletes sen birja, ügyvédi irodában állandó alkalmazást keres. — Szives ajánlatok Ungár Vilmos segédegyző cimére Becsehely intézendők.

Hirdetések:

1940|1900. végrh. sz. 360—1

Árverési hirdetmény.

Alulirott biróságí végrehajtó az 1881. LX t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi hogy a nagykanizsai kir. járásbiróságnak 1900 évi V. 1029 I. számu végzése következtében dr. Rothschild Samu nkanizsai ügyvéd által képviselt Budai Emil szegedi lakós ja ra Weisz Bernát nkanizsai lakás ellen 1600 kor. s jár. erejéig 1900. évi október hó 10-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 1150 kor. 40 fill becsült bolti felszerelés, poptok, szobabutorok stbből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir járásbiróság 1900. évi V. 1029.2. számu végzése folytán 3600 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi szept. hó 30. napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{10}$% váltó dij és eddig összesen 128 kor. 30 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig Nagy-Kanizsán a helyszinén leendő eszközlésére

1900. évi november hó 12-ik napjának d. u. 2 óraja

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1900. évi október hó 29-ik napján.

MAXIMOVITS GYÖRGY
kir. biróságí végrehajtó.

1882./1900. végrh. szám. 361—1

Árverési hirdetmény.

Alulirott biróságí végrehajtó az 1881. évi LX. tc, 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a nagy-kanizsai kir járásbiróságnak 1900. évi V. 962/I. számu végzése következtében dr. Rothschild Samu nkanizsai ügyvéd által képviselt Berger Adolf nkanizsai javára Löwy Markus kiskanizsai lakós ellen 1800 kor. s jár. erejéig 1900. évi szept. hó 26-án foganatositott

kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 707 K. 70 fill. becsült boltiárucikkek, bolti felszerelés, szobabutorok stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir járásbiróság 1900. évi V, 962|2 számu végzése folytán 1800 kor. tőkekövetelés, ennek 1900 évi szept. hó 1 napjától járó 6 % kamatai, ½ % váltó dij és eddig összesen 90 K. 60 fillérben megállapitott költségek erejéig Kis-kanizsán a helyszinén leendő eszközlésére

1900. évi november hó 8 napjának d. u. 2 órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintetett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107, és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1900. évi október hó 27 napján.

MAXIMOVITS
kir. birósági végrehajtó.

Szerencséssé

esz egy finom, fehér üde arcszin és egy arc, szeplő bőrtisztátalanságok nélkül, — s ezért használják

Bergmann liliomtejszappanát

ára darabonkint 80 fillér.

Gyár: Bergmann & Co. Dresden és Tetschen a/E. (Védőjegy: két bányász.)

Kapható Nagy-Kanizsán: Kreiner Gyula és Fischer Ferenc uraknál.

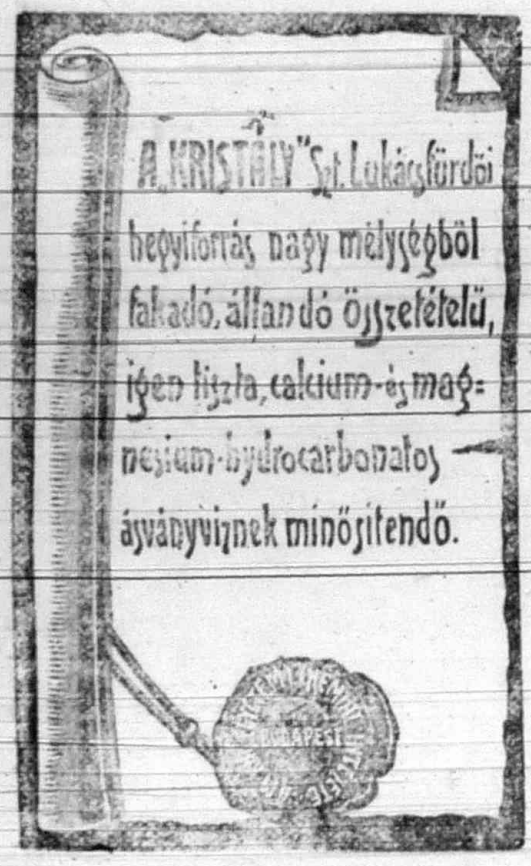

A nagyérdemű közönség figyelmébe ajánljuk dúsan felszerelt raktárunkat

— norinbergi, diszmű, játék,- uri és női

... DIVATCZIKKEKBEN ...

— rövid- és szövött-árukban —

Kasztl Testvérek

Nagy-Kanizsa (Vasuti-utcza) 296

Nagy választék alpecsa-ezüstárukban.

Vidéki megrendelé ek postafordultával intézetnek el.

A NAGY KRACH.

New-York és London nem kimélték meg az európai szárazföldet és ezért egy nagy ezüstárugyár indittatva érezte magát, hogy az egész készletet csak a munkaerő egy kis kárpótlása ellenében eladja. En meghatalmazva vagyok ezen megbizást teljesiteni. En tehát bárkinek megküldöm a következő tárgyakat csupán a kárpótlásért, 6 frt 60 krért; és pedig:

6 drb. finom asztali kés, val. angol pengével,
6 „ amerikai szab. ezüst villát, egy drbből
6 „ „ „ „ evőkanalat
12 „ „ „ „ kávéskanalat
1 „ „ „ „ levesmerőt
1 „ „ „ „ tejmerőt
6 „ angol Victoria fálca
2 „ igen hatásos gyertyatartó
1 „ teaszűrőt
1 „ finom cukorporzó

42 drb. összesen 6 frt 60 kr.

Minde fenti 44 tárgy előbb 40 frtba került és most csak 6 frt 60 kr. minimális áron kapható. — Az amerikai szab. ezüst egy kivül-belül fehér fém, mely ezüst szinét 25 esztendéig is megtartja, a miért szavatoltatik. Legjobb bizonyiték, hogy ezen hirdetés

nem csalás

kötelezem magam itt, a nyilvánosság előtt bárkinek, kinek az áru nem tetszik, a pénzt visszaadni és senki sem mulassza el azt a kedvező alkalmat, hogy ezen diszes garniturát megszerezze, mely gyönyörű

házassági- és alkalmi ajándékul,

továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas

Egyes egyedül kapható

HIRSCHBERG A.-nál

az egy. amer. szab. ezüstgyárak. kiv. áruháza

Wien, II., Rembrandstrasse 19. IV.

Szétküldés a vidékre utánvéttel v. az összeg előzetes beküldése ellenében.

Ehhez tisztitópor 10 kr.

Valódi csak az oldalt látható védjegyegyel (egészségi fém.)

AMERIK. EZÜST

Kivonat az elismerő levelekből:

Pilis, (Pest m.) 1896. augusztus 24.

Tisztelt uram. A garniturával teljesen meg vagyok elégedve. Kérem sógornőm Nyáry báróné szül. Somogyinak czimére Szántóra 3 ily garniturát küldeni.

Nyári Gyula báró.

Evőkészlet küldeményét megkaptam, avval teljesen meg vagyok elégedve és kérek még egy ily garniturát. 44 drb amerikai sz. ezüstből részemre postautánvettel küldeni. Bozovics (Krassó-Szörény m.) 1896. jul. 18.

350—10 Keresztes Sándor, főszolgabiró.

Kwizda-féle Restitutionsfluid

Ára 1 üveg 2 korona 80 fillér.

cs. és kir. szab. mos-fürj levek számára.

40 év óta udvari istállókban, e nagyobb katonai és polgári istállókban használatban, nagyobb fáradozás előtti és utáni erősbitésre rángatódzásnál az idegek merevségénél stb. lovakat az idomitásnál kiváló tevékenysége képesiti. Valódi csak a fenti védjegygyel, kapható Ausztria-Magyarország összes gyógyszertáraiban és drogueriáiban.

Franz Joh. Kwizda cs. és kir. osztr.-magyar román kir. udvari szállitó és kerületi gyógyszerésznél Korneuburgban, Bécs.

Dr. LENGIEL nyirfa- * * * balzsam

kir szabad. Svédhonra.

Már magában véve azon növény nedv, amely a nyirfából kifolyik ha annak törzsét megfujuk, emberemlékezet óta mint a legkitünőbb szépitőszer volt ismeretes ha azonban ezen nedv a feltaláló utasitásai szerint balzsammá alakittatik át, csak akkor nyer ugyszólván csodálatos hatást. Ha esta megkanjuk vele az arcot vagy más bőrrészeket, már másnap csaknem észrevétlenül pikkelyek válnak le a bőrről amely szálta fehérré és gyöngéddé válik.

Ezen balzsam kisimitja az arcon a ráncokat és himlőhelyeket, ifju arcszint, a bőrnek fehérséget, gyöngédséget és üdeséget kölcsönöz; a legrövidebb idő alatt eltávolitja a szeplőt, májfoltot és anyajegyeket, orrvörösséget böratkát s a bőr minden más egyéb tisztátlanságát. Ára egy korsónak használati utasitással 3 korona. Kapható minden jobb gyógyszertárban.

A nyirfabalzsam által puhává lett bőr konzerválására ajánlatos ezzel egyidejűleg a dr. Langiel-féle

Opo-krémet

használni. Egy tégely 1 korona 20 fillér.

dr. Lengiel-féle Benzoe-szappan legalkalmasabb hygienikus szappan, mely a bőrt enyhévé és fehérré teszi és hivatva van a balzsám jó hatását fokozni. Egy drb ára 1 kor. 20 fill.

Főraktár Magyarorsz. részére: **Török József** gyógyszertára, Budapesten, Király-utca 12.

Szelvények díjmentesen váltatnak be.

Tőke-befektetés

gyanánt legjobban kinálkozik jelenleg a

4%-os magyar koronajáradék,

melynek kamatjövedelmezősége a mai mély árfolyam mellett

ca 90% azaz 10% parin alól majdnem 4½%

Megbizásokat ezen czimletek vételére, valamint mindennemű **értékpapirok, részvények, záloglevelek, községi kötvények, sorsjegyek, pénznemek, idegen bankjegyek** stb. megvételére, illetve eladására elvállal és a **legjutányosabb feltételek** alkalmazásával teljesit a

Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársulat

NAGY-KANIZSÁN.

Üzleti órák:
d. e. 8—12-ig, d. u. 2—5-ig.

Szelvények díjmentesen váltatnak be.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. zala-murakőzi 65. népfelkelő járás parancsnokságnál polgári

díjnoki állás

f. évi december 1-én betöltendő.

Javadalmazás naponkint 2 korona.

Saját kezűleg irt folyamodványok

folyó évi november hó 20-ig

fenti parancsnoksághoz Nagy-Kanizsán nyujtandók be.

Megkivántatik a magyar és német nyelv, valamint a szép irás.

1.000,000

Nyujtsunk kezet a szerencsének.

Ezennel becses tudomására hozom Nagy-Kanizsa és vidéke t. cz. kösönségének, miszerint az általánosan meg. kedvelt s a legnagyobb nyerési esélyeket nyujtó m. k. szabad. osztálysorsjáték VII. játékától kezdve

fö-elárusitási helyet

nyertem s a sorsjegyek nálam eszközlendő bevásárlására tisztelettel felhivom.

A nálam vásárló t. felek azon előnyben részesülnek miszerint ugy a sorsjegyeket mint a huzási lajstromokat költségmentesen pontosan szolgálom ki, valamint megtaritják a pénzküldésekkel járó költség és kellemetlenségeket, s azonkivül esetleges nyereményeiket nálam haladéktalanul beválthatják.

Szives figyelembe ajánlva hogy az

első osztály huzása már f. é. november hó 15. és 16-án lesz,

kérem b. megrendelések **idejekorán** való ho zám juttatását, melyeknek pontos és lelkiismeretes foganatositásáról előre is mindenki biztositva lehet.

Kiváló tisztelettel

MILHOFFER KÁLMÁN

nálam vásárolt sorsjegyekre már jelettékeny nyereményeket fizettem ki u. m.:

70000, 20000, 10000, 5000 és 2000 kor. stb.

sorsjegy	1/1	1/2	1/4	1/8
lyra:	12.—	6.—	3.—	1.50 kor.

Modern Irodaberendezési cikkek Schwanhäussertől.

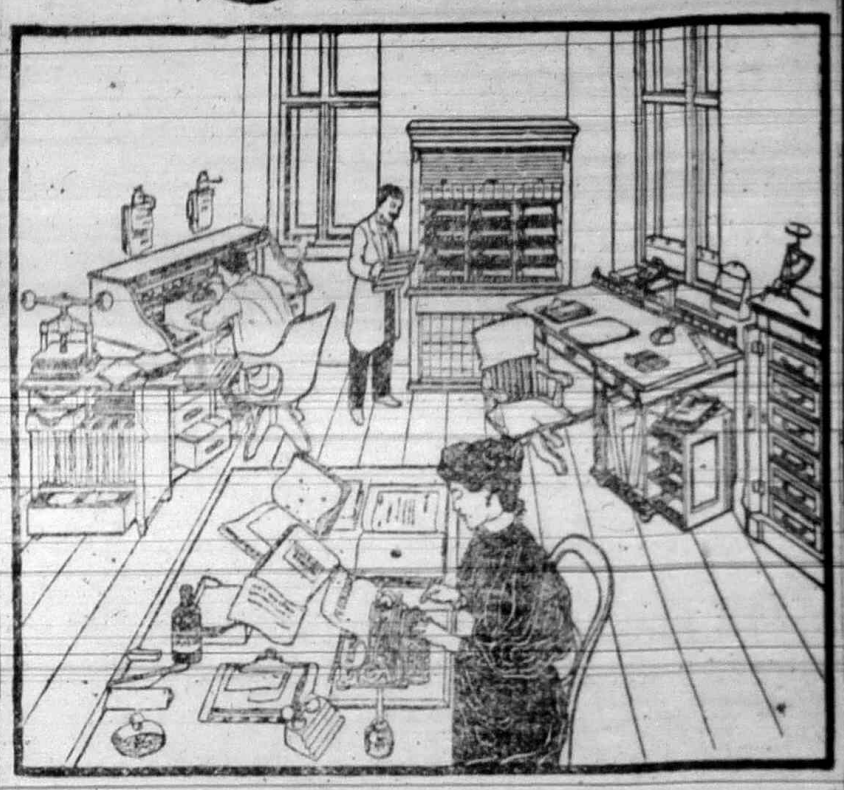

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve

Schwanhäusser

Shannon-Registrator-Vállalat.

BÉCS, I. Johannesgasse 2 I. em. 323—12

10 koronáért Genfi arany Plaqué remontoir óra

az egyedülálló galvánijag 14 karátos aranyal erősbitett díszóra, amelyet mindenki 100 K becsül. Tényleg azonban felugró fedéllel, véséssel, tartósság és pontosjárásra néve 3 évi kezességgel, csak 10 K az ára, horgonymüvel, repassirozva, 3 fedéllel 14 K. Valódi ezüst remontoir 15 kőrs. 3 nehéz dusan vésett fedéllel, elismert kitünő óra, különösen erős 16 K, hölgynek 14 K. Nikelóra legjobb készitmény 7 K 50 fill. Divatos kiváló elegáns arany Plaqué lánccz urak és hölgyek részére 4 K.

14 karát arany-gyűrűk 2 K

hölgyeknek és uraknak, val. ezüsttel erősitve. Mind. gyűrű hivat. jelzéssel. Hosz. évi tartósságért kezesség. Gyönyör csillogó müvészies gyémántokk. [illegible] kövekkel 2 K erősebb ezgyűrűk 2.25 K. (Papirosi kimérték kérnek.)

Érdekes ujdonság. Hangverseny-Piston-Accordeon

nagy feltűnést kelt, szolid szerkezete és gyártása, valam. olcsó ára miatt, mind. kota ismerés nélkül mindenki eljátszhatja a legszebb tánez-zenét, indulókat, melódiákat. A hangszernek 28 hangja van gyöny. basz kiséretel 5 K. Kép árjegyzék ingy. kapható.

Rundbakin M., Bécs, IX., Berggasse 3.

Nagy-Kanizsa, 1900. október havában.

Értesités.

Az őszi és téli idényre

raktáromat a legdivatosabb finom

bel- és külföldi kelmékkel

dusan felszereltem.

Aruim megérkeztével azon meggyőződésre jöttem, hogy raktáram tul nagy, igy elhatároztam magam

a legkisebb haszonra megrendeléseket elfogadni.

Jó szép és izléses munkáról birtositom a n. é. közönséget. Minél tömegesebb becses megrendelést kérve maradtam a n. é. közönség iránt teljes tisztelettel:

318—104

KAUFMANN MÓR férfiszabó

(ELEK féle ház.)

6 sors. pertes és szelid kiszolgálás

Kesztiek fiureat pol. i és katonai ru

A nagyon tisztelt közönség

figyelmét felhívjuk, dusan felszerelt **füszer, festék gyarmat**, legfinomabb **tábla és aixi olajok**, valódi **jamaikai rum, orosz thea, likőrök** továbbá **milly-gyertya, szappan, rizskeményitő, mandola, morzsolt szőlő, olasz, jappán, indiai rizs, szalon petroleum** és minden e szakmába vágó cikkekre.

Ásványvizek, denaturált szesz félliteres palacskokban. Megbizható czirképes mezőgazdasági **vetemény magvak**.

Trifaili-kőszén eladás nagyban és kicsinyben.

Az összes budapesti **gőzmalmok lisztjéből** mindig jelentékeny raktár. **Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek**, olcsó versenyárak mellett.

A régi jó hírnévnek örvendő, a mai igényeknek teljesen megfelelő és újjá átalakitott füszerüzletünk és sok évi tapasztalataink nemkülönben a nagy versenykésztet bennünket fenti áruk ajánlatára, melynek minél számosabb pártfogásukat alázattal kéri

Balaton Testvérek
füszer, hazai termény és lisztkereskedése
Nagy-Kanizsán
Eötvös tér a „barát pékhez."

220—52

BOR. 1—2 éves homoki ó-bor 22 krtól 32 krig. Újbor okt. 20-tól kezdve 16 frttól 24 frtig.

Szőlővessző. Fajtiszta, kitűnően bocsrett 11 jeles csemegé- és 11 borfajból. Sima vessző 2 és fél frttól felfelé. 2 éves gyökeres 12 frttól felfelé.

Nemes eperfa. 2—3—4—5 éves igen erős csemete 6 lábmagasan ojtva 30 krtól 60 krig. Nagybani vételnél 10—50 százalék engedmény.

Birsojtvány Rendkivüli nagygyümölcsű 7 fajban. Vannak rendelőim ktk ezer számra ültetik, mert rendkivül hamar és bármilyen talajban bőven terem. A szép növésű 2—3—4—5 éves fák darja 15 krtól 50 krig. Nagy vételnél olyan engedmény, mint az eperneél.

Sganyol meggy Pándi vagy Körösi meggy. Gyümölcsrendkivül keresett, mert befőzésre legalkalmasabb, 2—3—4—5 éves fák darja 15 krtól 50 krig. Nagy vételnél oly engedmény, mint az epernél.

Diófa. Könnyü termő, 2—3—5 éves fák ára 15 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél 10—50% engedm.

Mindenféle nemes gyümölcsfa. Körte, alma, szilva őszi és kajszibarack, cseresznye, meggy, szelid gesztenye, tarponya, szomoru alma, szomoru eper magas és törpe alakban. Ár 15 krtól 50 krig. Nagybani vételnél tetemes engedmény.

Kiselejtezett ojtvány. 2—3—4—5 éves példányok ára 2, 5, 7, 10, 15 kr.

Mindenféle vadoncz. 1000-re 5·85 frttól 19 frtig.

Akácz, 1—2 éves. 1000-re 3·50—12 frtig. Végtelen nagy készlet.

Sövénykészitésre gleditsea, (lepényfa, Kr. koronája) 1—2 éves 1000-re 4—12 frtig.

Sövénykészitésre maclura, aurantica 1000-re 5·85 forintól 20 forintig.

Kerti eszköz. Horoló szőlőültető vas, kerti fűrész, ólió, görbe szemző valamint ojtókés, jelfa, ojtókenőcs igen olcsó áron és kitűnő anyagból.

Viszonteladók kerestetnek s ezek 20—30 százalék engedménnyen tul 6 heti ezelig 4—6 havi hitelt is kapnak. Ár és névjegyzéket küld: 320—5

Unghváry László *Czeglédről.*

Az összes 500.000 nyeremény
JEGYZÉKE.
A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1,000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő		Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	„ „	200000
2	„ „	100000
1	„ „	90000
1	„ „	80000
1	„ „	70000
2	„ „	60000
1	„ „	40000
5	„ „	30000
1	„ „	25000
7	„ „	20000
3	„ „	15000
31	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
432	„ „	2000
763	„ „	1000
1238	„ „	500
90	„ „	300
31700	„ „	200
3900	„ „	170
4900	„ „	130
50	„ „	100
3900	„ „	80
2900	„ „	40
50,000	nyer. és jut. összegben	**13.160,000**

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegygyel

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel biró magy. kir. szab. osztálysorsjáték legközelebb ujból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyeremény-jegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyeremény-nyel huzzák ki és egy különdi sorsjáték sem képes aranylag ily nagy nyeremé yeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160.000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelete alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervezett árai az I. osztályban

egy nyolczad	(1/8)	frt. —75.	vagyis	1.50 korona
egy negyed	(1/4)	„ 1.50	„	3.— „
egy fél	(1/2)	„ 3.—	„	6.— „
egy egész	(1/1)	„ 6.—	„	12.— „

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldésse ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. november hó 15-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa

bankház

Budapest,

V., Váczi-körut 4/a

Fiókbankházak: IV., Muzeum-körut 11. VI., Erzsébet-körut 54.

Sok és nagy nyereményt fizettünk ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és fél millió koronát.

Rendelőlevél levágandó. **TORÓK A. és TÁRSA főelárusitók Budapest**

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ... korona összegben { utánvételezni kérem / postautalványnyal küldöm } A nem tetszőt törlendő

Pontos czim.

Uj füszerüzleti berendezés

eladó.

Ugyanott lakás is kiadó.

Bővebbet Deutsch Alfrednál N.-Kanizsán

Városház-utca, a Casino mellett. 345—

Emlékkönyvek, Fényképalbumok
Képes levelezőlapok, Diszlevélpapirok
Iróasztalgarniturák

a legnagyobb választékban a legjutányosabban kaphatók

Fischel Fülöp könyvkereskedésében N.-Kanizsán.

KITÜNTETVE

1891. illenniumi kiá ason a y érdemkereszt és millenniumi nagy éremmel.
1867. isbéri nemzet zi vetőg versenyen első díj: **állami aranyéremmel.**
Lévai nemzet ási vetőg versenyen nagy üzemre; első díj: aranyéremmel
898. Hódmezővásá ályi vető versenyen első díj: aranyéremmel.
Marosvásár yi kiállításon első díj: aranyéremmel
899. Szegedi mez. gazdasági kiállítás legnagyobb kitüntetés.
900. a zentai vetőgép és ekeversenyen elismerő oklevél

Weiser J. C.

gazdasági gépgyára

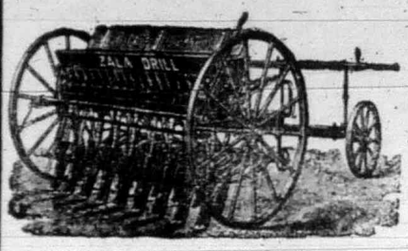

Nagy-Kanizsán
Ajánlja:
MAGYARORSZAG
legujabb és
LEGJOBB
VETŐGÉPÉT
szabad, kiváltható kapacsu lyukkal ellátott

sik és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

Zala-Drill

Sorvetőgépet továbbá szab. „**Perfecta**" olcsó és igen jó, könnyü vetőgépet, legjobb szerkezetü, több kiállításon első díjjal kitüntetet
Sackrendszerü aczélekéit, boronáit, árgányait, szénagyüjtőit, rostáit, trieureit.
darálót, szecska és répavágót, kukoricza-morzsolót
és mindenféle gaździasági gépeit.
Elvállal malom- és vizvezeték-berendezéseket.

„Planet jr." rsz. kézi-toló répakapa és töltögető, a 10 frt.
Árjegyzék ingyen és bérmentve

Nagy: Mondd csak kérlek Balogh, vettél már magadnak egy osztály sorsjegyet?
Balogh: Még nem, mert nem tudom melyik a legszerencsésebb főáruda.
Nagy: A legszerencsésebb főáruda

BIHARI EDE

Budapest, IV., Városház-utcza 14.

Gondold csak kedves barátom, minő szerencsés ember, rövid idő alatt már **kétszer** nyerték nála a jutalomdijat.
Balogh: Mi az a „jutalomdij"?
Nagy: Jutalomdij, barátom az a legnagyobb nyeremény

600,000

korona. En ebben a főárudában játszom és mondhatom, hogy nagyszerüen szolgálnak ki, a huzás után azonnal lakásomon van a huzási jegyzék.
Balogh: Mikor van az I. osztály huzása?
Nagy: Az már f évi november hó 15. és 16-án van és
1/1 sorsjegy 12 kor. 1/2 sorsjegy 6 kor. 1/4 sorsjegy 3 kor. 1/8 sorsj. kor 1·50
De nem ajánlatos sokáig késni, mert közel a huzás előtt szörnyü nagy nála a kereslet.
Balogh: Ugy, akkor rendelek magamnak egy sorsjegyet

BIHARI EDE főelárusitónál

Budapest, IV., Városház-utcza 14. 362—

Hatóságilag engedélyezett

végeladás.

15 év óta fennálló divat-, vászon- és posztó-üzletünket

véglegesen feloszlatjuk,

alkalmat nyujtunk t. vevőinknek az őszi és téli idényre szükségleteit olcsó áron fedezni annyival is inkább, minthogy a végeladás csak **rövid ideig tart**

834—4 s a még visszamaradt áruk **olcsó áron** adatnak el.

Visszamaradt nyári czikkeket bámulatos olcsóért

FANTL TESTVEREK

NAGY-KANIZSA.

Alapittatott 1820-ban

A legajánlhatóbb és legjutányosabb beszerzési forrás szőnyegek-, bútorszövetek-, csipke- és szövetfüggönyök-, lépokrócok-ak nagyban és kicsinyben

JOANNOVITS DÖME

BUDAPEST, IV., Váczi-utcza 25. sz.

hirneves gyári nagy raktára. Óriási választék perzsa és smyrna szőnyegekben.

Általánosan ismert dolog, hogy a szépség növelésére, tökéletesítésére és fenntartására a legkitűnőbb és legbiztosabb a Földes-féle

MARGIT-KRÉME

Ára: 2 kor., kis tégely 1 kor., nagyban 70 fillér, postán 1.20 kor.

Készitő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARADON.

Kapható minden gyógyszertárban.

SANTAL EGGER

specifikus értékű szer

mindazon esetekben, hol az orvosok Santal-olajat vagy Copaivát ajánlanak. SANTAL EGGER az igen drága és tiszta kelotindiai Santal olaj tartalma miatt igen hatásos az ifjuság bántalmainál, miért az orvosok is rendelik. Csak a törv. védett „Ugrisfej" védjegyével valódi.

Ára 3 korona eredeti üvegenként. — Vidékre 3 korona 40 fillér előleges beküldése után bérmentve küldi a „NÁDOR gyógyszertár", Budapest, VI., Váczi-körut 17.

SCHWARTZ-féle

Páratlan és nélkülözhetetlen fogtisztitó szer a **THYMOL** fog-krême

1 tubus 60 fillér. Mindenütt kapható.

Kipróbált és fényes sikerrel bevált Asthma, Köszvény, szívrosz-, gyomor- bélbajoknál, idegbajok (Hysteria Neurasthenia), makacs vér- és bőrbántalmaknál. Biztos védelem szélhűdés és elmezavar ellen. — Díjazott levelekre válaszol.

Vérvizsgálás — Hemopatia

Portalója és egyedüli képviselője

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvostr.

rendel, intézetében, Budapest, V. Váczi körut 18.

KÖSZVÉNY és CSÚZ

egyedüli biztos gyógyszere a hires

CSÚZ- és KÖSZVÉNY-ÉTHER,

Néhányszori bedörzsölés után kigyógyít minden csúz, köszvény, reumabántalmat, fejfájást, szúrást, szaggatást, fogfájást stb. Egy üveg 2 kor., postán 2 kor. 60 fillér előzetes beküldése-után bérmentve küldi az egyedüli készitő

STEINER MIHÁLY városi gyógyszertára TEMESVÁR, Szt.-György-tér 12.

Ezer-ser kipróbált, a legtöbb betegségnél gyógyitó házi gyógyszer a Feller-féle **ELSA-FLUID**

Egy kisértet és mindenki állandóan fogja használni.

12 üveget 5 koronáért bérmentve küld az egyedüli készitő

FELLER V. JENŐ gyógyszerész

STUBICA, Fő-utcza (via Csáktornya.)

Hirdetéseket, reklámokat legszélesebben az összes belföldi és külföldi lapokban az ÁLTALÁNOS TUDOSITÓ szerkesztősége közöltet az

Tulajdonos: LEOPOLD GYULA szerkesztő.

TURUL

legfinomabb egészségi egyptomi SZIVARKA-HÜVELY

100 drb 36 fill. 2000 drb 7 kor. 5000 drb 15 kor. postán bérmentve küld:

ENGEL LAJOS SZEGED.

Brady-féle MARIACELLI GYOMORCSEPPEK

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól!

Csak akkor valódi, ha az üveg egy vörös és oldalt látható törv. bej. védjegyével és névaláirásával van ellátva.

200 év óta elismert kitűnő hatásuak, gyomorbajoknál, elvágytalanságnál, nehéz emésztés stb. ellen.

Egy üveg 80, egy üveg 1.40 fillér. — Kapható minden gyógyszertárban. — Központi elárusitó:

BRADY KÁROLY „Magyar Király" gyógyszertára Bécs, I., Fleischmarkt 1., bontva 3 kis üveg 2.40 kor. vagy 2 nagy üveg 2.80 kor., bérmentve küldetik.

PSERHOFER J.

vértisztitó labdacsai.

Orvosilag ajánlott legrégibb háziszer a rossz emésztés összes következményei ellen.

Nem szabadna hiányoznia egy háztartásban sem.

Csak akkor valódi, ha minden dobozt fedelén a „PSERHOFER J." név vörös irással látható.

KI AKAR egyéves önkéntes **LENNI?**

A ki az előtti iskolákat ném végezte, az is bírói egyéves önkéntes. — A ki már egy alatti állott, elkésett. Sürgönyöl be köszönő. — Prospektust ingyen küld:

LICHTBLAU ALBERT a katonai ügy, szak. tanf. igazg., Debrecenben. Tanbizottság: addai Orosgyörgy I. m. kir. honvéd ezredes úr, és Bayer A. cs. és kir. őrnagy ny. Felügyelő: a m. kir. honvédelmi minisztérium m. kir. minister megbizottjából a tank. kir. főigazgató.

Budapest legujabb látványossága a **BELVÁROSI KÁVÉHÁZ** IV., Kigyó-tér 2. (Kiotski főherczeg palotája.)

Tüdőink találkozó helye. Élvez: STRUB SÁNDOR.

26 ÉV ÓTA AZ ELISMERT LEGJOBB MAGYAR BESZERZÉSI FORRÁSA MAUTHNER ÖDÖN

CS. ÉS KIR. UDV. SZÁLLITÓ MAGKERESKEDÉSE

BUDAPEST ANDRÁSSY-UT 23. ÉS ROTTENBILLER-UTCZA 33.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Vidékiek kedvencz találkozó helye **KLIVÉNYI FERENCZ** vendéglője cházrangu étteremmel.

Budapest, VI Andrássy-ut 39.

Kitűnő magyar konyha. — Valódi tiszta borok és a világhírű „Pschorrbräu" egyedüli lerakása.

Simon Pál jó hirnevű **PÁRIS szállodája**

Budapest, Váczi-körut 25.

100 szoba 1 frtól feljebb kiszolgálással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem, sörcsarnok a házban. Villamos vasuti megállóhely az összes pályaudvarok felé.

A legjobb órákat legszolidabb és legelőnyösebb ékszereket **RÉSZLETFIZETÉSRE** szigorúan szabott árakon szállitja Magyarország e nemben első és legnagyobb üzlete

BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órás SZEGEDEN.

Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiválóan üditő ital és gyógyczélokra is szolgál.

AJÁNLJÁK: Dr. Korányi és Dr. Kétly egyetemi tanárok ideg-bajoknál, vérszegénységnél, emésztési zavaroknál, gyengeségeknél stb.

Gyár és megrendelési hely:

KŐBÁNYAI KIRÁLY-SÖRFŐZŐ, KŐBÁNYA.

FRATELLI DEISINGER

küld Fiumából vagy Triesztből

5 kgr. Cuba kávét, válogatott . . . 15 kor. 68 fill.
5 „ Ceylon gyöngykávét . . . . 17 „ 15 „

elvámolva és bérmentve.

ÁRJEGYZÉK INGYEN.

BENZIN-MOTOROK LOKOMOBILOK és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági czélokra

OSERS és BAUER gyárából

a legjobbak és legbirnevesebbek a létező szerkezetek közöt.

Vezérképviselőség és raktár: Budapest, VI., Váczi-körut 54. DÉNES B.

Képes árjegyzék ingyen.

Szakszerűen, pontosan és kikisméretesen eszközöltetnek az összes megbizások. Költségvetések ingyen.

Portlor, Sherry, Malaga, Madeira, Marsala, Chablis, Rajna- és Mosel-borok.

Kaphatók minden jobb füszer- és csemege-kereskedésekben, szálló-, kávéházak és étlermekben.

SZABADALMAKAT BUDAPEST, ERZSÉBET KÖRÚT 17. felvilágositás díjtalanul. **ÉRTÉKESITŐ VÁLLALAT**

Belföldi és külföldi szabadalmak kiszakítása, értékesítése és finanszirozása. Védjegyek és mintrák lajstromozása.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.

Előrangu kénes bővizű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás évrányvis uszodákkal, kőés kádfürdőkkel, — 200 kényelmes lakószobával. — Prospektus kivánatra ingyen és bérmentve.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség ellen gyors és kitűnő eredménnyel használhatók az **EGGER-féle MELLPASZTILLÁK** Éljen!

Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadoboz 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban és a főraktárban: Budapest, VI., Váczi-körut 17.

megfujt az az ördögöt köhögés.

Egger mellpasztilla szabadított meg.

Ha ősszül a haja, használja a kitűnő Zoltán-féle HAIR-REGENERATORT, mely nem festi, hanem a haj eredeti szinét adja vissza. Üvegje 2 korona, bérmentve 2 kor. 50 fillér, ZOLTÁN BÉLA udvari szállító gyógyszertárban Budapesten, V., Nagykoronaa-utca 25 sz. Szabadság-tér sarkán.

100.000 sorsjegy. 50,000 nyeremény. Minden második sorsjegy nyer.

A jelenkor legnagyobb nyerési esélyü sorsjátéka a m. kir. szab. **OSZTÁLYSORSJÁTÉK.**

Megrendelések intézendők: **GAEDICKE A. BUDAPEST** IV., Kossuth Lajos-utca 17.

Havonta egy húzás. Tervezet ingyen és bérmentve. Ügynökök keresztetnek.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán 1900

Huszonhetedik évfolyam 89 szám.

Szerkesztőség: Városház-épület. Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponkint d. u. 4—5 óra közt.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városházépület: *Fischel Fülöp* könyvkereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyilttér petitsora 20 fillér

Előfizetések, valamint a hirdetések vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900. | Felelős szerkesztő: Szalay Sándor. Szerkesztőtárs: Révész Lajos. | Csütörtök november 8.

A színészet.

(*U. O. T.*) A vidéki lapok tele vannak panaszszal. Magunk is meggyőződtünk a panaszok igaz voltáról. A közönségnek legkönnyebben hozzáférhető mivelődési helyet: a szinházat nem látogatják. Vagy csak gyéren látogatják. De nem is érdemes őket látogatni. A mutatványaik nem szív és jellemképzőek. A szinház félig meddig megszünt kulturintézet lenni.

Tudjuk ezt már régen. De tudja az egész világ. Hogy e viszás helyzeten változtatni kell, az egész világ hangoztatja. De hogyan? E kérdésben már ellentétesek a nézetek. S mig a sajtó, meg a nagy közönség a módozatokon vitatkozott, a miniszter erélyes lépésre határozta el magát.

Megbizta Festetich grófot, hogy emelje az egész ország szinészetének a nivóját. Festetichet, a ki egyetlen egy szinház, a a nemzeti szinház nivóját sem tudta emelni, de még csak fönn sem tartani! Miniszteri fizetést is utalványozott neki. Kár hogy a nagy fizetéshez nagy müvész érzéket, nagy tehetséget nem tud a miniszter ur utalványozni.

A nemes gróf ugyanis bebizonyitotta, hogy neki legfőlebb is csak annyi tehetsége van, mint egy — min. biztosnak. De annyi már nincs, mint egy szellemi munkásnak szükséges.

A miniszteri fizetés és miniszteri ész fölött rendelkező főfelügyelőnek első dolga az volt, hogy az egész országot kerületekre osztotta be. Egy — egy szini kerülethez 2—3—5 vagy még több város, meg község tartozik. A kerületeket kiosztják a szinigazgatók között. Más szintársulat a kerületekben nem csinálhat, konkurrenciát. A beosztás örök időkre szól. Vagy legalább addig, mig a beosztás célszerütlensége be nem bizonyul. Vagyis 3—4 hónapra, esetleg hosszabb időre.

A szinházi kerületeket kinai fallal veszik körül. A falon belül ne merjen konkurrens vállalat mutatkozni, mert különben jaj neki. A kerület müvészi követelményeit igy egész szépen kiszolgáltatják a szinigazgató zsarnoki önkényének, tudatlanságának.

Igy akarja a szini felügyelő a szinházat, a müvészi nivót, a látogatottságot emelni, a müvészi érzéket erősiteni!

Igazán csak a bürokrata rendszerü hivatalokban születhetnek ilyen ideák. A szakembernek aligha támadhatnak ilyen eszméi. De a terv már megvan. Kiszivárgott a nyilvánosságra. A müvészet barátainak megvitatására, meg a miniszter döntésére vár. A sajtónak foglalkozni kell vele. S a vidéki városok is remélhetőleg hozzá fognak szólani.

Festetich tervének az az alapeszméje, hogy a vidéki szinészeti viszonyok azért oly kevéssé kielégitőek, mert az igazgatók ott jászhatnak, a hol nekik tetszik. Ebből a szempontból akarja ő a szinészetet reformálni.

A nélkül, hogy neveket emlitenénk, megsughatjuk az országos felügyelőnek hogy sok olyan nagy intelligens vidéki város van, a hova egyik direktor se teszi szivesen be a lábat. Mert a mikor elmegy, sokkal kevesebbje van neki a föld javakból, mint mikor odajött. A verseny pedig csak nem ártott neki, mert évekig se volt ott más társulat.

TARCA.

A nő.

Irta: dr. Hajós Ignác.

Valahányszor sötét fürtü, csillogó szemü leánykám az esti ima befejezésével kezét csókolva, jó éjszakát kiván és nyugalomra hajtja áriatlan fejecskéjét, egy félelmetes gondolat száll meg.

Mi lesz, ha meghalok? — Ki őrzi továbbra e gyermeket, ki ápolja, ki védelmezi és ki lesz kész meghalni e védelemben, ha azt ugy hozná magával a balsors?

A fiukat is szeretem, de félelemmel nem gondolok sorsukra. Mindkettő erős legény már ma is. Kezüket hátra kulcsolva, kidülleszteti mellel, támadó állásba vágják már magukat és kihivó hangon vonják felelősségre a rajtuk ejtett sérelemért sokszor édes apjukat is. És én ilyenkor engedek.

Minden pedagogia elvet feje tetejére állitva, biztatom a kisharc-fiakat, ne engedjék jogukat, ha az én 37 éves eszemmel jogtalanságnak látom is az ő igényeiket.

Küzdünk és harcolunk; legyen a gyermeknek ereje a támadásra és védelemre egyaránt.

A jog és igazság érzete is megjön idővel, de a harcra termettségét már gyermekkorban kell fejleszteni.

Ezeket nem féltem. Kenyér csak lesz. Ha lehetséges, gyüjtök részükre valamit becsülettel; ha nem lehet, keressenek maguk.

De a leányt azt nagyon féltem.

Ha millióim volnának, sem halhatnék oly nyugodtan meg, mig mentve és óva nem látom a messze jövőben, mint a mily nyugalommal nézek a fiuk sorsa elé.

Miért is félek, — mitől irtózom?

Mert a teremtés mindenki számára adott fegyvert, egyedüt az asszonyi állatról feledkezett meg.

Féltem a becsületét; féltem, ha nem találnék élni és a gyengeség megszállja, nem lesz senki, aki megvédje, aki tanácscsal, észszel vezesse szüzies fejlődése közepette; aki megmondja: kinek higyjen; aki megismertesse vele önmagát és ami nemünket; aki elnémitsa benne a szenvedélyt és megmutassa az örvényt a maga vakitó borzasztóságában, a mely mellett elhalad gyakran gyanutlanul, szeretve és lángolva, a teremtésnek minden lénye, de különösen a leggyengébb: az asszonyi lény.

Én ott szeretnék állani biztos kézzel, meg nem szédithető agygyal, midőn leányomat átadom utódomnak, aki gondoskodjék róla és aki megvédje...

Ajtómon kopogtatnak.

Sápadt arcu, elfakult ruházatu némber lép be, karján egy porontyval, a bün magzatával. Kenyerét keresi. Vigyem biróság elé az ügyét? Eddig eltartotta maga, eltürt mindent, szülőátkot, megvetést, kérgesre törte tenyerét és megaláztatással kereste az erő nélküli táplálékot és a foszlányokat e szerencsétlen poronty részére mig a csábitó korcsmázott, dőzsölt. Hitt neki hogy végre megváltja, hogy megengedi — hogy papi áldás szentesitése mellett vele együtt, talán érte raboskodjék és turja a földet száraz kenyér mellett, de nem kitaszitottan a társadalomból. Egy ember oldalán, kit ha megvet is, mert hazudott; kit ha gyülöl is, mert megcsalta; kitől tán undorodik is, mert megrontotta; de akit mégis maga mellett akar látni, hogy ujjal ne mutassanak rá. Hogy mondhassa: „A ti fölfogástok szerint a törvényes férjem, mert egy szentnek tartott ember össze kapcsolt bennünket, és nektek nem szabad nevetni és nem tekinthettek megvetőleg felém s magzatomat az én büneimért nem gunyolhatják társaim!"

Nincs e megtört alakban egy szikrája a szeretetnek az iránt, ki gyermekét nemzette, de irtózik a becstelenségtől.

Hát mit vélett e szerencsétlen teremtés? Hitt, remélt és szeretett!

Nagyobb volt a szerelme, mint a félelme; erősebben dobogott a szive és erősebb volt az

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készit **mindennemü könyvkötő-munkát** A FŰZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG: valamint Passepartout emlék-albumokat diszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitelig

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, ugy minden e szakba vágó munkát

Ki fogja a jobb körzeteket kapni? Ki kapja a kevésbé jókat? Ki az egészen rosszakat?

A protekciónak tág mezeje nyilik meg Vagy talán a protekció kikerülhetetlenségének tudata volt a szülőanyja e tervnek?

Ez az üzleti oldala a tervnek. A művészi szempontot a felügyelő egészen figyelmen kivül hagyta. Ezuttal azonban erre is ki akarnánk térni.

Mi a célja a szinháznak?

Kiemelni a mindennapiság szürke látóköréből. Felemelni a lelket a tiszta ideálok birodalmába. Fölviditani, megrázni, föllelkesiteni a tespedő embert. Hajdanában az volt a szinház föladata, hogy a reális élet komor ködét eloszlassa. Hogy ideálokat hihetőknek, elérhetőknek tüntessen fel. Ideálokat, melyekért érdemes az élet sulyos terhét viselni. Ez ma már elavult föllogás. A „modernek" uj célokat tüztek a szinház elé. Az élőnek az életet mutatják be. Ne gondolja senki, hogy van olyan földi teremtés is, akinek jól folyik sora. Vagy legalább is jobban, mint neki. Ne higyjen senki a világ kincseért se az eszményekben. Ne higyje senki, hogy érdemes élni. Nincs igazság seitt, se a másvilágon. Örökös kin, nyomorgás, borzasztó vergődés ez az élet, mig el nem pusztulunk ocsmányul.

A modernek uj zsánert teremtettek. Olyan darabot hoznak a szinpadra, melyekben a cinizmus a frivolitással versekszik az elsőbbségért. A szivnek nemes gerjedelmei? Nem léteznek. A szerelem: érzéki vágy. Szüzlesség: fölelem a nyilvánosságtól. Barátság és hűség a szerető, az asszony budoárjának küszöbénél véget ér.

Volt idő, mikor a színészet lendületet kezdett venni. A közönség órák hosszat várt a kapu megnyitására. A pénztárnok nem ásitozott elhagyatottan üres fülkéjében. Akkor azonban a művészi szépnek gráciái ütöttek tanyát a világot jelentő deszkákon. A szépet a jót mutatták be a közönségnek. Ma meg a rútat, a visszataszitót, a képmutatást, az ocsmányat varázsolják a szemei elé.

A szini felügyelő ur más szempontokat vehetett volna figyelembe, ha a szini viszonyokon akar javitani.

Nem a művészi vetélkedés megszüntetése, nem a szabad barangolás megakadályozása, nem az erőszakos tömörités, nem a színészet ügyének a középkori céh rendszerbe szoritása fog segiteni a színészeten. A művészi nivót kell emelni. Meg kell akadályozni az idegen szinpadi divatok majmolását. A nemzeti szellem, a nemzeti költészet elesztésén kell dolgozni. Vissza kell térni, a mennyire a megváltozott izlés megengedi, a régi irányelvekhez. A szinház viditsón föl, emelje föl a lelket, tisztitsa meg a földi salaktól, lelkesitse föl a lőrődött lelket.

Az országos felügyelő ur mosolyogni fog kivánságunkon. Gunyosan fogja kérdezni: hogyan képzeljük ezt elérhetőnek?

Találja meg a felügyelő ur a módját. Azért adnak neki miniszteri fizetést, hogy ne nyomják az élet gondjai, hogy egyedül csak a színészet ápolásának szentelhesse idejét.

HIREK.

— **Eljegyzés.** Bors Lajos z.szentjakabi tanitó eljegyzte Fehér Béla somogysámsoni kántortanitó leányát, Mariska kisasszonyt.

— **A miniszter köszönete.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Elek Lajost, kir. kereskedelmi tanácsosnak, ki a nagykanizsai állami elemi fiu és leányiskolák tanulói javára 500 korona, továbbá a nagykanizsai gymnázium és az izr. felső kereskedelmi iskola tanulói javára 500 korona alapitványt tett, a tanügy érdeket oly hathatósan elősegitő hazafias áldozatkészségéért őszinte köszönetét nyilvánitotta.

— **Szinészet Keszthelyen.** Keszthely szinpártoló közönsége mozgalmat inditott azért, hogy a vidéki szinészet országos felügyelője nemrég kiadott tervétől eltérőleg Keszthelyt is ossza be külön kerületbe. A keszthelyek azt akarják, hogy városuk Szombathely, Székesfehérvár, B.-Füred, Siófok, Köszeg és Zalaegerszeggel képezzen egy kerületet. A legnépesebb gazdasági tanintézet, a főgimnázium tanári kara, a tisztviselők, a katonatisztek mind pártolják ezt a mozgalmat, melynek élén Takách Imre főszolgabiró áll. A helyi sajtó is Keszthely mellőzése ellen szól, mert itt a szinlársulatok nagyobb pártolásban részesülnek, mint pl. B.-Füreden, Siótokon, ahol a fürdőidény alatt kong a szinház az üressségtől. Balaton-Füreden a mult évben még Baba Lujza vendégszereplése sem vonzott nagyobb közönséget a szinházba.

— **A jövő évi nagygyakorlatok.** A jövő évi nagygyakorlatokat, eddigi terv szerint, Pécs környékén fogják tartani. Ez alkalommal a király Mailáth grófnak miholjáci kastélyában fog lakni, ahol már most folynak az előkészületek a király fogadására. A gróf régi kastélyát megnagyobbitotta, ezenfelül egy uj kastélyt is épitteté. A miholjáci postahivatalnál telefonállomást rendeztek be, s a telefont Mailáth gróf kastélyába is bevezették már.

— **Posta-tolvaj.** Zalaszentbalázsi tudósitónk irja, hogy az ottani posta-hivatalból eddig ismeretlen tettes száz koronát ellopott. A csendőrség a tettest most széles körben nyomozza.

— **Mire való a „Polgári Olvasókör"?** Mindenesetre arra, hogy ott a polgárok csendesen szórakozzanak, és olvasással a lelket müveljék. A kiskanizsai Polgári Olvasókört azonban — ugy látszik — az alapszabályokban nem jelzett célra is felhasználták, mert a rendőrkapitánysághoz jelentés érkezett, hogy ott egyik vasárnapon (pedig még csak jövő tavaszszal lesz a képviselőválasztás) korteskedéseket tartottak. A rendőrkapitány rendeletben tudatta az elnökkel, hogy ha meg egyszer ott korteskedés lesz, felsőbb helyre az Olvasókör bezáratása iránt előterjesztést fog tenni.

ösztöne, semhogy a felelem és a szeméremérzet korlátozhatta volna.

Elvesztette szeplőtelenségét, tövist vett a mirtuskoszoru helyébe, ez az ő bűne, ez az ő gyengesége, amely csökkenti értékét erkölcsi szempontból s megkeseriti jövőjét.

De kérdem: feljogositre ez bennünket a megvetésre?

Kétfelé ágaznak a felelemek.

Az egyik rész azt mondja: tövis koszorut és megvetést neki; igy követeli a társadalom erkölcse, fejlődése, a családi élet szeplőtelensége. Szánhatom a boldogtalant, de nem érintkezhetem vele, mert megszegte az erkölcsi törvényt.

Akik igy gondolkodtok: a sötét középkorból, hoztátok magatokkal igazságtalan, erkölcstelen felfogástokat.

Ha a becsülettel hozzátok kapcsolatba a női tévedést, azt mondom, hogy becstelenek azok, akik teremtették és szülték a gyengeséget.

Ha ethikai alapon alitva, a társadalom fentartásának elvét hangoztatják, azt felelem: teremtsenek egyenlő számu férfit és nőt vagy gyarló tehetetlenségükben hivják ki a természetet párviadalra.

Ha az a szegény asszonyi állat göröngyös utján elindul gyenge testtel: vagy adjunk neki mindent, amit az ember követelhet, mentsük föl a küzdelemtől, a munkától, dolgozzunk érte és adjunk meg neki mindent, de mindent — amit az embert és természeti törvényeknél fogva követelhet; és akkor ám legyen rabszolgánk ugy ahogy Azsiában volt évezredek előtt. És ha hiuságunk engedi, ám hagyjuk meg neki, hogy muljék ki a mi halálunkkal.

De ha ezt mind megadni nem tudjuk, adjunk neki szabadságot, feltétel nélküli korlátban szabadságot, szabad uralmat teste s lelke fölött gyarán!

Az egyenlő harcot a létérti küzdelemben csak egyenlő fegyverekkel lehet képzelni. Zsarnoki elfajulása a társadalomnak az, ha a női nem elfajulásához s a róla való teljes gondoskodáshoz gyenge, erőtlen, s a létért vivott küzdelemben mégis elvonja tőle a fegyvert, amelylyel védheti magát s a melylyel utat törhet az élet nagy utvesztőjében.

Mindenki tudhatja, miről beszélek. A női emáncipátióról vagy jobban mondva a női szabadságról.

Elborul a szivem, valahányszor szemlélője vagyok annak a vértezetlen gyengeségnek, amelylyel az ilyen szegény asszony születésétől fogva utnak indul, mig célhoz ér.

Már a gyermekszobában azt mondjuk neki: légy gyenge, engedékeny; türj jogtalanságot, szenvedj és szeress; ez illik hozzád; igy fogod megnyerni a férfi-nem tetszését. S midőn aztán egy ilyen gyengén nevelt és gyenge teremtés utnak indul az élet forró sivatagján, jobbról balról ott lesi a lovagias, erős, becsületes nem és kéjes érzülettel, forró lehelettel, amitő és hizelgő szavakkal környékezi testét, lelkét. És ő hisz remél és szeret, mert ugy tanitották és ugy nevelték; és — elbukik.

A statisztikai törvények szerint el kell buknia.

Az egyik törvénytelenül bukik, a másik a házasság ölében törvényesen csalódik. — És a lovagias sereg szánalmasan vonul el mellette és szégyenkezve kerüli ki, ha találkozik vele.

Oh te erős nem! ha már tulsulyoddal, csábitó szavaiddal, értelmiségeddel, társadalmi előjogaiddal legyőzted e gyenge teremtést: ám ne kisérd megvetéseddel, légy elég bátor azt mondani: „Ha a gyémánt izzó kohóban, vagy erős üveg alatt csorbát szenved is; s ha nem is tarthat többé igényt arra, hogy királyok koronáját diszitse, azért a tiszta gyémánt hitvány értéktelen kővé nem törpül. Ha a természet izzó kohójában megserült is a nő, meg tennyel s megelégedéssel suzarozhatja be egy boldog ember lelkét s oly büszken ragyoghat melette, mint ahogy koronák lomtárában is ragyog a természet tüzében sohasem forgott drága és nagy hirnevü diadém"....

Oh édes gyermekem, imádkozzunk! Orizd meg édes apád örökségét, ne légy gyenge, mert a gyengét elnyomják! Ne légy engedékeny, mert azt megcsaljak! Ne légy hiszékeny, mert behálóznak. Ne tanulj zongorázni, hanem olvasd nemednek betegségeit, szenvedéseit. Óvd meg magad a megtértőzéstől és szabaditsd meg magadat a gonosztól! Ne engedd hogy kisértetbe vigyenek!

A posvány fölött nő gyakran az illatos virág és a kigyók nemcsak az odukban rejlenek! Függetlenül, mozdulatlan szivvel, telve nemed legdrágábbkincsével, szabadságszeretettel, szédületlen fővel, biztos szemmel induljutadon, s akkor megtalálod, akit szeretsz s meg fog tálalni téged is, aki méltó hozzád; és nem kell félnünk attól, hogy bűvös kéz letöri a virágot, amelyet mi szivünk egész melegével ültettünk, agyunk egész erejével növeltünk és dédelgettünk; mert te akkor nem csak szép, hanem büszke és erős is lessz, édes gyermekem.

— **Öngyilkosság.** Langvizen, f. hó 2-án esti 9 órakor, Czimmermann Antal, volt majorgazda felakasztotta magát. Mire észrevették, már meghalt. Csak a mult napokban költözött Langvizre, a közeli Zsigárd-majorból. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— **Házlebontás miniszteri rendeletre.** P a l o s János zalaegerszegi ácsmester mintegy 3 év előtt annak rendje módja szerint nyert hatósági engedélyiyel házat építtetett magának Zala-Egerszegen, melyre ugy a kőszegi, mint a Zalamegyei Gazdasagi takarékpénztárak néhány ezer forint jelzálogkölcsönt adtak. Nem régen arra járt egy kir. főmérnök és ugy találta, hogy a ház a 60 méter tüztávlaton belül fekszik és igy az ingatlanra a szabályzatok értelmében 200 korona biztositék bekebelezését követelte meg a kereskedelemügyi miniszter. A háztulajdonos semmikép sem volt hajlandó ezen biztositék bekebelezését megengedni. A miniszter ujabbi leiratában kijelentette, hogy amennyiben a 200 korona záros határidőn belül bekebelezve nem lesz, a házat lebontatja. A háztulajdonos természetesen lehetetlennek tartotta, hogy létezhetik olyan hatalom, mely az ő jobban mondva a takarékpénztárak házát lebontathatná, azért ezen fenyegetést nem is vette valami komolyan. Annál nagyobb volt a meglepetése, midőn a mult héten egy csapat munkás jelent meg nála és ugy őt, mint a többi lakosokat kitették, a háztetejet lebontották, szóval az épületet demolálták. Az ügyből kifolyólag több érdekes, nem mindennapi pörre van kilátás.

— **Szervezett tolvajbanda** garázdalkodik megyénkben, mely már több békés polgárt kirabolt: igy Gold Gyula muravidi korcsmárost, Kovács József z.istvándi lakóst, Csőri György n.récsei lakóst, Bolla István magyar-szerdahelyi lakóst. — Kebidán pedig okt. 28-ika és 29-ike közötti éjjel a postát feltörték és kirabolták. Feszitő doronggal kiszakitván az ablakvédő vasakat, a vakmerő gonosztevők az udvarra nyiló ablakon át hatoltak a szobába és felszakasztva az asztal fiókját, onnét 333 kor. készpénzt és 44 korona értékü postajegyet magukhoz ragadták. A postaigazgatóság kiküldöttje és Blaha Sándor szt.gróti szolgabiró a vizsgálat alkalmával kideritették, hogy a postamestert mulasztás nem terheli. A nyomozás azt sejti, hogy szervezett tolvajbandával van dolga, mely Somogyból most Zalaba csapott át és itt garázdálkodik.

— **Vakok hangversenye.** A vakokat gyámolitó orsz. egyesület humanus müködésenek egyik legmegkapóbb és legérdekesebb megnyilvánulása azon zenekarok hangversenye, melyek az egyesületben nyerik kiképzésöket. Néhány nap óta városunkban hangversenyez egy ilyen, nyolc világtalanból álló zenekar. A részvét érzete tölti el lelkünket, midőn a világtalanok e kis csoportját látjuk; egészséges, java korbeli férfiak, kik tán soha nem látták a n a p o t zenekarrá egyesülve, e s t e n k i n t maguk köré gyüjtik a közönséget és gyönyörködtetik a zene szépségeiben. A közönségnek nyujtott gyönyörnek és élvezetnek pedig megvan az a rendkivüli hatása, hogy a részvét érzete mellett is tudunk lelkesedni; mert lelkesitő e derék zenészek előadása először azért, mert igazán kitünően játszák le nagyszabásu, változatos müsorukat másodszor azert, mert örvend lelkünk, hogy e világtalanoknak megadatott legalább az, hogy az érzelem világa ne maradjon ismeretlen előttük. Ők nem látják a közönség elégedett arcát, nem veszik észre annak érdeklődő figyelmét, de midőn darab darab után felhangzik a taps, százszorosan viszhangzik ez lelkükben és megérteti velük, hogy a világtalannak is van világa, a melyben nemcsak él, hanem babérokat is szerez. Tapsoljunk tehát mínél tömegesebben a vakoknak!

— **Az életbiztositási kötvények** egy ujabb keletü törvény alapján épen ugy elárverezhetők, mint az ingóságok, vagy ingatlanok. Ezek a kötvények már eddig is nagyobb szerepet játszottak, mert azokra, ha zálogba csapták, pénzt adtak és mert azokat kéz alatt meg is vásárolták. Arra azonban még nem volt eset, hogy egy ilyen zálogba adott és ki nem váltott életbiztositási kötvényt hivatalosan s minden formaság megtartásával ellicitáltak volna s a legtöbbet igérőnek tulajdonába adták volna. Most és ezután fog mindez megtörténni s az árverési hirdetmények ugy is szólhatnak, hogy egy ilyen és ilyen összegre szóló s ennyi és ennyi tartozásj ején lefoglalt s ilyen vagy olyan summára becsült életbiztositási kötvény a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett eladatik. A kötvények tehát vándorolni fognak s az a szerencsétlen, aki az életét biztositotta, de a kötvényen tuladott, egyáltalán nem fogja tudni, hogy ki drukkol az ő egészségi állapotának jóratordulása tekintetében.

— **Kosárfonó mühely.** A földmivelésügyi miniszter engedelmével és támogatásával N a g y R é c s é n november hó folyamán kosárfonó mühelyt rendeznek be a nép számára. A helyes eszmét P e s t i Lajos nagyrécsei kantortanitó vetette föl, ki egyuttal a mühely berendezésének és vezetésének gondjait is elvállalta. Ugyancsak ő fog a Zalamegyei Gazdagi Egyesület megbizásából N a g y - R é c s é n és C s a p i n minden vasárnap délutánján a népnek gazdasági előadásokat tartani a gyümölcs- és fatenyésztésből. Ezek az előadások is november hó folyamán kezdődnek meg. — Megemlitjük, hogy P e s t i Lajos tanitó már községében (Nagy-Récsén) népkönyvtárt is létesitett.

— **Egy üzleti levél.** Több fővárosi kereskedő jelentést tett a rendőrségen, hogy Grünfeld József zalaszentbalázsi kereskedő, akivel üzleti összeköttetésben állanak, levelet intézett hozzájuk, melyben értesiti őket, hogy öngyilkossa lesz. Kéri a kereskedőket, hogy legyenek kimélettel hét gyermekből álló családja iránt és ne követeljék rajtuk tartozását. A levelek budapesti keltezésüek, tehát ugy látszik, hogy Grünfeld ott akárta tervét végrehajtani. A rendőrség megindította a nyomozást,s most detektivek keresik mindenfelé az öngyilkosjelöltet, ki azonban — tán teljesen jól érzi magát Zala-Szt.-Balázson és várja ezen szokatlan körlevél eredményét.

— **Asszonyok, leányok,** kiket jövendőjük érdekel, hozassák meg Zit.El. Lohina most megjelent szellemes jósló könyvét. Rendkivül senzatiós! 1 korona beküldése ellenében (bélyegekben is) bérmentve zárt boritékban küldi: Gedeon András könyvkereskedése Miskolcon. Utánvéttel 40 fillérrel több. 365—10

— **Osztálysorsjegy érdekelteknek.** A „Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság" Budapesten (Gizella tér, Haas-Palota) az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elárusitó helye, jelentékeny előnyöket és messzemenő biztonságot nyujt. Az intézet sorsjegyeket eredeti árakon utanvétellel is küld szét teljesen költségmentes. Ezen előnyöknél fogva az intézet sorsjegyei a leggyorsabban fogynak el; ajánlatos tehát, hogy a megbizások mielőbb az intézethez beküldessenek.

Törvényszék.

Esküdtszéki tárgyalások.

— Első nap. —

F. hó 5. napján tartatott törvényszékünknél a III. ülésszak első főtárgyalása.

Targyalás alá került Nagy János nemesboldog-asszonyfai, 25 éves legénynek bünügye. A vádlott középtermetü, piros képü, jól táplált legény, ki egy félbeszakitott szerelmi viszony miatt, az elhagyott leany fi-testvérei részéről hitt haragból kifolyólag támadt ártatlan korcsmai jelenet után, hazament egy baltáért s mikor a korcsmába visszatérendő az onnan kijött Kelemen György és Kelemen József s még többekkel találkozott, felemelt baltával nekik ment, azonban ekkor senkit meg nem üthetett, mert lefogták, a földre teperték s kezéből a baltát elvették. De alig engedték fel Nagy Jánost a földről, az idő közben odaérkezett apja kezéből egy kapát kikapott és avval ugy fejbe vágat Kelemen Györgyöt, hogy ez 10 nap mulva a szenvedett sérülésben meghalt.

A reggel pontban 8 és fél ó akor összeült biróság tagjai voltak: *Tóth* László kir. törvszéki elnök, *dr. Huszár* Sándor és *Csesznák* Miklós kir. tszéki birák és *Szenes* tszéki aljegyző. A vádat *dr. Orosdy* Lajos kir. ügyész képviselte, a vádlottat *dr. Weisz* Lajos ügyvéd védte; szakértőként szerepeltek: *dr. Szigethy* Károly kir. tszéki orvos, *dr. Hanny* Ödön járási és *dr. Simon* Sándor körorvos keszthelyi lakosok.

Esküdtbirák pedig a következők voltak: *Keller* Mátyás elpész, *Hametmayer* Lajos sótárnok, *Práger* Béla gyógyszerész, *Grünhut* Alfréd keresk. *Csóka* Ferdinánd v. tanácsos, *Köttler* Gusztáv adótiszt, *Mátyás* István csizmadia, *Irmler* József kereskedő, ifj. *Fesselhofer* József kereskedő, *Czakó* Béla gazdasági tanár, *Fantl* Mór és *Szántó* János épitész; pót esküdtek voltak: *dr. Bentzik* Ferenc ügyvéd és *Próbáld* Károly magánzó.

Vádlott beismerte ugyan a tárgyalás során, hogy Kelemen József bántalmazása céljából vitte magával a baltát s beismerte azt is, hogy Kelemen Györgyöt a kapával szándékosan vágta fejbe, de jogos védelemmel védekezett s azt állitotta, hogy a Kelemen testvérek mindig fenyegették, hogy megverik s a korcsmában is fenyegetőztek ellene.

A közvádló halált okozó sulyos testi sértés büntettével vádolta meg a vádlottat, a védő pedig azt akarta bizonyitottnak tekinteni, hogy a vádlott jogos védelemben, esetleg erős fölindulásban, avagy a jogos védelem tulhágásával cselekedett.

Az esküdtekhez 7 kérdés intéztetett.

Az I. (f ő k é r d é s) v o l t:

Bünös-e Nagy János vádlott abban, hogy 1900. évi május hó 20-án este Nemes-Boldog-Asszonyfa községben az utcán, Kelemen György testét a bünjelet képező ásóval szándékosan, de ölési szándék nélkül, oly sulyosan megsértette, hogy ez a sérlés Kelemen Györgynek 1900. évi május hó 31-én bekövetkezett halálát okozta? Igen vagy nem?

Ezenkivül még hat külön kérdés tétetett fel arra nézve, hogy jogos védelemben, erős felindulásban, avagy a jogos védelem határának áthágásával cselekedett-e a vádlott.

Az esküdtek verdiktje, melyet Práger Béla fönökük olvasott fel, erős felindulásban elkövetett cselekményre szólt, a minek folytán a kir. tszék erős felindulásban elkövetett halált okozó sulyos testi sértés büntettében mondotta ki a vádlottat bünösnek, s őt 3 évi 6 hónapi börtönre itélte. — Az itélet jogerős lett.

A tárgyalás a legnagyobb pontossággal, a törvény szigoru betartásával, igen ügyesen vezettetett, amiért elismerés illeti annak vezetőjét, Tóth László kir. tszéki elnököt, s elismeréssel adózunk az esküdteknek is, kik nehéz feladatuknak igen szépen megfeleltek.

Meg kell még emlékeznünk a vádhatóság képviselőjéről dr. Orosdy Lajos kir. ügyészről is, ki igen szép s lendületes szavakban adta elő a vádat.

Második nap.

Az ülésszak második napján Horváth József, tilaji molnár ügye került tárgyalásra, a kit a kir. ügyészség vádirata avval vádolt, hogy f. é. ápr. 9-én nejének és mostoha gyermekeinek tulajdonát képező, a tilaji határban fekvő malmát szándékosan felgyujtotta.

Az esküdtbiróság a következőképen alakult meg:

Elnök: *Mikos* Géza kir itélőtáblai biró, szavazóbirák: *dr. Kiss* István és *Knorr* Kálmán kir. törvszéki birák. jegyző: dr. *Kondor* Jenő, ügyész: dr. *Kendy* Elemér, védő: dr. *Havas* Hugó.

Az esküdtek kisorsolása megejtevén, esküdtek lettek:

Czakó Béla, *Irmler* József, *Kottler* Gusztáv, ifj. *Fesselhoffer* József, *Práger* Béla, *Grünhut* Alfréd, *Bélus* Lajos, *Szilágyi* Gyula, *Stieder* Lajos, *Reichenfeld* Gyula, *Mátyás* István és *Keller* Mátyas, pótesküdtek pedig: *Somosi* Vilmos és *Csóka* Ferdinánd.

Vádlott kihallgatásakor beismerte, hogy nejének és mostoha gyermekeinek malmát, melyet ő kezelt, azért gyujtotta föl, mert a korhadt és rozoga malom nem müködött, és mert el volt keseredve, hogy a malmot legjobb igyekezete dacára sem használhatta.

Vádlott neje, mint tanu, hasonló értelemben vallott. — A védő kérdésére kijelentette, hogy a felgyujtott malomban senki sem lakott.

Ezzel, és az erre vonatkozó iratok felolvasása után a bizonyitó eljárás befejeztetvén, az esküdtekhez felteendő kérdések megállapitása következett. — A kir. ügyész és a védő inditványának meghallgatása után a biróság két kérdést intézett, és pedig:

1. Bűnös-e a vádlott abban, hogy olyan malmot gyujtott fel szándékosan, mely emberek lakául is szolgált? és ha nem?

2. Bűnös-e abban, hogy olyan malmot gyujtott fel, mely gazdasági épületnek tekintendő?

A kérdések megállapitása után a perbeszédekre került a sor.

A kir. ügyész vádbeszédében utalt arra, hogy a bűncselekmény elkövetése bizonyitva van és vádlottat a gyujtogatásra az inditotta, hogy a malomért fizetendő biztositási összeget felvehesse.

A védő a törvényre támaszkodva, és azt magyarázva, kilejtette az esküdteknek, hogy nem minden felgyujtás képez gyujtogatást. A törvény ugyanis egy malom felgyujtásánál — hogy az gyujtogatásnak legyen tekinthető — megkövetel, hogy a malom emberek lakául szolgáljon. Ez pedig itt fenn nem forog. Gazd. épületet pedig egy malom, a törvény értelmében nem képez. De gyujtogatási azért sem lehetne megállapitani, mert hiányzik a gyujtogatás legsajátosabb jellege: a közveszélyüség. Miután még vádlottnak a tett elkövetésekor fennforgott lelkiállapotát ecsetelte megháró szinekkel, védencének felmentését kérte.

A perbeszédek után az ülés d. u. 2 és fél óráig félbeszakittatott, mikor is az elnök az esküdteknek feladatuk tekintetében utbaigazitást adott, mire az esküdtek határozatuk meghozatala végett visszavonultak.

Rövid negyedórai tanácskozás után az esküdtek elnöke, *Szilágyi* Gyula kihirdette az esküdtek felmentő verdiktjét. A biróság ennek alapján a vádlottat felmentette, amely itélethen ugy a kir. ügyész, mint a vádlott és védője megnyugodtak. Esküdtszékünknek ez volt az első felmentő verdiktje.

A tárgyalás e napon is mintaszerüen vezeltetett, ami *Mikoss Géza* kir. táblabiró érdeme. Ugy dr. Kendy Elemér kir. alügyész, mint a védő dr. *Havas* Hugó ügyvéd részéről igen szép beszédeket hallottunk.

Dr. Havas Hugó ügyvédnek, ki most nyitott irodát Nagy-Kanizsán, a mai védelem volt első szereplése; annál is inkább, de még azért is, mert csak néhány nap előtt vette át a védelmet, általános feltünést keltett tárgyilagos, formadilag és előadásbanegyaránt elökelő, hatásos, védbeszédjével.

—

A szerdára kitüzve volt Vizéli József elleni ügyben tárgyalás nem tartatott, mert a gyujtogatás büntette miatt ellene emelt vádat a kir. ügyész még a tárgyalás előtti napon elejtette.

Az esküdtbirósági tárgyalások ma csütörtökön, pénteken és szombaton tovább folynak.

Szerkesztői üzenet.

A könnyelmü. Csak dolgozni kell szorgalmasan. Majd idővel fog irni a közölhetőt is. De még sokat kell forrnia.

Az összes 500.000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1,000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegygyel

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel biró magy. kir. szab. osztálysorsjáték legközelebb ujból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre **50,000** pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyeremény-jegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyeremény-nyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aranylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátkunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160.000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelete alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerü árai az I. osztályban

egy nyolczad	(1/8) frt.	75.	vagyis	1.50 korona
egy negyed	(1/4) „	1.50	„	3.— „
egy fél	(1/2) „	3.—	„	6.— „
egy egész	(1/1) „	6.—	„	12.— „

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. november hó 15-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa

bankház

Budapest,

V., Váczi-körut 4|a

Fiókbankházak: IV., Muzeum-körut 11. VI., Erzsébet-körut 54.

Sok és nagy nyereményt fizettünk ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és fél millió koronát.

		Korona
1	jutalom	600000
1	nyer.	400000
1	„	200000
2	„	100000
1	„	90000
1	„	80000
1	„	70000
2	„	60000
1	„	40000
5	„	30000
1	„	25000
7	„	20000
3	„	15000
31	„	10000
67	„	5000
3	„	3000
432	„	2000
763	„	1000
1258	„	500
90	„	300
31700	„	200
3900	„	170
4900	„	130
50	„	100
3900	„	80
2900	„	40
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000

Készpénzben fizetendő

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. és TÁRSA főelárusitók Budapest**

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ... korona összegben { utánvétel mellett / postautalványnyal küldöm } A nem tetszőt törlendő

Pontos czim.

Ideál a legszebb és legjobb levélpapír díszes dobozban mindenféle alakban

a legszebb és legjobb Carte de Correspondence díszes dobozban.

kapható

FISCHEL FÜLÖP knyv és papirkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Krlegl József doctor
valódi angol

bőrvédőpomádé és borax szappana

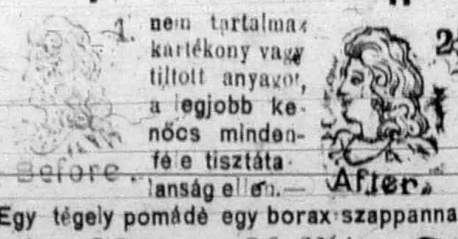

1. nem tartalmaz kártékony vagy tiltott anyagot, a legjobb kenőcs mindenféle tisztátalanság ellen.—

Egy tégely pomádé egy borax szappannal

3 korona 30 fillér

az összeg előleges beküldése mellett.

Chief Office 48., Brixton-Road, London S.W.

Az utalványok cimzendők:

Thierry A. gyógyszerész balzsam gyára

Pregrada (Rohitz mellett) 367—5

Nagybani vevőknek tetemes engedmény.

A nagyérdemű közönség figyelmébe ajánljuk dúsan felszerelt raktárunkat

norinbergi, díszmű, játék,- úri és női

... DIVATCZIKKEKBEN ...

rövid- és szövött-árukban

Kasztl Testvérek

Nagy-Kanizsa (Vasuti-utcza)

Nagy-választék alpacca-ezüstárukban.

Vidéki megrendelések postafordultával intéztetnek el.

A NAGY KRACH.

New-York és London nem kímélték meg az Uralkal szárazföldet és ezért egy nagy ezüstárugyár indittatva érezte magát, hogy az egész készletet csak a munkaerő egy kis kárpótlása ellenében eladja. Én meghatalmazva vagyok ezen megbizást teljesíteni. Én tehát bárkinek megküldöm a következő tárgyakat csupán a kárpótlásért, 6 frt 60 krért: és pedig:

6 db. finom asztali kés, val. angol pengével,
6 „ amerikai szab. ezüst villát, egy drbból
6 „ „ „ „ evőkanalat
12 „ „ „ „ kávéskanalat
1 „ „ „ „ levesmerőt
1 „ „ „ „ tejmerőt
6 „ angol Victoria tálca
2 „ igen hatásos gyertyatartó
1 „ teaszűrőt
1 „ finom cukorporzó

42 drb. összesen 6 frt 60 kr.

Minde fenti 44 tárgy előbb 40 frtba került és most csak 6 frt 60 kr. minimális áron kapható. — Az amerikai szab. ezüst egy kivül-belül fehér fém, mely ezüst szinét 25 esztendeig is megtartja, a miért szavatoltatik. Legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem csalás

kötelezem magam itt, a nyilvánosság előtt bárkinek, kinek az áru nem tetszik, a pénzt visszaadni és senki sem mulassza el azt a kedvező alkalmat, hogy ezen díszes garnitúrát megszerezze, mely gyönyörű

házassági- és alkalmi ajándékul,

továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas

Egyes egyedül kapható

HIRSCHBERG A.-nál

az egy. amer. szab. ezüstgyárak kiv. áruháza

Wien, II., Rembrandstrasse 19. IV.

Szétküldés a vidékre utánvéttel v. az összeg előzetes beküldése ellenében.

Ehhez tisztitópor 10 kr.

Valódi csak az oldalt látható védjegyével (egészségi fém.)

AMERIK. SILBER PATENT

Kivonat az elismerő levelekből:

Pilis, (Pest m.) 1896. augusztus 24.

Tisztelt uram. A garnitúrával teljesen meg vagyok elégedve. Kérem sógornőm Nyáry báróné szül. Somogyinak címére Szántóra 3 ily garnitúrát küldeni.

Nyári Gyula báró.

Evőkészlet küldeményét megkaptam, avval teljesen meg vagyok elégedve és kérek még egy ily garnitúrát. 44 drb amerikai sz. ezüstből részemre postautánvettel küldeni. Bozovics (Krassó-Szörény m.) 1896. jul. 18.

350—10 Keresztes Sándor, főszolgabíró.

Miért vannak még emberek, a kik a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávét nem használják, holott ez oly kellemes ízű és egészséges kávéital?

Mert még nem tudja mindenki, hogy a Kathreiner-kávé mily nagy előnyökkel bir. A kávénövény egy kivonata által a babkávé ízét és zamatját nyeri, anélkül, hogy annak az egészségre oly hátrányos alkatrészeit magába venné. Hasznosan egyesíti a honi maláta-készitmény értékes tulajdonságait a babkávé kedvelt ízingerével.

Igaz, hogy az egészség áldására a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávét milliók, a családok százezrei naponta isszák. Kivánatos volna azonban, hogy minnyájunk érdekében, ez az igazi családi-kávé, kitünő tulajdonságainál fogva, mindenütt s különösen minden családban bevezetést találjon.

A Kathreiner Kneipp-maláta kávé többnyire mint pótkávé szolgál a babkávéhoz, a melynek ízét enyhébbé, és az mynek kellemesebbé teszi. Megadja a kávéitalnak a legszebb, étvágygerjesztőbb szint, és majdnem teljesen elháritja a babkávénak az egészségre káros hatását. Ajánlatos a Kathreiner maláta kávé egy harmadával a babkávé kétharmadrészéhez kezdeni, s hova-tovább fele-fele részre átmenni.

A Kathreiner maláta kávé összehasonlithatlan előnye abban áll, hogy rövid megszokás után, teljesen tisztán élvezve is kitünően izlik. Esetekben, a midőn a babkávé élvezete eltiltatik, a legajánlatosabb pótlást nyujtja, gyöngo és beteg egyéneknek, mint könnyen emészthető, vérképző és erősitő szer, ajánlható. Orvosi nyilatkozat szerint a fejlődő ifjuságnak, különösen leányoknak más kávé-ital ne is adassék.

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé bevezetése által, a legkisebb háztartásban is jelentékeny megtakaritás elérhető. Egyszeri kisérlet, gondos elkészités mellet, mindenütt állandó használatot von maga-után.

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé soha sem lesz nyitva elárusitva! Csak akkor valódi az ismert fehér eredeti csomagokban, ha Kneipp páter arczképe mint védjegy és a »Kathreiner« név rajta áll.

Nélkülözhetlen és utolérhetlen, hatása kitünő. Világcikk, kivitel minden országba

THIERRY A. balzsamát

[melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált]

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható **zöld**, a törvényszéknél bejegyzett „apáca" védőjegygyel van ellátva. Felülmulhatatlan szer minden mell-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitünően hat és **sebet gyógyit**.

Egy próbaüveg bérmentesen 1 korona 20 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifolia kenőcse

(csodakenőcsnek nevezik)

utolérhetetlen szivó erejü és gyógyitóhatásu. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőcsesel egy 14 éves, gyógyithatatlannak tartott csontszut, ujabban egy 22 éves rákszerü bajt gyógyitottak meg. Antiszeptikus és gyógyitóhatásu mindenféle seb gyuladásánál.

Próbatégely bérmentve 1 korona 80 fillér. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjunk utánzatoktól és kerüljék az értéktelen ugynevezett házi kenőcsöket és más efféléket.

Czim: A. THIERRY, gyógyszertár és gyár a Védőangyalhoz.

Pregrada, Prágerhof felé, a Déli Vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes müvelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

Huszonhetedik évfolyam 90 szám.

Szerkesztőség: Városháza-épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponkint d. u. 4—5 óra közt.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városházépület: *Fischel Fülöp* könyvkereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyilttér petitsora 20 fillér

Előfizetések, valamint a hirdetések vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bérmentetlen levelek csak ismételt késedelmi esetben fogadtatnak el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900. | Felelős szerkesztő: **Szalay Sándor** Szerkesztőtárs: **Révész Lajos.** | Vasárnap november 11.

A belső megnyugvás jelei.

⊙ Ha a néppártszakadatlan bujtogatásáról szóló hireket olvassuk, mely párt nagyon törékeny tisztességérzéssel mindenhova betolakodik, hogy a lakosság felekezeti békéjét zavarja, ésha érezzük ama beszéd hatását, melyet *Apponyi* Albert gróf a kath. főiskolai hallgatók Szt.Imre-egyletében mondott: önmagától felvetődik a kérdés, hogy melyik oldalon van hát képviselve a tiszta, az igazi kereszténység? A néppárt müködése ennek a legmerevebb ellentéte, de legmerevebb ellentéte *Apponyi* gróf beszédének is, és ezért vagy a néppártnak, vagy Apponyinak félre kell ismernie, ha nem is egyenesen megtagadnia a kereszténységet. Nincs rá mód, hogy itt helyre lehessen állitani az összhangot. Egyik helyen a szivtelen felekezeti üldözés kórsága, mely mindenkitől el akarja venni a létezés jogát, aki nem az ő szertartása és imádsága szerint érintkezik Istenével; a másikon a szivből fakadó meleg felszólitás, hogy a saját hitvallásunk szabadságához ragaszkodjunk, de adjuk meg azt másoknak is, és minden jó állampolgárban egyenjogutársunkat becsüljük és szeressük. Ott az ösztön, hogy a nemzeti erőket szenvedélyes viszály által szétforgácsolják, itt a törekvés a nemzeti erőket gyümölcsöző munkában békes együttmüködésre egyesiteni.

A kérdésre már megadták a választ. A néppárt a tapolcai választás óta, hol a legsajátabb szántóföldjén vesztette el a remélt aratást, mindenütt csak határozott, sőt kemény visszautasitást szenvedett. A nép éppen ősziute vallásossága kifolyásakép megérttette vele, hogy vallását hazaszeretete ellen kijátszani, politikai korteseszközzé lefokozni nem engedi. Apponyi gróf pedig ifju hallgatói körében, kiknek fogékony, tapasztalatlan lelkén is megtette már mérgezési kisérletét a néppárt, lelkesült örömzajban kitörő helyeslésssel találkozott. A nép és a kath. főiskolai hallgatók válaszai teljesen egyenlő akaraton vannak és igy világos feleletet képeznek ama kérdésre vonatkozólag. Hogy pedig a válasz ilyen, az kezesség arra, hogy a nép bedugja a fülét a népbolonditók előtt; kezesség, hogy a nemzet reményteljes várakozásaiban, melyeket a tanuló ifjuságba helyez, nem fog csalatkozni, hogy a rosszhiszemüleg tenyésztett izgatottság apad és a belső megnyugvás mind erősebb lesz.

Es még más örvendetes jelét is látjuk e megnyugvasnak. Közgazdasági téren is szivükön hordták az izgatást, értelmetlen jelszavakban az ellenségeskedés paroláit adták ki, hogy igy összeütközésbe hozzák a földmivelés érdekeit a kereskedelem és a különben is még csak most csirázó ipar érdekeivel. Nos, azon az ünnepen, melyet a budapesti kereskedelmi testület ötvenéves fennállásának megünneplésére ülni fog, képviselve lesz az egész kormány, hogy kifejezetten — demonstrálja, hogy mindezeket az érdekeket a haza javára teljesen egyenlőértékűeknek tartja és igy az aggódó lelkeket az alaptalan aggodalomtól megszabaditsa.

A Nagykanizsai Alt Munkásképző Egyesület köréből.

Az 1900. október hó 7-én tartott zászlófelavatási ünnepély alkalmából befolyt adományok

kimutatása.

I.

Zászlószeg megváltásául:

200 korona: pallini Inkey Kálmánné (Rigyác). Dr Jankovich László gróf (Zala-Egerszeg)

140 korona: Hunyady Imre gróf (Kéthely)

50 korona: br. Hornig Károly püspök Veszprém. Batthyány Pál gróf Zala-Csány.

40 korona: Dobrovics Milán. Ozv. Szalacsy Farkasné Vente.

30 korona: Nagy-Kanizsa város közönsége. Weiser József. Nagy-Kanizsa város hivatalnoki kara.

27 kor. 20 fill: Weiser-gyár személyzete

25 korona: M. kir. 20. honvéd gyalogezred. Nagykanizsai takarékp. részv. társ.

TÁRCA.

A bot.

Irta: **Barta Lajos.**

Hogy a Pesti Hirlap "beleköttött a fővárosi tanitókba, megint felszinre került a bot-büntetésnek, illetve a testi fenyitéknek már annyiszor elcsépelt themája. — Valamikor én is a katedrán ültem, mielőtt t. i. nótáriussá lettem, s igy van nekem is némi tapasztalatom a pedagógiai téren, de még különben azóta is mindig meleg érdeklődéssel viseltetem tanügyi dolgok iránt, s igy hozzászólhatok a dologhoz, különösen oly formában, amint azt tenni akarom, hogy t. i. ne én, hanem tények, megtörtént dolgok beszéljenek.

* * *

Igen eleven leányka volt K. Margit. Arva lány volt a szegényke s ezért kettőzött figyelemben részesitém őt; hanem a gyerek, mintha mindinkább rosszabb rosszabb akart volna lenni. Egy szép nap reggelén beállit hozzám öreg Ludvágné asszonyom (igazi neve — Ludvighné volt, de könnyebbség kedvéért már csak Ludvágnénak hivta őt mindenki,) és sivákol-nyivákol az anyám-asszony, hogy igy, hogy ugy, már csak bevallja, mert már be kell vallani, hogy bizony ő nagyot vétett ám ellenem de az a vásott rosz Margit nem hagyott neki békét, meg aztán azt hitte: hátha mégsem a gyerek a hibás. Mikor aztán biztattam, hogy soh' se ötöljön- hatoljon, hanem csak mondja meg, hogy mi járatban van tulajdonképen, nagy lére eresztve, a következőket adta elő:

— „Az a rossz csont Margit soh' se igen fogadott szót nekem, hanem, ha az urral ijesztettem, akkor mégis csak beadta a derekát. De hát kérem, vagy 4 héttel ezelőtt, haza jön az a leány és sir-ri nagyban, mert hát őt igen megverték az iskolában és hogy ő már hallotta, hogy tulajdonképen nem is szabad az iskolában verni, s addig unszolt, addig sirt, mig én csakügyan panaszra mentem, vele együtt, az iskolaszéki elnökhöz. Igaz, hogy az elnök ur azt mondta, hogy csak menjünk Isten hirével haza, ha a tanitó ur megverte azt a gyereket, jól tette: bizonyára tudta: miért verte. Hanem azért az a leány mégis vérszemet kapott; nekem már épen nem fogadott azontul szót, ha pedig tanitó urral hozakodtam elő, azzal vágott vissza: »Bánom is én, ugy sem szabad neki engem megvernie, mert akkor megint följelentenék őt.« Most már annyira vagyok én a gyerekkel, hogy egy hét óta naponkint éjjel 11—12 órakor jön haza, állitólag a czirkuszból, de hogy hol csatangol, azt az Isten tudja; s miután nem tudom a lelkemre venni, hogy ez a gyerek egészen elzülljék, kérem bocsásson meg nekem, s verje továbbra is azt a gyereket, hátha még ki lehet belőle verni az ördögöt.

En a feljelentésről csak ekkor értesültem, (ezt Szommer Náthán posta- és távirda-felügyelő ur is bizonyithatja, kiben akkor elnökömet tisztelte tem.) A gyereket ismét kordába fogtam ugyan, hanem azért nemsokra mentem már vele.

Rövid pár évre ezután Bécsből haza tért ismerősök azt mesélték a városban, hogy nagyon szép ruhában látták járkálni K. Margitot Bécsben.

* * *

Öt évvel ezelőtt történt. Budapestre utaztam. A mint a központi pályaudvarban kiszállok, s megyek kifelé, hát csak elém ugrik két vállaszálas legény, s egyik a jobb, másik a balkezemet kapja el s csókolja meg, mielőtt megakadályozhattam volna. Persze, hogy meglepődtem. —

— „Hát nem tetszik ismerni?" — kezdi az egyik — „én vagyok Stern Gábor."

— Engem még Klein Markusnak hivnak, t mindketten tanitványai voltunk. Édesapánkat várni jöttünk ki, hanem Önben is édesapánkkal találkoztunk amin ek ugy örülünk, hogy ki sem mondhatjuk."

Könyekig meghatottak ezen igazán önzetlen szavak; beszélgetésbe bocsátkozva, megtudtam tőlük, hogy jól megy dolguk; egyik a Ganz-gyárban, a másik egy nagy kékfestő cégnél van alkalmazva. Végül csak azt mondja a Gábor:

— Soh' se fogjuk elfelejteni, mert igen jó volt hozzánk mindig.

— „Pedig néha még ki is kaptaktőlem" — mondám nekik.

— Akkor is jó volt hozánk, sőt tán akkor volt igazán jó, mert nem hagyott bennünket hajolni a rosszra."

* * *

Még csak egyet. Az öreg néhai Cséka Károly főgimnáziumi rajztanár, Isten nyugosztalja szegényt, igen szépen tudott festeni, de az iparostanoncz iskolában fegyelmet tartani annál kevésbbé. Mikor ipariskolai utódjául me g

Nagy: Mondd csak kérlek Balogh, vettél már magadnak egy osztály sorsjegyet?

Balogh: Még nem, mert nem tudom melyik a legszerencsésebb főáruda.

Nagy: A legszerencsésebb főáruda

BIHARI EDE

Budapest, IV., Városház-utcza 14.

Gondold csak kedves barátom, minő **szerencsés ember**, rövid idő alatt már **kétszer** nyerték nála a **jutalomdijat.**

Balogh: Mi az a „jutalomdij"?

Nagy: Jutalomdij, barátom az a legnagyobb nyeremény

600,000

korona. Én ebben a főárudában játszom és mondhatom, hogy nagyszerüen szolgálnak ki, a huzás után azonnal lakásomon van a huzási jegyzék.

Balogh: Mikor van az I. osztály huzása?

Nagy: Az már f évi november hó 15. és 16-án van és

1/1 sorsjegy 12 kor. 1/2 sorsjegy 6 kor. 1/4 sorsjegy 3 kor. 1/8 sorsj. kor. 1.50

De nem ajánlatos sokáig késni, mert közel a huzás előtt szörnyü nagy nála a kereslet.

Balogh: Ugy, akkor rendelek magamnak egy sorsjegyet

BIHARI EDE főelárusitónál

Budapest, IV., Városház-utca 14. 362—2

10 koronáért Genfi arany Plaqué remontoir óra

az egyedülálló galvánisan 18 karátosaranyal erősbitett díszóra, amelyet mindenki 100 K becsül. Tényleg azonban felugró fedéllel, vésővel, tartósság és pontosjárásra nézve 5 évi kezességgel, csak 10 K az ára, horgonynyűvel, repassirozva, 3 redeuel 14 K. Valódi ezüst remontoir 15 körc, 3 nehéz dúsan vésett fedéllel, elismert kitűnő óra, különösen erős 16 K, hölgynek 14 K. Nikelóra legjobb készitmény 7 K 50 fl. Divatos kiváló elegáns arany Plaqué-lánc urak és hölgyek részére 4 K.

14 karát. arany-gyűrűk 2 K

hölgyeknek és uraknak, val. ezüsttel erősitve. Minő gyűrű hivat. jelzéssel. Hosz. évi tartós ságáért kezesség. Gyönyör csillogó művészies gyémántokk. [illegible] kövekkel 2 K, erősebb [illegible] ezüstgyűrűk 2.25 K. (Pajzsnál ujmérték kérnek.)

Érdekes ujdonság. Hangverseny-Piston-Accordeon

nagy feltűnést kelt, szóló szerkezete és gyártása, valam. olcsó ára miatt, mind. kota ismerés nélkül mindenki eljátszhatja a legszebb tánez-zenét, indulókat, melódiákat. A hangszernek 28 hangja van gyönyörüszép kiszéretteel 5 K. Kép árjegyzékingy kapható.

Rundbakin M., Bécs, IX., Berggasse 3.

Meghivó.

A LETENYEI ÖNSEGÉLYZŐ EGYLET MINT SZÖVETKEZET

1900. évi november hó 25-én d. u. 3 órakor Letenyén

a takarékpénztár helyiségében

RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉST

tart, melyre a t. tagokat ezennel meghívja

az Igazgatóság.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. A felügyelő bizottság által megvizsgált számadások tárgyalása, a mérleg megállapitása, az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Három rendes és két póttagnak a felügyelő bizottságba leendő megválasztása.
4. A könyvelő megválasztása és dijának megállapitása.
5. Az Egyleti tagok által esetleg tehető inditványok tárgyalása mely utóbbiak azonban legalább egy héttel előbb az Igazgatóságnak benyujtandók.
6. A jegyzőkönyv hitelesitésére 2 tag kiküldése.

Tartozik (vagyon) **Mérleg- számla** (Teher) **Követel.**

Fők. lapsz.		kor.	fill.	Fők. lapsz.		kor.	fill.
15	Leltár számla	322	90	27	Tartalékalap szám.	549	20
28	Kölcsön „	46210	—	31	Törzsbetét „	45943	26
30	Pénztár „	1788	08		Egyenleg m. nyeres.	1828	52
		48320	98			48320	98

Kelt Letenyén, 1900. szeptember hó 30-án.

Merkly ig. elnök. **Vajda Manó** pénztárnok. **Kreutz Emil** könyvelő.

Megvizsgáltatván, helyesnek találtatott.

Kelt Letenyén, 1900. október hó 31-én.

Dénes Jenő **Vajda Adolf** **Leitner Lipót**

Tartozik **Nyereség és veszt. számla** **Követel.**

Fők. lapsz.		kor.	fill.	Fők. lapsz.		kor.	fill.
26	Ügyvédi dij számla	70	—	9	Betét kamat számla	50	94
29	Kezelési költségszámla	3588	72	22	Kamat „	4396	80
	Egyenleg m. nyereség	1828	52	32	Késedelmi kamat	284	50
				33	Dijak	755	00
		5487	24			5487	24

Kelt Letenyén, 1900. szeptember hó 30-án.

Merkly ig. elnök. **Vajda Manó** pénztárnok. **Kreutz Emil** könyvelő.

Megvizsgáltatván helyesnek találtatott.

Kelt Letenyén, 1900. október hó 31-én.

Dénes Jenő **Vajda Adolf** **Leitner Lipót**

Felügyelő bizottsági jelentés.

Tisztelt Közgyülés!

Törvény és alapszabályszerü kötelezettségünkhöz képest az intézet üzletvezetőségét a vagyon elhelyezést, valamint a könyvezetést az év folyamán többször átvizsgáltuk, az 1900-iki mérleget és veszteség-nyereség számlát a könyvekkel összehasonlitván, összevágó és helyesen találtuk.

A t. közgyülés eddigi megtisztelő bizalmát megköszönjük és kérjük, hogy ugy az igazgatóságnak valamint nekünk a felmentvényt megadni méltóztassék.

Kelt Letenyén, 1900. október hó 31.

A felügyelő-bizottság.

Dénes Jenő Vajda Adolf Leitner Lipót.

Nagy-Kanizsa, 1900. október havában.

Értesités.

Az őszi és téli idényre raktáromat a legdivatosabb finom bel- és külföldi kelmékkel dusan felszereltem 318—104

Arnim megérkeztével azon meggyőződésre jöttem, hogy raktáram tul nagy, igy elhatároztam magam **a legkisebb haszonra megrendeléseket elfogadni.**

Jó szép és izléses munkáról birtositom a n. é. közönséget. Minél tömegesebb becses megrendelést kérve maradtam a n. é. közönség iránt teljes tisztelettel:

KAUFMANN MÓR férfiszabó

(**ELEK féle ház.**)

Egyen. ruhák és szőlő kiszigelés

Készitek ilyeket, pol. i és katona ruhá

Uj tüszerüzleti berendezés

eladó.

Ugyanott lakás is kiadó.

Bővebbet Deutsch Alfrednál N-Kanizsán

Városház-utca, a Casino mellett. 345—

Emlékkönyvek, Fényképalbumok

Képes levelezőlapok, Diszlevélpapirok

Iróasztalgarniturák

a legnagyobb választékban a legjutányosabban kaphatók

Fischel Fülöp könyv-kereskedésében N.-Kanizsán.

Nyomatott Fischel Füöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán 1900

20 korona: Vécsey Zsigm. polgármester. Gróf Zichy Aladár Budapest. Fischel Lajos. Gróf Festetics Tassilo Keszthely. Unger Alajos Budapest. Kohn L. Lajos. Cs. és kir. 48. gy. ezred tisztikara. Reik Gyula. Grünhut Fülöp és fiai. Fütőházi temetk. egyl. Remete Géza. Wusztl Lajos. Linzer Béla. Gelsei Gutmann Vilmos Budapest. Gelsei Gutmann László Zalabér.

16 korona: Zalamegyei aggharcosok testülete.

15 korona: Nagykanizsai takarékp. hivatalnokai. Hirschler testvérek A.Domboru.

12 korona: Schwarz Gusztáv. Kir. törvényszék. Főgymnázium tanári kara.

10 kor. 40 fillér: Iparos Dalegylet Déva.

10 korona: Phönix biztositó társaság. Morandini Román. Zerkovitz Oszkár. Lichtenstein Jenő. Vörös Ker. egylet választmánya. Ipartestület Keszthely. Hungaria Sport Egyesület. Hercegprimási titkári hiv. Dr. Orosdy Lajos. Grosinger József. Tivolt János. Zalamegyei gazd. takarékpénztár. Schertz Géza Csurgó. Nagy Valér ezredes. Császka György érsek Kalocsa. Oszt. magyar bank fiókja. Osztrák magyar bank tisztviselői. Iparos ifjak önképző köre Keszthely. Inkey István báró Ibáros-Berény. Harkány Ede. Izr. hitközség. Hertelendy Ferenc Lesence-Tomaj. Magyar iparos ifjuság önképző egylete Nagy-Szeben. Kherndl Imre Sándormajor. Iparos ifjak társasköre Csorna. Dr. Fodor Gyula Pacsa. Iparos ifjak egylete Orosháza. Fischer Gusztáv utódai Budapesten. Sternberg H. ifj. Bécs. Mayer Ödön. Weisz Jakab butorgyáros. Dr. Goda Lipót. Inkey József báró Ibáros-Berény. Ipartestület Zala-Egerszeg. Bende Imre püspök Nyitra. Nemesi pénztár Zala-Egerszeg. Nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezet. Kereskedelmi és Iparbank. Horváth Károly Hivatalszolgák temetkezési egylete. Parcsetics Ottó Pallin. Franc Lajos és fiai. Bogenrieder József. Belus Lajos. Irodalmi és Müvészeti Kör. Dervarics Imre Kilimán. Dr. Szuritz Nándorné. Dr. Kemény Fülöp Perlak. Fiálovits Lajosné. Zalamegyei Gazdasági Egyesület Zala-Egerszeg. Munkapáhogy. Elek Lipót Ebenspanger Leib Elek Ernő. Elek Géza. Munkásképző és társ. egylet Nagy-Becskerek. Iparos ifjuság egylete Komárom. Iparos ifjak önképző egylete Deés. Stern I. M. és fia. Miltényi Sándor. Vidor Samuné. Izr. jót. nőegylet. Eperjesy Gábor. Szabómunkások szakegyl. Gerstmann Lipót. Armuth Sándor. Malovecz Gyula. Iparos ifjak egylete Zala-Egerszeg. Vendéglősök és káv. mész. stb egylete. Gelléri Mór kir. tanácsos Budapest. Dr. Hauser János. Bankegyesület. Ipartestület. Keresztény jótékony nőegylet. Koller István Alsó-Rajk. Sör és malatagyár. Kohn Emil. Blumenschein Vilmos. Dél-zalai takarékpénztár. Pallini Inkey László Nagy-Récse. Katonai Hadastyán Egylet. Ozv. Somogyi Gyuláné Pallin. Dr. Szekeres József. Tinágl Lajos. Dr. Mayer Ferenc.

8 korona: M. kir. pénzügyőri szakasz.

7 korona: Kerületi betegsegélyző pénztár.

6 korona: Csász... József Perlak. Ehrlich Richard Weissmayer Márk. Iparos Munkás Kör Győr. Állami elemi iskolák tantestülete. Kir. járásbiróság. Dr. Tuboly Gyula. Jack Frigyes. Unger Ullmann Elek. Iparos ifjuság önképző egylete Veszprém. Eichner Sándor. Polgári isk. tantestülete. Posta- és távirda hivatal tisztviselői. Rothschild Samu. Tárházak részv. társ.

5 korona: Reichenfeld Albert. Rosenberg Richard. Dr. Fodor Aladár. Dr. Kreisler József. Halvax Frigyes. Saller Lajos. Scherz Richard. Ifju Fesselhofer József. Blau Lajos. Első magyar ált. bizt. társaság. Plihál Ferenc. Deák Péter. Munkás olvasó és önképző egylet Fehértemplom. Testvériség munkás önképző egylet M.Sziget. Pollák József. Dr. Hajós Soma. Markó Antal. Sauer Ignác. Rosenberg Henrik. Banekovich János. Goldstein Jakab. Iparos ifjak önk. egyl. N.-Lak. Szalay Lajos. Lengyel Lajos. Heltai József. Nagykanizsai Kerékpár Egylet. Klein József. Iparos önképző kör Nagy-Enyed. Vizlendvay Sándor Duzsnak. Blau Ottó. Armuth Náthán. Kis-Komárom és vidékének Ipartestülete. Sommer Sándor. Danneberg és Weisz. Munkásképző Egylet Pécs. Iparos ifjak magyar önképző köre. Dr. Bród Tivadar. Keresk. ifjak egylete. Rosenfeld Adolf. Rosenfeld József. Gross Miksa. Kilik Beláné. Rosenfeld Miksa. Szépe Boldizsár. Chinorány Boldizsár. Orosváry Gyula. Csóka Ferdinánd. ifj. Samu József. Muzikár Vince. Ofenbeck Károly. Szegő Gyula. Mersits Ede. Kovács Mihály. Bayer Gyula. Strém és Klein. Acs és épitő munkások szakegylete. Dants Kálmán. Torma Lajos. Beieri Ferenc. Haba József. Dr. Ollop Mór. Dr. Löke Emil. Schertz Ödön. Krausz Lipót. Sörlei Zsigmond. Asztalos Béla. Eperjesy Sándor. Társaskör. Viosz Ferenc. Dr. Tripammer Rezső. Goldhammer Károly. Fonciere biztositó társaság. Rathmann testv. Opris Péter Pécs. Dr. Fábián Zsigmond. Neufeld Ödön. Petrics Ferenc. Mathea Károly. Weissmayer Lipót. Petrics Ödön. Szabó Ferenc. Kohn Samu, Horváth Antal. Hild László. Hild Ferenc. Darvas János. Moger Karoly. Keller Mátyás.

4 korona: Löwy Adolf. Szegedi szabó kisiparosok szakegylete. Iparos ifjak önképző egylete Szentes. Klein József könyvkötő. Kath. Legényegylet Balassa-Gyarmat. Skublics Jenő Zala-Egerszeg. Iparos Olvasó Kör Berettyo-Ujfalu. Dr. Rothschild Samu. Iparos önképző kör Losonc. Iparos ifjuság önképző köre Körmend. Deutschberger Dezső Kis-Fakos. M. kir. Pénzügyigazgatóság Zala-Egerszeg. Kath. Legényegylet Temesvár Gyárváros. Dr. Rimély Károly püspök Garam-Szent-Kereszt. Iparos ifj. önk. olvasó és közm. egylet Miskolcz. Bécsi biztositó Társaság. Zadubanszky Lajosné. Iparos ifjusági önképző kör Székes Fehérvár. Müller Dávid. Bettlheim és Guth. A. kir. adóhivatal. Schwarcz Ottó. Scherz Lujza utóda. Köhler Gyula. Köhler Antal. Hamburg Miksa. Torna Egylet (Unger elnök adománya). Mozgóposta tisztikara. Iparos ifjak önképző egylete Arad. Reichenfeld Sándor. Sebestyén József Gelse. Sommer Ignác Csapi. Golenszky Ferenc. Kaster Miksa. Berger Adolf. Frank Vilmos. Dr. Neumann Ede. Brandl Sándor. Adler Mór. Simon Gábor. Marton és Huber. Lodner Ferenc. Balázsi György. Nyomdászok szakegylete. Gürtler Agoston. Iparos ifjak egyesület, Sümeg. Kath. Legényegylet Uj-Kécske. Janda Károly. Puschofsky Sándor. Klein Illés. Rosenberg Miksa. Böhm Emil. Schwarzenberg Zsigmond. Fites Imre. Merkly János. Szent ferencrendi társház. Soós Pongrác. Heimler József.

3 korona: Melczer Jakab. Tóth Lajos. Milhofer Ödön. Pollák Ede és fia. Országh Kálmán. Schweitzer József. Bau Samu. Aczél Pál. Flegál Kálmán. Kománovich Pál. Nikicser György. Tersztenyák Bódog. Kath. Legényegylet Tapolca. Weiszberger Zsigmond. Fabick Tivadar. Viola Adolf.

2 koroná 40 fillér: Dö bröntey Károly.

2 korona: Legényegyesület Körmöcbánya. Weiszmayer Markus. dr. Villányi Henrik. Kath. Legényegylet, Vasvár. Sterneck Zsigmond. Kath. Legényegylet Szegzárd. Reichenfeld Ede. Guttman Gyula Nova. Berény József. Heffer Gyula. Koltay Ferenc. Stolzer. Gusztáv. Klobossza Lajos. Lövik József. Kreiner Gyula. Vasut-állomási tisztikar. Fischer Sándor. Práger Béla. Doór István. Kürschner Ignácz. Stánitz József. Lányi Pál.

1 korona: Munkáskör Kis-Ujszállás.

1 drb. cs. és kir. aranyat: Kerületi kereskedelmi s Iparkamara (Sopron).

Zászlószegek megváltásából befolyt 324 adakozótól 3002 korona és 1 drb cs. és kir. arany.

—

II.

Felülfizetésekből;

6 kor. Bugenreider József.
4 kor. 50 fill. dr. Rothschild Jakab.
3 kor. Eperjesy Gábor.
2 kor. 50 fill. N. N. Tripammer Gyula.
2 kor. Bognár István, Bokor Péter csendőr-őrsvezető, Gottleib Vilmos.
1 kor. Hódusek Mihály, Dobes József, Vértes Antal Jancsó János, Fetics Dezső.
70 fill. Hencsics József.
50 fill. Strem Károly N. N. Tóth József N. N. N. N.
40 fill. Kovács Mihály.

A felülfizetések összege: 32 kor. 60 f.

III.

Belépti dijakból;

a zártkörü ünnepségeken: 549 kor. 66 fill.

Összesités:

Zászló-szegek megváltásából 3002 kor. és 1 drb. arany, felülfizetésekből 32 kor. 60 fill. belépti dijakból 549kor, 66 fill. Összesbevétel: 3584 kor. 16 fill. és 1 dr. arany.

Mindazoknak a kik egyesületünk ünnepsége fényes erkölcsi és anyagi sikerét előmozditani sziveskedtek, ez uton is hálás köszönetünket nyilvánitjuk.

Nagy-Kanizsán, 1900. október 31-én

A Nkanizsai Ált. Munkásképző Egyesület elnöksége.

HIREK.

— **Városi közgyülés.** Nagy-Kanizsa kép. test. november hó 10-én d. u. a városház nagytermében közgyülést tartott a következő tárgysorozattal:

1) A nagym. M. kir. Belügym. urnak III. foku határozata után tanácsi javaslat a v. számvizsgáló bizottsági tagok ujbó választása érdemében. —

2.) A város 1899 evi záró számadásának előterjesztése. —

3.) A város kerületeinek, utcáinak és tereinek beosztása és a házak ujbóli számozása iránti javaslat és az ezzel kapcsolatos szabályrendelettervezet előterjesztése.

4.) A rendőri bejelentésekről alkotott szabályrendelet tervezet előterjesztése. —

5.) A polgári iskola tornaterme kibővitési munkálatának átvétele iránti jelentés. —

6.) A helypénz dijszabások iránti tárgyalási mód megállapitását magában foglaló miniszteri rendelet bemutatása. —

7.) A városi pénztár féléves megvizsgálása eredményéről jegyzőkönyvi jelentés. —

8.) Hirt Ferenc által a v. közönsége ellen 1404 K. 34 F, erejéig inditott kereset bejelentése.

9.) A v. kéményseprői iparról alkotott és jóvahagyott szabályrendelet bemutatása. —

Lapunk zártakor a közgyülés még tart mért is annak lefolyásáról jövőszámunkban fogunk beszámolni.

— **A népkonyháról.** Évről évre a hidegebb idő beálltával megjelenik a népkonyha

---

választattam, melegen gratulált az öreg, de hozzá tette, hogy sajnál is, mert azok a haszontalan, vásott, rossz kölykek bizonyosan megkeseritik maj az én életemet is.

— Tetszik tudni, édes kollega öcsém uram" — mondá — én félem tőlük. Nem is bántam én akár mit csináltak is, mert örültem, ha a sok kamasz engem nem bántott.

Ez volt a biztatás, a mivel müködésemet az ipariskolában megkezdettem.

Vasárnap d. u. 2—5-g volt rajz.

2 ½ óráig vártunk az első vasárnap.

Farkas Károly városi tanácsos az ipariskolai bizottság elnöke bemutatott a fiuknak, akik vegyes érzelmekkel fogadtak, s nem voltak oly romlottak, hogy ezt leplezni tudták volna, mert én „csak" tanitó voltam, nem főgimnáziumi tanár, a bajusz is csak akkor kezdett pelyhezni ajkam fölött; és már csak bevallom, hogy valószinüleg szeget ütött Tatár Péter (6 éoekben, 6 képpel)egyik másik olvasójának fejébe az is, hogy hát hiszen eddig őt még zsidót soh' se tanitotta. A dolog t. i, kevéssel a tisza-eszlári komedia után történt!

A második vasárnap már fészkelődtek a fiuk s komoly figyelmeztetésre volt szükség, de beláttam csakhamar azt is, hogy itt másként kell fellépnem, ha boldogulni akarok.

Tanulmányoztam növendékeimet, s ugy tapasztaltam, hogy van köztük néhány hangadó, s jórészt ezek után indul a többi.

A harmadik vasárnap kijelentettem, hogy barátaimnak, testvéreimnek tekintem őket. Szeretettel közeledem hozzájuk, nevelni akarom őket, s tanitani sok szepre és jóra; a ki magát illendően nem viseli az engem ebben megakadályoz, s társainak is kárt okoz. Ezért háromszori figyelmeztetés után testi fenyitéket fogok minden esetben alkalmazni.

Voltak sokan, a kikre nagy hatással voltak szavaim, melyek ugy lettek elmondva, mintha vezércikknek szántam volna azokat, de azok a bizonyos „hangadók" izegtek mozogtak, jobbra-balra mosolyogtak ugy, hogy tisztában voltam aziránt, hogy ma kenyértörésre kerül a dolog. Vagy a fiuk hajolnak meg, vagy Cséka bácsinak lesz igaza, s én kapok ki, mert volt ám a tisztelt auditoriumban nem egy olyan legényke is, a ki szálasabb, vállasabb volt nálamnál.

Nem telt el egy félóra és az egyik izgaga, a kiben a legrosszabb növeudéket ismertem fel, megkapta a harmadik intést is. Kihivtam. Merevén a szeme közé néztem, s mondhatom merész elhatározás kellett hozzá, de a fiut testileg megfenyitettem.

Az első csattanásra siri csend lett; azután a csodálkozás moraja hangzott itt-ott, melybe azonban helyeslések is vegyültek. Mikor aztán én a fiut helyére küldöttem, nem mozdult már az osztályban senki fia.

Hogy mily eredményeket sikerült elérnem, arról nem szólok, nehogy szerénytelenséggel vadoltassam, de mindanyyiszor jól esik visszagondolnom arra, mily jól viselték azontúl magukat mindig azok az ugynevezett szurtos inasgyerekek; egysem feledkezett meg soha a köteles tiszteletről, s igen sokan voltak, a kik még segédkorukban is eljártak engedelmemmel rajzolni tánulni.

Egyszer aztán elhivtam Cséka bácsit.

— A jó lélek szállta meg ezeket a gyerekeke mondá — hiszen ezek egészen megváltoztak.

Pedig szavamra mondom: se azelőtt, se azután nem kellett többet testileg fenyitenem.

A multévben a helybeli izr. hitközség polgári iskolai rajztanári állásra pályázatot hirdetett.

Egy szép napon beérkezik Rakottyay László pályázati kérvénye. Az iratokból rögtön ráismertem.

Tetszik tudni ki volt ez a Rakottyay László?

Ezelőtt tiz évvel tanitványom a losonczi ipariskolában és becsületes bádogos inas. Jó rajzoló volt, ép ugy mint egy másik, kocsigyártó tanonc társa. Mindakettőjökben bizonyos intelligentiát fedeztem fel, s egyenes biztatásomra mentek fel Budapestre a közép ipariskolába, melynek sikeres elvégzése után Rakottyay László a miniszteriumtól engedélyt nyert arra, hogy a rajztanári vizsgát letehesse. Le is tette, s mint okleveles rajztanár pályázott ide, hol meg is választatott, de időközben elcsipte az állam.

Mikor iratait visszaküldtem s megtudta, hogy én vagyok egykori tanitója, oly levelet irt, mely valóban diszére válnék bármely hálás tanitványnak is.

* * *

kimutatása és záró-számadása, melyben beszámolva megelőző évi tevékenységéről, önkéntelenül felhivja a közönség jóakaró figyelmét, a jövőre nézve. Mert a legékesebb szavu kérelemnél is hathatósabban és meggyőzőbben hirdeti a népkonyha humanus működését a hozzánk érkezett 12-ik évi kimutatás. Megtudjuk ebből, hogy a népkonyha a mult téli idény alatt 1899. november 11-től — 1900. március 31-ig tehát 132 napon át volt nyitva, mely idő alatt 26373 egyén étkezett ott. Az étkezők közül 23135 iskolás gyermek és 524 felnőtt teljesen dijtalanul kapott jóizü meleg ebédet. — A népkonyha kiadása 3424 kor. 92 fillérre rugott, mely azonban jóval magasabb összeget igényelt volna, ha egyes emberbarátok természetbeni adományaikkal nem csökkentenék az intézet költségeit. A lefolyt évben 1400 kor. alapitási összeggel gyarapodott az intézet vagyona, mely ma 10446 kor. 29 fill.

— A népkonyha választmánya ma vasárnap délután ülést tart, melyben a megnyitásról is fog határozni. Szivesen látjuk, hogy már is érkeznek adományok a népkonyha javára, mely tényleg csak akkor képes teljesen megfelelni emberbaráti hivatásának, ha a nagy-közönség részéről érdemleges pártfogásban részesül és bizvást hisszük, hogy ez nem fog elmaradni.

— **Az el. iskolák zárva tartása.** A városi tanács november 9-én tartott ülésében a városi orvosok előterjesztése alapján elhatározta, hogy a városunkban uralkodó ragályos gyermekbetegségek miatt az ovodák és összes el. iskolák még további tizennégy napig vagyis november 24-ig zárva tartassanak.

— **Egy üzleti levél.** Lapunk megelőző számában megirtuk, hogy Grünfeld József zalaszentbalázsi kereskedő hitelezőihez levelet intézett, melyben tudomásukra hozza, hogy öngyilkossá lesz és egyben kérte hitelezőit, hogy családja iránt legyenek kiméletttel. Mint tudósitónk Zala-Szent-Balázsról irja: Grünfeld József vegyeskereskedő napok előtt eltünt hazulról és Budapestre ment meghalni. Grünfeld valamikor szebb napokat látott; gazdag ember volt, de a mostohasága következtében tönkre ment s ezt nem tudta elviselni. A mint családjának s valamennyi hitelezőjének megirta, Budapestre utazott azon célból, hogy a Dunába ölje magát. Tervét valószinü végre is hajtotta, most elutazása óta életjelt adott magáról és nyoma veszett. Özvegyet és hét kiskoru gyermeket hagyott hátra.

— **Mire való a Polgári Olvasókör?** Ez volt a cime lapunk 89-ik száma egy hirközleményének, melyre vonatkozólag a következő levelet kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

A „Zala" f. hó 8-án megjelent számában a hirek között „Mire való a Polgári Olvasókör?" cim alatt a következő sorok is olvashatók:

„A kiskanizsai Polgári Olvasókört az alapszabályokban nem jelzett cétra is felhasználták, mert a rendőrkapitányhoz jelentés érkezett, hogy ott egyik vasárnapon (pedig még csak jövő tavaszszal lesz a képviselőválasztás) kortesbeszédeket tartottak. A rendőrkapitány rendeletben tudatta az elnökkel, hogyha mégegyszer ott korteskedés lesz, felsőbb helyre az az olvasókör bezárása iránt előterjesztést fog tenni."

Minthogy ezen hir — a minthogy a hirek rovatába is került — sem nem tárgyilagos, sem a tényeknek meg nem felel, tisztelettel kérem tek. Szerkesztő urat, méltóztassék ezen levelemet a „Zala" legközelebbi számában közzétetetni.

Mert nem felel meg a valóságnak, hogy ott egy vasárnapon bárminemü, a képviselőválasztással kapcsolatban levő értekezés tartatott volna, és nem felel meg a valóságnak, tárgyilagosságnak és a tényeknek az a közlés sem, hogy ott kortesbeszédeket tartottak, hanem a tényállás, hogy október 27-én szombaton — mivel már korábban a függetlenségi anyapárt szervezése céloztatott — a tartandó pártértekezletnek illetve pártszervezkedésnek hónapja és napja volt megjelölendő, ezen célból en ezen napon délután előzőleg személyesen felkeresve a Polgári Olvasókör elnökét, felkértem, hogy ezen értekezletre — tekintettel arra, kogy Kiskanizsán más, komoly célokra alkalmas hely nincs — a Polgári Olvasókör néhány tagját oda hivassa meg.

En, a ki ezen pártnak vagyok hive s ezen párt elvének képviselője, mielőtt az értekezlet hónapjának elhatározására került volna a sor, a jelenvoltak egyikének előterjesztése után kifejtettem álláspontunkat és álláspontomat, beszédemmel biztositottam ezen értekezletnek erkölcsi értékét és erejét s épen azért szemeltem ki én ezen helyet, mert nem óhajtottam volna annak magasztosságát, erkölcsi értékét leszállitani azáltal, hogy holmi korcsmahelyiségben kortesbeszédek módjára pohár koccintások közepette bárkit is meggyőződésében megingassak, elveitől a bor hatása alatt eltántoritsak; tiszta ész, egészséges lélek képes csak a közügyek terén felállitható célok eléréhetésére szükséges eszközök megválasztására s áldásos voltuk megitélésere; de ezektől eltekintve nem volt kortesbeszéd tartható sem, mert az egyáltalán nem céloztatott; nem volt ott kortes, hanem tisztességes polgárok, akik egész napi munkájuk mellett csak este érnek rá közügyekkel, hazafias kötelezettségeikkel foglalkozni, ide pedig más mint ilyen célok, nem vezethették őket, de a jelen esetben a helyzet komolysága erkölcsi alapon állása s egésze valója messze eltaszit magától minden ilyen kicsinylő megjegyzéseket; ezeknél fogva tehát elmellőzhető lett volna a fentebb közölt állitólagos rendelet a Polgári Olvasókör elnökének „hogy ha mégegyszer korteskedés lesz stb. stb." mert korteskedés egyáltalán nem volt s a Polgári Olvasókörre nézve ez a ténykedés csak felemelő lehetett, de ha tényleg ez a rendelet elmellőzhető lett volna annál is inkább, mert én Deák Péter főkapitány urat személyesen felkeresve, biztositottam arról, hogy a „Polgári Olvasókör" rendeltetésével ellenkező célra felhasználtatni nem fog.

Nagy-Kanizsan, 1900. évi nov. hó 9-én

kiváló tiszteletem kifejezése mellett
vagyok
Hajdu Gyula.

(Hajdu Gyula ur levelére csak annyit jegyzünk meg, hogy a mi hir-közleményünkben előadottak a tényeknek teljesen megfelelnek. Tárgyilagosan is volt az megirva a nevek fölemlitése nélkül. Hogy a Polgári Olvasókör helyiségét csakugyan pártpolitikai célra használták föl, az Hajdu Gyula ur leveléből is világosan kitünik. Tehát a rendőrfőkapitányság intézkedése teljesen indokolt volt.)

Három gyermekem van isten jóvoltából. A első még sohse kapott ki. A második vagy 4 évvel ezelőtt kapott ki először, azóta még nem. A harmadik egy három éves kis fruska, még nem esik komoly számba. De ugy hiszem, hogy már gyakran kikaptak volna, ha azt tudnák vagy ha csak azt hinnék is, hogy nem szabad őket megvernem.

A bot a tanitó kezében az, a mi a sebész kezében a kés. Sok lelket meg lehet menteni helyes operatióval. Persze ezen operátiónak is körültekintéssel az individualitás tekintetbe vételevel, higgadtsággal és a lehetőségig igazságos megitélés alapján kell történnie. És talán leghelyesebben éppen ugy is kell történnie, mint a testi operációnak. Aminthogy az ovatos orvos sohasem végez pillanatnyi elhatározással és egészen egyedül semmiféle nagyobb operátiót, hanem előbb szakértő társaival tanácskozik s azokat segitőkül kéri föl: ugy a legkritikusabb lelki operációnak, a testi fenyitéknek, alkalmazását is szakértők tanácskozásának kell megelőznie okvetlenül; mert meglehet ugyan, hogy az egyedül végezett operáció is sikerül (mint pl. az én eseteimben) de végződhetik esetleg erkölcsi halállal is. Ekkora felelősséget pedig egyik mütőnek sem tanácsos magára vállalnia.

— **Adományok a népkonyha javára.** A népkonyha céljaira, a következő adományok érkeztek be: Özv. Inkeyné (Rigyác) 20 korona. 2 zsák burgonya és egy 1 zs. alma; Özv. Somogyi Gyuláné (Palin) 2 zs. burgonya és 1 zs. bab; Sommer Sándorné 3 zs. burgonya; Sommer Ignaczné (Csapi) 1 zsák bab. A nemesszivü adakozóknak ez uton is hálás köszönetét nyilvánitja a népkonyha elnöksége.

— **Eljegyzések.** Spitzer Jakab becsehelyi birtokos, nagykanizsai lakós eljegyezte özv. Weisz Samuné leányát Matild kisasszonyt Mosony-Boldogasszonyról.

Ifj Sattler Mór eljegyezte Deutsch Lina kisasszonyt Nagy-Kanizsán.

— **A Szénásy, Hoffman és Tsa cég,** Budapest, IV., Bécsi-utca 4 sz. a., ez évi november 15-től december 31-ig nagy alkalmi eladást rendez selyemkelmék, bársonyok, angol mosóselymek, lyoni foulardok, japonais és kinai selymekből s kéri t. cimet, hogy e k karácsonyi kiállitást becses látogatásával megtisztelni sziveskedjék. 376—1

— **Csak 4 koronáért** 200,000 korona nyerhető. Különösen kedvező nyerési esélyeket nyujtanak az ő Felsége által engedélyezett uj államsorsjáték sorsjegyei, minthogy 18,122 sorsjegy 418.460 korona készpénzben kerül egyszerre rorsolásra és a főnyeremény 200,000 korona. Állami felügyelet és kezesség. Minthogy e 4 koronás sorsjegyek előre láthatólag gyorsan elfogynak, ajánlatos, hogy ily sorsjegyekre szóló megrendelések a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságnál (Budapest, Gizella tér, Haas-palota) mielőbb de legkésőbb 8 napon belül beküldessenek. A nevezett intézetnél osztálysorsjegyek is kaphatók eredeti árakon és megjegyezzük, hogy az egyuttal az ország legnagyobb osztálysorsjegy elárusitó helye, mely a sorsjegy-vevőknek a legnagyobb előnyöket és biztonságot nyujtja.

— **Asszonyok, leányok,** kiket jövendőjük érdekel, hozassák meg Zit. El. Lohina most megjelent szellemes jósló könyvét. Rendkivül senzatiós! 1 korona beküldése ellenében (bélyegekben is) bérmentve zárt boritékban küldi: Gedeon András könyvkereskedése Miskolcon. Utánvéttel 40 fillérrel több. 365—10

Törvényszék.

Esküdtszéki tárgyalások.

— **Negyedik nap** —

A negyedik napon Kis János és Sznopek György szentpéteruri lakósok ügye került az esküdtek elé. Az ügyészség az elsőt azzal vádolta, hogy 1898 januar havában a saját szőlőpinczéjét Sznopek György által felgyujttatta, hogy a biztositó társaságot félrevezetve, magának jogtalan hasznot szerezzen; a másik vád ellene az volt, hogy f. évi aug. hó 12-én Lóth József szomszédjának szalmakazalját felgyujtotta azért, hogy arról a saját háza is meggyuladjon, s ezáltal a biztositó társaságot félrevezetve, magának jogtalan vagyont szerezzen. Sznopek Györgyöt pedig ebből kifolyó gyujtogatás büntettével.

Az esküdtbiróság következőkép alakult meg: Elnök: *Mikoss* Géza kir. itélőtáblai biró, szavazóbirák: *Dr. Kiss* István és *Knorr* Kálmán kir. törv. birák. Ügyész: *Dr. Kendy* Elemér, védők: *dr. Fried* Ödön és *dr. Schwarz* Adolf, szakértő *dr. Szigethy* Károly.

Esküdtbirákul a következők sorsoltattak ki 29 megjelent esküdt közül:

Dr. Villányi Henrik, *Grünhut* Alfréd, *Stieder* Lajos *Hitzelberger* Lajos, *Csóka* Ferdinánd, *Mátyás* István, *Belus* Lajos, *Próbáld* Károly, *Irmler* József, *Somosi* Vilmos, *dr. Bentzik* Ferenc, *Keller* Mátyás. Póteskü dtek: *Hametmayer* Lajos, *ifj. Fesselhofer* József.

Sznopek György kihallgatásakor beismerte, hogy felgyujtotta Kis János pincéjét, de őt ezen tettére 10 frt. jutalom igéresével vette rá maga Kis János. Ő abban a hiszemben volt, hogy ha a gazda maga akarja, bünt nem követ el, bár Kis azt is megmondta néki, hogy anyagi zavarából ezáltal akar a biztositó társaság pénzével megszabadulni.

Kis tagadja, hogy ő vette volna rá Sznopeket ezen tettre az eszmét Sznopek adta néki, mikor ő pénzzavaráról panaszkodott, s ő beleegyezett. A körülmények ellene vallanak, s minden jel arra mutat, hogy ő a felbujtó.

A másik vádra nézve előadja, hogy igaz, hogy ő igért Sznopeknek 20 frtot, hogy gyujtsa fel szomszédja házát, hogy arról gyuladjon meg a saját háza s igy ujra felvegye a biztositott összeget. Ő aug. 12-én arra ébredett fel, hogy szomszédjának Lóth Józsefnek szalmakazalja ég. Tagadja, hogy ő gyujtotta volna fel s miután Sznopek sem egyezett bele, hogy felgyujtja, ő

sem gyujthatta fel, a kit erre nézve az ügyészség sem vádolt.

Lóth Pál tanu vallja, hogy a kérdéses estén, a tüzre felébredt, s akkor a szalmakazal még csak egyedül Kiss háza felé égett. Kiss egész nap vizsgálódott a szalmakazal körül.

Dr. Szigethy véleménye szerint mindkét vádlott elmebeli állapota teljesen normalis.

Az esküdtekhez I. csoport 1 főkérdés, 7 mellékkérdés, II. csoport 1 fő- és 4 mellékkérdés intéztetett.

A bünösség kérdésében a közvádló Kis Jánost gyujtogatásra való felbujtás és gyujtogatás büntettében kérte bünösnek kimondani, rámutatva arra, hogy mily ravasz fondorlattal akart magának anyagi hasznot szerezni az által, hogy más vagyonát gyujtotta föl; bizonyitani kivánta, hogy pincéje oly helyen volt, hogy másra is hozhatott veszélyt s hogy a szalmakazalt sem gyujthatta fel más, csak ő.

Dr. Fried Ödön, Kis védője, hatalmas argumentumokkal telt szép beszédjében remek szinekkel rajzolva, ügyekezett védence számára szánalmat, irgalmat teremteni. Rámutat anyagi viszonyaira. A tőnk szélén állott, a midőn az idea megszületett benne, hogy a biztositó társaság kárositása révén akart magának egy kis időre megélhetést biztositani. Bizonyitja, hogy a tüz senkire veszélyt nem hozhatott, hiz senki nem látta, nem ojttatta a pince égését s még sem égett el más. A szónoki hatás és meggyőző bizonyitás összes kellékeivel felszerelt beszédjének második részében, melylyel a Lóth-féle kazal felgyujtását tárgyálja ügyesen, bizonyitja hogy a szalma felgyujtásában védence ártatlan. Beszédje sikerét legjobban bizonyitja, hogy a bünös védenc többször tört ki hangos zokogásba.

Majd dr. *Schwarz* Adolf, Sznopek védője tartott védence érdekében rövid, de oly ügyes és megragadó beszédet, melyet mintául lehetne állitani minden tekintetben a szónoki beszédekben. Meg is látszott a hatás, az esküdtek teljesen az ő álláspontján állapitották meg Sznopekre a bünösséget.

A verdiktet az esküdtek, főnökük dr Bentzik Ferenc ügyvéd által este fél 10 órakor hirdették ki.

Az I-ső csoport főkérdésére, mely következő volt:

»*Bünös-e Kis János abban, hogy Sznopek Györgyöt szándékosan reábirta arra, hogy 1899 évi január havában Tilaj község határában levő pincéjét, mely az Első Magyar Általános Biztositó Társaságnál 500 koronára volt biztositva, felgyujtsa azért, hogy ezáltal ravasz fondorlattal a biztositó-társaságtól magának jogtalan hasznot szerezzen Igen-e vagy nem?* — 7 nél több szavazattal »Igen«.

2-ik főkérdés: *Bünös-e Sznopek György abban, hogy Kis Jánosnak Tilaj község határában levő pincéjét reábirás folytán felgyujtotta igen-e vagy nem?* 7-nél több »Igen«

4-ik mellékkérdés: Olyan volt-e a pince fekvése, hogy másnak a felgyujtással nem okozott veszélyt? Szótöbbséggel: „Igen".

5-ik kisegitő kérdés: Bünös-e Kis János abban, hogy Sznopek Györgyöt reávette arra, hogy pincéjét felgyujtsa azért, hogy a biztositó társaság részedésével magának jogtalan vagyont szerezzen. Szótöbbséggel: »Igen«.

7-ik kisegitő kérdés: Bünös-e Sznopek György abban, hogy rábeszélés folytán felgyujtotta Kis János pincéjét azért, hogy a biztositó társaság rászedésével magának és másnak jogtalan hasznot szerezzen. Szótöbbséggel: »Igen«

A II-ik csoport összes kérdéseire, mely Kis Jánosnak Lóth József kárára elkövetett gyujtogatásbani bünösséget tárgyazza, a »Nem« bünöst mondták ki.

A törvényszék 10 óra 30 perekor hirdette ki az itéletet, mely szerint *Kis Jánost mint felbujtót, csalásért 2 évi börtönre, Sznopek Györgyöt pedig mint részest 1 esztendei és 9 havi börtönre.* azonkivül mindakettőt 3 évi hivatalvesztésre és 20—20 korona pénzbüntetésre és az eljárási költségek egyetemleges viselésére itélte. A vizsgálati fogsággal 2—2 hónapot kitöltöttnek vett a törvényszék.

Ugy az ügyész, mint a védők semmiségi panaszt jelentettek, a vádlottakat pedig nyomban szabadlábra helyezték.

Ötödik nap.

F. hó 9-én az ülés ötödik napján Simon József gelsei hegypásztor ügye került esküdtbiróság elé. A vádlott rokonszenvet keltő öreg, őszbecsavarodott ember s a miatt került az esküdtszék elé, mert folyó évi augusztus hó 16-án este a szőllőben 3 körtelopó után lőtt, s azok közül az egyiket Pető Károlyt ugy találta, hogy az a kapott lövésben meghalt. A biróság tagjai a következők voltak: elnök: Tóth László kir. törv. elnök, szavazóbirák: dr. Neusiedler Antal és dr. Huszár Sándor kir. törv. birók, jegyző: Bertin Ágoston. A vádhatóságot dr. Orosdy Lajos kir. ügyész képviselte, a vádlottat pedig dr. Weisz Lajos ügyvéd védte. — Orvosszakértők voltak: dr. Szigethy Károly és dr. Stolczer Henrik.

Esküdtbirákul a következők sorsoltattak ki: Somossi Vilmos, Vizlendvay Sándor, Hitzelberger Lajos, Próbáld Károly, Fantl Mór, Kottler Gusztáv, Mátyás István, Szabó Béla, Szántó János, Csóka Ferdinánd, Reichenfeld Gyula, Szilágyi Gyula. — Póteskődtek: Grünhut Alfréd, Belus Lajos. —

Vádlott töredelmes beismeréssel vallott. —

Előadja, hogy a kérdéses este egy fa tövében evett. Egyszerre gyanus zajt hall s mozgó alakok halvány körvonalait látja, — Reájuk kiálltott hogy: halt! ki vagy?! Erre az alakok futásnak eredtek, s az egyik közvetlenül mellette surrant el, legyverét az alakok felé irányozta és elsütötte. Ez a lövés ölte meg Pető Károlyt. —

A közvádló ügyesen kidomboritott, a bünösség kérdésére nézve tartott beszédjében ügyes argumentumokkal igyekezett az esküdteket meggyőzni arról, hogy az eléjük vandó kérdésre csakis igennel felelhetnek.—

A védő szép beszédben mutatott arra, hogy miként lett hivatásának áldozata védettje, hisz véleménye szerint csak hivatásábani tulbuzgósága volt az ok, hogy most a vádlottak padján ül. „Ennél a gyászos végű esetnél a sors keze játszott közre és Simon József karja és legyvere csupán eszköz volt a sujtó végzet kezében." Felmentő verdiktet kér

Az esküdtek elé a következő egyetlen kérdés intéztetett: „Bünös-e Simon József vádlott abban, hogy 1900. aug. 16-án a gelsei Pokolhegyen Pető Károly testét bántalmazási szándékkal, de ölési szándék nélkül a puskájából ejtett lövéssel megsebezte ugy, hogy ez a sebzés következtében meghalt." Igen-e, vagy nem?

12 óra 45 perekor hirdették ki verdiktjüket az esküdtek, főnökük Szilágyi Gyula által, mely szerint szótöbbséggel »Nem«-mel feleltek, ésennek alapján a biróság a vádlottat felmentette. A vadhatóság képviselője semmiségi panaszt jelentett be formai hibák miatt.

Hatodik nap.

Az ülészak utolsó napján egy csupasz képü vádlott állt az esküdtek előtt rabláskisérlete és erőszakos nemi közösülés kisérlete miatt. Kirbusz Márton 24 éves nős, 1 gyermek atyja a tettes.

A biróság tagjai voltak: Mikoss Céza elnök kir. itélőtáblai biró, szavazóbirák Dr. Neusiedler Antal, és Knorr Kálmán kir. törv. birák; — jegyző: Pilch Ernő. A vadhatóságot Dr. Kendy Elemér alügyész képviselte, vádlottat Oroszváry Gyula ügyvéd védelmezte.—

Német tolmács Aczél Pál ügyvéd volt, horvát tolmács pedig Kollay Lajos. — Az esküdtek kisorsolása megejtetvén, következőkép alakult meg: Szántó János, Dr. Schvarz Zsigmond, Prager Béla, Csóka Ferdinánd, Dr. Kreisler József, Fantl Mór, Reichenfeld Gyula, Stieder Lajos, Próbáld Károly, Kottler Gusztáv, dr. *Hauser* János; dr. Villányi Henrik Póteskődtek: Hametmayer Lajos, Mátyás István.

Az esküdtek megeskettése után ugy az ügyész, mint a védő zárt ülést inditványozott, miután a vád egyik tárgya a közerkölcsiséget sérti. A biróság elhatározta a zárt ülést. Ezután zárt ajtók mögött folyt a tárgyalás.

A jövő számban folytatjuk.

Csarnok.

Fecske madár...

Fecske madár, fecske madár merre jársz?
Add át csókom kedvesemnek ha leszállsz.
Mondd meg néki soha el nem feledem,
Még a siron tul is forrón szeretem.

Gondol-e rám, vagy tán el is feledett?
Szeret-e ugy, miként előbb szeretett?
Ha nem szeret, megöl engem a bánat,
Ha ő elhagy, itt hagyom a világot.

Fecske madár nagy utjából visszatért.
Elcsicsergi szép kedvesem; mit beszélt.
Azt üzeni, hogy még mindig ugy szeret,
Hullat értem buval teli könyeket.

Ifj. Zalay Károly.

Apró hirdetés.

Egy jó házból való

szép irással biró fiu irodai gyakornokul azonnal felvételik Breuer Ferenc Bárcstelepen. 357—3

Nagy-Kanizsa, 1900. október havában.

Értesités.

Az őszi és téli idényre

raktáromat a legdivatosabb finom 318—104

bel- és külföldi kelmékkel

dusan felszereltem

Arulm megérkeztével azon meggyőződésre jöttem, hogy raktáram tul nagy, igy elhatároztam magam

a legkisebb haszonra megrendeléseket elfogadni.

Jó szép és izléses munkáról birtositom a n. é. közönséget. Minél tömegesebb becses megrendelést kér e maradtam a n. é. közönség iránt teljes tisztelettel:

KAUFMANN MÓR férfiszabó

(ELEK féle ház.)

Gyors, pontos és a legfix kiszolgálás

Kérjétek levezet pol 1 és katona ruhát

Legkellemesebb, legkitünöbb és nélkülözhetlen

Fogtisztitó szer tubusokban.

TÖRVÉNYESEN VÉDVE.

— egy tubus 60 fillér. —

Kapható mindenütt. 386—7

6 tubus díszes dobozban 3 kor 60 fill. bérmentv

Egyedülli készitő és főszétküldési raktár: 6

SCHWARTZ illatszergyára

hygien. kosmet. laboratorium

BUDAPEST, VII. Damjanich-utcza 28.

Raktár s fióküzletemeket: Temesvár

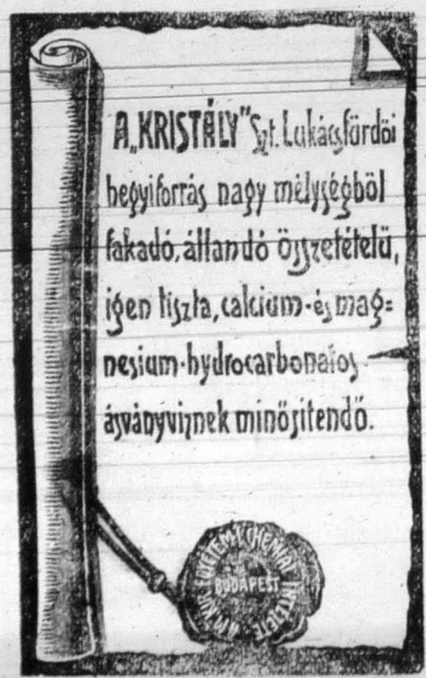

Az összes 500 000 nyeremény

JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1,000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Korona

Készpénzben fizetendő

1	jutalom	600000
1	nyer. à	400000
1	„ „	200000
2	„ „	100000
1	„ „	90000
1	„ „	80000
1	„ „	70000
2	„ „	60000
1	„ „	40000
5	„ „	30000
1	„ „	25000
7	„ „	20000
3	„ „	15000
31	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
432	„ „	2000
763	„ „	1000
1238	„ „	500
90	„ „	300
31700	„ „	200
3900	„ „	170
4900	„ „	130
50	„ „	100
3900	„ „	80
2900	„ „	40
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegygyel

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel biró magy. kir. szab. osztálysorsjáték legközelebb ujból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyeremény-jegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyeremény-nyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aranylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátkunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160.000 korona lesz kiluzva és az egész vállalat állami felügyelete alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerü árai az I. osztályban

egy nyolczad	(1/8)	frt. — 75.	vagyis	1.50 korona
egy negyed	(1/4)	„ 1.50	„	3.— „
egy fél	(1/2)	„ 3.—	„	6.— „
egy egész	(1/1)	„ 6.—	„	12.— „

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Hivatalos tervezet dijtalanul. Megrendelések eredeti sorsjegyekre

f. é. november hó 15-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa

bankház

Budapest,

V., Váczi-körut 4|a

Fiókbankházak: IV., Muzeum-körut 11. VI., Erzsébet-körut 54.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és fél millió koronát.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. és TÁRSA főelárusitók Budapest**

Kérek részemre ..... J. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ... korona összegben { utánvétel ezni kérem / postautalványnyal küldöm } A nem tetszőt törlendő

Pontos czim.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém m. t. közönség becses tudomására hozni, hogy Nagy-Kanizsán Fő-utczá 25 sz. (gróf Hugonnay) féle házban *asztalos üzletet nyitottam.*

A külföldön számos évi tapasztalásaim folytán bármely izlésű butorokat, épület és parlá és bolt berendezéseket stb. bármily e szakmába vágó munkákat, a leg lelkiismeretesebb, és leg. jutányosabb árak mellett elvállalom.

Ugy szintén butorok felfrisitését, és javitásokat a lehető legolcsóbban elfogadok. A melyentisztelt n. é. közönség becses támogatásában bizva s magamat kegyesibe ajánlva

maradtam a legmélyebb tisztelettel

Pintér Antal

asztalosmester

Kriegl József doctor
valódi angol

bőrvédőpomádé és borax szappana

1. nem tartalmaz kártékony vagy tiltott anyagot, a legjobb kenőcs mindenféle tisztátalanság ellen.—

Egy tégely pomádé egy borax-szappanna!

3 korona 30 fillér

az összeg előleges beküldése melleti.

Chief Office 48., Brixton-Road, London S.W.

Az utalványok cimzendők:

Thierry A. gyógyszerész balzsam gyára

Pregrada (Rohitsch mellett) 367—5

Nagybani vevőknek tetemes engedmény.

Egy doboz ára.
1 forint 20 krajcár

Utánvétel vagy az összeg előleges beküldése utánküldetik.

KLYTHIA a bőr ápolására

szépítésére és finomítására **PUDER**

Legelőkelőbb öltözéki, bál és társalgó Puder.

Fehér, rózsaszín és sárga.

vegyileg analyzált és ajánlva **Dr. Pohl J. J.** cs. kir. tanár által **Bécsben**

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udv. toilette-szappan és **illatszergyár** Bécs.

Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 3.

Kapható a legtöbb illatszer-, gyógyszerkereskedésben és gyógyszertárban. NAGY-KANIZSAN: Alt és Böhm Keleti M. Mór és KreineGyula cégeknél.

A nagyérdemű közönség figyelmébe ajánljuk dúsan felszerelt raktárunkat

norinbergi, díszmű, játék,- uri és női

... DIVATCZIKKEKBEN ...

rövid- és szövött-árukban

Kasztl Testvérek

Nagy-Kanizsa (Vasuti-utcza). 256

Nagy választék alpacca-ezüstárukban.

Vidéki megrendelések postafordultával intéztetnek el.

AKAR ÖN RENDET TARTANI?

Akkor használjon levelezési, számlái, valamint mindenféle iratainak megőrzésére

Ügyeljen mindenki szigoruan „**Schwanhäusser**„ czégre.

SHANNON-REGISTRATORT SCHWANHÄUSSER-től.

Képes árjegyzék a Schwanhäusser-féle Schannon-Register-rendszerről ingyen és bérmentve

SCHWANHÄUSSER

Shannon-Registrator-Vállalat

Bécs, I. Johannesgasse 2, I. em.

324—12

A nagyon tisztelt közönség

figyelmét felhívjuk, dúsan felszerelt **fűszer, festék gyarmat**, legfinomabb **tábla és olívi olajok**, valódi **jamaikai rum, orosz thea, likőrök** továbbá **milly-gyertya, szappan, rizskeményitő, mandola, morzsolt szőlő, olasz, jappán, indiai rizs, szalon petroleum** és minden e szakmába vágó cikkekre.

Asványvizek, desaturált szesz félliteres palaczkokban Megbízható cziraképpes mezőgazdasági **vetemény magvak.**

Trifaili-kőszén eladás nagyban és kicsinyben.

Az összes budapesti **gőzmalmok lisztjéből**, mindig jelentékeny raktár. **Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek**, olcsó versenyárak mellett.

A régi jó hírnévnek örvendő, a mai igényeknek teljesen megfelelő és újjá átalakitott fűszerüzletünk és sok évi tapasztalataink nemkülönben a nagy versenykésztet bennünket fenti árúk ajánlatára, melynek minél számosabb pártfogásukat alázattal kéri

Balaton Testvérek

fűszer, hazai termény és lisztkereskedése
Nagy-Kanizsán
Eötvös tér a „barát pékhez,"

220—52

Kukorica-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül,

Gabona-rosták,

Konkolyozók (trieurök); Kézi kezelésre való

Széna- és szalmasajtók fekvően, vagy kocsira szerelve,

Takarmány fűllesztők

Szállítható takarék-főző-üstök takarmány stb. részére

zománcz bevonattal vagy anélkül, szállitókészülékkel vagy anélkül.

Szecskavágók, szadadalmazott kenőgyűrűs görgő csapágyakkal igen könnyű járással, körülbelül 40 százalék erőmegtakarítás mellett.

Répa- és burgonyavágók,

Darálók

„Agricola" sor-vetőgépek [tolókerék szerkezettel]

mindennemű vetemény számára, váltókerekek nélkül.

Egy-, két-, és több vasu ekék jótállás mellett elismert legjobb szerkezettel készülnek

MAYFARTH PH. s TARSA

czász. és kir. kiz. szabad.

gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor

Alapittatott 1872. Bécs, II., Taborstrasse Nr. 71. 750 munkás.

Kitüntettetett több mint 400 arany, ezüst, bronz éremmel és első díjakkal.

Árjegyzékek és számos elismerő levelek ingyen és bérmentve küldetnek. Képviselők és viszontelárusitók felvétetnek.

Kwizda-fél Restitutionsfluid

Cs. és kir. szab.-mes.-czin. lovak számára

Ára 1 üveg 2 korona 80 filler.

40 év óta udvari istállókban, e nagyobb katonai és polgári istállókban használatban, nagyobb fáradozás előtti és utáni erősbitésre rángatódzásnál az idegek merevségénél stb lovakat az idomitásnál kiváló tevékenysége képesíti. Valódi csak a fenti védjegygyel, kapható Ausztria-Magyarország összes gyógyszertárban és drogueriáiban.

Franz Joh. Kwizda cs. és kir. osztr.-magyar román kir. udvari szállitó és kerületi gyógyszerésznél Korneuburgban, Bécs.

Nagy karácsonyi és ujévi selyemáru-eladás

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

lyoni és párisi selyemkelme-különlegességek áruházában.

BUDAPEST, IV. kerület, Bécsi-utca 4. szám

Kezdődik november 15-én és tart december végéig. 316—4

A többek között a következő áruk kerülnek eladásra u. m.

Liberty merveilleux tiszta selyem több mint 150 szinárnyalat mét. 78 kr.
Mosóbársonyok, méterje . . . . . 75 kr. és feljebb
Lyoni foulard japon és chinai selyem, méterje . . . 58 kr. és feljebb
Mosóselyem, valódi mosható, 80 cm. széles méterje . 95 kr. és feljebb
Tekfiettás, csikos és kockás, garant. tiszta selyem. mét. 98 kr.
[illegible] yem, garant. tiszta selyem, mét. . . 85 kr. és feljebb

Szives figyelmébe ajánljuk maradék-osztályunkat, hol bluzok egész toilettek és japonokra alkalmas maradékok rendkivül olcsó áron kaphatók. — A fönti szabott árak november 15 tól december végéig érvényesek. — Cégünknél a „ulbecslés teljesen ki van zárva, mivel az árak minden egyes cikken számokban láthatók.

Vidékre mintákkal kivánatra készséggel szolgálunk.

1.000,000

Nyujtsunk kezet a szerencsének.

Ezennel becses tudomására hozom Nagy-Kanizsa és vidéke t. cz. kösönségének, miszerint az általánosan meg. kedvelt s a legnagyobb nyerési esélyeket nyujtó m. k. szabad. osztálysorsjáték VII. játékától kezdve

fő-elárusitási helyet

nyertem s a sorsjegyek nálam eszközlendő bevásárlására tisztelettel felhivom.

A nálam vásárló t. felek azon előnyben részesülnek, miszerint ugy a sorsjegyeket mint a huzási lajstromokat költségmentesen pontosan szolgálom ki, valamint megtakaritják a pénzküldésekkel járó költség és kellemetlenségeket, s azonkivül esetleges nyereményeiket nálam haladéktalanul beválthatják.

Szives figyelembe ajánlva hogy az

első osztály huzása már f. é. november hó 15. és 16-án lesz,

kerem b. megrendelések **idejekorán** való hozzám juttatását, melyeknek pontos és lelkiismeretes foganatositásáról előre is mindenki biztositva lehet.

Kiváló tisztelettel

MILZ[illegible]FFER KÁLMÁN

[illegible]okre már je ettékeny nyereményeket fizettem ki u. m.:

70000, 20000, 10000, 5000 és 2000 kor. stb.

sorsjegye ára .	[illegible]lyra:	1/1	1/2	1/4	1/8
		12.—	6.—	3.—	1.50 kor.

KITÜNTETVE

1891. millenniumi kiá[illegible] áson a[illegible]y érdemkereszt és millenniumi nagy éremmel.
1867. isbéri nemzet[illegible]zi vetőg[illegible] versenyen első díj: **állami aranyéremmel.**
Lévai nemzet[illegible]zi vetőg[illegible] versenyen nagy üzemre, első díj: aranyéremmel.
1898. Hódmezővásár[illegible]lyi vető[illegible] versenyen első díj: aranyéremmel.
Marosvásár[illegible]yi kiállitáson első díj: aranyéremmel.
1899. Szegedi mez.gazdasági kiállitás legnagyobb kitüntetés.
900. a zentai vetőgép és ekeversenyen elismerő oklevél

Weiser J. C.

gazdasági gépgyára

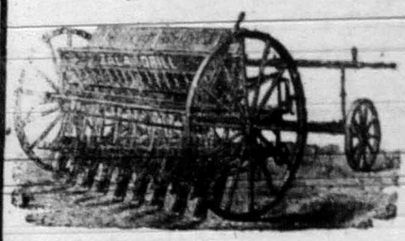

Nagy-Kanizsán
Ajánlja:
MAGYARORSZÁG
legujabb és
LEGJOBB
VETŐGÉPÉT
szabad, kiváltható kapacs lyókkal ellátott

sik és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

Zala-Drill

Sorvetőgépet „Perfecta“ olcsó és igen jó, könnyü vetőgépét; legjobb szerkezetü, több kiállitáson első díjjal kitüntetve
továbbá szab. Sackrendszerü aczélekéit, boronáit, argonyalt, szénagyüjtőit, rostáit, trieureit.

darálói, szecska és répavágóit, kukoricza morzsolóit
és mindenféle gazdasági gépeit.

Elvállal malom- és vizvezeték-berendezéseket.

„Planet jr.“ rsz. kézi-toló repakapa és töltögető, a 10 frt.
Kéjegyzék ingyen és bérmentve

Hirdetések

fölvétetnek
e lap kiadóhivatalában
Nagy-Kanizsán.

A modern therapákban az orvosok mindinkább a természetes gyógyvizek használatát, ezek közöt különösen a maga nemében páratlan

Ferenc József keserűviz

ajánlják A Ferenc József keserűviz már több mint husz év óta van használatban s egy családban sem szabadna annak hiányoznni.

Kapható: Rosenfeld A. és fia Marton és Huber cégeknél

Emlékkönyvek, Fényképalbumok
Képes levelezőlapok, Diszlevélpapirok
Iróasztalgarniturák
a legnagyobb választékban a legjutányosabban kaphatók
Fischel Fülöp könyvkereskedésében. N.-Kanizsán

Alapittatott 1820-ban

A legajánlhatóbb és legjutányosabb beszerzési forrás szőnyegekben, asztalterítőkben, ágyterítőkben, lépcsőszőnyegekben nagyban és kiskereskedésben

JOANNOVITS DÖME

BUDAPEST, IV., Váczi-utcza 25. sz.

hirneves gyári nagy raktára. Óriási választék perzsa és smyrna szőnyegekben.

Általánosan ismert dolog, hogy a szépség elérésére, kifejlesztésére és megtartására a legkitűnőbb és legbiztosabb a Földes-féle

MARGIT-KRÉME

Ára: 2 kor., kis tégely 1 kor., szappan 70 fillér, puder 1.20 kor.

Készítő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARADON.

Kapható minden gyógyszertárban.

SANTAL EGGER

specifikus értékű szer mindazon esetekben, hol az orvosok Santal-olajat vagy Copaivát ajánlanak.

SANTAL EGGER az igen drága és tiszta kelet-indiai Santal-olaj tartalma miatt igen hatásos az ifjúság bántalmainál, miért az orvosok is rendelik.

Csak a törv. védett „Sperlich" védjegyével valódi.

Ára 3 korona — eredeti üvegenként, — Vidékre 3 korona 40 fillér előleges beküldése után bérmentve küldi a

„NÁDOR gyógyszertár", Budapest, VI., Váczi-körut 17.

SCHWARTZ-féle

Páratlan és nélkülözhetetlen fogtisztító szer a

THYMOL

fog-krême

1 tubus 60 fillér.

Mindenütt kapható.

KÖSZVENY és CSÚZ

egyedül biztos gyógyszere a híres

CSÚZ- és KÖSZVÉNY-ÉTHER.

Néhányszori bedörzsölés után kigyógyít minden csúz, köszvény, reumabántalmat, fejfájást, szurást, szaggatást, fogfájást stb. Egy üveg 2 kor., postán 2 kor. 60 fillér előzetes beküldése után bérmentve küldi az egyedüli készítő

STEINER MIHÁLY városi gyógyszertára TEMESVÁR, Szt.-György-tér 12.

Ezerszer kipróbált, a legtöbb betegséghez gyógyító téri gyógyszer a

Feller-féle **ELSA-FLUID**

Egy kitörlet és mindenki állandóan fogja használni.

12 üveget 5 koronáért bérmentve küld az egyedüli készítő

FELLER V. JENŐ gyógyszerész

STUBICA, Fő-utcza (via Csáktornya.)

TURUL

legfinomabb egészségi egyptomi SZIVARKA-HÜVELY

100 drb. 36 fill. 2000 drb. 7 kor. 5000 drb. 15 kor.

postán bérmentve küld:

ENGEL LAJOS SZEGED.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól!

Brady-féle MARIACELLI GYOMORCSEPPEK

200 év óta ismert kitűnő hatásuak, gyomorbajoknál, elvágytalanságnál, nehéz emésztés stb. ellen.

Egy üveg 80, nagy üveg 1.40 fillér. — Kapható minden gyógyszertárban. — Készítési utasítás:

BRADY KÁROLY „Magyar Király" gyógyszertára Budapest, I., Fő-utcza 3 kis üveg 2.40 kor. egy 2 nagy üveg 2.80 kor., bérmentve küldetik.

Csak akkor valódi, ha az üveg egy vörös és oldalt látható törv. bej. védjegyével és névaláírásával ellátott gömbölyűlebe van csomagolva.

PSERHOFER J.

vértisztító labdacsai.

Orvosilag ajánlott legrégibb háziszer a rossz emésztés összes következményei ellen.

Szabadban kiszórásra egy háztartásban sem.

Csak akkor valódi, ha minden doboz fedelén a „PSERHOFER J." nér vörös irásával látható.

KI AKAR egyéves önkéntes **LENNI?**

A ki az előírt jogosítványokkal nem végzett, az is lehet egyéves önkéntes. — A ki már sor alatt állott, elkészett. Szabadtáborban kötelező. — Prospektust ingyen küld:

LICHTBLAU ALBERT a katonai szak. tanf. igazg., Debrecenben.

Tanbiztosság: oskolai Orosgasse 1. m. kir. honvéd szerdas ny. és Bayer A. cs. és kir. őrnagy ny. Felügyelő: a m. kir. tábla- és kincsk. m. kir. miniszt. megbízásából a tank. kir. főigazgató.

Budapest legujabb látványossága a

BELVÁROSI KÁVÉHÁZ

IV., Kigyó-tér 2. (Klotild főherczegnő palotája.)

Tisztelőit találhatni helye. Igazg.: STEUER SÁNDOR.

26 ÉV ÓTA AZ ELISMERT LEGJOBB MAGYAR BESZERZÉSI FORRÁSA

MAUTHNER ÖDÖN

CS.-ÉS KIR. UDV. SZÁLLÍTÓ MAGKERESKEDÉSE

BUDAPEST ANDRÁSSY-UT 23. ÉS ROTTENBILLER-UTCZA 33.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Vidékiek kedvencz találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglős elsőrangu étterme.

Budapest, VI. Andrássy-út 39.

Kitűnő magyar konyha. — Valódi tiszta borok és a világhírű „Pschorrbräu" sgyedüli kimérése.

Simon Pál jó hírnevű

PÁRIS szállodája

Budapest, Váczi-körut 25.

100 szoba 1 frtól felfelé kiszolgálással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem, sörtanczok a házban. Vidéken vasuti megállóhely az összes pályaudvarok felé.

WOTITZ VII MOS Photo d'automobile

A legjobb órákat

legszolidabb és legdivatosabb ékszereket

RÉSZLETFIZETÉSRE

szigorúan szabott árakon szállítja Magyarország e nemben első és legnagyobb üzlete

BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órás SZEGEDEN.

Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló étető ital és gyógyczélokra is szolgál.

AJÁNLJÁK: Dr. Korányi és Dr. Kétly egyetemi tanár urak betegeiknek, vérszegénységnél, emésztési zavaroknál, gyengeségeknél stb.

Győr és megrendelési hely:

KŐBÁNYAI KIRÁLY-SÖRFŐZŐ, KŐBÁNYA.

FRATELLI DEISINGER

küld

Flaméból vagy Triesztből

5 kgr. Cuba kávét, válogatott . . . 15 kor. 60 fill.

5 „ Ceylon gyöngykávét . . . . 17 „ 15 „

elvámolva és bérmentve.

ÁRJEGYZÉK INGYEN.

BENZIN-MOTOROK LOKOMOBILOK

és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági czélokra

OSERS és BAUER gyárából

a legjobbak és legbiztosabbak a létező szerkezetek közöt.

Vezérképviselőség és raktár: Budapest, VI., Váczi-körut 51. **DÉNES B.**

Képes árjegyzék ingyen.

Continental Bodega Company

Portbor, Sherry, Malaga, Madeira, Barcelo, Chablis, Rajna- és Mosel-borok.

Kaphatók minden jobb fűszer- és csemege-kereskedésben, czukrászdákban, kávéházak és éttermekben.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT

BUDAPEST, ERZSÉBET KÖRÚT 17.

Felvilágosítás díjtalanul.

Szt- és külföldi szabadalmak kieszközlése, értékesítése és finanszírozása. Vegyészek és mesterek tanácsadása.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.

Elsőrangu kénes hévizű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás tervrajzu uszodákkal, kád- és kádfürdőkkel, — 200 kényelmes lakószobával. — Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség ellen gyors és kitűnő eredménnyel használhatók az

EGGER-féle MELLPASZTILLÁK

Dobozu 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban és a főraktárban: Budapesten, VI., Váczi-körut 17.

Éljen!

Egyszer mellpasztilla szabadította meg.

Ha ősszül a haja,

használja a kitűnő Zoltán-féle HAJR-REGENERATORT, mely nem festi, hanem a haj eredeti szinét adja vissza. Üvege 2 korona, bérmentve 2 kor. 80 fillér, ZOLTÁN BÉLA udvari szállító gyógyszertárban Budapesten, V., Nagykoronaa-utca 15 sz. Szabadság-tér sarkán.

100.000 sorsjegy. 50.000 nyeremény. Egész minden sorsjegy nyer.

A jelenkor legnagyobb nyerési esélyű sorsjátéka a m. kir. szab. OSZTÁLYSORSJÁTÉK.

Megrendelések intézendők:

GAEDICKE A. BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 17.

Havonta egy húzás. Tervezet ingyen és bérmentve. Ügynökök keresztetnek.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán 1900

Huszonhetedik évfolyam 91 szám.

Szerkesztőség: Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponkint d. u. 4—5 óra közt.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városházépület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyilttér petitsora 20 fillér

Előfizetések, valamint a rendelések vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézend.

Bérmentetlen levelek csak is [illegible] kösöbül fogadtatnak el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900. | Felelős szerkesztő: Szalay Sándor. Szerkesztőtárs: Kövesz Lajos. | Csütörtök, november 15.

Három évtizedes államháztartás.

A ki a Benke Gyula országgyűlési képviselő által szerkesztett s imént megjelent „A magyar korona országainak harminc éves államháztartása 1868-tól 1897-ig" cimü füzetet átolvassa: önkénteleníl kérdezni fogja: vajjon a nagy szorgalommal összehordott s áttekinthetőn rendezett számanyag valóban helyes-e s természetes eszközökkel történt-e? Az alkotmányos korszak kezdetén szerény tételek oly magasra nőttek, hogy joggal kérdezhetjük: elég erősek vagyunk-e oly terhek viselésére, melyek magassága harminc év előtt szinte szédítőnek tetszett volna?

Amde el kell tünnie a kétségnek, mert a szerzőt komoly szakembernek ismerjük, ki mint a képviselőház zárszámadásvizsgáló bizottságának előadója, teljesen uralkodik az általa tárgyalt anyagon és hivatalos adatokból meríteti.

Benke érdekes munkálatából közlünk nehány részletet.

Igy a nyugdijteher lett 1868-ban 2·864 millió frtot, 1897-ben 8·416 millió frtot.

Állami adósságaink kamataira kellett 1868-ban 48·521 millió frt., 1897-ben már 131—132 millió frt. közt váriál az évi szükséglet.

Horvát-Szlavonországok beligazgatási költségei 1871-ben alig haladták meg a 2 millió frtot, 1891 óta már 9 millió frtnál is többet tettek.

Igen érdekesek az emelkedések a belkormányzat egyes tárcáinál. Csakhogy a kimutatott számok nem nyujtanak mindenütt világos képet, mert az idők folyamán nagy változások történtek egyes minisztériumok ügykörében.

Ettől eltekintve, nem mellőzhetjük hallgatással, hogy a vallás- és közoktatásügyi minisztérium szükséglete a 3 évtized alatt megtszereződött, (1897-ben meghaladta a 10 millió frtot.)

Az igazságügyi tárca költségei 1872-ig 3—4 millió frt körüljárta, 1897-ben meghaladták a 14 millió frtot.

Az államháztartás összes tiszta költségei a három évtized alatt 111 millió frtról 261 millióra emelkedtek. Természetesen ennek megfelelő módon kellett a fedezetről is gondoskodni.

Némi aggodalomra adhatna okot, hogy az állami adósságok is igen jelentékenyen emelkedtek; nevezetesen 1868 végén 2·68 853, 1897 végén pedig már 2,212 987 millió frtra rúgtak. Ez a tekintélyes szám azonban sokat veszít fontosságából, ha szembeállítjuk vele azt a tényt, hogy az állam ingatlan vagyonának értéke az 1868. évi 3 4·975 millió frtról 1897 végével 1678·032 millió frtra emelkedett és hasonló arányban emelkedett az ingó vagyon értéke is. Tekintetbe kell venni továbbá, hogy tekintélyes összegeket nyel el a kamatbiztosítás, és hogy ezeket az illető vasutak jövedelmezőségének emelése fokozatosan helyrepótolja.

Nagyban és egészben a kép, melyet Benke képviselő elénk állít éppen nem örömtelen, mert bebizonyítja azt a tényt, hogy minden téren derekasan előrehaladunk és hogy gazdasági tényezőink folyton erősbödnek.

Az időszaki depressziók alól persze nem vonhatjuk ki magunkat egészen, főleg ha azok mindenütt bekövetkeznek, nemcsak nálunk. De a haladás és megerősödés irányát megtarthatjuk, ha szerencnek intelmét: hogy az államháztartás egyensulya fölött féltékenyen őrködjünk. — komolyan megszivleljük.

Mulán azonban kormányunk főgondját ez egyensuly fenntartására fordítja: e tekintetben nyugodtak lehetünk.

Végezetül legyen szabad egy magától kínálkozó megjegyzést fűznünk a mondottakhoz.

A képviselőházban már huzamosb idő óta vibrál a képviselő urak körében a választási hidegelés. Akárhány honatyában megmozdul a lelkiismeret, midőn arra gondol, hogy számot adjon tevékenységéről.

Ha az ilyen képviselők oly lelkiismeretesen teljesitették volna törvényhozói és

TÁRCA.

Gimnazista lány.

Irta: Vajdai Szabó István —

Nagy tudósok sok munkája,
Asztalomon szertehányva,
Kezemben a toll forog:
Gimnazista lány vagyok!

Csak tudományt szomjaz lelkem,
A nagymosás nem kenyerem,
Harisnyát nem foltozok:
Gimnazista lány vagyok!

Anyák! Ti csak dolgozzatok,
Nektek nincsen naturdtok,
Tudatlané a dolog:
Gimnazista lány vagyok!

Tán a fazék mellett üljek?
S étel gőztől elszédüljek?
Főzni, sarzni nem nem tudok:
Gimnazista lány vagyok!

Irok, vicok, jól torndszok,
Biciklizek, korcsolyázok,
Estélyeken szavalok:
Gimnazista lány vagyok!

Szerencse, hogy padban ülök,
A pártikért nem hevülök,
Kérőm ugyan nem kopog:
Gimnazista lány vagyok!

Mit törődöm házassággal,
Udvarlóknak szóda bókjával,
Mathesis a tudomány:
Gimnazista lány vagyok!

De ha jönne ugy hirtelen,
Ki mondaná hogy: szeretem!
Könyvet, tollat eldobok:
Asszony lenni akarok!...

Juliska.

Irta: Mihók Sándor.

Őszi este volt.

Oly szép és oly tényes, a melyhez hasonló ritkán fordul elő a ködös novemberben. A lőrentei kastélykert tekervényes utjain sétalgatott egy halványarcu kis leány, — óvatosan lépkedvén a kavicsos utat betakaró elsárgult leveleken, a melyeknek zizegése bizonyos foku misticismussal hatott reá.

A meztelen ágak és galyak közül óvatosan kandikált ki a hold egy hosszu és a végtelenségbe vesző sávot vetve az útra...

Minden oly csendes és néma volt, mintha az örök természet kéjes álmát aludná, a melyet megzavarni nem tudott semmi sem.

A leányka szótlanul telepedett le egy közeli padra s hallgatagon, de bizonyos meghatottsággal szemlélte ezt a ritka szepségü estét.

A hold mintha észrevette volna, hogy valaki oly figyelmesen s meghatva néz, e huzódott egy mellette elvonuló bárányfelhő mögé, és igy az utra vetett sávja megtörött épen annál a padnál, a melyen a leányka üldögélt.

— Istenem! — sóhajt fel keserűen — már a természet is játékot üz velem. Ő is azt hittem egykor, hogy végtelenségbe vezető az az ut, melyen a magamfajta boldog emberek járnak — de csalatkoztam, mert épen akkor nem találtam meg utam folytatását, a mikor legjobban kellett volna azon tovább jutnom, — hogy elérhessem a boldogság kertjét.

Régen volt nagyon régen.....

Sokat járt akkor a házukhoz Mindszenthy Sándor. Nem volt szép, de hisz egy fiatal embernél az mellékes. Elég elegánsan öltözködött. — Választékos modora, szellemes társalgása nem egyszer hozott vig derűt, abba a szürke egyhangusságba, amely már mintegy megszokottá vált abban a kis faluban.

Mintha most történnék, mikor művészies hajával — a melyel a szél megbontogatott — belépett Mándiékhoz, a hol épen lakodalmat tartottak, melyen ő is ott volt. Mint a felig szenvedélyes táncos mindjárt a cigányokhoz ugrott és csárdást parancsolt, a melyet ők ketten kezdettek el táncolni.

Táncközben keveset beszélt, avagy csak nagyon is közömbös dolgokról de annál többet nézett reá, s nem egyszer szállott el egy-egy hosszu érzésteljes sóhaja.....

Vacsora után közkivánatra társas játékot játszottak, a melyet Mindszenthy rendezett elégré élelmesen akképen, hogy minden egyes résztvevőnek szabad volt egy nőt megválasztani.

Mindszenthy őt választotta, a mi legkevésbbé sem lepte meg.

és népvezéri kötelességeiket, mint Benke Gyula képviselő, akkor ők is teljes nyugalommal és bizalommal tekinthetnének az elkövetkezendő dolgok elé, oly akciókba való bocsátkozás nélkül is, melyeknek végét most még nem lehet látni.

A város házából.

— Városi közgyűlés. —

Nagykanizsa képv. testülete november hó 10-én d. u. a városház nagytermében gyűlést tartott. —

A tárgysorozat első pontjának tárgyalása előtt Tuboly Viktor ügyvéd interpellálta három esetből folyólag a polgármestert. Először tudatta, hogy október hó 15-én a villanylámpák kialudtak, s kérdezte a polgármestert: szándékozik-e megakadályozni, hogy ezentul ilyen meg ne történjék, mert ebben az esetben is több helyen erkölcsi botrányt okozott. Kéri a közönség kártalanitását és a lámpák arrondirozását. — Kérdezte továbbá a polgármestert, hogy mi lett azzal a kérvényével, melyet ő s még több a király-utcai háztulajdonos 3 évvel ezelőtt terjesztett a tanács elé, s a melyben a Zrinyi-utca és Király-ut csatornának szabályozását kérték, miután ott a házak pincéjét elönti a viz. —

Harmadszor megkérdezte; van-e tudomása arról, hogy a Kis-kereszt-utcában a csontok és a szemetek az utcán halomban hevernek és szándékozik-e erre nézve intézkedni.

Az első kérdésre a polgármester válasza az volt, hogy az eljárás folyamatban van; a másodikra az, hogy azért késett a kérvény elintézése, mert a mérnöki hivatal egy évig mérnök nélkül volt; a harmadikra pedig, hogy az a rendőrkapitánysághoz tartozik, miután az a dolog a utrendőri szabályzatba ütközik. —

E után a v. számvizsgáló bizottság tagjaiul ujra az eddigiek választattak meg, t. i. — Réti Lajos, Knorizer György, Szalay Lajos, Heinitz József, Stolczer Gusztáv, ifj. Hegedüs László, Szigeti Soma, Szedlmajer László, Lenvai Samu, Bün Sámu. —

Előterjesztetett az 1899 évi zárószámadás. —

A közgyűlés tudomásul vette, elfogadta; a tisztviselőknek a felmentvényt megadta. —

Felterjesztetik az alispáni hivatalhoz.

A harmadik tárgysorozati pont élénk s érdekes vitára adott alkalmat. —

A képv. testület határozata szerint a város 7 kerületre fog felosztatni, és pedig:

I. kerület: »Belváros« a város centruma.
II. kerület: »Zrinyi-város.«
III. kerület: „Szentgyörgy-város"
VI. kerület: „Török-város"
V. kerület: „Erzsébet-város"
VI. kerület: „Rácváros"
VII. kerület: „Felső-város."

Az utcák neve a legtöbb esetben változott, és pedig: Főutca helyett: „Fő-ut."

Erzsébet-tér helyett: „Erzsébet királyné tere."

Petőfi utca helyett: »Petőfi-ut«

Teleky utca helyett: „Teleky-ut"

A kórházelőtti tér neve: „Kossuth Lajos-tér" lesz.

Kisfaludy- és Gőzfürdő-utcák „Kisfaludy Sándor utca" név alatt egyesittetnek. —

Zrinyi- és Iskola-utcák „Zrinyi-ut" néven egyesittetnek. Király utcán, a Bayer-féle vendéglő udvarán átvonuló közut „Vaskapu-köz"-nek nevezteik.

Kert-utca helyett: „Csányi László utca."

Takarékpénztár- és Csengeri-utcák „Csengery-ut"nak neveztetnek. —

Mezőutca helyett: „Vörömarty-utca."

A Zárda utcánál egy névtelen sikátor féle utca: „Sikátor" nevet kap. —

A hatodik és hetedik kerület utcái elnevezésénél egy kis vita fejlődött ki. Egy utcának a biz. Nálasdy Tamás nevét inditványozott, de ez Remete Géza és Eperjesy Sándor képviselők inditványára „Gyár" utcának neveztetett el. Azzal indokolták ezt, hogy hátha le-z oly nagy embere Kanizsának, kinek emlékét egy utca elnevezésével akarja megtisztelni, s akkor lesz egy két-oly utca, a melynek nevét emlékserte nélkül meg lehet változtatni. — Igy volt ez a „Huszti György" és „Királyi Pál"-nak nevezendő utcáknál is. — De Halis István vár. előadó tanácsos ügyesen és meggyőzően bizonyitotta, hogy Huszti György és Királyi Pál a történelem tanusága szerint oly emberei voltak Kanizsának és a megyének, hogy azoknál ezideig senkisem érdemelte meg jobban, hogy emlékőket Kanizsa legalább azzel őrizze meg. Hisz a német encyclopedistak Kanizsát, mint nevezetességet csak ugy emlitik fel, hogy itt született Huszti György. —

Tuboly Viktor képviselő sajnálja, hogy őt, mint jogászt embert, a bizottságból kihagyták, majd ő inditványozott volna alkalmas neveket. Ő tagja a Magyar Történelemi Társulatnak, de soha se hallott semmi féle Huszti, vagy Guszti, vagy minek is hivjákról. —

A képv. test. a „Huszti György-utca" és »Királyi Pál utca" elnevezést elfogadta. Koronaherceg utca helyett „Rozgonyi" utca lett. A VI- és VII.-dik kerületi fő-ut, Sormási utca és Malom-utca: „Országut" név alatt egyesittetett. —

Egy névtelen tér ugyanott „Hunyady-tér" nevet kapott. Peternác-utca helyett: „Jakabkut-utca" lett.

Egy névtelen utca „Felső-köz" egy másik névtelen utca „Alsó-köz" nevet kapott.

Rózsa-utca helyett: „Örtorony-utca" Kisberek-utca helyett „Berek-köz-utca" lett; s egy névtelen tér „Kismező-tér" nevet kapott. —

Dr. Dick József képviselő inditványozza, hogy egy uj házszámtáblának felszegezése ne rovassék 40 korona büntetés terhe alatt a házigazdára. — A polgármester erre megjegyzi, hogy ez téves szöveges-ből ered, miután a táblát a vállalkozó szegezteti fel, s az csak az ujonan épitendő házakra vonatkozik. —

Ezen rendelet még január hó előtt végrehajtatik. —

A rendőri bejelentésekről alkotott szabályrendelettervezet hosszas vita után a legközelebbi ülésig lekerült a napirendről. —

A polgári iskola tornaterme kibővitési munkálatának átvétele iránti jelentés tudomásul vétetett. —

A helypénz-díjszabások iránti tárgyalási mód megállapitását magában foglaló miniszteri rendelet beszuttatását tudomásul vették.

A városi pénztár féléves megvizsgálása eredményéről a jkvi jelentést szintén tudomásul vették.

Hári Ferenc által a város közönsége ellen inditott kereset bejelentése után Remete Géza képv. felszólal, hogy ugy az ügyész, mint a tanács részéről jogsérelmet lát, miután nem adták ki a város által Hári ellen inditott pert a jogügyi bizottságnak. —

Dr. Bentzik Ferenc t. ügyész azzal válaszol, hogy jogsérelem nem volt, miután a tanács csak akkor adja ki ügyet véleményezésére, ha akar-

---

Mit csináljon? Ezen tünődött sokáig, mert nem akarta a játék fonalát megszakitani; mig végre beleegyezett abba, hogy haját megcsókolhassa; de mikor bozontos frizuráját odatartotta, Mindszenthy hirtelen átkarolta és egy forró csókot nyomott arcára.

Pir borította el arcát, zavarában leült egy közeli székre.

A többiek kacagva folytatták a játékot, mig ő azon tünődött, hogy miért engedte magát megcsókolni. Bár érezte, hogy valami kellemes rezgés futotta végig abban a pillanatban, mikor az ő ajka arcához tapadt, de nem tudta megmagyarázni magának, hogy miért?

Tépelődései közepette befejezték a játékot és ő is táncolni ment a többiekkel.

Épen ő volt az a szerencsétlen, akit Mindszenthy megcsókolt — mondta ő táncosának.

Ekkor észrevette, hogy Mindszenthy mögöttük áll.

Mikor szavait meghallotta, mintha kettévágták volna a jókedvét, — elkomolyodott s kevés várfatra hazament.

Régen volt... nagyon régen; azóta Mindszenthy, a ki gazdatiszt volt egy bárói uradalomban, — Budapestre került a miniszteriumba.

Az ábrándos kis leány lelkén ujra átrezegtek a régi emlékek. Azután felkelt és sietett ablaka felé, ahonnan édes hangok szűrődtek az esti légbe; édes, bűvös-bájos hangok, a melyek oly nagyon ismerősek.

Nesztelenül, halkan lopodzott takásuk sarkáig, a hol jól szivelhette az ablaka alatt játszó cigányokat, a kik előtt egy fiatal ember állott.

Vajjon ki lehet ez? Oly ismerős a hangja... És hallga! Mit is huznak a cigányok? Igen!

„Oly fájó, édes ez emlék!
Hogyha rágondolok:
Szivem vérzik, lelkem jajdul,
Szememben könyv rajzoog."

— Ah! lehetséges ez? Hiszen ez Mindszenthy Sándor kedvenc nótája! — kiáltott fel a lányka önfeledten, s a másik pillanatban már előtte állott Mindszenthy.

— Juliska! Juliska! — szólott a boldogmeghatottság hangján az ifju.

— Nekem szól e zene? — kérdé alig halhatóan a leány.

— Hát vajjon kinek szólana, mikor én magát most is oly kimondhatatlanul.....

A többit már elemészték az ujra felharsanó zene-hangok.

Ideáljaimról.

Igen tisztelt kisasszony!

Kérdésére, hogy milyenek voltak az én ideáljaim, van szerencsém e helyen, tárca alakjában felelni.

Az ideáljaim azonban nem mind élő-lények; és ezen körülményt különösen figyelmébe ajánlom.

* * *

Amióta élek, mindig volt ideálom. Mindig volt valami cél, egy pont, amelyet elérni vágytam. Nem volt még életemnek olyan napja, olyan az-elyben egy eszmény ne szerepelt volna. Egyszer egy szép leány, elérhetetlen, eszményi lányával, másszor egy-egy pontja furcsa életfiolozófiámnak...szóval nem volt olyan reggel, amelyre a többek között azt ne kértem volna Istentől, hogy estéig adjon egy .....ideált. — És amikor már a jó vagy szép ideálok feltünnek agyamban, akkor mindig kétségbeesett módon, sőt kétségbeesett eszközökkel is néha, minden erőmet feláldoztam azok elérhetésére és a napi küzdelem után, estére fáradtan, a szomjuhozott vad szenvedélyével kellett magamnak mindannyiszor szégyenkezve megvallani, hogy a célt el nemértem, hogy — bohó voltam. És furcsa, nemhogy a folytonos kudarcok megtörtek, megbénitottak volna, sőt inkább megedzettek a további küzdelemre, és mindig azt a meggyőződést erősitették meg bensőmben, hogy egyik ember nem mindig érti meg kellőképen a másikat, szóval: hogy embertársaim nem értettek meg.....És ez a meggyőződés olyan jól esett szivemnek. Altala olyan iskolás gyerekhez illő kifogás-félébe volt a szomoru valóság burkolva. És éppen ez serkentett engem a további küzdésre, hogy érjem el az..... ideálokat. —

* * *

A legelső ideálom az volt, hogy verset tudjak irni. De ne olyant, amilyent mások irnak, hanem olyant, hogy ha az olvasó elolvasta, megértsen, és ne csak pillanatig tartó érzéseket, nyomokat hagyjon, hanem olyan erő legyen benne, olyan megnevezhetetlen varázserő, amilynek

ja. — Tudomásul vették, hogy a per meg lett inditva. —

A v. kéményseprési iparról alkotott és jóváhagyott szabályrendeletet szintén tudomásul vette a közgyülés.

Hideg tüzhelyek.

Drága a kószén. A gyáros, a kinek a szén a legszükségesebb cikke, már hónapok óta aggódva tapaszta lja ezt. Most, mikor a hideg szél először süvit neki az ablakoknak, a fogyasztó is arra gondol, hogy lesz-e neki az idén meleg szobája, fütött kalyhája? S látja, hogy drága a kószén. Eddig is drága volt, most még drágább. Szorongva néz a tél elé, vajjon mivel és hogyan fog fűteni? S százan és százan akadnanak e fajdalommal teli emberi társadalomban, a kik szivesen cserelnének a nagy filozóffal: a medvével, a ki odujába vonul s alszik gyertyaszentelőig.

A tüz, az éltető meleg terjesztője, az emberi társulás szimboluma, főeszköze. A fából dörzsölt tüz köré gyül az erdő vadonában az indiántörzs, ott osztozik a predan; a régi jobbágylakások közös nagy tüzhelyén találkozik a parasztsorsa részeseivel s szitja egykedvü társalgás mellett a tüzet; a bujdosót, a vándort a tüz lobogása vonzza emberi társulások felé, a tüz, a mely ott ég őszi éjszakákon, messziről lobogva tengerpusztaságon; az egyház szeretetének jelképe az örök láng; a jómódu, a gazdag ember pihenőjét, a családi együttlét legkedvesebb óráit ott tölti a lobogó, vigan pattogó kályha mellett:

Ülj mellém a kandallóhoz,
Fel van szitva melege!

A legborzasztóbb érzések egyike az, a mely az emberi lényt elfogja, ha arra gondol: fázni fogunk s hideg lesz a tüzhelyünk. Társadalmunkban a fogyasztás olyannyira nem áll józan alapokon, annyira nem vértezett a romboló gazdasági processzusok ellen, hogy méltán tarthatunk attól, hogy a közeledő télen nemcsak a munkások és az u. n. negyedik rend százai díderegnek a hidegben, de a középosztály otthonának melege is igen-igen nyomós gondot fog okozni.

A kószén ez idő szerinti hirtelen drágulásának okait alapos gazdasági kutatással lehetne csak kideriteni. A kószén a mai ipari és közlekedési életünk legfontosabb tárgya. A gyáripar óriási fellendülése, közlekedési és szállitási ügyünk hatalmas lejődése, a világitás rohamos átalakulása, röviden mindazon óriási, nagyszerü átalakulások, melyek a lefolyt század alatt az emberiséget egy uj világba ropitették, elképzelhetlenek lennének, ha a hő és erő eme rengeteg kincseit a földből ki nem emeltük volna. Mint fütőanyag is a legutóbbi időben emelkedett a szén kivalo jelentőségre, mert a mult századig az a tévhit volt elterjedve, hogy a szén kevesebb hőtartalommal bir és füstje az egészségre károsabb, mint bármely más fütőanyagé.

E körülmények folytán a kószén elterjedése rendkivüli mérveket öltött s a statisztika legbámulatosabb számait nyilvan a kószén-fogyasztás meggyarapodásánál mutatja fel.

A világ összes államaiban ez idő alatt legalább megkétszereződött a kószénfogyasztás, de számos államban, mint pl. az Egyesült Államokban ötszörösét érte e alig 40 év alatt. S a mi fő, a fejenkinti fogyasztás is emelkedett.

A kószén fogyasztás nagysága egyik leghiztosabb jele valamely állam ipari s közgazdasági erejének. Ez általános fontossága mellett azonban minden országra nezve igen nagy jelentőséggel bir, hogy szükségletét saját készleteiből legyen képes kielégiteni. Kulturállamaink közül azonban kevesen vannak e helyzetben s alig van, a mely még a külföldnek is adhat. Pedig e körülmények ben kell keresnünk a mai kószénáremelkedés egyik legfontosabb okát. Ugy az általános gazdasági zavarok, mint a kószénbányászatban, különösen a szomszédállamokban fölmerült erőszakos munkaszünetelések e fontos s óriási mennyiségben kivánatos cikk mennyiségét megcsappantották. Nyugat felé nagy mértékben indult meg a kivitel s a kiviteben gyönyörködő merkantilistáink örömmel konstatálják, hogy a magyar szén megy kifelé s itt benn fogy a fütőanyag.

A tél közeledik, a tüzhely hideg, nagy a szegénység, nagy a vagyontalanság. Az általános kószénhiány s ehhez meg annak a fontos tapasztalati igazságnak a megszegése, hogy minden államnak a maga termetljeből kell magát kószénnel ellátnia, ezek valószinü okai nehéz állapotunknak.

Hiány van melegségben, tüzben, az emberi társulás főeltetőjében, melyet ma a prózai, fekete szén képvisel. A baj oly közeli, hogy a segedelem sürgős. Ily sürgős segedelmek szükségének eseten b csülettel megállja helyét az oly társadalom, a melynek ugy intézményeit, mint polgárai lelkét s cselekedeteit áthatja a jótékonyság elve, nálunk, sajnos, ez elven évről évre óriási csorbak esnek. Ha arról lenne szó, hogy városaink segitsenek ezután legalább a legnyomorusságosabb viszonyok közt élő polgáraik sorsán: ki biznék benne, hogy milyen lesend a segedelem? — Hisz városaink java anyagi zavarokkal küzd.

A középosztály, a történelem legelhagyatottabb középosztályainak egyik min akepe, bizonyára nem képes segiteni önmagán. Ha társulásai vannak is, de az anyagi erdekek szempontjából való társulásai igen-igen gyengek. Ez minden időben elhanyagoltatott.

Tenni kell s tenni sürgősen e téren valamit!

A magyar tüzhelyeket, a hol a magyar anya melengeti s táplálja gyermekét s az apa neveli életre kész fiait, a hideg veszedelme közelyékezi. A meleg, a társulás éltetője, a társadalom csirája, áll megfogyóban. A fogyasztási szövetkezeteknek a kószénre kellene irányitani munkásságukat, az ujonnan alakuló knak ezt venni fel sürgősen első teendőjüknek s vajjon nem alakithatnának-e alkalmilag a középosztály tagjai oly egyesületet, mely őket a kószén drágulása ellen megvédi? Hisz az a jó szokás már meghonosodott, hogy élelmi és fütési cikkeket klubjaink mérsékelt árakon beszátanak tagjaik háztartásába. Ezt a jó szokást jelenleg nagyon fel kell karolni, meghonositani, kibőviteni. A jótékonyságnak s a szövetkezésnek közös erőivel kell rajta lennie, hogy bármennyire sulyosodnak is a gazdasági viszonyok, a nagy hideg s a zuzmara beálltakor e bazában egy családnak se legyen fagyos ablaka s hideg tüzhelye. Mert a belső tüznél, mely szivenkben dobog, nem kevésbbé szükséges s nem alább becsülendő a külső anyagi tüz.

HIREK.

— **Kinevezés.** A király Veress Endre kir. albiró Pécsett, ki csak nem régiben távozott körünkből, a pécsi kir. ügyészséghez alügyésszé nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Roth Jakab, a Weiser-gyár főkönyvelője, f. hó 11-én eljegyezte Pollák Hermin kisasszonyt, Pollák Izpót szappangyáros leányát. Ugy a vőlegény, mint a menyasszony az Irodalmi és Művészeti Kör dalárdajának tagja lévén, az eljegyzés estéjén őket a daltestvérek szerenáddal tisztelték meg.

— **Gyászünnepély.** A nagykanizsai izr. Jót. Nőegylet elhunyt alapitó tagjainak kegyeletes megemlekezésére 1900. november hó 18-án vasárnap d. e. 11 órakor az izr. hitközség tanácstermében gyasz ünnepélyt rendez. Az elhunyt alapitó tagok, a kiknek a nőegylet kegyelete szól, a következők:

Löwenstein Lea (1831), Löwinger Amalia (1856), Löwinger Henrik (1864), Blau Babetta (1876), Geisel Gutmann Nanetta (1878), Rosenfeld Nanetta (1879) dr. Blau Simon (1883), Vidor Hugó (1884), Ebenspanger Róza (1886), Kürschner Hanni (1886), Löwy Jakabné (1887), Grünhut Henrikné szül. Vidor Sabina (1887), Geisel Gutmann Hénrik (1890), Wellisch Vilmosné (1890), Neumanné Weisz Julcsa (1892), Megyeri Krausz Mayer (1894), Szegő Gyulané sz. Hirschler Fanny (1894), Schertz Szelina (1895), Hirsch Mór báró (1896), dr. Schreyer Lajos (1896), Ebenspanger Lipótné (1898), Aczél Palné sz. Blau Jenny (1899), Grünhut Fülöp (1899), Rapoch Gyuláné (1900).

A zárjelben foglalt számok az elhalálozás évét jelzik.

— **A Torna-Egylet közgyülése.** A nagykanizsai Torna-Egylet folyó hó 12-en szombaton este 6 órakor a polgári iskola tornatermében tisztujitó közgyülést tart.

— **Bizottsági tagok választása.** A f. hó 6-án megejtett választásokon az alsódomborui választó kerületbe Hangai Géza zalaegerszegi, a bakiba Ruzsicska Kálmán dr. zalaegerszegi és Hordós Ferenc sójtóri, a cseszteregibe Marton Pál cserszegi, a bellatinciba Kollár Peter, az ukkiba Czencz József hosztóti, a letenyeibe Mezriczky Jenő letenyei és a karmacsiba Joó Miklós karmacsi lakosok törvényhatósági bizottsági tagokká választattak.

— **Kézimunka-kiállitás.** A nagykanizsai „Keresztény Jótékony Nőegylet" a következő felhivást bocsátotta szét:

A »Keresztény Jótékony nőegylet« tisztelettel értesiti cimedet, hogy f. évi december hó 8 és 9-ik napjain a Polgári egylet nagytermében a szegény gyermekek télruházási költségeire kézimunka-kiallitást rendez, melyre szives közreműködését kéri azon tudositással, hogy a kiállitott kézimunkák azon része, melyeket tulajdonosaik a Nőegyletnek ajándékozni nem akarnak, a kiállitás bezarása után rendelkezésükre bocsáttatnak.

Bejelentések a Nőegylet elnökségénél — esetleg a rendező bizottság tagjainál u. m.: Farkas Vilma, özv. Fiálovics Lajosné, Kaán Irma, Pranger Karolin, dr. Szekeres Józsefné és Wusztl Lajosné urhölgyeknél bezárólag dec. 1-ig

---

erejénél fogva az olvasó velem érezzen, velem küzdjön, és aztan egyesült erővel segitsük a célt előbbre, mindig előbbre. — Mondanom se kell, hogy ezt a célt nem értem el.—

*

Egy jó barátomnak, — aki jelenleg festő, müvész, — egy gyönyörü festménye volt. Feketemosolygó arcu, mély tüzü szemekkel, egy andaluziai nőt ábrázolt ez a kép, amelyért rajongtam. Azzal a képpel elcsalhatlak volna a világ végére, az éjszaki sarkhoz. Nagyon sok jót tettem az én Tibor barátomnak, hogy csak a szép festményt láthassam. És ő, mint afféle diplomatikus ember, sok se adta a kezembe azt a szép andaluziai nőt, aki iránt a legigazibb — andaluziai — szerelmet éreztem.

Ezt az ideált se értem el sohase. Egy szép szeptemberi nap volt. Sohase felejtem el. Barátom elutazott és én sirva láttam utoljára az én legszebb ideálomat.—

*

Hálátlan lennék, ha azt a sok szép lányt, akik később ideáljaimmá lettek, legalább is nem neveznem meg. Itt következnek szép á, b, c, sorrendben:

Aranka, Irma, Janka, Kunigunda, Leokádia, Melánia, Pepicza, Zsóti, stb....stb...stb. (Akinek a nevét véletlenül kifelejtettem, az szivéskedjék nálam jelentkezni.)

*

Ezen élő ideálok közül ki szépség, ki kedvesség vagy baj által vált ideálommá. Annyi bizonyos, hogy én előttem mind egyforma kedvesek....

Ezen idő óta már jó hosszu sora az éveknek tette még édesebbe a reájuk való visszaemlékezést.....

*

Azt mondjak, hogy az ideálok az embert lesujtjak, tönkre teszik. A közvelemény eme megjegyzését én kereken visszautasitom. Egy igen boldog napja volt, — a többek között életemnek. És ezen boldog napot, mit gondol, kedves Nagysad, kinek köszönhetem?... Az én néhai ideáljaimnak. —

Borongós alkony volt. Ablakomból nézegettem a sürü hópelyheket, melyek vigan szállingóztak. Az üvegtábla szép virágokat ábrázoló jégkéreggel volt bevonva. Visszaemlékeztem a régi időkre, és lelki szemeim elé képzeltem életemnek fontosabb eseményeit. Addig-addig képzelődtem, mig végre félálomnak nevezhető mámor vett erőt rajtam. ...

Szemeimet nem tudtam levenni a jéggel átvont üvegtáblaról, amelyen igen édes látvány bübája tartotta megvarázsolva szemeimet. —

Az ablaküvegen sorban ott voltak összes ideáljaim, müvészi kivitelü ajzokban. Ram nevettek, mosolyt csaltak az én ajkamra is. És az a szép andaluziai lány mintha mérhetlen boldogtalansággal szivében, panaszkodott volna hozzám. Nagyon-nagyon boldog voltam kis ideig, mert már azt hittem a mámorom közepette, hogy ez mind igaz.....

Édes önkivületemben odaugrottam az ablakhoz és csókolgatni kezdtem a képeket, melyek ...forró lehelletemtől....elolvadtak..... eltüntek... Hogyne, hiszen ugy van megirva az élet könyvében, hogy soha, de soha nő erhessem el..... ideáljaimat.....

Somlyó Zoltán.

eszközölhetők, a kiállitandó tárgyak pedig dec. 5-ig küldendők be.

Nagy-Kanizsa- 1900. november 1-én.

A Keresztény Jót. Nőegylet választmánya.

— **Az első táncestély**. A Polgári Egylet vigalomrendező bizottsága kiváncsi volt megtudni, vajjon városunk társadalmának van-e már táncoló kedve? Kiküldött tehát megfelelő mennyiségü meghivót, melyben meg vala irva, hogy a Polgári Egyletben f. hó 10-én táncestélyt rendez. A táncestélyt meg is tartották; a hangulat után itélve, kitünő sikerrel, mert a megjelentek reggeli 6 óráig igen vigan voltak. Az estélyen a következő hölgyek jelenték meg: dr. Bentzik Ferencné, dr. Fodor Aladárné, Gencsyné Tassy Mariska, Pongrácz Adolfné, Pongrác Bella és Malvin, Saller Ilonka. Sebestény Lajosné, Sebestény Kata, Tassy Ilona, Török Ferike és Gizella. — A mint ezen rövidke, de diszes névsorból látszik, a hölgyek nem voltak nagyon sokan, mivel azonban az arany ifjuság sem volt valami nagyobb mértékben képviselve, a mulatság a megjelentekre nézve mi kivánni valót sem hagyott hátra. Más elbirálás alé esik az: vajjon Eperjesy Gabor vigalomrendező bizottsági elnök és a rendezésben tényleg fáradozó bizottság egyéb tagjai nem-e kivánhatnak meg joggal valamivel nagyobb figyelmet a közönség részéről. Mert ilyen körülmények közt majd aligha akad valaki, aki egy mulatság rendezésére vállalkozik.

— **Az esküdtbirák és a humanizmus**. Az esküdtek legtöbbje természetesen csak nagy áldozatok árán felelhet meg esküdtbirói tisztségének; de vannak olyanok is, akik eleget tehetnek esküdtbirói tisztségüknek anélkül, hogy polgári foglalkozásukra illetve keresetökre ez káros befolyással lenne. Ezen utóbbi esküdtbirák azután nemcsak az igazságot, hanem a humanizmust is szolgálják; idejüket az igazságszolgáltatásnak, illetményeiket pedig a jótékonyságnak szentelik. A legutóbbi esküdtszéki tárgyalások alkalmával az egyes esküdtbirák 6 napi illetménye 24 korona volt. Grünhut Alfréd és Linzer Béla esküdtbirák voltak az elsők, akik illetményeiket a Népkonyha emberbaráti céljaira adták. Reméljük, hogy a szép példa követőkre fog találni.

— **A Simplex mühimző-készülék** oly nagyszerü találmány és oly kedvező kiegészitője minden varrógépnek, hogy a mai számunkban közölt erre vonatkozó hirdetésre meg e helyen is utalunk.

— **A Népkonyha megnyitása.** A Népkonyha választmánya f. hó 11-én tartott ülésében — tekintettel az iskolás gyermekek közt még mindig uralgó ragályos vörheny-betegségre — a Népkonyha megnyitását november hó 26-ra tüzte ki. A választmány azonban meghatalmazta az elnökséget, hogy a Népkonyhát javult egészségi viszonyok mellett, esetleg néhány nappal előbb is megnyithassa. A Népkonyha megnyitását falragaszok utján fogják köztudomásra hozni.

— **Halottszállitó bérkocsik**. A rendőrkapitányság szives figyelmét kötelességünk fölhivni arra a városunkban divó szokásra, hogy a ragályos betegségben meghalt gyermekek koporsóját bérkocsiban szállitják ki a temetői hullaházba. Ez egyenes széthurcolása a ragálynak; mert azt a hullószállitó bérkocsit nem fertőtlenitik, hanem egyszerüen tovább használják ugy, amint van. Tudomásunk szerint van a városnak egy hulla-szállitó kocsija. Nem lehetne a ragályban elhalt gyermekek szülőit vagy gyamait ennek használatára szoritani? Ez a hullaszállitás a bérkocsin-tulajdonosoknak sem lehet érdekök, mert ily módon csak elriasztják a közönséget a bérkocsik igénybevételétől.

— **A tanitók és a népszámlálás** A vallás- és közoktatásügyi miniszter ebben az ügyben f. évi október hó 5-én 3.658 eln. sz. a. a következő körrendeletet intézte a vármegyei tanfelügyelőkhöz:

A m. kir. központi statisztikai hivatalról és a statisztikai adatszolgáltatásról szóló 1897 évi 25 t. c. 8 § a értelmében kis- és nagyközségekben nyilvános vagy nyilvánossági joggal felruházott iskolákban tényleg alkalmazásban levő elemi iskolai tanitók, tekintet nélkül az iskolafenntartóra vagyis az iskola jellegére, egy számláló kerületben a számláló biztosi teendők elladását, ha a járási főszolgabiró által számláló biztossá kineveztetnek, a törvényben biztositott dijazás mellett elvállalni kötelesek.

Erről a tanfelügyelőséget, vonatkozással az 1900. évi népszámlálásról szóló 1899. évi 43 t. c. végrehajtásához a m. kir. kereskedelmi miniszter urnak f. évi augusztus hó 28-án 4015 eln. sz. a. kiadott „Általános Utasitások“ 6. 7 és 8 §-aira, oly felhivással értesitem, hogy erről tankerülete összes elemi népiskolai rendes tanitóit, az iskolák jellegére való tekintet nélkül, azonnal értesitse őket, amennyiben számláló biztosokul kineveztetnének, e tisztségnek haladéktalan elvállalására és arra utasitsa, hogy a teendők iránt magukat idején és kellően tájékozzák.

Megjegyzem, hogy a fent hivatkozott törvény szakasz értelmében kis és nagyközségben mindazon elemi iskolákban, illetőleg osztályokban, melyeknek tanitói, mint számláló biztosok, a népszámlálással lesznek elfoglalva, a tanitás a népszámlálás ideje alatt, vagyis 1901. évi január 1-je és 10-ike közti idő alatt, hat napig szünetelhet.

Mindamellett utasitsa a tanfelügyelőség az állami el. iskolák gondnokságait és a községi elemi iskolák iskolaszékeit, hogy a népszámlálási bisztosokul kinevezendő tanitókat a népszámlálási munkálatoknak olyan módon való beosztására szólitsák fel, hogy a munkálat az 1901 évi január 1—6-ig bezárólag kesz(e)n legyen, hogy ekkép a tanitási időben való veszteség lehetőleg kevesbittessék.

A törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsu városokban tanitok számláló biztosokul csak azon esetben alkalmazhatók, ha a népszámlálásnál való közreműködésük az iskolai előadások megtartását nem akadalyozza.

Egyuttal megjegyzem, hogy az oly állami és államilag segélyezett, de nem törvényhatósági joggal biró vagy nem rendezett tanácsu városokban levő elemi népiskolákban, amelyekben a számláló biztosokul alkalmazott tanitók levonásával még négynél több tanitó vagy tanitónő marad működésben, a számláló biztosi minőségben működő tanitó, amennyiben az osztályok nem tultömöttek, osztály összevonással a többi tanitó által helyettesitendő.

— **Talált bicikli**. A rendőrkapitányság jelenti, hogy folyó hó 11-én éjjel az Erzsébetteren, a Strem és *Klein* cég üzlete előtt a falnak támasztva egy gazdátlan kerékpár találtatott. Felhivatik a tulajdonos, hogy annak átvétele végett a rendőrkapitányi hivatalnál jelentkezzék. — Végre tehát a rendőrség nem lopott holmit és ismeretlen tettest, hanem talált holmit és ismeretlen tulajdonost keres. Bizonyosra vehető, hogy ebben az esetben a rendőrség fáradsága nem lesz eredménytelen; mert mint értesülünk ugyancsak hó 11-én éjjel, ugyancsak az Erzsébetterén, fához tamaszkodva az arra járókelők egy ismeretlen fiatal embert találtak ki kótyagos állapotában folyton olyan mozdulatokat tett, mintha lábaval a bicikli pedálját nyomná. A rendőrség ugy látszik megszöktette a gazdaja által hütlenül elhagyott biciklit.

— **Utonállók**. A Nagy-kanizsa és Somogy-Mihald között fekvő erdő — ugy látszik — alkalmas tanya az utonálló kapca-betyarok számára. Két év előtt egy szegény, öreg, mihaldi földmivest fötek ott agyon a hozzácsatlakozott subanc-betyarok, mikor *Nagy-Kanizsára* jött tehenet vasarolni. Persze csalódtak a gazemberek, mert a vasárlasra szant pénz nem az öregnél, hanem későbben jövő hozzátartozóinál volt. Nála csak 75 krajcárt találtak. — Ujabban megint ehez hasonló eset történt abban az erdőben. Egy csepdember haladott át az erdőn. Egyszercsak rákiáltottak hátulról, hogy álljon meg. Két subanc közeledett feléje; de nem várta be őket, hanem futásnak eredett. A két subanc utána. A megijedt embert Bagolág üldözték, hol — mikor rokonai hajlékába bemenekült — összeesett. Harmadnapra már eltemették, a borzasztó fut s következteben agyrazkódást kapott.

— **Kitüntetett cseléd**. Keszei Ferenc, a ki 40 even át szolgált a szalapai bérlet gazdaságában, kitartó, hüséges és becsületes szolgálatának jutalmaul a földmivelésügyi miniszertől elismerő oklevelet és érmet kapott. Az érmet folyó hó 8-án szép ünnep keretében tüzték föl Szalapán. Az ünnepen jelen voltak Füzik Gyula főszolgabiró, Mayer István tb. főszolgabiró, Lohonyai Elek zalamihályfai körjegyző, Óhid és Szalapa községek elüljárósagai és lakossága, a vidék intelligenciájából és a községek lakosaiból nagy számban. Az ünnep a kitüntetett uraságjánál, Hayden Sándornal folyt le. Az udvar ez alkalomra ünnepi diszt öltött s ide vonultak föl nemzeti zászlók alatt Óhid és Szalapa községek népe és a kitüntetettnek cselédtársai. Füzik Gyula főszolgabiró igen szép beszéd kiséretében nyujtotta át az oklevelet s tüzte fel az öreg gazda mellére az érmet. Majd Illés Rafael *türjei* premontrei kormányzó hosszu beszédben *méltatta* a hü cseléd életet s példaképül állitotta oda cselédtársai elé s meleg szavakkal emelte ki azt az emberbaráti bánásmódot, amivel Hayden Sándor cselédjeivel szemben viseltetik. Klasz József 50 koronával ajándékozta meg régi, jó cselédjét, Keszeit. A megható szép ünnepet Haydennél pompás lakoma fejezte be.

— **Biró-választás**. Sümegen folyó hó 6-án helyettes birót választottak, mely állás Végh János elhunytával üresedett meg. Megválasztották Rédei Lajos elüljarót, ennek a helyébe pedig Mojzer Józsefet.

— **Tüz Somogy-Mihaldon**. Nov. 11-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor — mikor a nép a templomban volt — a somogymihaldi tüzoltókürtös tüzet jelzett. Mindenki sietett ki a templomból ugy, hogy a papon és kántoron kivül alig maradtak ott tizen. Szerencsére a tüz nem volt nagyobb méretü, csupán 15—20 korona értékü kukorica-szárat és takarmányt emésztett el, mely biztositva nem volt. A gyorsan megjelent önk. tüzoltók bámulatos erőkifejtéssel gátolták meg a tüz terjedését. Hegedüs Janos önk. tüzoltó betege is lett a tüzoltásnál kifejtett nagy buzgalmának.

— **A gyilkos biró**, Rendet akart csinálni Major János Meszes-Györök község érdemes birája, de bizony nem találta el a módját. A kaputámasztó dorongal Szabó Ferenc templomatyát ugy találta fejbe vágni, hogy ez menten összerogyott es meghalt. A szomoru esetet egy kis háboruság előzte meg, melynek hősei a biró fia és Palacki Kálmán földmives, és templomatya egyik fia — voltak. Lövöldözés és dulakodás zajára sietett a biró a templomatya házának udvarába és kikapta Palacki kezéből a dorongot, melyet ez a templomatya fiára emelt. E pillanatban ért a helyszinére Szabó Ferenc templom-atya és oda szólt a birónak: „Ha már biró kelmed, hát csináljon rendet.“ Erre a biró szó nélkül ugy fejbe vágta a templomatyat, hogy ez összerogyott és néhány perc mulva meg is halt. Halálát, mint hivatalosan megállapitva lett, koponya repedés okozta. A biró, ki szőlőjéből jött haza, az idei bor erejének köszönheti, hogy mint gyilkost letartóztatták.

— **Ujitás a zongorán**. A »N. W. Tagblatt« nov. 7-én egy tudományos értekezésben nagy haladásként jelenti Bösedofer ujitását, mely szerint a 8 oktávból álló zongora legalsó és egfelső hangjai ép oly tisztán jutnak a fülhöz, mint a középhangok, mert azok hangjai a megfelelő felső, illetve alsó hurokkal köttetnek össze. Az érdekes ujitása zeneművészetre nagy befolyással lesz.

Törvényszék.

Esküdtszéki tárgyalások.

Hatodik nap.

Mint mult számunkban emlitettük, az utolsó esküdtszéki tárgyalás zárt ajtók mögött, egyedül csak a védő által választott két bizalmi férfiu, u. m.: *Milhofer* Ignácz sz. orvos és ifj. *Fesselhofer* József kereskedő előtt folyt le.

Amint a vádlott a sértettek és a tanuk vallomásából kitünik, a tényállás a következő: Kirbusz Márton vádlott 1900. szept. 13-án bepálinkázva a Csereszn yés község határában levő Kerekhegyi korcsmába betért, s ott egy félliter almabort is megivott. Miután itt éjjelre nem kapott szállást utnak indult este 8 óra tájban. Utközben egy erdő szélén négy asszonynyal találkozott, a kik borsószedésből jöttek.

Az egyik asszonyra rákiáltott: „Te most velem jössz“. Erre kettő elszaladt: de egy a kérdezettel együtt ott maradt. Ez az egyiket földre teperve, fajtalan dolgokat müvelt. De sikerült mindkettőnek nagyobb bántalmazás nélkül elmenekülni. Vádlott tovább ment, s nemsokára talál-

kozott L. Istvánné és leányával. Vádlott a leányt szó nélkül fejbe ütve földre teperte, s midőn az anyja segitségére jött, őt is földhöz vágta. Mindkét sértett mellre fekve került. Kirbusz nyakszirtjeikre terdelt, hajukat összekötözte s ütlegelte őket, midőn a leány „Jézus Máriát" kiáltott, szájukat kezdte betömni, közben pedig minden oldalról tapogatta őket, mintha keresett volna náluk valamit. Ekkor jött Divjak János és Stella István, kiket az esetre az előlb elmenekült asszonyok figyelmeztettek. De a vézna, igénytelen fiatal vadlott Stellát nyakszirtén ragadta, a másikat pedig mellen fogta; már már ő a győző e kettővel szemben is, ha Divjaknak nem sikerül a vádlottat ugy oldalba ütni, hogy ez rögtön mindkettőjőket elereszttette. Erre czek megkötözték s átadták a csendőrségnek.

Dr. *Kendy* Elemér ügyész a rablás vádját a tárgyalás során elejtette, de kérte a vádlottnak erőszakos nemi közösülés kisérlete büntettéért, személyes szabadság megsértéséért, becsülétsértésért, könnyü testi sértésért, mint bünhalmazatért való megbüntetését.

Oroszváry Gyula védő rövid, de hatásos beszédben ügyekezett az ügyész vádját megcáfolni, s arról akarta meggyőzni az esküdteket, hogy az egész tett nem más, mint egy suhanc csiny; — okvetlenül figyelembe venni kérte, hogy vádlottnak becsipett állapotban volt.

Az esküdtek az elejük adott 1 fő és 5 mellék kérdésben „nem" bünösnek mondták ki az erőszakos nemi közösülés kisérletében, hasonlóan a rablás kisérletében, ellenben bünösnek mondták ki a fajtalanság, a könnyü testi sértés és becsületsértés vétségében. A verdiktet 5 45 órakor jelentette fönnükük Stieder Lajos. 5 óra után hirdette ki a biróság a verdikt alapján hozott ítéletet, mely szerint vádlott 1 évi börtönre, 10 korona mellékbüntetésre, 3 evi hivatalvesztés és politikai jogainak felfüggesztésére itéltetett. A vizsgálati fogsággal egy hónapot kitöltöttnek vett a biróság.

Az itélet jogerős.

Meghatő volt, midőn az itélet kihirdetése után a vádlott térdre borulva, fuldokló zokogással kérte az esküdteket és birákat, hogy könyörüljenek rajta és engedjenek el valamit az egy évi börtönből.

Szerkesztői üzenetek.

— **Légrád.** A beküldött tárca-cikket legközelebb közöljük.

— **Csáktornya.** A kő teményben vannak jó gondolatok, de technikája annyira fogyatékos, hogy e miatt nem közölhető.

Hirdetések

felvétetnek e lap kiadóhivatalában

NAGY-KANIZSAN

Ujdonság!

Háztartásban nélkülözhetetlen. — Hölgyeknek uj találmány! A kor legujabb találmánya a

Simplex mühimző-készülék

mely minden államban szabadalmazva lett. Minden családi varrógép ezen készülék segélyével egy másodperez letelte után a tolókár kicserélése által kifogástalanul működő himző mütömő-géppé átalakitható. A legszebb fényüzési himzések és mütömő munkák készithetők ezen készülék segélyével gyorsabban, könnyebben és szebben mint kézzel.

Ingyen oktatás a saját himző-iskolában:

ára bámulatos olcsó, csak 7 kor., mely árban a készüléken kivül egy keret, minta bekezdett himzéssel (talpaken dö) és egy használati utasitás, mely dobozban van, foglaltatik.—Kapható az Osztr. Magyar Monarchia minden jobb varrógépüzletében, valamint a készitőnél:

LÖWINGER JÓZSEF

varrógép gyári raktára

Budapesten, VII., Erzsébet körut 19.

TÁRGY VÉDVE SIMPLEX PATENT GYÁRTA GYÁRTMÁNYA

Ugyanitt Singer varrógépek jutányos áron kapható. Csak a fenti jegygyel valódi.

A készülék leirása ingyen és bérmentve. Képviselők mindenütt kerestetnek.

A NAGY KRACH.

New-York és London nem kiméltek meg az, európai szárazföldet és ezért egy nagy ezüstárugyár inditatva érezte magát, hogy az egész készletet csak a munkaerő egy kis kárpótlása ellenében eladja. En meghatalmazva vagyok ezen megbizást teljesiteni. En tehát bárkinek megküldöm a következő tárgyakat csupán a kárpótlásért, 6 frt 60 krért; és pedig:

6 drb. finom asztali kés, val. angol pengével,
6 „ amerikai szab. ezüst villát, egy darabból
6 „ „ „ „ evőkanalat
12 „ „ „ „ „ kávéskanalat
1 „ „ „ „ levesmerőt
1 „ „ „ „ tejmerőt
6 „ angol Victoria tálca
2 „ igen hatásos gyertyatartó
1 „ teaszűrőt
1 „ finom cukorporzó

42 drb. összesen 6 frt 60 kr.

Minde fenti 44 tárgy elébb 40 frtba került és most csak 6 frt 60 kr. minimális árban kapható. — Az amerikai szab. ezüst egy kivül-belül fehér fém mely ezüst szinét 25 esztendőig is megtartja, a mérv szavatoltatik. Legjobb bizonyitók, hogy ezen hirdetés,

nem csalás

kötelezem magam itt, a nyilvánosság előtt bárkinek kinek az árut nem tetszik, a pénzt visszaadni é senki sem mulassza el azt a kedvező alkalmat hogy ezen diszes garnitúrát megszerezze, mely gyönyörű

házassági- és alkalmi ajándékul,

továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas

Egyes egyedül kapható

HIRSCHBERG A.-nál

ns. cs. k. amer. szab. ezüstgyárak kiv. árusása

Wien, II., Rembrandtstrasse 19. IV.

Szétküldés a vidékre utánvéttel v. az összeg előzetes beküldése ellenében.

Ehhez tisztitópor 10 kr.

Valódi csak az oldalt látható védjegyével (egészségi fém.)

AMERIK. ALPACCA

Kivonat az elismerő levelekből:

Pilis, (Pest m.) 1896. augusztus 24.

Tisztelt uram. A garnitúrával teljesen meg vagyok elégedve. Kérem sógornőm Nyáry báróné szül. Somogyinak czimére Szántóra 3 ily garnitúrát küldeni.

Nyári Gyula báró.

Evőkészlet küldeményét megkaptam, avval teljesen meg vagyok elégedve és kérek még egy ily garnitúrát. 44 drb amerikai sz. ezüstből részemre postautánvettel küldeni. Bozovics (Krassó-Szörény m.) 1898. jul. 18.

350 10 Keresztes Sándor, tőzsolgabíró.

A nagyérdemü közönség figyelmébe ajánljuk dúsan felszerelt raktárunkat

— norinbergi, díszmű, játék,- uri és női

... DIVATCZIKKEKBEN ...

— rövid- és szövött-árukban —

Kasztl Testvérek

Nagy-Kanizsa (Vasuti-utcza). 256

Nagy választék alpacca-ezüstárukban.

Vidéki megrendelések postafordultával intéztetnek el.

Kriegl József doctor

valódi angol

Tanochinin pomadéja

1. a korán hajhullást megakadályozza, valamint a hajak és szakáll őszülését és elősegiti azok növését.

2.

Egy tégely ára bérmentve és költségmentesen a pénz előleges beküldése mellett,

3 korona.

Chief Office 48., Brixton-Road. London S. W.

Az utalvány czimendő:

Thierry A. gyógyszerész balzsam gyára.

Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Nagybani vevőknek tetemes engedmény.

10 koronáért Genfi arany Plaqué remontoir óra az egyedülgalvánisan 14 karátosarannyal erősbitett diszórás, amelyet mindenki 100 K-ért vesz. Tartóssága azonban az ezüstgő fedéllel, vésett, tartósság és pontosságáért az évi kezességgel ennek 10 K az ára. Sorozatban, repasszirozva, 3 fedéllel 12 K. Valódi ezüstremontoir 15 korona, 3 nehéz diszes vésett fedéllel, ajándék kivül díszes, különleges erős 16 K, hölgyeknek 14 K. Nikelóra, legjobb kézimunka, 7 K 50 fl. Divatos Nagy elegáns arany-Plaqué-tánczenés órák és hölgyek részére 4 K.

14 karát. arany-gyűrűk 2 K hölgyeknek és uraknak. val ezüstöt erősitve Mind. gyűrű hivat. jelzéssel. Hosz. évi tartósságért kezesség. Gyönyör ékszerek ezüstözés gyémántokk. [illegible], következő 2 K erősebb arany gyűrűk 2 25 K (Pajzsot (v. sisettek kérek.)

Érdekes ujdonság. Hangverseny-Piston-Accordeon nagy feltűnést kelt, szolid szerkezete és gyártása, valam. olcsó ára miatt, mind. kóta ismerés nélkül mindenki eljátszhatja a legszebb tánczenét, indulókat, melódiákat. A hangszernek 28 hangja van gyöny. hang kiférettel 5 K Kép árjegyzékingy kapható

Rundbakin M., Bécs, IX., Berggasse 3.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váczi-körut 63. sz.

ajánlják a legjutányosabb árak mellett ajánlatunk:

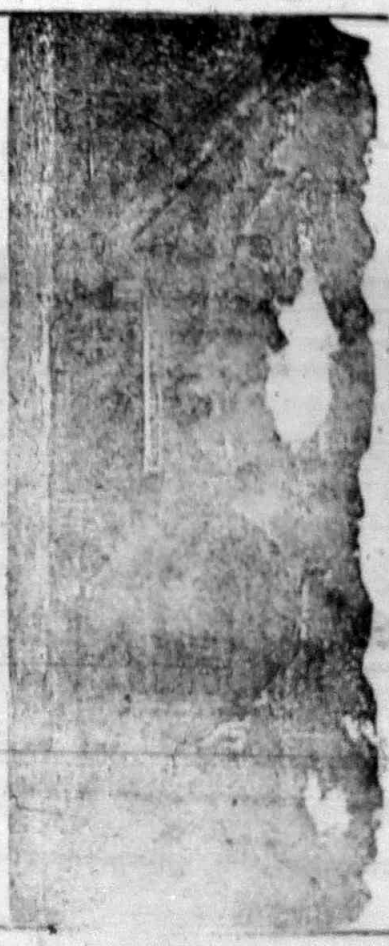

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek [illegible] szemenkaparók, konkolyválók, szakáló- és [illegible] terebélyegy-cséplőgépek, lóhere cséplő-, [illegible] szalmakötő-gépek, szénagyűjtő-berendek.

„Columbia-Drill" [illegible] lemezes vetőgépek, szemenkaparók, répavágók, kukoricza-morzsolók, darálók, [illegible]-malmok, egyszerű és [illegible] szelő-ekék.

2- és 3-vasat ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Kérjenek árjegyzéket [illegible] [illegible] és [illegible]

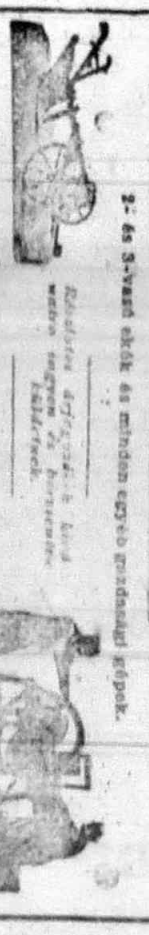

Lincoln-féle tőrzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Gyomorbetegeknek,

kik megbülés, gyomortulterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, tulhideg vagy meleg eledelek avagy szabálytalan életmód által

gyomorbajban, gyomorkatharusban, gyomórgöresben, gyomorfájdalmakban, nehéz emésztésben vagy nyálkásodásban szenvednek, azoknak alábbi kitünő háziszer ajánltatik, melynek gyógyhatása már rég kipróbáltatott. Ezen

emésztési és vértisztitó szer a

Hubert Ullrich-féle növény-bor

Ezen növény-bor kitünő, gyógyerejünek talált növényekből jó borral vegyitva készül, erősiti és felelevenitti az emberi gyomorszerveket anélkül, hogy gyomorhajtó szer volna. Ezen növény-bor eltávolitja a véredények zavarait, tisztitja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképzésre.

Ezen növény-bor idejekorán történő használatnál már a gyomorbajokat csirájában elfojtja. Nem szabad tehát késlekedni és minden más erős, maró, az egészségre ártalmas szer któl ezen növény-bor használatát előnyben kell részesiteni. Minden symptomák, mint *fájás, felbőfögés, gyomorégés, felfuvás, rosszullét*, melyek *chronikus gyomorbajoknál*, a leggyakrabban fordulnak elő, már a kezdetleges használatnal megszünnek.

Székrekedések és ennek kellemetlen következményei, mint *szorulás, kolikfájdalmak, szivverés, álmatlanság, májvérctorlódás* ezen növény-bor által gyorsan és *enyhén* szüntetnek meg. Ezen növény-bor megszüntet minden *emészthetetlenséget*, a gyomorszerveknek felfrissülést nyujt és könnyü székbeállás folytán minden alkalmatlan anyagot a gyomor és belekből eltávolit.

Halvány, aszott kinézés, vérhiány, elerőtlenedés legtöbb esetben rossz emésztés, hiányos vérképzés és májbetegségnek a következményei. Teljes *étvágytalanság, ideges ingerültség és kedélytelenség*, ugy *fájás* mint *álmás nélküliség* lesinyli az embert. A növény-bor az elgyengült testszövetnek frissöget ad. A növény-bor emeli az étvágyat, elősegiti az emésztést, erősiti az anyagváltozást, javitja a vérképzést, megnyugtatja a felizgatott idegeket és a betegnek *uj erőt* és *uj életet* szerez. Számos elismerő és köszönő iratok tanusitják mindezt.

A növény-bor üvegenkint 1 frt 50 és 2 frtért kapható Kaposvárott Szabados Imre gyógyszertárában, továbbá a következő gyógyszertárakban: Toponár, Sárd, Mernye, Igal, Szill, Szakcs, Kocsola, Ó-Dombovár, Magocs, Sásd, Kis-Hársagy, Hatvan, Szigetvár, Szulok, Babócsa, Csokonya, Nagy-Atád, Felső-Segesd, Nagy-Bajom, Bő öuve, Nemesvid, Marczali, Kéthely, Vámos, Gamás, Lengyeltóti, Karád, Bugár, Tab, Fadrégh, Tamási, Pincehely, Regöly, Nádasd, Szt Lőrinc, Szabolcs, Pecsvárad, Pécs és az ország minden gyógyszertárában.

A készitő cég: „Hubert Ullrich Lipcse, Weststrasse 82.“ A kaposvári gyógyszertárak tárolnak és több üveg növény-bort eredeti árun bermentve szallitanak osztrák magyar monarchia bármely vidékére. 373—*

Utánzásoktó óvakodni kell és kizárólag

Hubert Ullrich-féle növény-bor

kérendő.

Az én növény-borom nem titkos szer, alkatrészei a következők: Malagabor 450,0, borszesz 100,0 glycerin 100,0, vörösbor 240,0, madárberkenye-iz 320,0, köményiz, Anis, Heléngyökér, amerikai erőgyökér, Enzian- és Kálmagyökér á 10,0.

1.000,000.

Nyujtsunk kezet a szerencsének.

Ezennel becses tudomására hozom Nagy-Kanizsa és vidéke t. cz. közönségének, miszerint az általánosan megkedvelt s a legnagyobb nyerési esélyeket nyujtó m. k. szabad. osztálysorsjáték VII. játékától kezdve.

fő-elárusitási helyet

nyertem s a sorsjegyek nálam eszközlendő bevásárlására tisztelettel felhivom.

A nálam vásárló t. felek azon előnyben részesülnek, miszerint ugy a sorsjegyeket mint a huzási lajstromokat költségmentesen pontosan szolgálom ki, valamint megtakaritják a pénzküldésekkel járó költség és kellemetlenségeket, s azonkivül esetleges nyereményeiket nálam haladéktalanul beválthatják.

Szives figyelembe ajánlva hogy az

első osztály huzása már f. é. november hó 15. és 16-án lesz,

kerem b. megrendelések **idejekorán** való hozzám juttatását, melyeknek pontos és lelkiismeretes foganatositásáról előre is mindenki biztositva lehet.

Kiváló tisztelettel

MILH OFFER KÁLMÁN

nálam vásárolt sorsjegyekre már jelentékeny nyereményeket fizettem ki u. m.:

70000, 20000, 10000, 5000 és 2000 kor. stb.

1 sorsjegy ára I. osztályra:

1/1	1/2	1/4	1/8
12.—	6.—	3.—	1.50 kor.

Nagy-Kanizsa, 1900. október havában.

Gyors, pontos és szolid kiszolgálás

Készitek ünnepi pol I és katona ru

Értesités.

Az őszi és téli idényre

raktáromat a legdivatosabb finom 318—104

bel- és külföldi kelmékkel

dusan felszereltem

Aruim megérkezésével azon meggyőződésre jöttem, hogy raktáram tul nagy, igy elhatároztam magam

a legkisebb haszonra megrendeléseket elfogadni.

Jó szép és izlises munkáról biztositom a n. é. közönséget. Minél tömegesebb becses megrendelést kérve maradtam a n. é. közönség iránt teljes tisztelettel:

KAUFMANN MÓR férfiszabó

(ELEK féle ház.)

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készit **mindennemü könyvkötő-munkát** A FŰZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG: valamint Passepartout emlék-albumokat diszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitelig

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, ugy minden e szakba vágó munkát

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán 1900

Huszonhetedik évfolyam 92 szám.

Szerkesztőség: Városház-épület. Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponkint d. u. 4—5 óra közt.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városházépület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.
Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyilttér petitsora 20 fillér

Előfizetések, valamint a hirdetések vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900. | Felelős szerkesztő: Szalay Sándor. Szerkesztőtárs: Révész Lajos. | Vasárnap, november 18.

Középbirtokosságunk helyzete.

Szociális kérdéseink kaleidoszkopján régóta forog előttünk egy kép, egy kietlen kép, a melyre hosszu időkön át kevés ügyet vetettünk.

A középbirtokosság sorsának a képe.

Az alkotmányosság visszanyerése óta állott nemzetünk elé a föladat: modern középosztályt alkotni, teremteni. Fejlődésnek indult az ipar és kereskedelem s képződni kezdett mindenütt a varosi polgárság. Lett a magyarból iparos, a ki a külföld uj gépeit inditotta munkába; lett kereskedő, ki messze földre vitte a magyar árut és kialakult a magyar diplomás középosztály, a hivatalnoki kar, s lett a magyarból is nagyságos és méltóságos ur, ami osszu időn át legfeljebb csak nemzeti érülete megtagadásával lehetett. Állam és társadalom örvendett ez uj szociális tényezők meggyarapodásán és segitette haladásukat, hisz oly kedves és rég nem látott látvány volt a magyart ily állapotokban látni. Elfelejtett ember — forgotten man — csak egy maradt: a tekintetes ur odakinn a zöld fasorok végén, a messze füstölgő tanyai lakban.

Valaha ő volt a magyar disze, büszkesége. A középosztály törzse a birtokos középosztály volt. Mivelt osztálya a népnek, mivelt ugy olvasottság dolgában mint a saját szakmája, a mezőgazdaság ügyeiben.

Mikor azonban a haza elveszett, hazajött, magához hasonló nagy urakkal, a kiknek részint volt, részint lehetett volna, avagy tán akkor volt is, szép birtokuk, a mi azokban az időkben egyrement; sokan is voltak otthon testvérek és rokonok, mert más pályára nem mehettek, s azt is mondják róluk, hogy a gazdálkodáshoz már nem igen értettek. Az idők is változtak, meg ők is. Pénz kellett mindenhez s nagy fürgeség és szemfülesség, mert egy uj gazdasági rend hatotta át a világot.

Ilyenformán lépett be a magyar középföldbirtokos-osztály a magyar társadalom uj életébe. Azóta elhagyatottságban még inkább romlásnak indult. A kinek jól ment a sora, s ügyesség, szerencse vagy jó házasság utján megnyerte Fortuna istenasszony kegyeit, nagybirtokossá s egy kis összeköttetés révén mágnássá is lett. Oda hagyta régi bajtársait. Fiai s unokái is elvesztek a középosztály számára, nem ugy, mint az angol arisztokráciáé, a mely a másod- és harmadszülöttek által fiait a középosztályba küldi vissza, azt vagyonos elemekkel szaporitja. A kinek gazdasága rosszul ment, neve és apái dicsősége könynyen béjuttatta jó vagy kevésbé jó hivatalokba, lett belőle nagy állásu ur, vagy nagyon nagy lett ahhoz, hogy a középosztály érdekeivel foglalkozhasson, avagy annyi lett a megélhetési gondja, hogy egyáltalán alig birt valamivel érdekkel foglalkozni. Végül számosan s aggódva sejtjük: többen, mint gondolnók, sülyedtek le az egykor virágzó magyar birokososztályból a törpebirtokosok s tán még az életüket csak tengető proletárok közé.

Olyan forma pusztulás ez, mint a vizben elenyésző tárgyak romlása, a melyekből a könnyü anyagok gáz alakjában a légbe szállnak, a nehezek a vizfenékre sütyednek le. A gazdasági élet e nagy forradalma, tán még a 48 ikinál is nagyobb és

TÁRCA.

Madártávlatból.

„Ablakodon hogyha kitekintesz
Kertet látsz csak, kertet és eget".

Mikor Petőfi ezt a verset megirta, kis falusi házra gondolt, amelyiknek muskátlis ablaka előtt tolyondár kuszik fel az ereszre, s orgonabokrok, meg tarka virágágyak köszöntik a kitekintőt. — De mennyire más az a kilátás, amelyet én élvezek mostonában, hogy fölliltettem a negyedik emeletre! És hálát adok az égnek, hogy nem az elsőre vagy a másodikra kerültem, mert akkor egy iromba háztető takarná el szemem elől az ideiglenes képet. —

Egy uraságí park fekszik ott, tetejében meg a kastély. Most ősz közepén már nem esik jól a séta a kerti utakon, mert nyirkosak és lehullott levelektől egyenetlenek. — Annál szebb innen felülről. A ritka napfény fölkelti az ősz szeszélyes szineit s a köd átfetsző fátyolba vonja őket. Megkiserlem a művészi látást, a szinek hatásának, összetételének kiléséét. —

Minden fa külön-külön individuum, együttvéve pedig gyönyörü természeti csendélet. És én ugy állok az ablak elé, hogy szépen beramázódjék a kép, — s minden festett alkotásnál szebben diszitse szobámat. Festmény, — mely mindenna p más-más baját tárja fel előttem, az időszak lassu de folytonos változásai szerint.

Most még dusan van elszórva az arany a lombokon, hol sötétebb kékszinü, hol meg ezüst felé hajló. Némely korona még makacsul ragaszkodik a nyári zöldjéhez, mintha fösvénykednék ezzel a természet adta kincscsel. Más meg lerázta magáró a diszes köpenyt és amugy pőre ágokkal nyugovóra szállt. — —Egy ágbogas diófa ideoda már egész lomb- és gyümölcsgazdaságát és fehérlő galyaival kinyugoszsza a termés fáradalmait. — Fönt a sokablaku hallgatag kastély előtt pedig mereven, feketén áll négy csucsos cziprusfa, mint valami tesfördarabontok...

Lenézek a szunyadó parkra, — látom mint ereszkedik rá lassan-lassan a ködtakaró. Először csak tompitja a napfényt, majd aztán egyre sürüsödő violaszin fátyolt képez, mintha be akarna fonni a fák koronáit, s utoljára már ráfekszik szürke szárnyaival, s csak itt-ott engedi a sárga szinfoltokat kibukkanni.

Irigyben a testőket, hogy ilyesmit meg tudnak örökiteni. !

Az a sokat szidott, ócsárolt köd mennyi hangulatot tud adni a nagyváros közepén diszlő tájképnek. A természet kiengesztelí a szemet azért a karért, melyet a tüdőkben okoz. —

A párisiaknak van egy sajátságos képirójuk, a ködös távlatok mestere, Riviére. Reá gondolok, valahányszor reggelenkint a párazatos légkörből kibontakozó környéket megfigyelem. Álmosan, tunyán kél a reggel, mint a tivornyaviselt ember. Hajnalpirja helyett rozsdaszinü derengés vezeti be a napot és ebben a rőt légkörben határozatlan sötét foltok mutatják a magasabb házak és kupolák körvonalait. — És amint keresztülbuvik a sugár a ködön (Homér nyomán mondhatnók: a bajnal rózsaujja föllebbenti a köd fátylát) a fényes háttérre lerajzolódnak a távolabbi gyárkémények nyulánk füstoszlopai, mint megannyi eleven árnyak. —

Ablakom felső cirádái között nyugtalanul csiripel egy buksi veréb. Bizonyára számüzöttje valamely veréb- köztársaságnak mert ez a „szürketollu csiripőnc" riszkan jár egedül. Ott lenn a sárguló lombok közt istenem tanyájuk lehet ezeknek a madárproletároknak, —

Ő kelme is „madártávlatból" nézegeti a parkot, mint én; de vajjen ugyanannyi rokonszenvvel-e? Nem bosszankodik-e azon, hogy ott kellett hagynia ág-bogas birodalmát és itt a magas házak valamely rejtett fali zugában felütnie sátorfáját? Ücczu — leröppent hozzá egy másik proletármadár és égtelen csivajt csapnak ablakom fölött. Talán csak nem a verébbirodalom policajmadara kapott rajta a csinytevőn?

Rámesteledik. Sürüsödik a fák körül a vizenyős levegő. Szürke világoskék s lassankint sö-

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készit **mindennemü könyvkötő-munkát** A FŰZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG: valamint Passepartout emlék-albumokat diszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitelig

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, ugy minden e szakba vágó munkát

pusztitóbb, felette meglogyasztá és meggyengité a birtokososztály középrétegeit. A modern állam erőssége pedig a középosztály, de különösen a vagyonos középosztály. Ennek a hiánya társadalmunk legóriásibb csorbája, nagy csorbája annyival inkább is, mert épp az a rétege a nemzetnek senyved és küzd bajokkal, melyre legdrágább kincsünk, a magyar föld van bizva.

A nő az iskolában.

— Irta: Kertészné Grünbaum Sarolta. —

Manapság mikor a megélhetés oly nehéz, annyi és akkora terheket ró a férfi vállára az az általános fellogas, hogy már ezért is és sok más okból, nézzen foglalkozás után a nő is, hogy igazán segitő társa, felesége legyen férjének. Azért sok mindenféle pályát foglalnak el nőtársaim, a melyen, hogy megállják-e helyöket vagy nem, nem akarom szóbeszéd tárgyává tenni. Vannak póstások, könyvelők, ma már orvosok és ügyvédek is, de engedjék kimondanom, hogy én a nőnek mindezen pályákat kenyérkereseti pályáknak tartom ugy, de a tanitónői pálya, neki egyenesen hivatása.

Nézzétek a fiatal anyát, a mint kézen fogva vezeti kis leányát az iskola szent hajléka felé. Kétség és remény, öröm és bánat váltakoznak lelkében. Hiszen most szakad el szivének bálványa legelőször anyai kebléről, hogy idegenre bizza gyenge leánykáját, szeme fényét, a kit az anyai szeretetnek boldogitó hevével nevelt, oktatott és ápolt. Felnyitja az iskola ajtaját, és ime egy szelid nő fogadja őt, bizalmat keltő tekintetével és az anya szive megkönnyebbül; egyszerre beszédes lesz. Nyugodtan adja át a zsenge növényt a gyengéd kezeknek, mert tudja, hogy ha már anyai szeretetet nem is, de ehhez hasonló nőszeretetet talált gyermeke az iskolában.

Haza térhetsz jó anya! Nyugodt lehetsz! — Az a tanitónő, ki gyermekedet gondjaiba fogadta, jobban ismeri náladnál azokat a követelményeket, melyeket a magyar társadalom a nőtől megkiván, illetőleg a milyenné a magyar tanitónő nevelni akarja a reábizott leány-gyermeket. — Hiszen magyar nőnek születni nagy és szép gondolat — mondja a költő, és ebben a mondásban benne van a cél, melyet ahivatásos tanitónő maga elé tűz. A tiszta romlatlan szivekre első érzésként szálljon a hazaszeretet érzése. A tanitónő ugy tekintse tanitványait, mint honleányokat és leendő magyar anyákat, kiknek minden szent legyen, a mi magyar, a kiknek szivében a hazaszeretet lángja legtisztábban lobogjon, a kik előtt a legszebb zene az édes anyanyelv szózata legyen. Igaz, hogy a magyarral, vele születik a hazaszeretet, de annak bölcs és hasznos megnyilatkozására nevelni kell. A történelem kiapadhatatlan forrás erre. Azok a ragyogó nőalakok, kik mint világitó napok tündökölnek előttünk a honleányi erények egén, legyenek példa, buzditói cselekedeteinknek.

Gizella az első királyné, ki urának apostoli munkájában olyan hü segitő társa volt. Beszéljünk nekik a fenkölt szellemű, nemes és óriási gőzdagsága mellett oly szerény és munkás Loránty Zsuzsannáról, ki vagyona egyrészét áldozta fel és a magyar ifjak számára főiskolát létesitett Sárospatakon, melynek tanszékére a külföld legkiválóbb tudósát hívta meg, hogy ifjainknak ne kelljen idegenbe menni a magasabb ismeretek megszerzése végett, hanem maradjanak itthon, ebben a szép, általa imádott Magyarországban.

Ismerjék meg röviden a hős Zrinyi Ilonát, Munkács várának lelkes asszonyát, a halhatatlan Rákóczynak és Thökölynek biv nejét. Bő anyagot szolgáltathat a gyermekek előtt a női erények legékesebb koronája, a még csak ezelőtt 2 évvel martyrhalált szenvedett felejthetetlen nagy királynénk, Erzsébet, ki annyira szeretett és becsült bennünket magyarokat.

A hazaszeretet a nőben gyökerezzék, akkor az egész család lelkében a legszebb virágokat fogja hajtani. Az a nemzet, mely honszeretetével oly nagy dolgokat mivelt, az iskolán kivül, a családban tanulta azt, még pedig az atya példáján buzdulva az anyától.

Gyönyörű példa erre Szilágyi Erzsébet, ki oly lángoló hazaszeretetre tudta nevelni gyermekeit. Megható, a mint Tóth Kálmán gyönyörű költeményében leirja, hogyan könyörög, a kis Mátyás, hogy eressze el atyja után a csatába. És mikor az anya örömkönyektől áztatott csókok között magyarázgatja neki, hogy az let hetetlen, Mátyás ujra esdekel, gyöngyöt és ékeigér neki, csak eressze el.

Lelke vágyódik a diesőségben részt venni, melyet atyja az ellenség fölött arat. Mikor aztán hős férje, János, a kereszténység hatalmas védő bástyaja a török ellen, és a nagy reményekre jogositó László meghaltak, mely fájdalmával abban kéresi s leli vigaszát, hogy látja a még gyermek Mátyásban a hazaszeretet szent tüzét égni, és ha kell a hazáért vérét adni.

Erős nagy lelke belenyugszik a nagy veszteségbe és a mint Mátyás felserdül, maga köti oldalára hős atyjának győzedelmes kardját, lemond vele szemben anyai jogairól és küldi a harcmezőre, hogy kövesse atyja példáját, növelje drága hazája tekintélyét mondván:

Ne legyek én többé anyád, ne is szeress engem soha, édes hazád most az anyád én pedig csak egy mostoha. — Legyenek ezek és még azok a sok fel nem emlitett lelkes magyar nők mind ismerősei tanitványainknak, hogy buzditást, erőt merithessenek a leendő honleányok, anyák, azoknak honleányi erényeiből.

Figyelmeztessük a közelmultnak sőt a jelennek fontos eseményeire, a melyek vagy örömet, vagy bánatot, vagy diesőséget szereztek nekünk. Nem politizálás ez, hanem érdeklődés, mely ha nincs meg, akkor érzelmeink és tanitványaink érzelmei üres érzelgéssé és affektált pathossza válnak.

Fel kell használnunk minden alkalmat, minden példát, sőt attól sem szabad visszariadnunk, hogy tanitványainkat hazafias közcélokra megadóztassuk, mert hiszen a hazaszeretet áldozattal jár.

Sokat mondhatnék, de hiszen tanitónőtársaim csak ugy tudják mint én, mi e téren kötelességük.

Térek azért egy másik nem kevésbbé fontos érzelemnek, a vallásos érzelemnek ápolására. Természetesen itt is a tanitónő a példa, a kire mint egy szentre tekintenek fel a növendékek. A gondos anya a hazaszeretettel egyszerre csepegteti gyermekének lelkébe a vallásos érzületet. A mindennapi imádság, a melyet felkeléskor lefekvéskor vagy étkezés után vele elmondatunk, váljék a leányka életszükségletévé már otthon és az iskolában. Minden alkalommal a legtisztább komolyság kisérje beszédünket, valahányszor istenfélelemre buzditjuk növendékeinket.—

»Mert a szegénynek drága kincs a hit, türni és remélni megtanit« mondja Arany János kis fiának, pedig a családban a vallást, a hitet a nő tartja fenn, az ő szelleme hatja át a család tagjait. Még a férj is, a ki az emberekkel való gyakran ádaz küzdelemben kétkedésre vál hajlandóvá, a szelid vallásos nő előtt készségge rakja le a tagadás fegyverét és a hivők közé lép. Mert boldogok, a kik hisznek. Mai korunk sokféle bajainak egyik fő oka minden bizonynyal, a nagymértékű vallástalanság.

---

tétebb viola a külső kép alapszine. És eszem e jut a Petőfi-vers másik két strófája.

»Adja Isten hogy legyen hasonló
E látványhoz teljes életed«

Nem — erre én nem vágyom! A költő szeretettel kivánhatta lánykájának azt az életfolyást, melyet a »kert és ég«, tisztasága, üdesége oly szépen jelképez. — De ments Isten hogy az én életem kilátásai olyanok legyenek mint az előttem lekvő »kert és ég«. A fonnyadás meg a köd csak ugy szép, ha távolról nézi az ember, madártávlatból. — Egy életpálya jelképezésére pedig ugyancsak szomoru kilátások volnának. —

Meggyujtom a lámpát, és a prózai hideg Auerfény kiszoritja az esthomály derengését. —

A park szinei elhalnak — csak a kopár ágak silhouettjei látszanak ide, ridegen, csupaszon.

Vége a hangulatnak.....

Nilef.

Öngyilkosságok.

Irta: Haller Jenő.

A költő impresszióit vagy saját lelkéből, vagy abból a tárgyból meriti, a mely tudatába erősen belecsimpaszkodott; a mely rémként, vagy édeskedves szellemként kisértgeti és kisérgeti lépten-nyomon és olyan hatalmas konvulziókat idéz elő bensejében, a melyek ugyszólván ösztökélik arra, hogy kifejezésre juttassa mindazt, a mi annyira megihlette...

Az ilyen müveket olvasgatni jól esik, mert a képzelet-szülte isteni hazugság köntösében még az undoritó valóság is megtisztulva, mocsoktól menten, jelen meg előttünk és gyönyörködtet. — Mulatunk mellettök!

De ki olvassa élvezettel a hirlapok rovatainak azt a szenzációs részét, a mely folyton, unosuntalan szomoruságot tár elénk abban az egyszerü, leplezetlen pőreségben, a melyben a hirrovat vezetője azt — szépitgetés nélkül, — pongyola-átlátszóságban veti papirra?

Bizonyára senki!

Irtózom az unalmas statisztikai adatoktól és táblázatoktól, talán éppen azért, mert semmi melegség, semmi közvetetlenség, semmi olyas nincs bennök, a mely a szivet megrezegtetné, a mely az eszményiség ragyogó patinájával vonná be azokat...

Valami idegenszerüség, fagyos nyugodtság, vagy inkább fásult dermedtség és szürke ridegség ömlik el minden számukon.

Ó, azok az ostoba, unalmas számok!

Töméntelen buta numerus egymás mellett, a mely szinte reánk mered mind, mind és vigyorogva fitogtatja a hüvös, visszadöbbentő realizmust...

És ezek a számok a mult héten, majd félszázra szöktek fel, az öngyilkosságok rubrikája alatt...

Ötven öngyilkosság!

Horribile dictu!

Az ember azt hinné, hogy a fantázia üzi vele bolondos játékait, pedig ott vannak a számok, azok a rideg, mogorva egykedvüséggel bámészkodó számok...

És a modern ember olyan közömbösen siklik el e felett a gyászos statisztika felett, mintha szinlap repertoirját nézné és csupa reprizre bukkanna lépten-nyomon.

Persze az ismétlődés mindig és mindenben fájdalmas szokott lenni.

És ez a körülmény teszi olyan kétségbeejtően fájóvá és szomoruságossá a mai társadalmi életet...

A nyomoruság látása megszokottá vált, mert folyton szemeink előtt lebeg; a mentő-kocsi minden negyed órában elrobog mellettünk, hogy egy-egy: h u l l á t találjon, a ki nem rellektál már orvos-tudományra.

S e z a m e g s z o k o t t s á g blazirttá és közömbössé teszi a mai társadalmat.

Megnézbeljük a napi krónikákat, az öngyilkosok tulnyomó részét — a nyomoruság üzi a halálba.

Csak tán tiz percent esik a szerelem áldozataira.

És az a legturcsább, hogy (csupa konvencióból), egyre hangoztatják az a l t r u i z m u s t.

Ugyan! — hiszen ez a fogalom csak fogalom, élő-holt fogalom — s egyéb semmi.

Ebben a korban érte el a tetőpontot a társadalomban duló materializmus, de — bizonyos — hogy a paroxizmusba fognak csapni hullámai.

Már pedig az altruizmus homlok-egyenest ellenkezik a materializmussal.

Ellenlábasok a szó legszorosabb értelmében.

S ennek a kettőnek surlódásából vagy inkább — hogy ugy mondjuk — excluzivitásából formálódik és domborodik ki mind élesebb és tisztább körvonalakkal a szocializmus.

És csoda?!

Ugyan fog-e használni a beteg, sorvadozó testnek az, ha az orvos diagnozist csinál? Tény, hogy a sugalmazásoknak, sőt az autoszuggesztióknak is csodálatos hatásai nyilatkoztak már meg.

És lesz idő mikor az elvadult erkölcsök megszeliditésere egyedüli eszköznek fogják elismerni a vallásos nevelést. Ezt nekünk tanitónőknek szem elől tévesztenünk nem szabad, ez a munka reánk van bizva, ezt helyettünk elvégezni senki sem fogja. Segitő társunk ugyan a fölisztelendő papság, de ők csak utmutatást és gyógyirt adnak, az ápolás egyedül a mi feladatunk. Ne hölcselkedjünk az iskolában sohasem a vallas tanain, ne kicsinyeljük semmi féle ünnepünket, szertartásnukat. A szeretet, melyet mind a keresztény, mind a zsidó vallás hirdet, ne legyen szükkebülü, terjedjen ki az minden felebarátunkra, ugy, mint azt az apostolok csakugyan hirdették. Ne engedjük, hogy gyülölet fészkelődjék az ifju szivekbe, mert a gyülölet igazságtalanná, ez pedig bünösökké teszi az embereket. Bünre pedig nem akarunk nevelni. A tanitónő, aki ez ellen vét, megmételyezi növendékeinek lelkét és nem áldása hanem átka a reá bizott gyermekeknek. Uram, ne vigy minket a kisertetbe, de szabadits a gonosztól. A ki pedig a vallási gyülölséget el nem lojtja növendékei közötr, az gonoszat mivel. Nincs az a finom jó bánásmódu férfi, ki oly közel férközhetnek a leánytanitványok szivéhez, mint a nőtanitó. Azért a tanitónő legnagyobb jótevője növendékeinek. Olyan iskolákban, hol leányokat férfiak is tanitanak, ha a férfi tanitásával bármennyire is hat lelkükre, a követendő példa sohasem ő a leányok előtt, hanem a nőtanitó. Ennek egyszerüsége lesz uralkodóvá az iskolában, az ő munkássága, tisztaságszeretete tükröződik vissza osztályában. A tanitónő felfogása lesz az a mérték, a melyhez a hajlékonylelkü leánykák cselekedeteikel mérni fogják. A tanitónő szerénysége, nőies finomsága bizonyul be leányaink epiruásán.

Hányszor láttam, hogy 14—15 éves leánykák csokrot tettek ablakukba, a melyet valamelyik koszorucskán egyik deákimadójtól kaptak. Istenem—Istenem, a legszentebb érzelmet közszemlére piacra vinni, a legnagyobb szemérmetlenség, hát még gyermekleánynál, hol az az érzelem maga is hazugság! De nem igy volt ez régen, mikor még a költők is virágnevek mögé rejtözködtek és csak sejtették az érzelmet, mely lelkőket dagasztotta. Vissza kell vezetni a nőnemet abba a korba, mikor még érzelmeit mint az érintetlen gyümölcsöt, a szemérmesség hamva ékesitette. Itt is a tanitónő és ismét a tanitónő az, akinek ezirányban is a sorompóba kell lépnie, mert a mit nemzedékek rontottak, azt a nemzedékek kitartó munkájával lehet visszaküzdeni. A munkásság egyik főeszköze annak, hogy a leánygyermekből a lényegot kiirtsuk.

Hiszen „Munkásság az élet sója, a romlástól mely megóvja". A munkásságban kell feltalálni a nőnek célját, nem a tétlenségben, mely tetszelgésre vezet. A munka elviselésében, türelemben gyökerezik a női gyengeség, a mely a nőt erőssé teszi. Képtelenségnek látszik ez, pedig csak paradoxon. Mert a nő mindig gyengeségével győz, és ha ugy neveljük a leánykát hogy megmaradjon igazi nőnek, a mint a teremtés megalkotta, csak akkor tölthéti az be hivatását valóban.

Befejezem, a mit mondani akartam. A mit irtam lelkemből fakadt, és a mit el nem mondtam, az azért nem marad homályban, mert hiszen tiszt. nőtanitótársaim tudatában vannak nemes feladatuknak és azt megvalósitani velem együtt szent kötelességnek tartják. Nem zárhatom be felolvasásomat másképp, mint annak ismétlésével, hogy sok pálya nyujthat ugyan kenyérkeresetet a nőnek, de a tanitói pálya neki egyenesen hivatása.

HIREK.

— **Városi közgyülés.** Nagy-Kanizsa r. t. város képviselőtestülete 1900. évi november hó 20-án esetleg a következő napokon — naponkint délután 3 órakor kezdődőleg — a városház nagytermében rendes közgyülést tart a következő tárgysorozattal:

1.) Az 1900. évi városi költségvetési előirányzat. —

2.) A v. rendőri bejelentésekről alkotott szabályrendeleti tervezet.

3.) A közvágóhidról és husvágásról szóló — a m. kir. Belügyminisztériumnak 863999—900. sz. a. rendelete alapján — a v. tanács által módositott szabályrendeleti tervezet.

4.) A legtöbb adót fizető v. képviselőknek — 1901. évre érvényes — kiigazitott névjegyzéke.

5.) Tandor Ottó müegyetemi tanárnak, a főgymnásium épitési tervek után járó tiszteletdijja.

6.) A piaci elővásárlásról szóló szabályrendelet érdemében, a m. kir. Belügyminisztternek 81054—900. sz. a. leirata.

7.) A város közönségének állami szakipariskola felállitása iránti felterjesztésére a keresk. m. kir. minisztternek 47954—900. sz. leirata.

8. A nkanizsai izraelita kitközségnek jelentése, a Gelsei Gutmann Henrik féle alapitvány kezelése érdemében.

9.) Az 1900. évi gubacstermés árverés utján történt értékesitéséről jelentés.

10.) Az uj kórházi orvosi állás, valamint a kórházi személyzet fizetésemelése tárgyában hozott közgyülési határozatnak, a törvényhatóság által történt jóváhagyásáról szóló 2263—900. jkv. 370 sz. a. határozata bejelentése.

— **Nőegyleti zsurok.** Az izr. jótékony Nőegylet f. hó 25-ikétől kezdve ismét rendszeresiti közkedveltségnek örvendő vasárnapi zsurjait. Dr. Rothschild Samuné urnő elnöksége alatt külön bizottság működik, hogy a vasárnapi ozsonákat társadalmunk reszére kellemessé és élvezetdussá tegyék.

— **Hitközségi közgyülés.** A nagykanizsai izr. hitközség november hó 25-én, vasárnap d. u. 3 órakor a hitközség tanácstermében rendes közgyülést tart. Tárgysorozat: I. Az 1901. évi költségvetés megállapitása. II. Inditványok. A költségvetés a hitközségi tag urak által a hitközségi irodában betekinthető. — A közgyülésen csak azon inditványok tárgyalhatók, melyek három nappal előbb irásban beadattak.

— **Tanitók közgyülése.** A „Zalamegyei Alt. Tanitótestület« nagykanizsai járási körenov. 15-én délelőtt tartotta őszi rendes közgyülését a nagykanizsai polgári fiu-iskola rajztermében. Az ülésen a tagok mintegy kilencvenen jelentek meg. Hajgató Sándor elnök hatásos megnyitó beszédében összehasonlitotta a régi és mostani tanitó sorsát s ebből kimutatta, hogy néhány évtized alatt, de különösen a mostani tanügyi kormányzat idejében mily óriási és kedvező változás következett be a tanitók sorsát illetőleg.— Az elnökség három evről szóló jelentését tudomásul vették. — A tárgysorozat szerint Almási János nagykanizsai tanitónak gyakorlati tanitást kellett volna tartania a nyelvtanból; de mivel a ragály miatt az elemi iskolák zárva vannak, a gyakorlati tanitást nem tarthatta meg. E helyett Kovács Miklós nkanizsai tanitó »A tanitói gép« cimmel egy humoros felolvasást tartott. — Kiváló tetszéssel fogadták Kertészné Grünbaum Sarolta »A nő az iskolában« cimü felolvasását, melyet lapunk mai számában közlünk is. — Waligurszky Antal polg. isk. tanár a vegytani laboratoriumban igen érdekes kisérleteket mutatott be, végül pedig dr. Bartha Gyula polg. isk. igazgató a fonograf bemutatásával lepte meg a tanitókat. — Alpár Mór polg. isk. tanár a számvizsgáló bizottság nevében jelentést tett a kör pénztári állapotáról. A jelentésből kitünt, hogy a járási kör pénztárának állománya 574 kor. 3 fillér.— Kaán Irma pénztárosnőnek a fölmentvényt megadták és buzgó működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. — A Vörösmarthy-szoborra 10 koronát szavaztak meg. — Elhatározták, hogy a járási kör zászlóját, melyet a nagykanizsai tanitónők gyönyörü himzési munkája diszit, beküldik a nagykanizsai »Keresztény Jót. Nőegylet« kézimunka-kiállitására. — A jövő (tavaszi) rendes közgyülés helyéül a jelenvolt Berkovics József plébános meghivására Szepetneket jelölték ki. — Az ülés végén Hajgató Sándor elnök, maga és tisztártársai nevében lemondott s következett a tisztujitás, melynek első mozzanata az volt, hogy Hajgató Sándor mellett ismét oly lelkesedéssel tömörültek a tagok, hogy szünni nem akaró eljenzéssel egyedül az ő nevét hangoztatták. A tüntető közbizalomnak végre engedve, az elnöki tisztet ujból elfogadta. A többi tisztség betöltése is közfelkiáltással történt. Alelnökül megválasztották: Kertész Józsefet és Saringer Károlyt; I. jegyzőül: Banekovics Jánost, II. jegyzőül: Gergye Sándort; pénztárosul: Kaán Irmát; választmányi tagokul: Sauermann Mihályt, Kellert Lajost, Erdősy Balintot, Alpár Mórt, Venczel Resőt, Mantuanó

Gyógyitottak is, és gyógyitanak most is!

De a társadalom testen élősködő parazitákat le kell vagdosni, a támadt sebeket irral kell behegesztgetnünk és nem — diagnózisokkal.

Mert ugynevezett »komplikációk« itt is áll hatnak be.

Es tudjuk, hogy a kómplikációk csak sulyosbitják a bajt.

Ötven öngyilkosság!

Hát nem markol a szivünkbe ennek olvasásakor a részvét, a fájdalom érzete?!

Érzéketlenek, tompák a mi érző-szerveink.

Az emberségre, az érzésre inditó organumok elsatnyulta! vagy eltorzultak.

Ija, sok az eszkimó, kevés a fóka!

Az exisztenciális helyzet napról-napra roszszabbra vál.

Az élet küzdelmei, a folytonos sinylődések, a becsvágy elnyomása, az érdem, a tehetség leszoritása és a strébersége jutalmazása, mind mind kedvrontók. Kiölik a humanizmust, szitják a torzalkodás hajlandóságait, ápolják a gyülölködést, pesszimizmusra ingerelnek és határozott melegágyai a — szocializmusnak.

A lét nyügölődéseiben egyik oldalon állanak a kocsi-korzózók arisztokráciája, a kényelem, a gazdagság urai; velők szemben a nyomorral győzködő polgárság!

Amazé a jog, az uzus fruktus, — emezé a végtelen tengődés, egy sereg kötelezettséggel.

Amaz nem érzi a terheket, mert a jog pallosa mellett azok eltörpülnek; mert a fény elnyomja az árnyékokat; — emez nem tudja értékesiteni kevés jogát, mert csak az igavonásra termett, s mert ennél az árnyék, az a lomba, széles hátu árnyék egészen befödi azt a kis fénynyalábot, a mivel a „juss" kápráztatja.

Ha az beteg, — ennek keresete bánja meg; ha ez sinylődik, amaz ezer mással pótolja helyét.

S a dolog vége: —— öngyilkosság!

Ugyan kinek jutna eszébe, hogy fürkéssze a végzetes cselekmény rugóit...

Hiszen az olyan természetes!...

És annak a nyomasztó hangulatnak befolyása alatt, a mit a közömbösség és apáthia kelt az idealisan gondolkozó emberben, méltán boszankodhatik egyes lapoknak ilyen gunyos megjegyzései fölött;

„X Y öngyilkossági kisérletre vetemedett... — A gyilkos szerszámot állitólag a nyomor adta kezébe. Azonban sebe nem veszedelmes. A mentők idején jelentek meg a tett szinhelyén és szerencsére sikerült őt visszadni az életnek."

Ez csakugyan boszantóan ironikus!

Minek váltani vissza az életnek olyant (kérdi az ember a pesszimista világfájdalom hangján) a ki azért folyamodott a gyilokhoz, hogy menekülhessen az élettől, az élet nélkülözéseitől.

A népesedés szempontjából talán indokolt az a bizonyos „szerencse," de ő rá nézve nem. Vagy talán segit az ilyen nyomorult helyzetén ez a végelgyengülésben vonagló társadalom?

Ad neki kenyeret, enyhiti inségét?

Nem; hanem mankósan ereszti ki a kórházból, és még sanyarubb vegetálásra kényszeriti az illetőt, a mely a fizikai halálnál még rosszabb — erkölcsi halálra kárhoztatja.

»Kegyetlen kegyelem, fájóbb öröm bunál«...

Igy, ilyen radikális, de — hogy ugy mondjuk — »utóidejü«, idejét mult eszközökkel ne gyógyitsunk,

A segedelemnyujtás igy, utólagosan, demoralizáló, és nevetségesen tulhaladott álláspontra való helyezkedéssel lészen egyenlőértékü vé.

A »grande nation« mindent elkövet, hogy nemzete gyarapodjék, szaporodjék. A magyar hál' Istennek — nem meddő faj és mégsem tesz a társadalom semmit a meglévők fenntarthatása érdekében.

Pedig tehetne!

De eltekintve attól, hogy a nyomoruság pesszimiszmusra vezet, a melyből — (kedvező viszonyok mellett) csak egy két lépés az erkölcsi nihilizmus — talán törödhetnénk a néppel, ha más szempontból nem is, legalább a közjog szempontjából. No, természetes, itt meg segitségünkre jő Deák F-nek az a mondása: »A haszért mindent, — a hazát semmiért!« Ezt, a mai, álokoskodásokon rágódó kor fejre is magyarázhatja, a „minden" alatt a népet isértvén. — De hát ha elszüllik a nép, azért lesz: Haza? — Hogyne! mint fogalom! — Nos, hát harcoljunk fogalmakkal fogalmakért!... Semmi se lehetetlen!...

Jankát, Szabó Gizellát, Selmeczy Imrét és Hugauff Edét. — Az ülés déli félegykor végződött.

— **Adományok a Népkonyhának.** A Népkonyha céljaira ujabban a következő adományok folytak be: Grünhut Alfred 24 kor., Linzer Béla 24 kor. (esküdtbirói illetmények), Deutsch Lajosné [Bocska) 4 zs. burgonya; Kovács Antalné (Kerettye) 2 zs. bárgonya, 1 zs. kerekrépa és 1 zs. sárga répa; Bauer Miksáné 8 kiló liszt; Klein Illésné zsirt, ecetet és 2 üveg beföttet; Birk Oszkárné (Som. Szt. Miklós) 6 zs. burgonya; Elek Lipót 6 zs. burgonya. A jótékony adományokért ez uton is köszönetét nyilvánitja a népkonyha elnöksége.

— **Erzsébet. Megemlékezés Magyarország nagy királynéjáról.** A vallás és közoktatásügyi miniszter valamennyi kir. tanfelügyelőséghez a következő érdekes rendeletet intézte:

A legszebb hazafiui erények közé tartozik a kegyeletes emlékezés nagyjainkra, mert ennek tiszta forrásából más erények fakadnak; annál inkább fölemeli és megtermékenyiti a lelket a legnagyobbnak, legdicsőbbnek, dicsőült királynénk, Erzsébet felséges asszonyunknak emlékezete.

Nem akarom, hogy 1898. é. 4196. eln. számu körrendeletem ama kitétele: „Neveljük Erzsébet királyné emlékében a tanuló-ifjuságot" a legcsekélyebb mértékben is elhangzó szózat legyen, azért kivánatosnak és helyesnek tartom, hogy az ő dicső emlékezetének ébrentartására és megszilárditására alkalmas eszközök álljanak az ifjaknak és tanitóknak rendelkezésére.

E végből a Gábel Gyula budapesti községi tanitó által szerkesztett „Erzsébet. Megemlékezés Magyarország nagy királynéjáról" cimü emlékkönyvet, mely a királyi ház fenséges tagjainak és a magyar nemzet jeleseinek kegyeletes közreműködésével eszmékben gazdag sorokat szentel a nagy királyné emlékének, az összes népoktatási intézetek ifjusági könyvtára részére leendő megszerzésre a legmelegebben ajánlom.

Egyuttal elrendelem, hogy az emlékkönyv a beiratási dijak térhére minden állami és államilag segélyezett községi, elemi, felső nép- és polgári iskola s amennyiben az intézet könyvtári átalánya megengedi, a tanitó-, tanitónő- és óvónő-képző-intézetek ifjusági könytárarészére megszereztessék, sőt a mely állami elemi iskolának jövedelmi fölöslege van, a beiratási dijakból rendelkezésre álló összegből a november 19-én tartandó Erzsébet-emlékünnepélyen leendő kiosztás végett aránylagos számu példányban beszereztessék.

Felhivom a kir. tanfelügyelőséget, hogy ezen rendeletemet az állami, államilag segélyezett községi, valamint magánjellegü minden fokozatu népoktatási intézetekben haladéktalanul hirdesse ki és a könyv beszerzését az ifjuságnak ajánlja. A könyvet az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársaság adta ki.

Wlassics Gyula.

— **Vörösmarthy és Eötvös.** Eddig nagyon szépen megfért e két név egymás mellett Nagy-Kanizsán. A legutóbb tartott városi közgyülés azonban, az utcák és terek rendezésénél jónak látta Vörösmarthyt eltávolitani Eötvös közeléből. Eddig ugyanis a főgymnázium mögötti utca, mely a Teleky-utcától a Petőfi-utcáig huzódik Vörösmarthy nevét viselte. A közgyülés azonban lelki szemeivel bizonyára már jobonfva látta a főgimnázium épületét és ekkor azt vette észre, hogy a Vörösmarthy-utca általában nem is létezik, lévén annak házai a főgymnázium épület nemlétezése esetében, az Eötvös-téren. Vörösmartyt kitették tehát a Mező-utcába. Pedig tán mégis több köze van a főgymnáziumnak a Szózathoz és annak halhatatlan szerzőjéhez, mint a Mező-utcának. Vagy tán ezen aktussal akarja városunk közönsége Vörösmarthy születésének századik évfordulóját megünnepelni? Mert egyéb ily irányu mozgalomról mindeddig nem hallottunk semmit.

— **Halottszállitó bérkocsik.** Mint illetékes helyről értesülünk, mult számunkban fenti cim alatt megjelent hirünk tévedesen alapul. — A száraz tény az, hogy Hiid temetkezési vállalkozónak van egy külön azon célra szolgáló batárja, a melyen a gyermekhullákat szállitja. Különben ezen batár is minden egyes temetési aktus után fertőztelenitve lesz. — Azon szegény páriákat pedig, kiket a szülők nem képesek le temetkezésre szolgáló batáron vitetni temetőbe, ide a város hullaszállitó kocs ján viszik.

— **Szinészet.** Most már biztosra vehetjük, hogy a téli hónapokban nem lesz szinészetünk. És ez jól van igy; mert minden valamire vató szinigazgatónak megvan a téli állomása, a hol kevés kivétellel — állandó szinházban játszanak. A téli vándorszinészek pedig jobban teszik, ha távol tartják magukat városunktól, mert a mig a mi szinházi termünk és közönségünk átmelegszik, addigra a szegény szinészek már befagynak. Nagy-Kanizsának sem szinháza sem berlő közönsége nem lévén, bármely szinkerülethez tartozzék, mindaddig mig állandó szinháza nem lesz, nem számithat arra, hogy télen is kapjon elsőrendü társulatot. Virágvasárnaptól kezdve azonban sok jobbnemü igazgató vágyakozik városunkba. Jelenleg nem kevesebb mint három szinigazgató kérvénye fekszik a főkapitány előtt, és pediglen Deák Péteré, Dobó Sándoré és Kövesi Alberté. A főkapitány mielőtt az hat. engedélyt megadná, a kérvényekefki szokta adni véleményezés végett a szinházépitő bizottságnak, mely bizottságnak a véleményét mi némileg azért respectáljuk, mert ezen bizottság néhány tagjának tényleg van érzéke a szinészet iránt és egyik másik bizottsági tag a szinészetnek lelkes pártfogója is, és főleg utóbbi szempontból egész helyenvalónak találjuk, ha a főkapitány tekintettel van ezen urak véleményére. De a szinészet legközvetlenebbül okvetlen a sajtót érdekli; a sajtó kötelessége figyelemmel kisérni az egyes igazgatók és szintársulatok működését és arról igazságos birálatot mondani. Ezen kötelességünkből kifolyólag nyiltan és őszintén kijelentjük, hogy mi élvezetes szini szezont egyedül Dobó Sándor szintársulatától várunk, mely jelenleg Győrött működik a közönség és a kritika lelkes párt fogása mellett. Dobó Sándor társulata négy év előtt volt városunkban, s ugy a társulat, mint az igazgató igen jó emléket hagytak vissza. Az igazgató a régi szerény ember maradt, társulata azonban ma sokkal erősebb és határozottan a vidéki társulatok egyik legjelesebbje. Dobó mindenkor többet ád, mint a mennyit igér, mit a legkevesebb vidéki szinigazgatóról lehet elmondani. Dobó tekintettel van a közönségre, mely előtt játszik és azért olyan társulattal jön, mely annak igényeit kielégiteni képes.

Deák Péter szintársulatának tehetetlen férfigárdáját, a napontai jutalomjátékokat és a megmaradt tömerdek szelvényt még nem felejtette el közönségünk; ő csak akkor jöhetne városunkba, ha már megfeledkeztünk volna mind erről. A férfi-gárda Deáknál jelenleg ugyanazokból áll, a kikhez a közelmult szomoru emlékei füződnek. Nem akarjuk ezen emlékeket felfrissiteni.

Kövesi Albert igen ügyes rendező, mint szinész, közönségünk kedvence volt egykoron. Mint szinigazgatóhoz azonban kevés bizalmunk van azért, mert nem igen állhatatos. Most Debrecenben van társulatával. Alapos meggyőződésünk, hogy Kövesi, ha Debrecen közelében kap virágvasárnapra jó állomást, teljesen megfeledkezik róluuk kanizsaiakról és minden lelki furdalás nélkül hoppon hágy bennünket; Kövesi már többször jelezte idejövetelét, de meg egyszersem jött; most is bizonyára hajléktalanok menházának tekinti városunkat és ha jobb állomást nem kap, akkor Kanizsa is jó lesz Azonkivül még egy hibáját ismerjük Kövessinek. Szenvedélyesen szereti a virágvasárnapi reduktiót aki virágvasárnap előtt ismerte Kövessy társulatát, az virágvasárnap már bizonyára nem ismer rá. Tudjuk továbbá azt is, hogy Kövessyné a társulat primadonnája. Már pediglen legyen bár az igazgatóné a legnagyobb müvésznő, mihelyt az szereplő szinésznő, kész a veszedelem. Mi nem akarunk veszedelmet és azért mindezek után Dobó Sándor szintársulata mellett emeljük fel szavunkat, ki Szombathelyről a teljes téli társulatával jönne hozzánk.

— **Gazdasági téli tanfolyam Csáktornyán.** A földmivelésügyi m. kir. miniszter a gazdasági ismeretek terjesztése céljából Muraköz és a közeli környék gazdaközönsége számára két, egyenként hat hetes gazdasági téli tanfolyam tartását engedélyezte, melyen tanfolyamon a gazdaság minden ága, — igy az állattenyésztés, talajmivelés, növénytermelés, kertészet, különösen a szőlőmivelés, baromfitenyésztés, méhészet — lehetőleg könnyen érthető népies nyelven adatik elő.

Ez alkalommal megösmertetnek a mezőgazdasággal kapcsolatos szt támogatni hivatott törvények. Ugyancsak e tanfolyamon ahhoz értő mester a kosárfonás és a seprőkötést is fogja tanitani.

A tanfolyam Buzáson, Csáktornya külkösségében tartatik erre alkalmas helyiségben, a hol a tanulók nappal és éjjel is elhelyezést nyernek. A tanulók élelmezést a 6 hétre ingyen kapnak, mely élelmezés egyszerü ebéd, vacsora és reggeliből áll. A szükséges tankönyveket a miniszter adományozza.

Az előadások a háziipari oktatással együtt reggel 8 órától este 7 óraig tartatnak, mely idő alatt a tanulóknak a tanhelyiségből eltávozni nem szabad. Szombat és vasárnapokon előadások nem tartatnak, e két napra a tanulók haza mehetnek és ellátást nem kapnak.

Az első hathetes tanfolyam folyó évi november hó 26-án kezdődik s tart 1901. év januar 12-ig; a második pedig január 15-től február 23-ig.

Ezen tanfolyamra felvétetnek 18 évestől 30 éves gazdálkodók, akik magyarul tudnak. A tanfolyamon résztvenni óhajtók Gyulay Károly gazdasági tanárnál folyó hó 20-ig jelentkezhetnek Csáktornyán.

— **Novemberi szivárvány.** Pénteken, nov. 16-án alkonyat tájban a nap néhány percre előbbukkant a felhők közül és ragyogó sugaraival bearanyozta az őszi tarvadást; az ég keleti részén sötétlő felhőtömegre pedig gyönyörü szivárványivet festettek az ég könyeiben megtört sugarak. Az időjárás általában az utóbbi napokban teljesen enyhére változott. Valóságos tavaszi napokat élünk.

— **Roth Laura cég Nagy-Kanizsán** az idény előrehaladtával a raktárán levő időn kalap, arcfátyol, szalag- és pipere cikkeket renkivül olcsón árusitja miért is kéri a n. ér. hölgyközönség szives megrendeléseit. 281—2

— **Háziipari műnely.** Magyar-Szerdahelyen nov. 16-ikán nyilott meg a háziipari műhely, melynek vezetésével és felügyeletével Sáringer Károly magyar-szerdahelyi tanitót biztuk meg. Ez a háziipari tanfolyam dec. 16-ig fog tartani. Kötőfüzből és cirokból készülő tárgyak előállitására fogja oktatni a műhelyben dolgozókat egy sormási földmives, ki a csáktornyai gazdasági tanfolyamot végezte.

— **Panasz a vasuti sorompó ellen.** Az uj sorompók már diszlenek a Csengeri és Vasuti utcákban. A szemnek oly szép sorompókért városunk szépitése terén bizonyára elismerés illeti a vasuti társaságot. De uj panasz hangzik ezért is. Ugyanis a gyalogjárók számára is van most sorompó és ezt együtt zárják a kocsiutival. Igy történik nap-nap után az a dolog, hogy egész néptömeg előtt zárják el az utat csaknem egy negyedórával a vonat keresztülmenetele előtt. Egész tömegnek kell a vonat átmenetében gyönyörködni, köztük igen sok olyannak, a kinek sürgős utját egy negyedórával megakasztotta ez élvezet. Jó volna, ha a főnökség intézkednék, hogy a gyalogjárók sorompója a vonat érkezte előtt csak egy-két perccel záratnék le.

— **Kutba dobta a fiát.** Szabó István kaposvári szobafestő és neje igen rosszul bántak hét éves kis fiukkal; minden ok nélkül ütötték verték a kis fiut, ugy hogy ezen e szülői kegyetlenségen a szomszédok is megbotránkoztak. Mult szombaton este 9 óra tájban — a mint a Kaposvár irja—a bestiális anya annyira felbőszült a kis fiura, hogy az udvarban lévő 12 ölnyi mély kutba beledobta. Szerencsére a kutban kevés viz volt, mely a fiucska esését felfogta, de nem boritotta el. A fiu a vizből kimászott s a kút széles kadarjában enyhelyre talált on

nan kiabál hogy mentsék ki A segélykiáltásokat özvegy Kutasiné hallotta meg, ki egy rendőrt hivatott s több férfi is odasereglett, ezek aztán a vödrőt lebocsátották, melybe a fiu beleállott s ugy húzták ki. A gyermeknek egy kis zuzódáson kivü egyéb baja nem esett s a vadállati anya másnap iskolába küldötte. A rendőri vizsgálatot megis meginditották a fiu vallomása alapján az anya ellen. Az asszo y tagadja, hogy szándékosan dobta volna fiát a kutba, a fiu azonban határozottan állitja, hogy könyörgése daczára, anyja dobta a kutba. Az asszonyt kihallgatás után a rendőrség haza bocsátotta, hol az asszony a büntetéstől való félelmében felakasztotta magát; mire megtalálták, a kötélen meg is halt.

— **Asszonyok, leányok,** kiket jövendőjük érdekel, hozassák meg Zit.El.Lohina most megjelent szellemes jósló könyvét. Rendkivül szenzatiós! 1 korona beküldése ellenében (bélyegekben is) bérmentve zárt boritékban küldi: Gedeon András könyvkereskedése Miskolczon. Utánvéttel 40 fillérrel több 365—10

Anyakönyvi hirek.

Bejegyzett születések:

November 1-től 15-ig.

Szokol György munkás: Anna.
Szommer Ferenc mozdonyvezető: Károly.
Gábor Ferenc napszámos: Mária.
Beke József napszámos: József.
Horváth Verona takarítónő: János.
Moller Károly mechanikus: Josefin.
Mathea Károly, fényképész: Mária.
Götz Lajos állomás vezető: Anna.
Tomasics János napszámos: Teréz.
Balázs Péter napszámos: Anna.
Bencekovics Gábor asztalos: Károly.
Bakonyi István, molnár: Rozália.
Kis Ferenc földmives: Rozália.
Varga József napszámos: József.
Raffay Rezső, fogyaszt. adó ellenőr: Juliánna.
Kálovics László földmives: János.
Mátés György földmives: József.
Faics György földmives: Juliánna.
Kubát József cipész: Lajos.
Joachimstadt Ignác lakatos: Mária.
Szokolics József napszámos: Gizella.
Giesmann Lipót pályamester: Anna.
Gerencsér Mária cseléd: Mária.
Göllesz Ferenc mozdonyvezető h.: József.
Varga István, kocsi vizsgáló: Antal.
Pacsics Lajos kalauz: Gizella.
Herjanecz Ferenc földmives: Teréz.
Biró József földmives: Teréz.
Tóth Lidia házvezető: Mária
Csöndes Ferenc napszámos: András.
Málek József napszámos: Anna.
Vellák János földmives: István.
Dávid György földmives: István.
Magyar Anna cseléd: Mária.
Nyakas Ferenc kőmüves: Gyula.

Halálesetek:

Kósz János, 2 éves: kanyaró.
Horváth Mária napszámos 42 éves: mágos küleg.
Szerdahelyi György ifj. 2 hónapos: bélhurut.
özv. Hotnischer Andrásné sz. Zalka Terézia, gazdasszony 45 éves: hashártyalob.
Pollák Erzsébet fél éves: tüdőlob.
Pál Mária 10 hónapos: kanyaró.
Nagy György ifj. 14 napos: gyengeség.
Nagy Mária 13 hónapos: kanyaró.
Málek József 5 hónapos: bélhurut.
Schvarc Magdolna 3 éves: kanyaró.
Máté Mária 3 éves: kanyaró.
Gyurkovics Ilona 15 hónapos: vörös.
Szili Béla 17 hónapos; vörös.
Gyurita József 18 hónapos: kanyaró.
Méhes Olga tanuló 13 éves: agyhártyalob.
Özv. Knauer Károlyné sz. Tidrik Eva magánzó 68 éves végkimerülés
Kilinkó Rozália házvezető 27 éves: méhlob.
Kilinkó Anna 18 napos: gyengeség.
Sághy István 1 hónapos: vele született gyengeség.
Sipos Boldizsár ifj. 19 hónapos: vörös.
Krisztóf Józsefné földmives 26 éves medence tályog.
Kis Rozália 4 napos: gyengeség
Kollarics János földmives 73 éves: végkimerülés.
Bogád Anna 15 hónapos: kanyaró.
Vugrintsics Ferenc szabó 49 éves: májlob.
Panics József 26 napos: bélhurut.
Gábor Mária 14 napos: gyengeség.
özv. Öszvald Györgyné sz. Takács Teréz napsz. 73 éves végkimerülés.
Hegedüs Lászlóné sz. Plánder Anna földmives 45 éves: tüdőgümókór.
Németh Györgyné sz. Gábor Rozália bognár neje 39 éves: vizkór.
Vitek Mária ifj. 8 hónapos: tüdőhurut.
Szécsényi Kálmánné sz. Abraham Mária 50 éves: tüdőlob.
Tibolt Lojos pincér 40 éves: szivbaj.
Dezsényi Rozália 1 éves: kanyaró.
Vadlek István tanuló 13 éves: veselob.
Weisz László 13 hónapos: angolkór.
Klauss Magdolna 11 hónapos: tüdőhurut
Jura ics Gyula szolgabirósági irnok 47 éves: szivszivbaj.
Chinoiányi Lajos 21 hónapos: vörös.

Házasságot kötöttek;

Ruisz József ifj. molnár — Horváth Annával.
Klein Vilmos pék — Kosztolitz Gizellával.
Major János földmives — Horváth Annával.
Varga Péter ifj. géplakatos — Magyar Máriával.
Fődő János ifj napszámos — Vajkovics Máriával.
Lukasi József p. és táv. gyakornok (Váraszd) — Horák Rozáliával.
Schvarc Adolf mészáros — Slovák Irénnel.
Szücs János p. és táv. szolga — Gerencsér Katalinnal.
Jandresec József. földmives — Varga Anna özv. Bence Józsefnéve.

Szerkesztői üzenetek.

R. F. A beküdött versből azt következtetjük hogy fogunk majd öntől jobbakat is kapni. A második versszak kissé homályos, Az utolsó előtti versszakban azt irja a sirban nyugvókról; „Sok balga gond nem rontja lelkünket.“ Tessék csak e fölött kissé gondolkozni! Ezis furcsa sorocska: „S hüvös Sirjába ejt a bus halál.“ Általában az a megjegyzé-ünk, hogy vannak gondolatai, de nem birja még azokat a szük szabásu verses formában érvényre juttatni. Majd meghozza ezt is a gyakorlat. Csak nem kell elkedvetlenedni az első sikertelenség miatt.—

Boglár. Levelezőlapon megirtuk a teljes cimet Üdvözlet!

Nyilttér.

Nyersselyem-básztruha

8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig teljes öltönyhöz való kelme — Tussors és Shantung-Pongé s. valamint fekete, fehér és szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szin és mintázatban **Privat-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen, vagy pint házhoz szállitva, — **mintákat pedig póstafordultával** küldenek.

HENNEBERG G. selyemgyárai
(cs. és kir. udvari szállitó) **Zürichben.** (6.
Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó

Hirdetések:

1882—1900. végrh. sz. 378—1

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbiróságnak 1900. évi V. 962—1. számu végzése következtében dr. Rothschild Samu ukanizsai ügyvéd által képviselt Berger Adolf nagykanizsai lakós javára Löwy Márkus kiskanizsai lakós ellen 1800 kor. s jár erejéig 1900. évi szeptember hó 26-án foganatositott kielégitési végrehajtás útján lefoglalt és 706 kor. 70 fill. becsült boltiárucikkek bolti felszerelés, szobabutorok, stbből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir járásbiróság 1900. évi V. 962. 2. számu végzése folytán 1800 kor. tőkekövetelés ennek 1900. évi szept. hó 1 napjától járó 6% kamatai, $\frac{10}{33}$ váltó dij és eddig összesen 90 kor. 60 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig Kiskanizsán a helyszinén leendő eszközlésére.

1900. évi november hó 19 napjnak d. u. 2 órja

határidőül kitüzetik és abhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107, és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1900. évi november hó 7-ik napján.

MAXIMOVITS GYÖRGY
kir. biróságí végrehajtó.

A nagyérdemü közönség figyelmébe ajánljuk dúsan felszerelt raktárunkat
— **norinbergi, díszmü, játék,- uri és női**
... DIVATCZIKKEKBEN ...
— **rövid- és szövött-árukban** —

Kasztl Testvérek
Nagy-Kanizsa [Vasuti-utcza]. 256
Nagy választék alpacca-ezüstárukban.
Vidéki megrendelések postafordultával intéztetnek el.

Szerencséssé

csak egy finom, fehér üde arczszin és egy arc, szeplő bőrtisztátalanságok nélkül, — s ezért használják

Bergmann liliomtejszappanát
ára darabonkint 80 fillér.

Gyár: Bergmann & Co. Dresden és Tetschen a/E. (Védőjegy: két bányász.)
Kapható Nagy-Kanizsán: Kreiner Gyula és Fischer Ferenc uraknál.

A nagyon tisztelt közönség

figyelmét felhivjuk, dúsan felszerelt **fűszer, festék gyarmat,** legfinomabb **tábla és olívi olajok,** valódi **jamaikai rum, orosz thea, likőrök** továbbá **milly-gyertya, szappan, rizskeményitő, mandola, morzsolt szőlő, olasz, jappán, indiai rizs, szalon petroleum** és minden e szakmába vágó cikkekre.

Asványvizek, denaturált szesz félliteres palaczkokban. Megbizható cziraképes mezőgazdasági **vetemény magvak.**

Trifaili-kőszén eladás nagyban és kicsinyben.

Az összes budapesti **gőzmalmok lisztjéből,** mindig jelentékeny raktár. **Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek,** olcsó verseny árak mellett.

A régi jó hirnévnek örvendő, a mai igényeknek teljesen megfelelő és ujjá átalakitott fűszerüzletünk és sok évi tapasztalataink nemkülönben a nagy verseny késztet bennünket fenti áruk ajánlatára, melynek minél számosabb pártfogásukat alázattal kéri

Balaton Testvérek
fűszer, hazai termény és lisztkereskedése
Nagy-Kanizsán
220—52 Eötvös tér a „barát pékhez.“

Állatgyógyászati diaetetikus szer lovak marhák és juhok számára

60 év óta a legtöbb istállóban használják étvágy hiány, rossz emésztés ellen, a tej feljavitására és a tehenek tej feljavitására és a tehenek tejelőképességének emelésére Egy skatulya ára 1 K. 40 F. — Fél skatulya ára 70 F. Valódi minőségben csakis fenti védjegygyel kapható minden patikában és drogueriában.

Főraktár:

Kwizda Ferencz János

cs. kir. osztr. magy. román és bolgár herczegi udv. szállító
Kerületi gyógyszerész KORNEUBURG N. Bécs mellett.

Terem- és templom-csillárok kivánatra rajz szerint is készittetnek.

Rosenfeld Adolf és Fia

Nagy-Kanizsán ajánlják

a cs. és kir. udvari szállitó, **DITMAR R.** Budapest IV., Kossuth Lajos-utcza 3. sz. alatti czég világhirü gyártmányait, u. m.:

Szolid és olcsó kivitelü szabad. és öntött vasból készült világitó tárgyai különös figyelmre méltók!

olaj, petroleum és villamlámpáit valamint csillárait kávéházak, vendéglők és magán-lakások berendezéséhez.

Költségvetések és rajzok kivánatra szivesen szolgáltatnak.

A „KRISTÁLY" Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételü, igen tiszta, calcium- és magnesium-hydrocarbonatos ásványvizinek minősitendő.

Nélkülözhetlen és utolérhetlen, hatása kitünő. Világeikk, kivitel minden országba

THIERRY A. balzsamát

melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható **zöld**, a törvényszéknél bejegyzett „apáca" védőjegygyel van ellátva. Felülmulhatatlan szer minden mell-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitünően hat és **sebet gyógyit**.

Egy próbaüveg bérmentesen 1 korona 20 fillér. Széjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifolia kenőcse

(csodakenőcsnek nevezik)

utolérhetetlen szivó erejü és gyógyitóhatásu. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. Ez kenőcsesel egy 14 éves, gyógyithatatlannak tartott csontszut, ujabban egy 22 éves rákszerü bajt gyógyitottak meg. Antiszeptikus és gyógyitóhatásu mindenféle seb gyuladásánál.

Próbatégely bérmentve 1 korona 80 fillér. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjunk utánzatoktól és kerüljék az értéktelen ugynevezett házi kenőcsöket és más effeléket.

Czim: A. THIERRY, gyógyszertár és gyár a Védőangyalhoz.
Pregrada, Prágerhof felé, a Déli Vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes müvelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

Nagy-Kanizsa, 1900., október havában.

Értesités.

Az őszi és téli idényre raktáromat a legdivatosabb finom

bel- és külföldi kelmékkel

318—104

dusan felszereltem

Aruim megérkeztével azon meggyőződésre jöttem, hogy raktáram tul nagy, igy elhatároztam magam

a legkisebb haszonra megrendeléseket elfogadni.

Jó szép és izléses munkáról biztositom a n. é. közönséget. Minél tömegesebb becses megrendelést kérve maradtam a n. é. közönség iránt teljes tisztelettel:

KAUFMANN MÓR férfiszabó
(**ELEK féle ház.**)

Gyors, pontos és szolid kiszolgálás

Készitek ünnepi polgári és katon ruhat

Ideál

a legszebb és legjobb levélpapir diszes dobozban

mindenféle alakban

a legszebb és legjobb Carte de Correspondence diszes dobozban.

kapható

FISCHEL FÜLÖP könyv és papirkereskedésében Nagy-Kanizsán

A nagykanizsai ker. betegs. pénztárnál egy

dijnoki állás

60 korona havi fizetés mellett betöltendő. Megkivántatik szép irás, a számolási müveletekben és könyvelésben teljes jártasság.

Sajátkezüleg irt ajánlatok

Dobrovits Milán igazgatónál

a pénztár hivatalos helyiségében személyesen nyujtandók be.

382—

Egy doboz ára.
1 forint 20 krajcár

Utánvéttel vagy az összeg előleges beküldése mellett.

KLYTHIA a bőr ápolására

szépitésére és finomitására **PUDER**

Legelőkelőbb öltözéki, bál és társalgó Puder.

Fehér, rózsaszín és sárga.

vegyileg analyzált és ajánlva **Dr. Pohl J. J.** cs. kir. tanár által **Bécsben**

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udv. toilette-szappan és illatszergyár Bécs.

Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 3.

Kapható a legtöbb illatszer-, gyógyszerkereskedésben és gyógyszertárban. NAGY-KANIZSÁN: Alt- és Böhm Keleti M. Mór és Kreinc Gyula cégeknél.

KITÜNTETVE

1891. illenniumi kiá áson a y érdemkeresztt és millenniumi nagy éremmel.
1867. isbéri nemzet zi vetőg versenyen első díj: **állami aranyéremmel.**
Lévai nemzet zi vetőg versenyen nagy üzemre: első díj: aranyéremmel
1898. Hódmezővásá lyi vető versenyen első díj: aranyéremmel
Marosvásár yi kiállitáson első díj: aranyéremmel
1899. Szegedi mez. gazdasági kiállitás legnagyobb kitüntetés.
1900. a zentai vetőgép és ekeversenyen elismerő oklevél

Weiser J. C.

gazdasági gépgyára

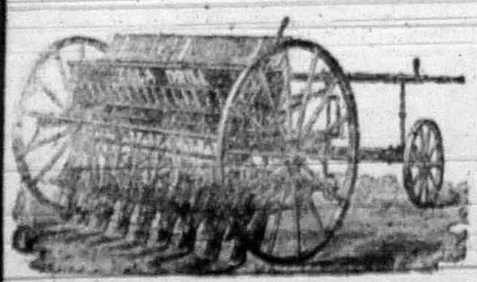

Nagy-Kanizsán

Ajánlja:

MAGYARORSZÁG

legujabb és

LEGJOBB

VETŐGÉPÉT

szabad, kiváltható kapacs lyukkal ellátott

sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

Zala-Drill

Sorvetőgépet továbbá szab. **„Perfecta“** olcsó és igen jó, könnyü vetőgépet; legjobb szerkezetü, több kiállitáson első díjjal kitüntetett Sackrendszerü aczélekéit, boronáit, árganyalt, szénagyüjtőit, rostáit, trieureit.

darálót, szecska és répavágóit, kukoricza-morzsolóit

és mindenféle gazdasági gépeit.

Elvállal malom- és vizvezeték-berendezéseket.

„Planet jr.“ rsz. kézi-toló répakapa és töltőgető, a 10 frt.

Árjegyzék ingyen és bérmentve

Modern Irodaberendezési cikkek Schwanhäussertől.

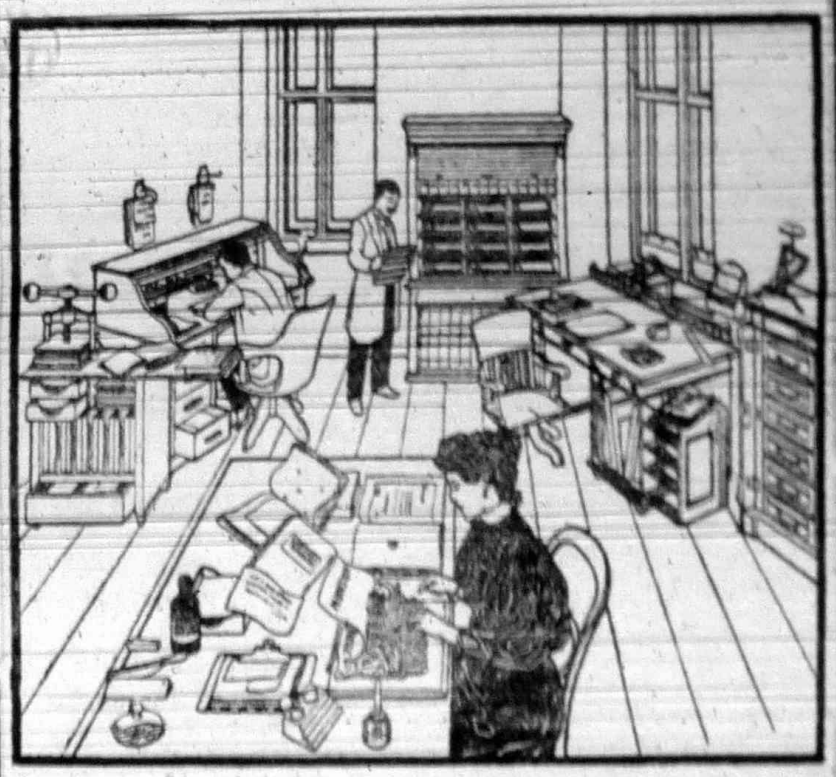

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve

Schwanhäusser

Shannon-Registrator-Vállalat.

BÉCS, 1. Johannesgasse 2. I. em. 323—12

Hirdetések

fölvétetnek **e lap kiadóhivatalában** Nagy-Kanizsán.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, **PROMONTOR.**

Mindenütt kapható.

Vezérügynökség: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest-Bécs.

Kiegyezéseket

és azoknak **kezesség** mellett való **pontos kivitelét** átveszszük **szükségben levő kereskedőktől, ingatlan és földbirtokosoktól,** továbbá kiszközölünk mindennemü **kenőcsöket első helyre,** valamint lebonyolitjuk **birtokok és budapesti házak vételét, eladását** és **cseréjét,** melyet nálunk nagy választékban vannak előjegyzésben. **Birtok kölcsönök kiszközléséhez** körjük a **telekkönyvkivonatot, a katasztreri birtok ivet** és az ingatlan részletes leirását. **Megkeresések elintézendők.**

Lipscher és Horovitz
kereskedelmi irodájához
Budapest V. Váczi-körut 14 sz.

Alapíttatott 1820-ban

A legajánlhatóbb és legjutányosabb beszerzési forrás sikőzsnyergekben, bőrszövetek-, csipke- és szövetfüggönyökben, lépcőházak-nak nagyban és kicsinyben

JOANNOVITS DÖME

BUDAPEST, IV., Váczi-utcza 25. sz.

hírneves gyári nagy raktára. Óriási választék perzsa és szyrna sikőzsnyergekben.

Általánosan ismert dolog, hogy a szépség ápolására, kifejlesztésére és fentartására, a legkitűnőbb és legbiztosabb a Földes-féle

MARGIT-KRÉME

Ára: 2 kor., kis tégely 1 kor., szappan 70 fillér, puder 1.20 kor.

Készítő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARADON.

Kapható minden gyógyszertárban.

SANTAL EGGER

specifikus értékű szer

mindazon esetekben, hol az orvosok Santal-olajat vagy Copaivát ajánlanak. SANTAL EGGER az igen drága és tiszta keletindiai Santal olaj tartalma miatt igen hatásos az ifjuság bántalmainál, miért az orvosok is rendelik.

Csak a törv. védett „tigrisfej" védjegygyel valódi.

Ára 3 korona — eredeti üvegenként. — Vidékre 3 korona 40 fillér előleges beküldése után bérmentve küldi a

„NÁDOR gyógyszertár", Budapest, VI., Váczi-körut 17.

SCHWARTZ-féle

Páratlan és sikerülhetetlen fogtisztító szer a

THYMOL

fog-krême

1 tubus 60 fillér.

Kiadósan kapható.

Kipróbált és fényes sikerrel bevált Asthma, köszvény, szívveso-, gyomor- bélbajoknál, idegbajok (Hysteria Neurasthenia), makacs vér- és bőrbántalmaknál. Biztos védelem szélütődés és elmezavar ellen. — Díjazott levelekre válaszol.

KÖSZVÉNY és CSÚZ

egyedüli biztos gyógyszere a híres

CSÚZ- és KÖSZVÉNY-ÉTHER.

Néhányszori bedörzsölés után kigyógyít minden csúz, köszvény, reumabántalmat, fejfájást, szurást, szaggatást, fogfájást stb. Egy üveg 2 kor., postán 2 kor. 60 fillér előzetes beküldése után bérmentve küldi az egyedüli készítő

STEINER MIHÁLY városi gyógyszertára TEMESVÁR, Szt.-György-tér 12.

Ezerszer kipróbált, a legtöbb betegségnél gyógyító házi gyógyszer a

Feller-féle **ELSA-FLUID**

Egy kisérlet és mindenki állandóan fogja használni.

12 üveget 5 koronáért bérmentve küld az egyedüli készítő

FELLER V. JENŐ gyógyszerész

STUBICA, Fő-utcza (via Csáktornya.)

TURUL

legfinomabb egészségi egyptomi SZIVARKA-HÜVELY

100 drb 36 fill. 2000 drb. 7 kor. 5000 drb. 15 kor.

postán bérmentve küld:

ENGEL LAJOS SZEGED.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól

Brady-féle MARIACELLI GYOMORCSEPPEK

200 év óta ismert kitűnő hatásuak, gyomorbajoknál, étvágytalanságnál, nehéz emésztés stb. ellen.

Egy üveg 80, nagy üveg 1.40 fillér. — Kapható minden gyógyszertárban. — Központi elárusító:

BRADY KÁROLY „Magyar Király" gyógyszertára Bécs, I., Fleischmarkt 1., ennek 3 kis üveg 2.40 kor. vagy 2 nagy üveg 2.80 kor., bérmentve küldetik.

Csak akkor valódi, ha az üveg egy vörös és oldalt látható törv. bej. védjegygyel és névaláírással ellátott gúnyolcsőbe van csomagolva.

PSERHOFER J. vértisztító labdacsai.

Orvosilag ajánlott legrégibb háziszer a rossz emésztés összes következményei ellen.

Nem szükséges kísérletezni egy háztartásban sem.

Csak akkor valódi, ha minden doboz fedelén a „PSERHOFER J." név vörös irásai látható.

KI AKAR egyéves önkéntes **LENNI?**

A ki az előírt iskolákat nem végezte, az is lehet egyéves önkéntes. — A ki már sor alatt állott, elkésett. Szülőtlen is köteles. — Prospektust ingyen küld:

LICHTBLAU ALBERT a kaszai siók. tanf. igazg., Debreczenben. Tanfelügyelő: előbbi Orosgyár l. m. kir. honvéd ezredes ny. és Bayer A. m. és kir. őrnagy ny. Felügyelő: a nm. vallás- és közokt. m. kir. miniszter megbízásából a tank. kir. főigazgató.

Budapest legujabb látványossága a

BELVÁROSI KÁVÉHÁZ

IV., Kigyó-tér 2. (Klotild főherczegnő palotája.)

Vidéki találkozó helye. Kávés: STEUER SÁNDOR.

26 ÉV ÓTA AZ ELISMERT LEGJOBB MAGYAR BESZERZÉSI FORRÁSA

MAUTHNER ÖDÖN

CS.-ÉS KIR. UDV. SZÁLLÍTÓ MAGKERESKEDÉSE

BUDAPEST ANDRÁSSY-UT 23. ÉS ROTTENBILLER-UTCZA 33.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Vidékiek kedvencz találkozóhelye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglős elsőrangu étterme.

Budapest, VI. Andrássy-ut 39.

Különös magyar konyha. — Valódi tiszta borok és a világhírű „Pschorrbräu" egyedüli lerakása.

Vérgyógyítás — Hemopatia feltalálója és egyedüli képviselője

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvostr.

rendel. intézetében, Budapest, V. Váczi körut 18.

Legtökéletesebb és legbiztosabb gyógymód rég és sulyos betegségekben. Eredménye folytán bámulatosan terjed ugy a bel- mint a külföldön! Sikerrel gyógyít számtalan oly esetben is, mikor a modern orvosi tudomány már lemondott a beteg életével.

Simon Pál jó hírnevű

PÁRIS szállodája

Budapest, Váczi-körut 25.

100 szoba 1 frttól feljebb kiszolgálással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem, sörcsarnok a házban. Villamos vasuti megállóhely az összes pályaudvarok felé.

WOTITZ VILMOS

photo cikkekben és felszerelésben

A legjobb órákat legszolidabb és legelőnyösebb ékszereket

RÉSZLETFIZETÉSRE!

szigorúan szabott árakon szállítja Magyarország e nemben első és legnagyobb üzlete

BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órás SZEGEDEN.

Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógyszélokra is szolgál.

AJÁNLJÁK: Dr. Korányi és Dr. Kétly egyetemi tanár urak idegbajoknál, vérszegénységnél, emésztési zavaroknál, gyengeségeknél stb.

Gyár és megrendelési hely:

KŐBÁNYAI KIRÁLY-SÖRFŐZŐ, KŐBÁNYA.

FRATELLI DEISINGER

küld

Fiumából vagy Triesztből

5 kgr. Cuba kávét, válogatott . . . 15 kor. 68 fill.

5 „ Ceylon gyöngykávét . . . 17 „ 15 „

elvámolva és bérmentve.

ÁRJEGYZÉK INGYEN.

BENZIN MOTOROK LOKOMOBILOK

és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági czélokra

OSERS és BAUER gyárából

a legjobbak és legbiztosabbak a létező szerkezetek között.

Vezérképviselőség és raktár: DÉNES B. Budapest, VI., Váczi-körut 61.

Képes árjegyzék ingyen.

Cognac Bodega Company

Portbor, Sherry, Malaga, Madeira, Marsala, Chablis, Rajna- és Mosel-borok.

Kaphatók minden jobb fűszer- és csemege-kereskedésekben, szállók, kávéházak és éttermekben.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT

BUDAPEST VI. ERZSÉBET KÖRÚT 17.

Felvilágosítás díjtalanul.

Belföldi és külföldi szabadalmak kieszközlése, értékesítése és finanszírozása. Védjegyek és mintaminták lajstromozása.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.

Elsőrangu kénes hévvizű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ásványvíz uszodákkal, kőés kádfürdőkkel, — 200 kényelmes lakószobával. — Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség ellen gyors és kitűnő eredménnyel használhatók az

EGGER-féle MELLPASZTILLÁK

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban és a fűszertárban:

Budapest, VI., Váczi-körut 17.

Éljen!

megfojt az az átkozott köhögés.

Egyet mellpasztilla szabadított meg.

Ha őszül a haja,

használja a kitűnő Zoltán-féle HAIR-REGENERATORT, mely nem festi, hanem a haj eredeti színét adja vissza. Üvege 2 korona, bérmentve 2 kor. 80 fillér. ZOLTÁN BÉLA advart szállító gyógyszertárában Budapesten, V., Nagykoronа-utca 15 sz. Szabadság-tér sarkán.

100.000 sorsjegy. 50.000 nyeremény. Kedves utóbbi sorsjegy szám.

A jelenkor legnagyobb nyerési esélyű sorsjátéka a ns. kir. szab. OSZTÁLYSORSJÁTÉK.

Megrendelések intézendők:

GAEDICKE A. BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 17.

Havonta egy húzás. Tervezet ingyen és bérmentve. Ügynökök keresteteik.

Hirdetéseket, reklámokat legolcsóbban közöltet az Összes belföldi és külföldi lapokban az

ALTALÁNOS TUDÓSÍTÓ

hirdetési szolgálat (Budapest, VII., Erzsébet-körut 84.)

Tulajdonos: LEOPOLD GYULA szerkesztő.

Szakszerűen, pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek az összes megbízások.

Költségvetések ingyen.

Nyomatott Fischel Fülöp saptulajdonosnál Nagy-Kanizsán 1900

Huszonhetedik évfolyam 93 szám.

Szerkesztőség: Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponkint d. u. 4—5 óra közt.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városházépület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyilttér petitsora 20 fillér.

Előfizetések, valamint a hirdetések vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900. | Felelős szerkesztő: Szalay Sándor. Szerkesztőtárs: Révész Lajos. | Csütörtök, november 22.

A Hilsner-perben hozott ítélet.

Lőggni semmiesetre sem fog a hülye legény, kit a piseki esküdtek legujabb áldozatává avattak a ritualis gyilkosságról koholt hazug mesének, és saját intelligenciájuknak és tisztességüknek.

Valóban elég méltón elkészültek arra az ünnepélyes hangulatra, melyben élet és halál fölött kellett itélniök: egymással szakadatlan érintkezést tartottak fenn—képes levelezőlapokkal.

Ha ezeknek az esküdteknek nézeteit, melyeket a kötelesség felől ápolnak, jellemző rajzokban lekötni lehetne, minő szimbolumait kapnók a felekezeti és nemzetiségi gyülöletnek, a diadalittas bárgyuságnak, mely konokul ágaskodik erkölcs és logika ellen.

Az államügyész a jobbik utra utasitotta őket, az elnök a lehető legtárgyilagosabban összegezte a tárgyalás menetét, a prágai orvosi egyetem a legnépszerübb előadásban bizonyitekot bizonyitékra halmozott, hogy kiragadja őket gyalázatos agyafurtságukból, egy világhirü tudós tudományos tekintélyének latbavetésével nyilvánosan előadta Bécsben, hogy a vádlott nem is lehet a tettes; de az esküdtek nem engedték magukat megingattatni ördögi eleselméjüségükben, mely előtt a gyógyfüszedő asszony sokkal magasabban áll az orvosi szaktudásban, mint a képzett orvos; a felekezeti ellenségeskedés magasabban, mint a lelkiismeret; elég volt nekik az a tény, hogy Hilsner zsidó, ezt a tényt ama szörnyü mesékre való megemlékezésük szerint értékelték, hogy a zsidók rituális célra keresztényvérre vadásznak; minden garantálható tudomása nélkül annak, hogy a vádlott mikor, mint, követte el, egyátalán elkövethette-e e tényeket, tehát csak némileg is elég anyag nélkül és igy puszta feltevések és ellenszenvek alapján, melyeknek pedig semmi közük sincs joghoz és igazsághoz, sőt egyenes ellentétét jelentik az igazságnak: megbozták azt a derék határozatot, hogy Hilsner bünös.

Váljék az urak egészségére, ha majd egyszer az aggódó szivszorongás pillanatában lelkiismeretük utólagos megmozdulásán rajtakapják magukat. Becsü etesen szolgáltak az igazságnak, amidőn az utcai csőcselék foglyává tették azt!

Nem, lőggni nem fog Hilsner, még ha a piseki esküdtek bőkezüen összegyüjtenének is egy extra bitófára valót. A részvét Hilsner, mint egyén iránt nem igen nagy; nemcsak azért, mert a vádlottnak azt a jogát, hogy még valótlansággal is védhesse magát, butaságában teljesen céltalan hazugságokra váltotta föl, hanem mert szánalmas gyávaságában ártatlanokat rágalmazott és sulyos veszedelembe vitt. De ha még oly alacsonyan áll is erkölcsilo Hilsner, — éppen nem ama gyilkosság miatt, melylyel gyanusitják, — mennyivel alacsonyabban állnak piseki népbirái, az önbecsülés, minden indulatát kigunyoló frivolitás miatt, melylyel őt ebben a gyilkosságban bünösnek jelentették ki.

Nem lőggni nem fog, mert Ausztria nem veheti magára egy felekezeti „justizmord" gyalázatát, nem állhat ama csalók rendelkezésére, kik a ritualis gyilkosság tárgyilag rég elintézett meséjét terjesztik, sem annak a rosszhiszeműséggel párosult brültségnek, mely ezt a mesét elhiszi, és a legfelső törvényszék, amennyiben a társaság dalmilag és felekezetileg felizgatott Ausztriában minden egyéb jogorvoslat csütörtököt mond, a Hilsner pörre vonatkozólag ép ugy fog eljárni, mint 1882-ben a hasonló motivumokból keletkezett Ritter-ügyben eljárt: saját hatalma teljességében fog dönteni.

A Hilsner-eset különben csak azért indit annak fejtegetésére, mert a keletázsiai eseményekre való tekintettel nemzetközi fontosságot nyer. Keletázsiában a keresztő

TÁRCA.

A molnár lánya.

— Irta: Vajdai Szabó István. —

Zala vize csillog, szalad,
Szomorufüz lombja alatt;
A csillagok beleneznek,....
Oly halványak, oly fehérek....

Szomorufüz lomb a alatt,
Olyan siró ének fakad,
Mintha egy hur elpattanna,
Mintha egy szív megszakadna....

És szál! a dal, messze, messze....
Panaszosan, sirva zengve.
Gerle madár, —fészkén árva—
Fel-felzokog hallatára.

„Ha már szivem rongygyá tépted,
Mért üldözöl, már t kisérted?
A kidőlt fa nem hajt lombot,
A megcsalt szív: örök halott....

„Virágokon is tapostam,
Töviseken járok mostan.
Sirba visz a nagy bubánat
Molnár lánya — te utánad...!"

Hallja a dalt molnár lánya,
Kikönyökül ablakába.
Szive fölve, fájva dobban:
„Jó lenne lenn a habokban!..."

„Nagy a bünöm, nagy a vétkem.
Tudom én azt, tudom, érzem.
Széjjel téptem boldogságod,
Feldultam egy menyországot..."

„Megzavarták az szemet,
Megszegtem én nagy eskümet;
Pedig szivem csak egyedül
Téged imád, árted hevül!...."

„Molnár lánya megbocsátok,
Nem hagyja el ajkam átok....
De a szivem, halott szivem,
Szeretni már nem tud hiven...!"

* * *

A csillogó fehér habok,
Habban ringó kis csillagok,
Egy bus regét mondanak el
Annak, a ki rájuk figyel:

„Volt egy ifjú, ki imádott
Egy szép leányt, egy virágot....
— S hogy a leány esküt szegett —
Hullámsirba temetkezett!...."

„Mi vagyunk a koporsója,
Széttépett szív enyh' adója;
Mi borulunk reá szépen,
Fényes nappal, sötét éjen....

. . . . . .

Molnár lánya, szép leánya,
Molnár-legényt egyre várja.
Csak sir, zokog, keservesen....
....Könyörülj rajt' én Istenem!....

A jegyző ur tréfája.

Irta: Kováts Miklós.

Derék jóravaló ember volt a falunkbeli jegyző. Az Isten nyugosztalja; még most is busulunk utánna.

Vigasztalója volt ő mindig a szerencsétleneknek, bátoritója a csüggedőknek, jó pajtása a jókedvüeknek, s azért nemcsak a falu apraja nagyja, hanem a szomszédbeliek is tisztelettel köszöntve emelték meg kalapjukat előtte.

Ez a kedves jó ur (agiegeny volt a boldogult) aki testestül lelkestül hivatásának élt, mindig ugy viselte magát, hogy soha senki sem gondolta volna róla, hogy a poganyok Amor istenével is enyelegni tudna valaha.

De hiszen ő is csak ember volt. Csak ugy dobogott az ő szive is, mint más közönséges halandóé. Ha még oly komoly arcot öltöt is, hiába — azért volt olyan tüzes szempár, amely azt a fagyos arcot is képes volt telolvasztani egy derült mosolyra.

Igaz, hogy nem illik valakiről ilyen dolgot még életében sem elbeszélni, annál kevésbé halála után kidobolni az ő hozzá nem illő kalandot, de hát én a mi jó jegyzőnket ugy ismertem, hogy ha meg is tudná ezt az általam elkövetett kis indiszkreciót, legfeljebb lelenyegetne ujjával onnan a magas mennyországból; ha ugyan odu került. — Különben azt hiszem, hogy uj hazájába már nem jut el semmi ujságnak a hire, riporter ott fenn aligha akad egy is.

Különben is az egész dolog nagyon ártatlan.

Én legalább az ártatlan részét fogom elmecélni.

A mint említettem: a jegyző ur vére sem volt káposztaléből s igy nagyon természetesen megesett rajta is, hogy ott feledte a szemét a szebbik nemen.

Legtöbbször és legjobban szokta azonban feledni egy fiatal szép menyecskén, Károly bácsinak a feleségén.

Ez a Károly bácsi, mikor beleunt a fárasztó munkálkodásba, kapta magát: megházasodott.

Szép fiatal asszonyt hozott a házhoz s azontul ugyancsak kerülgették a vén róka háza tájékát a fiatalabb rókák.

nyek százezreit mészárolják le ugyanazon vád alatt, melylyel az ötödik századig az első keresztényeket, a tizenkettedik századtól a zsidókat illették Európában, és ezért intézték a szigoruan katholikus Belgiumból azt a felhivást a pápához, hogy nyilatkozzék hitelesen a rituális gyilkosságról.

Jámbor tudatlanság!

Mintha nem nyilatkozott volna már hitelesen a pápa, a pápák egész sora brévékben és bullákban, mintha nem bélyegezték volna a ritualis gyilkosságot infámis hazugságnak s nem fenyegették volna a hazugság terjesztőit excommunicátióval!

Használt ez valamit?

A válasz a rituális vérvád miatt folyt perekben van. És mért nem használt, mert kell az ázsiai keresztények százezreinek vértanuivá lenni az európai keresztények, kereszténységet meggyalázó rágalomkórságának? Abból az egyszerü okból, mert a brévékben és bullákban megállapitott büntetéseket, mint kellene, nyilvánosan és ünnepélyesen még soha sem váltották tettekre és éppen azért elégsok lelkész nagyon is szivesen átnéz ujjai között, ha bizonyos, magukat főképpen keresztségnek nevező frakciók a felekezeti izgatásnak ezzel a tiltott eszközével iparkodnak kisded politikai üzleteket csinálni.

A város házából.

Közgyülés.

Első nap.

November 20-án közgyülése volt Nagy-Kanizsa r. t. város képviselő testületének. Vécsey Zsigmond polgármester elnökölt. A képviselők közül körülbelül százan voltak jelen.

A hangulat elég csendes volt. Az ülés kezdtén derült arccal sietek helyükre a kissé megkésett képviselők, mert akkor már Tuboly Viktor képviselő szónokolt a napirend előtt. Be akarta mutatni, hogy nemcsak irodalmi férfiu — mikent a multi közgyülésen mondta magáról — hanem egyuttal hivatott őre a város közegészségügyének. Már multi alkalommal meginterpellálta a polgármestert az utcai csatornáknak és személdomboknak miatta; ezuttal pedig egész csomó disznókereskedőt és hentest sorolt föl, akiknek mindegyike tekintélyes számu disznót tart a udvarában levő sertés-hizlalóban. Pedig ő ugy tudja, hogy ezt tiltja a szabályrendelet, mert közegészségellenes. Megkérdezte a polgármestert, hogy van-e erről tudomása és ha igen: szándékozik-e érvényt szerezni a szabályrendeletnek.

Vécsey Zsigmond polgármester azonnal válaszolt. Válaszában először is felvilágositotta az interpellálót, hogy erre vonatkozólag semmiféle szabályrendelet nincs. Majd ha a vágóhidi szabályrendelet életbe lép, akkor történhetik e tárgyban intézkedés, addig nem.

Tuboly Viktor a választ nem vette tudomásul; mert hát addig sem lehet türni ezt a közegészségellenes állapotot. A közgyülés a polgármester válaszát tudomásul vette.

A napirend előtti felszólalás eképpen teljes szerencsével elintéztetvén, a kissé babonásabb természetü képviselők most mar egészen derüs hangulattal várták a napirend megkezdését, mivel szentül hitték, hogy Tuboly Viktor az ő szőnyegre vezetett 170 darab disznójával szerencsét hozott a közgyülési terembe.

Nem csalódtak.

Az ülés első és legfontosabb pontját az 1901. évi városi költségvetési előirányzatot is bársony simasággal tárgyalta le a képviselőtestület.

Az első felszólaló Elek Lipót képviselő volt, aki az ipariskola tételénél a kiadások jelentékeny emelkedését látván, azt inditványozta, hogy bizassék meg a városi tanácz államsegély kieszközlésével. Inditványát egyhangulag elfogadták.

Eperjesy Sándor képviselő azt inditványozta, hogy az 59·5 fillér pótlék-százalékot állapitsa meg a képviselőtestület 60 fillérben mivel 0·5 fillér nehézségeket okoz a kivetésnél és általában a számitásnál.

Vécsey Zsigmond is szivesen csatlakozott az inditványhoz, de kiemelte, hogy ezt a megyei számvevőség kifogásolhatná, mivel a pótlék százalékát a kimutatott hiány arányában kell pontosan kivetni s igy ha már könnyebbség okáért a 60 fillérben állapodik meg a képviselőtestület, oly módositással fogadja el Eperjesy Sándor inditványát, hogy az 0·5 fillér százalék többlet összege a rendkivüli bevételek és kiadások rovatába vétessék föl.

A közgyülés Eperjesy Sándor inditványát ily módositással egyhangulag elfogadta.

Nith Norbert képviselő felszólalt, hogy az egyházi és hitfelekezeti célokra előirányozott kiadások tételében nem találja azt a 100 koronát, mely a kaplánoknak a vasárnapdélutáni tanitásért eddig minden évben folyositva lett.

A polgármester ugy vélekedett, hogy ez az összeg a plébánia administrációjára előirányzott összegbe van foglalva. Mivel azonban kiderült, hogy a kérdéses 100 korona külön kiadást képezett; a képviselőtestület felhatalmazta a tanacsot, hogy azt a rendkivüli kiadások összegéből fedezze, s a jövő évi költségelőirányzatba külön tétel alatt vegye föl.

Mikoss Géza képviselő a hátralék czimen felvett összeget igen magasnak találta és arra nézve felvilágositast kért a polgármesterről; kinek felvilágositó válaszát azután köszönettel tudomásul vette.

Mikoss Géza képviselő a kántori fizetés tételével kapcsolatosan arra nézve is megkérdezte a polgármestert, hogy mi van a Hock János ügyével.

A polgármester azt válaszolta, hogy fenn van a minisztériumnál.

Erre Mikoss Géza inditványozta, hogy a polgármester bizassék meg az ügy elintézésének megsürgetésével; hogy végre rendes kántort választhassanak.

A képviselőtestület az inditványt elfogadta.

Ezek után az 1901. évre szóló költségvetés előirányzatot a képviselőtestület egyhangulag elfogadta.

Amilyen könnyen és simán végeztek az első ponttal, oly nehézkesen és vontatva ment a rendőri bejelentésről alkotott szabályrendelet-tervezet tárgyalása.

Eperjesy Sándor képviselő mindjárt azt a kérdést vetette föl, hogy nincs-e ezzel a tervezettel valami uj állás kontemplálva; mert ebben az esetben nem hajlandó azt elfogadni. Miután Deák Péter rendőrfőkapitány megnyugtatta, hogy ezzel csak a rendőrkapitányi hivatal eljárása lesz megkönnyitve s legfölebb egy 600 koronás díjnok alkalmazását vonja maga után: a szabályrendelet-tervezetet általánosságban elfogadta.

Varga Lajos képviselő a tervezet tárgyalásának elhalasztását inditványozta. Dr. Rothschild Jakab képviselő elvileg elfogadta, de szintén a halasztás mellett nyilatkozott. Tuboly Viktor képviselő is felszólalt mellette.

De hát hogy is ne kerügették volna? Olyan szendeképü, bübájos mosolyu angyalarcz nem volt a környékben, de tán még a vármegyében sem, s igy nem csodálkozhatunk, hogy még a fagyos arczu, hidegvérü jegyző ur is — tudja Isten — gyakrabban ellátogatott Károly bácsiékhoz a lakodalom után, mint a lakodalom előtt.

No de hát nincs is abban semmi rossz, mint ő mondani szokta, ez egyedül csak azért történt, mert Károly bátyánk eldobván magától a legénységet, s most már mint jó és becsületes utra tért ember tisztességes életmódot folytatván, senkinek a lába sem botolhatott meg az ő ajtaja küszöbében.

Én még elhinném a jegyző urnak ezt az okoskodását de hát az a csunya rossz világ egészen mást kezdett beszélni.

Azt sugdozták, hogy többször látogatott ő Károlybácsiékhoz olyankor, mikor az öreg nem volt otthon, és hogy az a szép fiatal szende menyecske is jobban szerette, ha az ura helyett a jegyző ur mulattatta.

Bárhogy is titkolták, azért majdnem mindenki tudta ezt, csak egyedül az nem, akinek leginkább kellett volna tudnia. Károly bácsi előtt maradt csak a dolog homályban.

De hát kinek mi köze hozzá? Ha Károly bácsi nem firtatja azt, más ember ne üsse bele az orrát. Az pedig bizony nem firtatta.

Rendesen avval töltötte idejét, hogy kiment a gazdaságba szétnézni, vagy a szőlőbe a boro kat kóstolgatni, vagy a puskát vállára akasztva úzte a nyulat; szóval: az agglegény jegyző ur is, meg a fiatal menyecske is nyugodtan élvezték a háborittatlan együttlét örömeit.

Történt, hogy egy őszi nap délutánján Károlybácsi szerényen tisztogatta a puskát, rendezgette a muníciót, s vigan ült fel a kopókkal megrakott kocsira, hogy majd rettenetes öldöklést vigyen végbe a nyulak között.

Alig indult el hazulról s tette ki lábát portájáról, azonnal szaladt a szolgáló egy kis levélkével a jegyzőlakba, s nem sokára beköszöntött a jegyző ur.

Hogy mi dolga volt Károly bácsiéknál s mi vezette oda, nem tudom, csak annyit hallottam, hogy rettenetesen megijedt a jegyző ur is meg a szép menyecske is, mikor kocsizörgést hallva, észrevették, hogy az a kapu előtt megállt s a tornácon csakhamar Károly bácsi léptei és dörmögő szavai hallatszottak.

Ijedten sugott valamit a megrémült asszony a jegyző urnak és hirtelen betuszkolta egy nagy ruhás szekrénybe.

Azzal leült szépen s oly jámbor képpel várta kedves öregjét, mintha misem történt volna.

— Visszajöttem édesem, mert itthon feledtem a felöltőmet. —

No hiszen a szegény asszonynak még a lélekzete is elakadt, ugy megijedt, mert az a szerencsétlen felöltő épen abban a szekrényben függött, a hol a jegyző ur szorongott s majdnem elkiáltotta magát, mikor Károly bácsi oda lépett a szekrény elé.

Abban a pillanatban, mikor Károly bácsi kinyitotta a szekrény ajtaját, hirtelen kikiált a jegyző ur:

— Kukk!...Károly bácsi!

Szegény Károly bácsi hátratántorodott s olyan szemeket meresztett, mint az agár szátában kapálódzó nyul.

A jegyző ur kilépett a szekrényből s nevetve mondta:

— No ez kiféneően, — pompásan sikerült. Éppen mikor megakarom látogatni, akkor szökik el hazulról, — ez egy kissé boszantott. Mikor visszajött, mindjárt gondoltam és mondtam a hugomnak, hogy bizonyosan valamit itthon felejtett. Akkor az a gondolatom támadt, hogy én majd elbujok, megijesztem: ezzel boszulom meg, amért megszökött előlem. És ugy-e Károly bácsi, ez nagyszerüen sikerült?

Mindezt a nevetéstől döcögve mondta el a nótárius, végezetül oly hangosan kacagott, hogy meg az ablaktáblák is rezegtek bele. A szép menyecske is oly jóizüen nevetett, hogy a könye is csorgott. Utóvégre Károly bácsi sem tehetett egyebet, mint hogy hatalmas kacagással akkordirozott a kék nevetőnek.

Még évek mulva is jó kedvre derült, ha ez a sikerült tréfa eszébe jutott. —

Deák Péter rendőrfőkapitány élt a zárószó jogával s ujból kérte a képviselőtestületet, hogy a tervezetet fogadja el.

A polgármester az általános vitát bezárván, szövegezte a kérdést, mire a képviselőtestület a szabályrendelet-tervezetet általánosságban elfogadta.

Következett a részletes tárgyalás. Lengyel Lajos városi főjegyző pontról-pontra olvasta a tervezetet. A részletes vitában részvettek és módositási inditványokat tettek: Halvax Frigyes, Varga Lajos, Dobrovits Milán, Mikoss Géza, Eperjesy Sándor, dr. Fried Ödön, Szommer Náthán képviselők és Deák Péter rendőrfőkapitány.

Két órafolyásig tartott a részletes vita, mely után elhatározta a képviselőtestület, hogy a szabályrendeletet sürgősségénél fogva azonnal életbe lépteti, de végrehajtását a népszámlálás utáni első lakbérnegyed kezdetére tüzi ki.

Ekkor már az idő hat órára járt, a képviselőkből csak mintegy harmincöten voltak még jelen s ezek is kérték az ülés felfüggesztését; de a polgármester felszólalására a tárgysorozat harmadik pontját meg letárgyalták.

Lengyel Lajos v. főjegyző felolvasta a belügyministeriumnak a közvágóhidról és husvágásról szóló szabályrendeletre vonatkozó módositási rendeletét s a városi tanácsnak a módositásokra vonatkozó javaslatát. A képviselőtestület a ministerium módositási rendeletét tudomásul vette s a tanács részéről javasolt módositásokat elfogadta.

Ekkor a polgármester az ülést felfüggesztette s annak folytatását — amint a meghivóban is jelezve volt — nov. 21. d. u. 3 órára tüzte ki. (A második napról legközelebbi számunkban hozunk tudósitást.)

A vármegye házából.

Közig. biz. ülés.

A közigazgatási bizottság november havi gyülését dr. Jankovich László gróf főispán elnöklése alatt f. hó 12-én tartotta.

A tárgysorozat előtt felolvasták Háczky Kálmán közigazgatási bizottsági tagnak a vármegye főispánjához intézett levelét amelyben hivatkozva beteges állapotára, a közigazgatási bizottsági tagságról, mely tisztet a vármegye közönségének bizalmából több éven át viselte, leköszönt s egyuttal kéri a bizottságot, hogy őt jó emlékükben továbbra is megtartani sziveskedjenek.

Elnöklő főispán meleg hangon emlékezett meg a lemondó bizottsági tagnak ügybuzgó működéséről s inditványozta, hogy a bizottság neki köszönetét fejezze ki, tevékeny munkásságát jegyzőkönyvileg örökitse meg s erről őt jegyzőkönyvi kivonatban értesitse. A bizottság az inditványt egyhangulag elfogadta s a lemondást a decemberi közgyülés ele terjeszti.

Az alispáni havi jelentés a közigazgatás egyes ágaiban október hóban előfordult eseményekről felolvastatván, a bizottság azt tudomásul vette.

Nagy-Kanizsa városának a kövezetvám szedhetése tárgyában benyujtott kérvényét a bizottság pártolólag terjeszti fel a kereskedelemügyi miniszterhez.

A keszthelyi kórház épitési terve és költségvetése beterjesztetvén, a bizottság azt pártoló felterjesztéssel küldi fel a belügyminiszterhez.

Az italmérési illetékek elleni felebbezések elbirálására hivatott bizottság elnökévé Skublics Jenőt, alelnökévé Csertán Károlyt választotta meg a bizottság.

A vármegye ipartanácsába az 1901. évre Dervarics Lajost és Ján Ferencet rendes, Goldlinger Jánost és Nagy Károlyt póttagokul választották meg.

Ferenczy János kis-komáromi anyakönyvvezető tiszteletdijának 400 koronára való felemelése tárgyában tesz a bizottság a belügyminiszterhez előterjesztést.

Bona Jenő okleveles jegyzőnek a bánok-szentgyörgyi anyakönyvvezető kerületben, Pap Aladár jegyzői irnoknak a lesence-tomaji anyakönyvvezető kerületben, Frasz János jegyző irnoknak a dráva-vásárhelyi anyakönyvvezető kerületben anyakönyvvezető helyettesekké való kineveztetésük tárgyában a bizottság előterjesztést tesz a belügyminiszterhez.

Starzsinszky György galamboki anyakönyvvezető kérvénye tiszteletdijának felemelése végett a járási főszolgabirónak azzal adatik ki, hogy a kerület lélekszámáról, a jegyzői ügyforgalomról, a községeknek a körjegyzőség székhelyétől való távolságáról terjesszen be kimutatást s az igy felszerelt kérvényt fogja a bizottság érdemleges birálat alá venni.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a belügyminiszter leiratát, melyben tudatja, hogy az igazságügyminiszter nem hajlandó a nagykanizsai fegyházban az asztalos ipar helyett a bognár ipart meghonositani, valamint hogy a villamvilágitást az épületbe nem vezetteti be.

Mály Lajos lesence-tomaji lakosnak a sertésvész elleni szerét a miniszteriumhoz azzal terjeszti fel a bizottság, hogy azt megvizsgáltatni, s amennyiben a sertésvész ellen haszonnal alkalmazható, annak áruttatását megengedni sziveskedjék.

Csesztreg község kérelmet, hogy a községen átvonuló utrésznek a Kerka folyó állomása elleni biztositásából eredő költségek a törvényhatósági utadó alapból fedeztessenek, a bizottság nem teljesitette; mert ez a közutszakasz a csesztregi vámutnak részét képezi és igy a vám jövedelméből tartandó fenn.

Mivel a szombathelyi m. á. v. üzletvezetőség értesitése szerint a Csáktornya—zágrábi h. é. vasut részvénytársaság a Csáktornya—zágrábi vonal mentén 30-ik őrháznál lévő utátjárónál elrendelt sorompó felállitása iránt még nem intézkedett; a határozatnak ujbóli való kézbesitését a bizottság elrendelte.

A kereskedelemügyi miniszterium posta- és távirda vezérigazgatósága tudatja a bizottsággal, hogy a Pacsától Rajkon át Nagy-Kanizsára vezettetni kért távirat kézbesitő telefonvonalat — mivel a szerzett tapasztalat szerint a táviratoknak telefon segélyével való feladása igen hiányos — nem létesiteti, de előjegyzésbe vette, hogy Pacsán, amint lehetővé válik, egy távirda felállitása iránt a tárgyalások haladéktalanul megindittassanak. A bizottság az értesitést tudomásul véve, felkérte elnöklő főispánt, hogy ezen ügy elintézését személyesen szorgolni sziveskedjék.

Kir. tanfelügyelő — jelentése szerint — ezen időszakban meglátogatta a nkanizsai iparostanonciskolát. — Személyesen értekezett az ottani állami elemi iskolánál szükséges uj tanerő és tantermek felől. — Járási főszolgabiróval tárgyalt a n.-récsei áll. segélyezett közs. iskola államositása ügyében az ottani iskolaszékkel és képviselőtestülettel. — A csápii községi iskolaszék és képviselőtestülettel tárgyalt az iskola államositása ügyében. — Személyesen vette felügyelete alá a Festetics Tassilo gróf által a keszthelyi uradalmához tartozó Fenék pusztán emelt uj iskolát. — Orosztonyban személyesen tárgyalt az uj iskolaház terve és költségvetése és az épités kivitele tárgyában. — Meglátogatta a gelse-szigeti és ujudvari közs. elemi iskolákat. — Főispánnal és a keszthelyi állami polgári leányiskola gondnokságával megtekintette ezen iskola uj épületét. — A csáktornyai közs. elemi iskola államositására vonatkozó képviselőtestületi határozatot a miniszteriumhoz felterjesztette.

Monda Ferenc zala-csányi közs. iskolai tanitó megválasztását a bizottság megerősitette.

A miniszterium a dobrónaki r. k. iskolánál a III-ik tanitó fizetésére évi 120 kor., a n.pécselyi r. k. iskolának 142 kor., a türjei r. k. iskolánál a III-ik tanitói fizetésre évi 680 kor. állami segélyt továbbá az alsó-lendvai r. k. elemi, a garabonci r. k., a német-szent-miklósi közs., a gyömörői r. k., az alsó-törgicsei r. k. iskola részére az ötödéves korpótlékot kiutalványozta. A miniszteri rendelet másolatával értesiti a bizottság az utalványozásról az érdekelt iskolákat.

Murcsány, Cserencsócz és Zsiszekszer, Zala-Szent-Gróth-Polzarváros, Alsó- Felső- és Közép-Bisztrice községeknek államsegély adományozása tárgyában, a garabonci r. k., a kis-görbői r. k., továbbá az alsó- és felső dörgicsei ág. ev. iskolának ötödéves korpótlék elnyerése tárgyában a miniszterhez intézett kérvényét a bizottság pártolólag terjesztette fel.

A kartell.

(U. O. T.) A legujabb kor gazdasági mozgalmaiban találkozunk olyan jelenségekkel, melyek éppen a szabad verseny rendszerének áldásait akarják megszüntetni. A régi céhrendszer, becsületes önzetlensége nélkül, ujra kisért. A tisztességes haszonnal meg nem elégedő spekuláció megtalálta annak módját, hogyan lehet a hasznot uzsorává változtatni.

A kiszipolyozási törekvés föltalálta a kizsákmányolás törvényesitett alakját: a kartellt. A szabad verseny megszünt. A kartell tagjai nem konkurensei egymásnak. A kartell egyszerüen oktrojálja az árakat. S a félelmetes hatalom nem tür ellenmondást. A zsarnoki határozatai ellen nincs jogorvoslatnak helye. A javak régi értékmérője, a keresletnek és a kinálatnak viszonya egymáshoz megszünt. A kartell detronizálta e régi hatalmat, e régi értékmérőt. A kartell milliomosai, meg a milliomok aspiránsai feje tetejére állitják az összes gazdászati évszázados igazságokat. Mit nekik az igazság? Mit nekik a jog? A kereskedői becsület? Mikor amellett csak ezreket lehetne zsebrevágni. Nekik pedig milliók kellenek, milliók! Mit törődnek ők azzal, hogy a középkor rablólovagjainak kincsei se voltak jogtalanabb szerzemény, mint az ő millióik? Ki törődik azzal, hogy a kartellesek pénzéhez hány könycsepp, mennyi jogos átok tapad. A pénz „non olet". S Proudhomme már kinyilatkoztatta az elvet: „a tulajdon-rablás".

Az iparlovagok veszedelmes rablóhadjárata a kartell, ujra alkalomszerüvé teszi a régi kivánságot: Az államnak fel kell lépni, véget kell vetnie a szabad kizsákmányolásnak. A nyugat nagy nemzeteinek törvényhozása már megmozdult. Törvényes intézkedések védik a kis embert a jogtalan kizsákmányolás ellen. A mi törvényhozásunk miért késik? Mikor az uj kereskedelemügyi államtitkár elfoglalta állását, a félhivatalos sajtó ugy nyilatkozott, Hegedüs azért vette maga mellé a hires jogászt, mert nagy sulyt helyez a kodifikációs munkára. Egy küldöttség is járt a ministernél. Hegedüs hangoztatta, hogy a karteleket nem akarja betiltani. A visszaélései ellen azonban fel fog lépni. Egy kassai jogakadémiai tanárt meg is bizták a törvényterv elkészitésével. Ugy tudjuk, hogy e szakember el is készitette a kartell törvényjavaslatot. Hol rekedt meg e javaslat?

Hivei vagyunk a forgalom szabadságának, az egyedül szabadelvü gazdasági politikának. Követeljük a forgalom szabadságának rationalis megnyilatkozását, a szabad versenyt. De éppen a szabad verseny biztositása érdekében a liberális gazdasági politika nevében óhajtjuk, hogy a törvényhozás tegyen valamit azok ellen, kik a forgalom szabadságának fő kent bajnokaiul akarják magokat föltolni, s éppen maguk törnek ez elv ellen.

A monarchia vasgyárosai kartellt kötöttek. Mesterségesen felsrófolták az árakat s ezzel lehetetlenné tették a vasipar fejlődését. Elvonták sok ezer munkás szájától a kenyeret. A másik káros következménye pedig az volt, hogy a kartell diktálta magas árak folytán versenyképessé tették a külföldi svéd vasat, mely óriási mennyiségekben tódul be az országba. Most ugy látszott, mintha szétroppanna a kartell. Sajnos, azonban ez a reményünk is csalóka remény lesz. A vasmilliomosok, a Schopperek, Frankl A., Hermann fiai, Kohnok stb. gondoskodnak majd arról, hogy továbbra is szabadon zsákmányolhassák a fogyasztó közönséget.

Minduntalan uj gazdag szénereket fedeznek fel. A termelés is olcsóbb lesz. A fekete gyémántok ára mégis napról-napra emelkedik. Oka ennek a kartell. A kőszénbárók, grófok, hercegek, meg főhercegek kihasználták a mult évi sztrájkot. Megkötötték a kartellt. Óriásilag emelték az árakat. S ezt azzal indokolták, hogy a munkaerő megdrágult. Tény az, hogy a bányatulajdonosok engedtek a sztrájkolók követeléseinek és emelték valami csekélységgel a munkabért. De egy osztrák nemzetgazdász kiszámitotta, hogy a munkásoknak tett engedmények csak egy harmad százalékkal drágitják meg a szenet. A kereslet sem oly nagy. A »Schlesische Zeitung« azt irja, hogy Európa leggazdagabb széntelepein, Sziléziában oly nagy mennyiségben van fölhalmozva a kőszén és oly csekély a kereslet, hogy a kőszenet az utakra szórják ki. A bányatulajdonosok azonban továbbra is csak gyüjtik a készleteket s várják a telet. A cseh s cukartell, igaz, használt a magyar érdekeknek. A magyar szén exportképes

lett. Ennek az osztrák kartellnek köszönhette az általános kőszénbánya-részvénytársaság, hogy a tata-tóvárosi uj szénbányák uj berendezései költségeinek 33%-át, melyből 4 és fél millió frt a bécsi bankegyesületnél, a pesti magy. keresk. banknál volt elhelyezve, 12 millió frankényi 4½%-os arany kötvények pedig a külföldön voltak forgalomba, visszafizethette.

A petróleum kartellesek gondoskodnak a kőolaj drágulásáról. Inkább kiöntik felesleges készleteiket, mintsem hogy tisztességes haszonnal továbbadjanak azokon. Ők várhatnak, nekik van pénzük. S végre is a fogyasztó kénytelen beadni a derekát s megfizetni a mivel sem okolt árakat.

Nem különös-e az is, hogy a cukorkivitel fejlesztésére factiákat meg prémiumokat ád az állam, s a cukor a belföldi forgalomban mégis oly hallatlanul drága, hogy már csak a gazdag ember fogyaszthatja. A kartell néha hasznos. Megment egy-egy iparágat a veszedelemtől. A mi közgazdasági viszonyaink között az Ausztriával való vámszerződés mellett iparunk többször kénytelen ráfanyarodni erre a keserü orvosságra, hogy az osztrák fejlett iparral versenyezhessenek. Értjük néha az áremelést is. De hogy a kartelleket még akkor is föntartsák, mikor az áremelést előidéző ok megszünik, azt nem értjük. Nem tartjuk megengedhetőnek, hogy az áremelés egészen önkényes legyen. Hogy ne ellenőrizze senki, hogy ne szabja meg senki azt a határt, melyen tulmenni nem szabad.

HIREK.

— **Névmagyarositás.** Joachimstadt Ignácz nagykanizsai lakos, valamint kiskoru Margit, Ferenc, Lajos es Lujza gyermekei, ugyszinten galamboki illetőségü Alojzia nővére belügyminiszteri engedelylyel „Jászai"-ra változtatták vezeteknevüket.

— **Erzsébet gyászünnepségek.** Dicsö ült királynénk nevnapja alkalmat szolgáltatott a meg mindig gyászoló nemzetnek, hogy kegyelettel adózzék a felejthetlen királyne dicső emlékezetének. A hivatalos gyászistentiszt let hetfőn reggel fél 9 órakor a szentferenciek templomában tartották. A templom zsufolásig megtelt gyászoló közönséggel. Ott voltak a polgári hatóságok, — több testület, a honvéd es közös tiszti kar díszegyenruhában. — A tanintézetek, az elemi iskolák kivételével (melyek a járvány miatt zárva vannak) mind megünnepelték hazánk gyásznapját. A templomokban gyászistentisztelet volt a tanuló ifjuság részére; az istentisztelet után pedig minden tanintezet falain belül tovább folytak az ünnepelyek.

A főgymnásium ünnepségének lefolyása a következő volt:

1. Hymnus. Énekelte az ifjusági énekkar.
2. A kapucinusok sirboltjaban. Szavalta: Németh György 8. oszt. tanuló.
3. Emlekbeszéd. Tartotta: Incze István fögymn. tanár.
4. Szózat. Énekelte az ifjusági énekkar.

A felső kereskedelmi iskola ünnepélyének a következő műsora volt:

1. „Hymnus." Előadta az énekkar.
2. »Megnyitó beszéd«. Mondta Dukász Miksa felső oszt. tanuló.
3. „A királyné és a virágok". Irta Sas Ede. Szavalta Perényi Manó f. oszt. tan.
4. „Ünnepi beszéd." Tartotta Fein Vilmos középső oszt. tanuló.
5. »Erzsébet halálára« Irta Karády Győző. Szavalta Adler Béla alsó oszt. tanuló.
6. »Hullassátok könyet«. Előadta az énekkar.
7. „Emlékezés". Irta Makay Emil. Szavalta Rotter Andor alsó oszt. tanuló.
8. „Szózat". Előadta az énekkar.

A nagykanizsai polg. fiu- és leányiskola november hó 19-iken együttesen tartotta gyászünnepét boldogult Erzsébet királyné emlékére. Reggel 8 órakor gyászmise volt a szentferenciek templomában, melyet Rasztics Rafael hitoktató mondott. Mise után a tornaterembe vonultak, hol egy alkalmi gyászdalt énekelt a két tanintézet növendékeinek vegyes kara. — Hoffmann Mór polg. isk. c. igazgató hatásos emlékbeszédet mondott. Sajó Sandor »Erzsébet« cimü költeményét szavalta Fiálovits Mariska IV. oszt. tanuló. Pósa Lajos „A gödöllői erdő" cimü költeményét szavalta Topolits Lajos V. oszt. tanuló.

— A szép gyászünnepség a »Szózat« éneklésével záródott. — Az énekkart, mely kitünő fegyelmezettséggel énekelt, — Sauermann Mihály polgári iskolai tanár tanította be és vezette.

Az izr. polg. iskola ünnepi műsora ez volt:

1. »Szózat.« Énekelte az ifjuság.
2. Megnyitó beszéd Bun Samu igazgatótól.
3. „Erzsébet napjára". Vargyas Endrétől. Szavalta Kondor Géza IV. o. t.
4. »A királyné álma«. Pósa Lajostól. Szavalta Strém Dezső III. o. t.
5. „Gyászdal." Énekelte az ifjuság.
6. »Erzsébet királyné emléke". Kertész Józseftől. Szavalta Markbreiter József IV. oszt. tan.
7. »Hymnus". Énekelte az ifjuság.

— **Gyászünnepély.** A nagykanizsai Izr. jótékony Nőegylet elhunyt alapitó tagjai emlékezetére november hó 18-án a hitközség tanácstermében gyászünnepélyt tartott. — A tágas tanácsterem az alkalomnak megfelelő gyászdiszt öltött. A terem felső végén deli disznövények közepette állt a szószék és köröskörül a gyertyák szárai égtek. Az oldal-teremben volt elhelyezve a korus. Pollák Miksa zenetanar harmonium nyitányaval kezdődött a szép és kegyeletes ünnepély. Majd dr Neumann Ede főrabbi lépett a szószékre és magvas, nagyhatásu beszédben dicsöitette a nőegylet elhunyt alapitó tagjának emlekét és végezetül imát mondott az elhunytak lelki üdveert. Az ünnepely magasztosságát nem kis mérben emelte Kartsmaroff Leo főkántor szivhez szóló éneke. — Elismeréssel kell adóznunk az énekkarnak is, mely igen dicséretes precizitással müködött. Az ünnepélyen részt vettek az Izr nőegylet választmányának tagjai majdnem teljes számban; az izr. hitközség elüljáróságának több tagja, egyik másik elhunyt alapitó tagnak hozzátartozói és a nőegyletnek számos tagja.

— **A piaristák névtára.** Most jelent meg a magyar kegyes tanitórend névtára az 1900 1901-ik esztendőre. Az érdekes füzetben össze foglalva találjuk a rend jeleulegi mü ödésére és fokozatos fejlődésére vonatkozó összes adatokat, továbbá az összes tagok rövid életrajzát. Ezek szerint az 1556 ban keletkezett rendnek Magyarországon huszonnyolcz rendháza és 394 tagja van. A rend feje Magyar Gabor, a rendfőnöki irodavezető Pintér Kálmán. Az áldozó papok száma 257, köztük 2 gyémánt-és 9 aranymisés pap; ünnepies és egyszerü fogadalmas növendék van 100, fogadalmat nem tett 9. ujonc növendék van 28. A rendi házak közül legregibb a podolini 1642-ből, a legfiatalabb a budapesti Kalazantinum, melyet 1895 ben alapitottak. A rend legidősebb tagja Kustar Ignác, aki 1831-ben lett novicius. A mult évben a rend tagjai közül heten haltak meg. — A nagykanizsi házról a következőket találjuk a névtarban A házat gróf Batthyányi Lajos Magyarország nádora 1765-ben alapitá. — A kis gyimnaziumnak 1867-ben nagygyimnaziummá, 1869-ben pedig fögymnáziumá történt átalakitása alkalmával az előbbihez járul Nagy-Kanizsa városa s több nagylelkü adakozó. A háznak jelenleg 13 tagja van; névleg: Horvath György háztőnök, tanulmányi ügykezelő, a főgyimnázium igazgatója szül. Keszthelyen 1858-ban; Perger Kal. József házi másodfőnök és lelkiatya szül. Nagykanizsán 1853-ban; Mészáros József házi lelkiatya szül. Felegyházán 1852-ben; Nyilasy Károly sz. Várpalotán 1854 ben; Mácska Lajos. szül. Szegeden. 1863-ban; Incze Istvan szül. Margittán 1863-ban; Kalcsok leo fögyim. hitszónok szül. Alsó-Hámorban 1865-ben; Vándor József szül. Vaniskóczon 1867-ben; Bán József szül. félegyházán 1870-ben; Perényi József bölcsészettudor szül. Budapesten 1871-ben. Viezner Gyula szül. Szegeden 1874-ben; Lakatos József szül. Osztopanban 1877-ben, Kosa Istvánés szül. Gyergyó-Ditn 1877-ben.

— **Vörösmarty-ünnepség.** A nagykanizsai „Irodalmi és Müvészeti Kör" igazgatósága nov. 19-én d. u. 6 órakor ülést tartott Szalay Lajos alelnök vezetése mellett. Ezen az ülésen dr. Villányi Henrik igazgatósági tag inditványára elhatározták, hogy Vörösmarty születésnapjának századik évfordulóját az „Irodalmi és Müvészeti Kör dec. 1-én, szombaton, d. u. 4 órakor a Polgári Egylet nagytermében meg fogja ünnepelni. Az ünnepség műsorának egybeállitása folyamatban van.

— **Szinészet** A pécsi nagy szinügyi bizottság vasárnap Majorossy Imre polgármester elnöklésével ülést tartott a kerületi rendszer ügyében. A bizottság a tervezetben a városok autonom jogainak csorbitását látja. Lenkei Lajos biz. tag, a Pécsi Napló felelős szerkesztője, azt inditványozta, hogy teremtsenek a pécsi kerület részére társadalmi uton nyári kerületet. Felszólitandónak tartja Kaposvár, Nagy-Kanizsa, Szegzard és Mohács városokat, hogy nem volnának-e hajlandók Pécscsel szövetkezve, kerületté alakulni és megfelelő szinkörök létesitésével lehetővé tenni, hogy ezen városokban rövidebb, hosszabb ideig a nagy pécsi testület játszhassék. A nagybizottság egyhangulag elfogadta ezen inditványt, melyből kifolyólag Pécs város polgármestere még a tél folyamán tanácskozásra meg fogja hivni emlitett városokat. Részben tehát a mi feladatunk lenne az, hogy Pécs város elsőrendü szintársulatának egész évi existentiáját biztositsuk; mely biztositás viszont garanciát nyujtana nekünk arra nézve, hogy tényleg elsőrendü szintársulatot kapunk. Igaz ugyan, hogy télen soha nem lenne szineszetünk, de a mint éppen megelőző számunkban kifejtettük, mindaddig, mig állandó szinházunk nem lesz és a város mivel sem segélyezi a idejövö szintársulatokat, örömmel kell fogadnunk a jót, bármikor kapjuk is azt. — Lapunk mult számában tollhiba folytán Kövesi Albert, mint a debreceni szinház igazgatója szerepelt; ez tévés. Kövesi a kecskeméti szinház igazgatója.

— **Orvosi dijszabályzat.** Zalavármegye tört vényhatósági bizottsága az orvosi dijazásokra vonatkozó egész vármegyére nezve a negyedik fokozat dijtételeit fogadta el es alapitotta meg.

A negyedik dijfokozat orvosi dijszabályai a következők: egy latogatás nappal (reggel 7-től este 10 ig) 2 korona, egy látogatás éjjel (este 10-tol reggel 7-ig) 3 kor., egy eltöltött félnap reggel 7 től dél 12-ig, vagy dél n 12-től este 10 ig) 10 kor., ha a következő megkezdett félnapot ki nem töltötnek, minden további eltöltött óráért 1 kor., egy eltöltött fél éjjel (este 10 tol éjjeli 1-ig, vagy éjjel 1-től reggel 7-ig) 12 kor; ha a következő fél éjjel ki nem töltetnek, minden további eltöltött óráért 1 ko. 20 fill, orvosi tanácskozmányert nappal 10-kor., éjjel 14 kor., kórbonc vizsgalatokert 5—25 kor., — elmebeli állapot első megvizsgalasáert 20—50 kor., kimeritő kórtortenet a beteg gyógyitasa erdekében 10—30 kor.

Megállapitja a szabalyzat ezen kivül a különböző műtétek dijazását.

A dijszabályzathoz járulnak a következő általános határozatok: ha a beteget az orvos lakóhelyétől 2 kilometernel távolabb eső helyen látogatja meg és természetbeni fuvart nem adtak, az orvos jogosult a fuvarbér megtéritését is követelni; ha az orvos a beteget saját lakóhelyétől 2 kilometernel távolabb eső helyen látogatja meg, jogositott azt az időt is felszámitani, amelyet a beteghez és ettől vissza tett utjánal tényleg eltöltött; az orvos lakásán adott első tanácsért vagy rendelésért 1 kor. számitható; ha a további gyógykezelés is fennjáróilag történik, az orvos lakásán adott minden további tanácsért (műtét kivetelével) 80 fillér számitható egy 24 óra alatt kettőnél több beteg- látogatás csak akkor számitható fel, ha az orvos igazolja, hogy a beteg, vagy hozzátartozóinak kivánságára tett kettőnél több beteglátogatást, vagy ha többszörös látogatást a betegségi eset sulyossága, vagy egyébb körülményei tettek szükségessé. Több egy lakásban lakó és egy háztartáshoz tartozó betegnél egy időben tett orvosi látogatástól csak egyért számitható teljes dijtétel, mig a többiekért a dijtételnek csak fele; munkaképtelenség megállapitása vagy egyéb célra való orvosi bizonyitvány kiállitásáért mind a négy fokozaton 4 korona számitandó; olyan esetekben, amidőn a gyógykezelés 30 napnál hosszabb időt vesz igénybe, az orvosi dijak a gyógykezelés tartamához arányositva, esetleg azoknak feleig leszállithatók.

— **Vadászat.** Festetich Tassiló gróf berzencei vadászterületén három napon át tartó

vadászatot rendezett, amelyen a háziuron kivül részt vettek: Goluchovszky Agenor gróf külügyminiszter, Khevenhülle gróf, Castellane Jean gróf, Festetics Vilmos gróf, Mr. E Rennie, Mr. Jay és Inkey István báró. Terítékre került az első nap 1004, a második nap 1051, a harmadik napon 1186 darab vad.

— **Husz hold pipaszár.** Gróf Festetich Tasziló, vörsi uradalmában egy husz holdas területet ültettetett be meggyfával. A termést ipari célokra szánják, sétabotokat, pipaszárt, szivarszipkát készitenek belőle. A somogymegyei Berzencen borgyárat akarnak fölállitani, ahol a most emlitett területen termett fát is földolgoznak. Ezzel egy régi óhajtása teljesülne a vidékbeli lakosságunk, amelynek szegényebb része állandó munkát kaphatna.

— **Megőrült.** Keszthelyről irják: Tihanyi Ferenc nyugalmazott 37 éves vasuti tiszt e hó 16-án éjjel hirtelen megőrült. A Keszthelylyel összeépitett Polyárváros utcáján álló haranglábon lévő harangokat addig huzta, mig az egész város lakossága fölriadt. A szerencsétlent elfogták és a kórházba zárták. Reggelre azonban kifeszitette az ajtót és kiszökött. Bement a templomba és az éppen misét mondó apát elől elvette a misés könyvet és beült vele a padba. Majd kifeszitette a kórusajtót és oda rohant föl. Végre nagynehezen megfékezték a gyógyithatatlan őrültet. Abban a mániában szenved, hogy egyes keszthelyi nőket feleségül kell vennie.

— **Asszonyok, leányok**, kiket jövendőjük érdekel, hozassák meg Zit El Lohim a most megjelent szellemes jósló könyvét. Rendkivül senzatiós! 1 korona beküldése ellenében (bélyegekben is) bérmentve zárt boritékban küldi: Gedeon András könyvkereskedése Miskolcon. Utánvéttel 40 fillérrel több. 365—10

Szerkesztői üzenetek.

„A két András." Sohse bántsuk, kérjük, azokat a szegény Andrásokat.

„Emlék". — „El-nézem." Az előbbit közölni fogjuk.

Miháld. A tudósitást köszönöm.

P. K. A nyomdatestekkel igen sok esetben ugy kell bánni, mintha ez volna a legdrágább portéka.

IRODALOM.

— **Vörösmarty Mihály**. A nagy költő születésének századik évfordulója mindinkább közeledik és az országban mindenütt készülnek méltó ünneplésére. Nemzeti ünneppé avatják e napot, a nemzeti érzés legnagyobb költőjének születése napját. Ez alkalommal dr. Kiss Ernő szépen és vonzó módon megirta Vörösmarty Mihály életrajzát, melyben tömör vonásokban, de igen élénken és tulságosan rajzolja meg a nagyköltő egyéniségét és jellemzi hatalmas költészetét. Az ifjuság, melynek elsősorban szánva van a mű, de a nagyközönség is, haszonnal és élvezettel olvashatja a kis művet, mely ünnepi ajándéknak is igen alkalmas, mivel igen csinos kiállitásban jelent meg Fischel Fülöp könyvkiadónál Nagy-Kanizsán. Kapható az összes könyvkereskedésekben. Ára 1 korona.

Csarnok.

A tárnában.

— Elbeszélés a bányász életből —

Forgó Vilmostól.

Borus októberi reggel. A rabokéhoz hasonló daróczubbonyban, kormos arccal, ugy a hogy a kőszénbányából kiléptek, mentek a férfiak fáradt léptekkel, a csákányt vállra vetve, hazafelé a kemény fekhelyre.

A magyarok most is nevetgélnek. Az olaszok veszekesznek. A csehek egykedvüen vontatott lépésekkel mennek előre. A tótok szótlanul, félénken haladnak.

Jankó gyorsabban megy mint földijei. Pár perc alatt jócskán meg is előzte őket; hosszu lábaival jókorákat tud lépni. Neki sietnie is kell, mert a telep utolsó végén lakik, aztán meg ma, tizenöt ödikét követő első szombaton fizetés napja van! Aki még nincs ott, mikor a nevét felhivják, az csak hétfőn kapja a fizetéséét.

Neki azért könnyü. Ha nem is kapja meg ma a fizetését, pénz azért lesz. Neki vannak kosztosai. Két nőtlen csákányos lakik nála. Azok ma fizetik az ágyat, meg a kosztot. Dehát máma nagyurasan is akar élni. Ez az egyetlen nap a hónapban, mikor az ember elmondatja: most éltem a világomat. Máma ihatik az ember amennyit akar! Jankó tehát hosszu lépésekkel ment a csikorgó kavics-törmeléken.

A hosszu lábu óriás korán ért haza, mikor még nem is várták. Az ajtó nyitva van; a szegény emberek nem félnek a tolvajtól. A konyha ragyog a tisztaságtól meg a rendtől. Az asszony itt már elkészitett mindent a vasárnapra. Ördögbe is! Ez a lakás kényelmes, ha mindjárt szegényes is. Más bányatelepen nem is laknak a bányászok ily előkelően. Ott a szoba meg a konyha egy.

Szinte becsülni kezdte az ő háztartását, az ő kényelmét. Csendesen, vagy legalább csendesebben, mint rendesen szokta tenni, kinyitja a szoba ajtót. Aztán ujra óvatosan betekint. Két lépéssel áthalad a konyhán s visszamégy oda, ahonnan az imént jött. Most már csöppet sem siet. Nem is veszi észre, hogy a csákány még mindig a vállán van. Épen ugy jár most, mint a többi tót, az ő atyafiai sötéten bámulva maga elé. S csak néha vet egy-egy félénk pillantást oldalra.

Időközben megvirrad. Jankó felesége fölébredt. Fölugrik az ágyból, magára rántja szoknyáját, s kisiet megnézni: nem e jön még Jankó. A távolban lát pár bányászt közeledni. De Jankó nincs közöttük. Árra ujra bemegy a házba.

Pista, a kosztos meg ágybérlő nagyot ásitva, törölgeti a szemeit. Azután fölül az ágyban:

— Hogy is lehet a fizetési napon ennyire elaludni. Aztán ha Jankó előbb jött volna!

... Pista nevetett.

— Az ugyan meresztette volna szemeit.

— Hála az Ur Jézusnak! Még nem jött meg monda Marja. Aztán a szalmazsákot fedő gorombavászonlepedőt és a lópokrócot mesterségesen összegyürte, hogy ugy lássék, mintha aludt volna ott is valaki.

— Most már igazán jöhetne az a Jankó mondta Marja.

— Talán elkésett s egyenesen a fizetés helyére ment; felelte Pista.

— Ugy is lesz! Marja aztán egészen felöltözködött s kiment a konyhába, hogy a kávét elkészitse. A konyhában sáros cipőnyomokat talált. Honnan vannak ezek a lábnyomok? Hiszen miután kisöpörte a padlót, lefeküdt s akkor már Pista is az ágyban volt. Ekkor jött ki a szobából Pista. Borzas fejét belédugta a vizes kádba; a felső testét kegyetlenül dörgölni kezdte szappannal. Mikor elvégezte a szappanozást, csak akkor felelt Marja kérdéseire.

— Azt hiszem, hogy az este meg kint voltam, mikor te már kész voltál a sikálással. Pista tudta, hogy ez nem igaz. De meg akarta nyugtatni a jó asszonyt. Marja pedig nem is gondolt többet a lábnyomokra.

Ugy körülbelül két óra mulva Jankó hazabandukolt. Letette a csákányát. Marja elébe tette a kávéját, meg mosdó vizet készitett neki. Keveset beszélt de máskor se volt nagyon beszédes. Társának „jó napot" kivánt. Azután kivette zsebéből a pénzt. Tényleg fizetésnél volt.

Megmosdott. Felöltötte az ünneplő ruháját. A kék bársony mellényre óvatosan ráerősitette a ménkű nagy ezüst láncot, amelylyel akár embert lehetett volna kötözni. A nagy emlékérmek és az üres medaillonok egymáshoz verődtek. Jankó a korcsma felé tartott. Pista csatlakozott hozzá. Pistának bizony nem volt olyan szép ruhája, sokkal könnyelmübb volt, mintsem hogy ruhára rakjon pénzt félre. Borra, meg menyecskékre költötte el a legpajzánabb könnyelmüséggel a pénzét.

Délbe jöttek csak haza ebédhez. Pista már tulságosan jókedvü volt. A rossz bornak jó hatása volt rá. Este azonban nem mentek a telepi korcsmába. Ott nem mérnek a fizetés napján pálinkát, mondá Jankó. Megtiltotta az igazgatóság. Elmentek hát a legközelebbi faluba. Csak késő éjszaka erősen boros fővel kerültek haza.

Pista ruhástól az ágyra vetette magát. Jankó meg Marja a másik ágyba feküdtek. Pista kezdetben sóhajtozott, azután elkezdett hortyogni, hogy reszkettek belé a falak. Reggel alig birták felkelteni. Pedig Jankóval ott kellett lenni 6 órakor a vizitnél. A pálinka gőze még a fejében volt s támolygó léptekkel haladt Jankó mellett. Hamar elérkeztek a céljukhoz, ahhoz a nagy lyukhoz, mely annyi embert fogad be naponkint. S bizony sokat meg is tart közülük. Néha lassan, máskor hirtelen ragadja el az anyaföld áldozatait.

A bányász-lámpát elől lógatva, zsebükbe dinamitot, gyujtókanócot meg kötőfonalat téve, ereszkedtek le a tárnába. A bányamester kijelölte nekik a fekete lyukat, a hol dolgozniok kellett. A villamosan világitott előtornácból kiléptek a sötét, tátongó üregbe. Ott kettesével elkezdtek dolgozni. Pistának a kezéből hamarosan kihullt a csákány. Elaludt ott a nedves földön. A feje egy széntömegen pihent.

Jankó odanézett. Társa mélyen aludt. Az ő feleségének oldala mellett se aludhatott volna nyugodtabban. Szemében fölvillant a gyülölet tüze. A homályos, vöröses megvilágitásban a tótnak vérrel aláfutott szeme még borzasztóbb volt. Letérdepelt ujra a munkához. Óriási széntömeget kellett kiemelnie. Elővette hosszu furóját s furt furt szorgalmasan jó mélyre. A lyukba dinamitot tett. A gyujtókanócot ráerősitette a töltenyre. A másik oldalához meg odakötötte a 40 méter hosszu kötőkanócot.

Még egy pillanatást vetett Pistára. Veszedelmes kedve lett volna neki a csákányával odasujtani. Tudja az ördög, ilyen ütés mégis csak különb örömet okozna. Már felemelte a gyilkos fegyvert. Szeme pokoli tüzben égett, de keze reszketett. Hátha nem találja el Pistát! Hátha felébred. Nem szabad neki többé fölébrednie. S igy biztosabb. Határozott lépésekkel tántorgott az üregből, akikkel találkozott, a tüzmester után kérdezősködött.

Ujba igazitották. Jankó előadta a tüzmesternek, hogy a társa, Pista, nem boldogul a neki kiosztott lövőszerrel. A patronok ugylátszik nedvesek. A tüzmester ujakat adott neki. Jankó azzal eltávozott a munka ürege felé. Csakhamar feldult, rémült arccal tért vissza. A társa kijött egy övedékkel anélkül, hogy előbb elmenekült volna. Ott fekszik, a hol Jankó dolgozva, meg a dinamitot szidva elhagyta, mint élettelen, szétszaggatott hustömeg. Igy mesél e Jankó ügyesen tettetett borzalommal.

A tüzmester elősietett. Segiteni már nem segithetett.

Természetesnek találták Jankó nyugtalanságát félelmét. Fölereszttették a napvilágra. Jankó hazasietett. Feleségének nyugodtan mesélte, hogy Pistát szerencsétlenség érte. Most halott. Az asszony elsápadt, félénken oldalról végignézte urát. Eszébe jutottak a tegnapi lábnyomok. Mindent megértett .....

Másodnap Jankó elment az irodába. Elmondta, hogy babonás. A bányászok mind babonásak. Mellette szerencsétlenül járt a társa. Nem mer többe lemenni a bányába. Fölmondott. Marja megijedt, mikor meghallotta a felmondást, tehát el akar vele költözni. Itt nem merte bantani, mert ha még olyan ügyesen rendezi is a dolgot két haláleset mégis föltünt volna. Jankó pedig hánytorgatta fejében a felesége halalos itéletét. Az asszony pedig megtette az előkészületet az utazásra.

A következő hónap második napján Jankó elment az irodába leszámolni. Megkapta a pénzét. Még ugyanazon a napon össze kellett szedni a cókmókját és kellett költözködnie.

Jankó az irodából hazasietett. Ott feküdt a holmija összekötözve, de Marja nem volt sehol, eltünt. Jankó fogait csikorgatta, tajtékzott a

VÖRÖSMARTY MIHÁLY életrajza. Irta: **Dr. Kiss Ernő.** — Megjelent és kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán. Diszes boritékba füzve ára 1 korona.

dühtől. Hol keresse a feleségét? A felesége tudott mindent. Hol keresse most az asszonyt? Hogyan kényszeritse, hogy vele jöjjön. Aztán ha kényszeriti, nem fogja az az asszony mindent elarulni.

Valóra kapta batyuját s elment egy messze fekvő bányatelepre egyedül.

Marja pedig elment egy nem rég odaérkezett bányaszhoz, aki a feleségét valahol ottlelejtette.

Hirdetések:

5442 k. 1900. — 383—1

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Kemsei Vendel galamboki lakós végrehajtatónak, Bor Jánosné szül. Kemsei Erzsébet végrehajtást szenvedő galamboki lakós ellen 42 K. 50 f. tőke 9 K. előtbi árverés kérelmi, 8 K. jelenlegi és meg felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. tszék területéhez tartozó s a csapi 570 tkvben + 590/b. hrsz. alatt felvett I. öreghegyi szőlő, kaszáló, pince, istáló, sűrűnek Bor Jánosné szK. Erzsébet illető s 2108 koronára becsült fele része

1900. évi november hó 23 napjának d. e. 10 órakor

Csapi község házánál Rothschild Samu felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó s nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kivánok tartoznak a becsár 10% át készpenzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir tvszék mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi szeptember hó 7. napján.

GÖZONY kir. tszéki albiró

A nagyérdemű közönség figyelmébe ajánljuk dúsan felszerelt raktárunkat

norinbergi, díszmű, játék, uri és női

... DIVATCZIKKEKBEN ...

rövid- és szövött-árukban

Kasztl Testvérek

Nagy-Kanizsa (Vasuti-utcza) 56

Nagy választék alpacca-ezüstárukban.

Vidéki megrendelések postafordultával intéztetnek el.

Ujdonság!

Háztartásban nélkülözhetetlen. Hölgyeknek uj találmány! A kor legujabb találmánya a

Simplex mühimző-készülék

mely minden államban szabadalmazva lett. Minden családi varrógép ezen készülék segélyével egy másodpercz letelte után a tolózár kicserélése által kifogástalanul működő himző mütömő-géppé átalakitható. A legszebb fényüzési himzések és mütömő munkák készithetők ezen készülék segélyével gyorsabban, könnyebben és szebben mint kézzel.

ingyen oktatás a saját himző-iskolában:

ára bámulatos olcsó, csak 7 kor., mely árban a készüléken kivül egy keret, minta bekezdett himzéssel (talcakendő és egy használati utasitás, mely dobozban van, foglaltatik. Kapható az Osztr. Magyar Monarchia minden jobb varrógépüzletében, valamint a készitőnél:

LÓWINGER JÓZSEF

varrógép gyári raktára

Budapesten, VII., Erzsébet körut 19.

Ugyanitt Singer varrógépek jutányos áron kapható.

Csak a fenti jegygyel való

TÖRV. VÉDVE SIMPLEX PATENT GYÖRTL GEZSÉNTŐL

A készülék leirása ingyen és bérmentve. Képviselők mindenütt keresztetnek.

A NAGY KRACH.

New-York és London nem kiméltek meg az európai szárazföldet és ezért egy nagy ezüstárugyár indittatva érezte magát, hogy az egész-készletet csak a munkaerő egy kis kárpótlása ellenében eladja. En meghatalmazva vagyok ezen megbizást teljesiteni. En tehát bárkinek megküldöm a következő tárgyakat csupán a kárpótlásért, 6 frt 60 krért: és pedig:

6 db. finom asztali kés, val. angol pengével,
6 „ amerikai szab. ezüst villát, egy drbből
6 „ „ „ „ evőkanalat
12 „ „ „ „ kávéskanalat
1 „ „ „ „ levesmerőt
1 „ „ „ „ tejmerőt
6 „ angol Victoria tálca
2 „ igen hatásos gyertyatartó
1 „ teaszűrőt
1 „ finom cukorporzó

42 drb. összesen 6 frt 60 kr.

Minde fenti 44 tárgy ellőbb 40. frtba került és most csak 6 frt 60 kr. minimális áron kapható. — Az amerikai szab. ezüst egy kivül-belül - fehér fém mely ezüst szinét 25 esztendeig is megtartja, a miért szavatoltatik. Legjobb bizonyitek, hogy ezen hirdetés

nem csalás

kötelezem magam itt, a nyilvánosság előtt bárkinek kinek az áru nem tetszik, a pénzt visszaadni é senki sem mulassza el azt a kedvező alkalmat hogy ezen diszes garniturát megszerezze mel gyönyörű

házassági- és alkalmi ajándékul,

továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas

Egyes egyedül kapható

HIRSCHBERG A.-nál

az egy. szmer. szab. ezüstgyárak kiv. árusháza

Wien, II., Rembrandtstrasse 19. IV.

Szétküldés a vidékre utánvéttel v. az összeg előzetes beküldése ellenében.

Ehhez tisztitópor 10 kr.

Valódi csak az oldalt látható védjegygyel (egészségi fém.)

AMERIK. PATENT

Kivonat az elismerő levelekből:

Pilis, (Pest m.) 1896. augusztus 24.

Tisztelt uram. A garniturával teljesen meg vagyok elégedve. Kérem sógornőmnek Nyáry báróné szül. Somogyinak czimére Szántora 3 ily garniturát küldeni.

Nyári Gyula báró.

Evőkészlet küldeményét megkaptam, avval teljesen meg vagyok elégedve és kérek még egy ily garniturát. 44 drb amerikai sz. ezüstből részemre postautánvettel küldeni. Bozovics (Krassó-Szörény m.) 1896. jul. 18.

350—10 Keresztes Sándor, főszolgabiró.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vezérügynökség: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest—Bécs.

10 koronáért Genfi arany Plaqué remontoir óra

az egyedül galvánilag 14 karátos arannyal erősbitett diszára, amelyet mindenki 100 K becsül. Tényleg azonban felugró fedéllel, vésésel, tartósság és pontosjárásra nézve 5 évi kezességgel, csak 10 K az ára borgonymüvel, repasirozva, 3 fedéllel 14 K. Valódi ezüst remontoir 15 körc, 3 nehéz dúsan vésett fedéllel, elismert kitünő órs, különösen erős 16 K, hölgynek 14 K. Nikelóra legjobb készitmény 7 K 50 fl. Divatos kiváló elegáns arany Plaque-lánca urak és hölgyek részére 4 K.

14 karát. arany-gyűrűk 2 K

hölgyeknek és uraknak val. ezüsttel erősitve. Mind gyűrű hivat. jelzéssel. Hosz. évi tartósságért kezesség. Gyönyör csillogó művészies gyémántokk. 3 db. kövekkel 2 K erősebb szegyűrűk 2 25 K (Pajzsal szemben kösek.)

Érdekes ujdonság. Hangverseny-Pisten-Accordeon

nagy feltünést kelt, szülő szerkezete és gyártása, valam. olcsó ára miatt, mind. kota ismerős nélkül mindenki eljátszhatja a legszebb tánczszenét, indulókat, melódiákat. A hangszernek 28 hangja van gyönyörű hasz kisérettel 5 K. Kép árjegyzékingy kapható

Rundbakin M., Bécs, IX., Berggasse 3.

Nagy-Kanizsa, 1900. október havában.

Gyors, pontos és szolid kiszolgálás

Értesités.

Az őszi és téli idényre

raktáromat a legdivatosabb finom 318—104

bel- és külföldi kelmékkel

dúsan felszereltem

Aruim megérkeztével azon meggyőződésre jöttem, hogy raktáram tul nagy, igy elhatároztam magam

a legkisebb haszonra megrendeléseket elfogadni.

Jó szép és izléses munkáról birtositom a n. é. közönséget. Minél tömegesebb becses megrendelést kérve maradiam a n. é. közönség iránt teljes tisztelettel:

KAUFMANN MÓR férfiszabó

(ELEK féle ház.)

Készitek ünnepi polgári és katon ruhát

Eötvös Károly munkái, Brehm, Állatok világa.

Megrendelhető és kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Nyomatott Fischel Fülöp saptulajdonosnál Nagy-Kanizsán 1900

Huszonhetedik évfolyam 95 szám.

Szerkesztőség: Városház-épület. Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponkint d. u. 4—5 óra közt.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városházépület. Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyilttér petitsora 20 fillér

Előfizetések, valamint a hirdetések vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900. | Felelős szerkesztő: **Szalay Sándor.** Szerkesztőtárs: **Révész Lajos.** | Vasárnap, november 25.

Ismét egyletválság.

(Ms. Bg.) Ismét beharangoznak egy társadalmi tényezőnknek! Az „Irodalmi és Müvészeti Kör“ halni készül, s mi tisztességes temetést rendezünk neki. Szegény kicsi egylet, — nem tudott megnőni! Vagy ha föl is támad ismét tetsz-halott állapotából, nem igen fog megélni. — Igy van ez a természeti törvény szerint minden erőtlen faj szülöttével. Kis ideig huzza az életet, aztán végelgyengülésben elpusztul, még mielőtt erőre kaphatott volna.

A mi városunk társadalma is csak ily erőtlen institucionak tudott életet adni. Oly örömriadallal fogadták keletkezésekor, mintha benne látták volna Messiásunkat, aki megvált bennünket a közöny kórságától. És ime most megtér elköltözött testvéreihez, a többi kimult egylethez.

Minek bolygatnunk az okokat? Tudja mindenki, hogy egy kis részben bünös a „Kör“ kimulásában a nagy közönség minden egyes tagja. Hiába agitáltunk szóval, tettel, sajtóban és társaságban — legföljebb gunyos skepzis volt a válasz. Az obligát mulatságokon kivül alig juttatta más a közönség eszébe az egyletet. Táncolni — azt tudunk mindenhol, csak muzsikáljanak hozzá; nem sokat kérdezzük: ki rendezi. De irodalom, vagy pláne müvészet! Az ám! „Friss Ujság“, meg verkli.

De nemcsak a közönségre, hanem a körre magára is visszaszáll valami a gáncsból. Midőn látták, hogy annak idején a fölolvasásoknak mekkora sikere volt, ennél az emeltyűnél fogva kellett volna megfogni a dolog végét. Annyi bizonyos, hogy sem a thémákból, sem a fölolvasásokból nem fogytunk volna ki, mert a sikeren felbuzdulva, sokan megpróbálkoztak volna vele és az ügyet nem kellett volna okvetlen egy szezon lefolyásával átadni a felednek. Sőt mi több, egyenesen buzditani kellett volna a közönséget a nyilvános müködésre, mert a nyilvánosságba csak ugy csalhatunk valakit, ha némiképen hizelgünk a hiuságának. Egyszóval, olyan önképzőkör-féle szervezetet értünk, szakavatott birákkal és lehetőleg széles alapon. Pálvadijakkal kellett volna a nyilatkozni vágyókat ösztökélni.

Lesznek elegen, akik nem a szellemi, hanem az anyagi dekadenciára akarják visszavezetni a Kör pusztulását. Ezekhez egy kérdésünk van. Mennyi »forgalmat csinálunk« itt ebben az isten-áldotta városban a kártya dicső mezején? Ha csak tizedrészét áldoznók föl ez összegnek, irodalmi és müvészeti célra, akkor szó se esnék pénzügyi kalamitásról. De mikor még az a esekély négy korona is annyira nyomja lelkiismeretünket, ha tagságunkat kell vele megváltani!

Nem panaszkodhatunk arról, hogy például jótékony intézeteink számára elegendő adomány nem folyt be. Miért nem adakozunk hát ott is, ahol a szellemi szegénységen akarnak segiteni?

Ha a „Dalárda“ különválni akar az anyaegyleltől, akkor csak az életösztönnek megfelelő cselekedetet végez. Mégis csak igaz, hogy a dal egyesit! Jobban beleszáll a müvészi hang a lelkekbe, mint az irodalmi betü és könnyebben is érhetni vele sikert. Isten csudája igazán, hogy még nem hullott szét a Dalárda, mint a „Kör“ maga. Vannak még vezető szellemei, amelyek összetartják.

Szeretnénk már egyszer az elismerés durva hangján szólani, s nem a sajnálkozás moll-hangján. De ehhez más harmoniák

TÁRCA.

Hogy ott bolyongok...

— Irta: Vajdai Szabó István. —

Hogy ott bolyongok árván, eyyedül,
— Borongós estve, hüvös alkonyon, —
Hol a por ismét porral egyesül,
És hervadás ül virágon, lombon...
Egy sárguult levél hullt elém ottan,
Lágy zizegéssel ahogy sirba szállt,
Rajta csügg lelkem, s mint villám-folyam
Egész valómon mély bánat rezg át...
Ah! hát ily rövid, levél, — életed?
Most volt még tavasz, s immár a sír befed!

Az ember élte szintén falevél.
Az élet-vihar porba tiporja;
A pusztuló táj csak erről beszél,
Erről a sirok bús, kopár orma...
...Sirba szállunk mind. S ott öröm, bánat
Gyülölet, harag; vágy és szerelem
Kihal a szivből, — fel sohse támad,
Csak lelkünk élte örök, végtelen...
...Hervadt virágok, hulló levelek,
Veletek én is mért nem mehetek?!

—

Érdem, — elismerés.

Irta: Huckstedt Jenő.

Bolyongva járok szép tavaszi nap bűbájos reggelén mezőkön, erdőn át. Édes gyönyörrel lelkemben, bámulom a természet millionyi édességeit: a rét, a mező, az erdő virágait; tulvilági hangokat vélek hallani, midőn az élet mindennapi zajának zsongása-bongása érzetemben a korai szellő virágköltő csókjává válik, midőn a természet datosainak pajzán szerelmes éneke fülembe csap. Lelkemet az égiek felé érzem emelkedni, sejtem, érzem, látom, mint tünik el előlem minden, a mi gyarló a földön, mint válik agyamban a gyarló köznapiság tudata egy idealis világgá. A nap ragyogó sugarai vakitó fénynyé válnak előttem s e fény közt alakok állnak. Az emlékezet ködén villogva tör elő a képzelet.

S im! az alakok feje glóriával fonódik körül; már látom őket! Világnagyságok azok, szellemóriások megdicsőült alakjai. Gyarlóságom, semmiségem tudatával nem tudok e fénybe nézni, gyenge szemem csak az árnyat követi, az árnyát azoknak, kik millionokat boldogitottak, millionokat éltettek. Leborulok a porba e világnagyságok képei, e villogó fényesség előtt, mert tudom, hogy a napfény megvakit.

De megis! Felnézek!... Mi ez? Eltünnek e félistenek, eltünt a nap bűvös fényének ragyogása. Köd szállt le a fény helyén. A világnagyságok helyét egy madár, a turulmadár foglalta el s merően bámult reám. „Láttad őket, ismered alkotásukat, kövesd őket!“ szólt hozzám a madár s eltünt ő is.

Mi volt ez? Felhevült agyam lázas képzeletének csalta, bohó képe? Nem! Csak az emlékezés, a méltó emlékezés rózsaszálaiból szőtt kép.

Nincs már más előttem, mint a természet ragyogó pompája. A szellő fülembe sug a megjelent nagyságokról; a madarak csicsergéséből, fák zengő leveleitől rólúk hallok beszélni. — Hogyan! Mit mondtak? Ezek a nagy hősök, ezek a nagyságok mig éltek, nem voltak körülfonva az istenités glóriájával, s most hogy a tulvilág boldog lakói, most minden e földön rólúk suttog, minden őket istenити. Hogy lehet ez!? Tényleg igaz. Ismertem közülök néhányat életükben s akkor a millió közönséges közül kiemelkedtek egy fél fejjel, de félisteneket közé nem állitotta népe, annál kevésbé a világ.

Elgondolkozom, mi lehet oka ennek? A szerénység? Lehet! Hisz a ki érzi magában az isteni ihlet szikráját, nem mer tehetségével az egész világ elé lépni, boldog ha egy kis szűk kört tud boldogitni; boldog, ha ennek a szűk körnek tud édes örömet szerezni tehetségével.

S mikor látja, hogy e kis kör öt megérti; mikor érzi, hogy e kis kör vele érez, nem mer tovább menni, nem mer a világ sikamlós küszöbére lépni; hát ha az ottani millionok közt akad

A modern therapákban az orvosok mindinkább a természetes gyógyvizek használatát, ezek között különösen a maga nemében páratlan

Ferenc József keserűviz

ajánlják A Ferencz József keserűviz ár több mint husz év óta van használatban, s egy családban sem szabadna annak hiányozni.

Kapható: Rosenfeld A. és fia Marton és Huber cégeknél

Emlékkönyvek, Fényképalbumok
Képes levelezőlapok, Diszlevélpapirok
Irodasztalgarniturák
a legnagyobb választékban a legjutányosabban kaphatók
Fischel Fülöp könyvkereskedésében. N.-Kanizsán

kellenek, nem az örökös társadalmi feszély disszonánciái. Találkozzék már egyszer egy jó erős vezető hang, amely a köréje társuló társadalmi kisérő-hangokat szép harmoniába egyesiti!

Lehet, hogy ismét életet lehelnek a haldokló egyletbe.

Mi haszna, — ha nehéz beteg módjára ideig óráig halogatják a kimulást! Végezzenek rajta gyökeres operációt és adják vissza az életnek, — szebb életnek, mint amilyet eddig ért. Es ha már megélt, igyekezzenek fönntartani benne a verkeringést, az életerőt.

Félő azonban, hogy hallani fogunk szép parentáló beszédeket és a rövidéltu „Kör" megtér elődeihez.

A város házából.

Közgyülés.

Második nap.

Szerdán, folyó hó 21-én folytatta városunk képviselő testülete a kedden este felfüggesztett közgyülést.

Vécsey Zsigmond elnöklő polgármester előadta, hogy a tárgysorozat első három pontja a megelőző napon letárgyaltatván, következik a tárgysorozat 4. pontja: a legtöbb adót fizető v. képviselőknek — 1901. évre érvényes — kiigazitott névjegyzéke.

Ezen felolvasott névjegyzék szerint, a választás alá nem eső „virilis" városi képviselők közt első helyen áll Batthyány Strattmann Ödön herceg, kinek adója 27708 K. 11 f. az utolsó, 9.-ik virilista dr. Dick József 536 kor. adóval.

A jegyzéket tudomásul vették; a városi tanács pedig felfogja hívni az idegenek- és özvegyeket, hogy képviselőiket jelentsék be.

A második tárgy: Tandor Ottó műegyetemi tanárnak a főgymnasium épitési tervek után járó tiszteletdijának kiutalása volt. Tandor Ottó a város megbizásából 1897-ben a gymnasium átalakitására tervet és költségvetést készitett. Ezen átalakitás azonban oly költséges lett volna, hogy a költségvetés összege ől uj gymnásium épület is kikerül. Ez okból a város a tervek hasznát nem vette. Tandor 3000 frt., illetve 6000 korona munkadijat követelt. Hosszas alkudozás után 3000 koronában történt a megállapodás. A közgyülés ezt tudomásul vette és az összeget kölcsönképen a gymnasiumi alapból kifizetendőnek határozta.

Következett a m. kir. belügyminiszter felirata a piaci elővásárlásról szóló szabályrendelet tárgyában. A belügyminiszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg az elővásárlást tiltó szabályrendeletet azon elvi szempontból, hogy sem a vásár szabad forgalma, sem pedig a kereskedelem nem korlátozható, nem hagyta helyben. Hogy azonban a fogyasztó közönség a vételben ne előztessék meg, a vásár kezdetét a vásári rendtartásban véleményezi megállapitandónak. Lengyel Lajos v. főjegyző igen helyesen indokolta, hogy a vásár kezdetének szabályozása semmi előnyére nem lenne a fogyasztóknak, mind a mellett elfogadta a közgyülés Hertelendy Béla v. képviselő abbeli inditványát, hogy a vásári rendtartás kidolgoztassék. Ezen rendtartással minden esetre, elérnők azt, hogy a kofáknak, csirke és tojáskereskedőknek nem kellene olyan korán felkelni, mint most, mert hát nem kell attól tartaniok, hogy valaki esetleg megelőzi őket a vételben. A piaci rendtartás továbbá igen nagy előnyére lenne a termelőknek, mert elvitathatlan tény, hogy ha sok vevő jelentkezik egyszerre, az árak mindenkor a magasba szöknek. A tárgyhoz még ifj. Hegedüs László képviselő szólt.

A város közönsége kérvényt intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy városunkban állitson fel ipar és fém ipar iskolát. A kegyelmes ur ugyan teljesen méltányolta a kérvényben felhozott okokat, de fedezet hiányában a kérelmet nem veheti figyelembe.

Az erre vonatkozó leiratot a közgyülés sajnálattal tudomásul vette.

A nagykanizsai izraelita hitközség jelentését mely szerint a gelsei Gutmann Henrik féle iskolai — alapitvány kamataiból eleneben két szegény kereskedelmi növendéket tandijmentesen felvett; a közgyülés tudomásul vette. Az alapitási összeg kamatokkal együtt 5769 K. 64 f.

Az 1900-ik évi gubacstermés, mely 210 koronára becsültetett, árverés utján 225 koronáért adatott el. Jóváhagyólag tudomásul vétetett.

A tárgysorozat utolsó pontját annak bejelentése képezte, hogy Zalavármegye törvényhatósága az uj kórházi orvosi állás, valamint a kórházi személyzet fizetésemelése tárgyában hozott képviselőtestületi határozatot jóváhagyta. Ezen fizetések azonban a városi költségvetést nem érintik, mert ezek a közkórház költségvetésében nyernek fedezetet és igy a jóváhagyás a belügyminisztertől függ.

A tárgysorozat ezzel kimeritve volt, de szólásra jelentkezett ifj. Hegedüs László városi képviselő és a közgyülés nem kis meglepetésére olyan ügyben szólalt föl, melylyel éppen a kiskanizsai polgártársaink vajmi keveset törődnek.

Ez pedig nem egyéb, mint a kisdedóvás ügye. Hegedüs László előadta, hogy dacára a nagy segélyösszegnek, melyet a város közönsége a Kisdednevelő Egyesületnek nyujt, az óvónők már két hónapja nem kaptak fizetést; a gyermekek pedig dideregnek a fütetlen óvódákban, mert nincs fa. Kimutatni akarta, hogy az óvódák szükséglete alig 200—300 koronával több mint a város segélyösszege, tehát célszerübbnek tartaná, ha a város az óvódákat saját kezelése alá venne. Vécsey Zsigmond polgármester kijelentette, hogy már ily irányban folytak is értekezések és a tanfelügyelővel ujabban is tárgyalni fog ez érdemben és hogy a Kisdednevelő Egyesület a folyó 1900. évre csak akkor kap 4400 korona helyett 5000 korona segélyt, ha számadásaival igazolja, hogy ezen összegre tényleg szüksége van. Dr. Fried Ödön v. képviselő szintén kiváncsi volt megtudni, hogy a város segélyösszege tényleg a kisdedvédelem céljaira fordittatik-e, miért is a polgármester megigérte, hogy a számadásokat a Kisdednevelő Egyesülettől befogja kérni. — A városatyák azon tudatban, hogy immár most gondoskodtak a kisdedekről, az óvónőkről, szóval a kisdedvédelem minden tényezőjéről és kellékéről, nyugodtan távoztak.

A Kisdednevelő Egyesület köréből.

— Válasz egy interpellációra. —

Hirlapirói kötelességemnél fogva jelenvoltam a városi képviselőtestület folyó hó 21-én tartott folytatólagos közgyülésén.

A városatyáknak, akik megelőző napon minden vita nélkül elfogadták 172.019.81 korona fedezetlen hiánynyal záruló költségvetést, a közgyülés ezen második napján sem igen volt alkalmuk a vitára.

A tárgysorozaton levő ügyek elintézése után következett a nap szenzációja. Ifj. Hegedüs László v. képviselő a kisdedvédelem ügyében szólalt föl. Nagyon meglepőnek találtam, hogy épen kiskanizsai egyén hozza ezen fontos közügyet a forum elé; tehát a kiskanizsaiak, — a kikkel épenséggel nem lehetett a kisdedóvás-ügyet megkedveltetni, végre magukba szálltak — gondoltam magamban, — és megbizták Hegedüs uramat, hogy csinaljon egy kis propagandát a városi közgyülésen a kisdedvédelem fontos ügyének.

Sajnálatomra nem az következett be, a mit gondoltam; hanem következett az, hogy Hegedüs László kirohanást intézett a város által subventionált Kisdednevelő Egyesület ellen, mely dideregni hagyja a kisdedeket és fizetés nélkül az óvónőket; pedig azzal a nagy összeggel, melyet ezen egyesület kap, elláthatná a város maga is a kisdedvédelmet.

Nem akarom azt vitatni, hogy jó szolgálatot tett-e azon általam nagyon jól ismert is teretlen a kisdedovás mostoha ügyének, midőn Hegedüs v. képviselőt az interpellációra megkérte; nem vitatom azért, mert tudom, hogy az illető nem az ügy, hanem az óvónő érdekében szólaltatta meg a kiskanizsaiak első Hegedüsét; noha erre tán hivatottabb személy lett volna ifj. Hegedüs György városi tanácsos, a VI—VII. kerületi óvóda gondnoka.

De nem tartom helyénvalónak a személyes ügyekkel való foglalkozást, pedig ez sok mindent megmagyarázna, de leginkább érthetővé tenné az, hogy miért jajdulnak fel épen a kiskanizsai oldalról »hogy a gyerekek dideregnek«. Csak mellesleg jegyzem meg, hogy tényleg egyedül a VI.—VII. kerületi óvódának van tüzifája; hol ez azonban ép oly szükségtelen, mint a belvárosi óvódáknál, mivel az óvódák már hetek óta zárva vannak, tehát ott a kisdedek nem dideregnetnek.

A Kisdednevelő Egyesület ugy mint 26 éven át, bizonyára ez évben is ellatja az óvódákat tüzifával, — mihelyt ennek szüksége beáll.

A kérdés egyedül az lehet: miből fogja a tüzifát beszerezni, ép ugy mint kérdéses az: miből fogja az egyesület alkalmazottjait fizetni?

Ezen kérdéssel kivánok ezuttal foglalkozni. Mielőtt azonban ezt tenném, kifogásolnom kell — a mit különben már több izben kifogásoltunk, hogy a városi költségvetés kiadásainak összesitésénél a Népkonyhának adott 800 korona segély, a X. rovat alatt, mindenkor mint

---

égy, ki őt meg nem érti, hátha nincs ott olyan sziv, mint az ő köre tagjaié? Mire hire [jó hir] bejárja nemzetét, bejárja a világot, s mig ezek kutatják a rosszat, s mig a világ az ő isteni szikrájának fenségéről teljesen meggyőződik, ő már akkor egy szebb világnak boldog lakója.

Azt hiszem, hogy van ennek más oka is. — Mig él, ott áll a világnak azzal, melylyel azt boldogitja, ott áll azzal a világitó fáklyával, melylyel a világ éjsötét utait bevilágitja. E fény mellett nem veszi észre a tömeg, hogy az a hely, a hol most jár, csak nem régiben járatlan volt a sötét miatt. Mit törődik a multtal! Elég néki az, hogy ennek áldásait élvezheti, hogy használhatja, járhatja azt a vidéket, melynek éjsötét táján csak nem régiben dudva tenyészett s vad tanyázott, járhatja azon fény mellett, melynek világánál a jó utról eltévedni nem lehet... De a mikor a fény árasztója eltünik a föld szinéről, a mikor a fény helyén ujra homály is alig dereng, akkor keresik a fényforrást, akkor veszik észre ennek szükséges voltát, nagy hiányát.

De van más oka is. Az ily tehetség, az ily lángelme nem kora szellemében müködik. Az ő agya egy nagyobb, szebb kor felfogásával müködik. Uttörője a jövő nemzedék eszméjének: a jövő lánglelkeinek szikrája ő. Midőn pedig előáll azzal a munkájával, melylyel a jövő világát bámulatba ejti, melylyel utódai előtt felistenként lesz imádva, kortársai ennyit mondanak róla:

„Szegény, mit nem akar?". Nem csoda, hisz nem tudják megérteni, szellemébe nem tudnak behatolni, mert annak eszméi fölötte állnak az ő gondolataiknak. Ott van Katona József. Kortársai az iróktól hizelgést várták, melylyel nemzeti hiuságukat kielégithették, a poetika pedig csak nyelvbeli csinosságot követelt. Katonában nem találta ezek egyikét sem, igy észre sem vette őt. Mult az idő, a külföld remekei kerültek a tudósok, a laikusok asztalára, az előkelők szalonjába, s szegény deák porlepte könyvei közé... Fejlődött az izlés — s Katonának nyelvezetével megelégedtek. Mult az idő... Forrongó közhangulat szállta meg a kedélyeket s Katona erőteljesebb szenvedélyének hatalmas rajzát bamulni kezdték. Bánk-bán diadalát kezdte ünnepelni. A mübirálók a legjobb tragédiaink élére állitották, de ekkor már Katona koszoru nélkül ismeretlenül szállott sirjába.

Ott van Shakespeare. Két évszázad kellett ahhoz, mig a közönséges firkászok közől felállitották arra a helyre, melynek Olympos a neve.

Egy Sokratesnek méregpohárral kellett meghalni. Egy Moliertől nemzete a sirt tagadta meg, holott Görögország oltárt emelt volna néki.

De a legnagyobb és legsajnosabb ok, hogy csak a halottakkal szemben szünik meg az irigység.

Szállj vissza turul-madár az emlékezet ködéből! Ember! ismerd meg nagyjaidat s csodáld őket tisztelő bámulattal — életökben!

a Kisdednevelő Egyesületnek adott segély szerepel, mi gyakran megtévesztésre ad alkalmat. Ezen 800 koronához a Kisdednevelő Egyesületnek semmi köze.

A város 1900. évre 4400 korona, illetve a mennyiben annak szüksége zárszámadással igazoltatik, 5000 korona segély összeget ád a Kisdednevelő Egyesületnek. Már most azt kérdem: miért adott a város ugyanazon célra, melyre most 5000 koronát irányozott elő, az 1899-ik évben csak 4400 koronát, a megelőző két évben pedig csak évenként 3400 koronát? miért nem találkozott egy városatya, ki a segélyző szeget elégtelennek mondta volna.

A Kisdednevelő Egyesület eleget kérvényezett évről évre, és mindenkor kimutatta, hogy a városi segélyösszeg elégtelen. A város azonban csak fokozatosan emelte a segélyezés mérvét, a Kizdednevelő Egyesület vezetőségére bízván, hogy teremtse elő a szükséges pénzeket, ahonnét tudja. És az egyesület illetve annak vezetősége bámulatos kitartással és nagy önmegtagadással ellátta a kisdedvédelem ügyét városunkban elégtelen subvenció mellett is; de azt csak úgy tehette, hogy az elodázható fizetéseket nem eszközölte, a szükségnek megelőlegezve tat h-telhe és a kor fizette, mi or megint egy kis pénzhez jutott; majd minden év végére előleget vagy kölcsönt volt kénytelen felvenni, mert Frankl Móricz sem ismer olyan számtant mü-e-let, hogy fedezni lehessen 3400 majd 4400 koronával azt, a mihez 5000 korona is kevés.

Mivel pedig ilen az egyesület, illetve annak vezetősége már eleget tűrt és tett a város megkímélése szempontjából a kisdedvédelem ügyéert, a jövő évre már nem kért sem minemű segélyt a várostól. A Kisdednevelő Egyesület, mely 26 éven át élt a kisdedvédelem üzvének, annak tudatában, hogy más társadalmi feladatai vannak, mint a községet illető terhe saját vállaira venni, az óvodák ellátását a jövőben nem célozta, azért nem is kért városi segélyt és ha a városi költségvetésbe mégis felvetek ezen címen 5000 és nem 5000 koronát, ám lássa el a város ezen összeggel négy óvodát.

A Kisdednevelő Egyesület már eddig is sokkal többet tett, mint tenne kellett volna; mer a vallás- és közoktatásügyi miniszter már ha évelőtt elrendelte, hogy vagy adjon a város a Kisdednevelő Egyesületnek teljes fedezetet nyujtó segélyt vagy állítsa fel maga a kellő számu óvodákat. És itt megjegyzem, hogy a miniszter 7—9 óvoda felállítását kívánta; a város azonban a helyett, hogy a miniszteri leiratnak megfelelt volna, adott a Kisdednevelő Egyesületnek évről-évre megnem felelő segélyösszeget és mi küzdöttünk tovább. De most már belefáradtunk.

Dr. Fried Ödön v. képviselő ur kíváncsi volt megtudni, hogy a kisdedvédelem segélyezésére adott nagy (?) összeget tényleg ezen célra fordítja-e az egyesület?

Íme itt van a Kisdednevelő Egyesület pénztári kimutatása 1900 évi január 1-től november 15-ig.

Kiadások:	korona
Vidor Samuné elnöknek visszatérített előleg (1899. oct.—nov. havi kiadások) . .	800·—
4 óvónő fizetése december hóra á 66·66=	266·64
2 óvónő lakbére december hóra á 16·66=	33·32
4 dajka fizetése december hóra . . .	74·—
4 óvónő fizetése jan.—szept. (9 hó) . .	2399·76
2 óvónő lakbére jan.—szept. (9 hó) . .	299·88
2 dajka fizetése jan.—októb. (10 hó) .	400·—
1 dajka fizetése jan.—szept. (9 hó) . .	216·—
1 dajka fizetése jan—szept. (9 hó) . .	90·—
Titkár és iroda általány jan—okt. (10 hó)	200·—
Házbér Petőfi utcai óvodáért ¾ évre november 1-ig	225·—
Fáért Goldsteinnak	108·80
Fáért apróbb vételek	22·80
Favágásért	31·80
Házbér VI. VII. k. óvodáért 1899. okt.dec.	40·—
Erdélyi kőmives számlája	56·—
Tollár ácsmester számlája	118·60
Pöcegödör tisztitás	23·—
Felszerelésekre a 4 óvódának	43·10
összes	5448·70

Bevételek:	korona
Egyenleg	50·62
A város segélye	4400·—
Dr. Bereczky óvónőtől szobabér 10 hóra	100·—
A nkanizsai takarékpénztár adományа	50·—
Néptombola jövedelméből	322·15
Zárünnepély jövedelme	35·60
Tagsági dijakból	240·—
Tandijakból	234·80
összes	5433·17

Szükségeltetik még ez évben	
4 óvónő fizetése 3 hóra	799·92
2 óvónő lakbére 3 hóra	89·96
VI. VII. ker. óvóda helyiségbére . .	160·—
Petőfi utcai óvóda helyiségbére nov.febr.	75·—
4 dajka fizetésére	182·—
Tüzifa a téli idény ez évi részére . .	120·—
Titkár és iroda általány 2 hóra . . .	40·—
Nyugdíj-illetményre törlesztésül . .	200·—
Pénztári tulkiadás fedezésére	15·53
	1692·41

azaz ezerhatszázkilencvenkét korona 41 fillér.

Ennek ellenében pedig a város még ád 600 mond hatszáz koronát. Hogy miből, honnét fedezi a Kisdednevelő-Egyesület a hiányt, azon törje a Kisdednevelő-Egyesület vezetősége a fejét, hisz azt már úgy is megszokta.

Ezek megirásával nem céloztam mást, mint kimutatni azt, hogy a város ugyan nagy, de mégis elégtelen segélyösszege tényleg a kisdedvédelem céljaira fordíttatik, de kimutatni óhajtottam egyuttal azt is, mibe kerül négy óvoda fentartása még akkor is, ha két óvódáért nem kell helyiségbért fizetni és két óvónő lakbér helyett természetbeni lakást kap. Hegedüs László városi képviselő urat pedig arra kérem, hogy azon számadás helyett, melyet az ő markába nyomtak, nyomja megbizója markába az én számadásomat.

Révész Lajos
a Kisdednevelő-Egyesület titkára.

A levelező-lapokról.

A magán ipar által gyártott levelező lapokon alkalmazható feliratok tekintetében felmerült kételyek és félreértések megszüntetése végett és a postát igénybevevő közönség tájékoztatása céljából a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a következő szabályzatot adta ki:

1. A magyar korona országainak postaforgalmában (belforgalom) csak oly levelező lapok használhatók, a melyek cimoldaluk homlokán szembeötlő betükkel magyar nyelven „Levelező lap“ felirással vannak ellátva. A magyar feliratot követheti „Levelező lap“ kifejezésnek egy vagy több más nyelvü forditása is, de e más nyelvü jelzések csak külön sorban és csak a magyar nyelvü „Levelező lap“ felirás alatt állhatnak. A sorrend, melyben e más nyelvü jelzések egymást követhetik, ninesen korlátozva.

2.) A nemzetközi szerződés megkivánja, hogy a külföldi (nemzetközi) forgalomban használandó levelező lapok a magyar nyelvü „Levelező lap“ feliráson kivül az 1. pontban jelzett módon a magyar felirás alatt a francia nyelvü „Carte postale“ felirással is el legyenek látva. A francia felirás mellett természetesen a »Levelező lap«-nak megfelelő más nyelvü kifejezés is alkalmazható.

A külföldi forgalomban különben el kell fogadnunk a magán ipar utján előállitott oly levelező lapokat is, a melyek csupán csak a francia nyelvü „Carte postale“ feliratot viselik.

Ebben az egy esetben tehát a magyar nyelvü „Levelező lap“ felirás elmaradhat ugyan de ily levelező lapokon e felirasnak a francián kivül más nyelven sem lehet helye.

3.) Kivánatos továbbá, hogy a külföldre küldendő „Levelező lap“ illetve »Carte postale« stb. felirás alatt „Egyetemes posta-egyesület — Union postale universelle“ felirással is legyen ellátva. Ennek a felirásnak a hiánya azonban nem kifogásolható.

Az »Egyetemes postaegyesület« felirás kifejezhető különben a francia nyelven kivül más nyelven is, de ebben az esetben a magyar kifejezés használata is kötelező, s ennek elül kell állania.

4.) A magán ipar által gyártott válaszos levelező lapoknak, magyar nyelven „Levelező lap«, a válaszlapoknak pedig »Levelező Lap« (»Válasz«) feliratot kell viselniök.

E felirásnak valamint ennek a felirásnak francia („Carte postale“) illetve („Carte postale réponse“) vagy más nyelvü forditásának az alkalmazására nézve az 1. és 2. pontban foglaltak érvényesek.

A magán ipar által előállitott „Válaszos Levelező lapok“ egyébként „Egyetemes posta egyesület“ felirással vagy — a 3. pontban foglalt feltétel alatt — e kifejezésnek más nyelvü forditásával is lehetnek ellátva.

5.) Ugy a belföldi, mint a nemzetközi forgalomban tilos a magán ipar által gyártott levelezőlapokon a „M. kir. posta“ feliratot és a magyar cimert vagy koronát alkalmazni.

6.) Nem esnek kifogás alá az oly levelező lapok, a melyeken a felirás hozzáirással vagy mechanikai módon a fönti határozatoknak megfelelően helyesbittetett, vagy a melyeknek előoldalán a meg nem engedett feliratok is elvonással törültetnek vagy más alkalmas módon eltávolittattak.

Ezeket szem előtt tartva, a m. kir. posta és távirda hivatalok a magán ipar által gyártott levelező lapokat csakis abban az esetben fogadják el a levelező lapokra érvényes dijszabás szerint bérmentesítve, ha azok alakra, nagyságra és a papir minőségére nézve a posta által forgalomba bocsatott levelező lapokkal megegyeznek, és ha azok a felirás tekintetében a fönti szabályoknak megfelelnek.

HIREK

— **Gyüjtés.** Az Erzsébet királyné örök imádási templom javára a nkanizsai v. róm.kath templomban a zenés mise alkalmával eszközölt gyüjtés 120 koronát eredményezett. Képekből befolyt 44 kor. Az igy bevételezett 164 koronát elküldték Bogyay Elemér főispáni titkárnak, mint a bizottság pénztárnokának.

— **Halálozás.** A következő gyászjelentést kaptuk: Pulay Judith, Károly, Terézia, Elek és Róza mint gyermekei, a saját, ugy a rokonok nevében fájdalomtól megtört szivvel jelentik felejthetetlen jó édesanyuknak illetve rokonnak Özv. Pulay Károlyné szül. Miskey Máriának folyó évi november hó 19-én este 6 órakor életének 70-dik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele és hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. s. a. t. Felső Hahót; 1900. nov. hó 20-án.

Áldás és béke lengjen a szeretett hamvai felett! — Az elhunytban Pulay Károly nagykanizsai telekkönyvi tisztviselő, édes-anyját gyászolja.

— **Szinészet.** Városunk szinügyi bizottság, melynek véleményét Deák Péter rendőrfőkapitány, mielőtt a helyhatósági engedélyt egyik vagy másik igazgatónak kiadta volna, szerdán este tartott ülésében Dobó Sándor szintársulata mellett nyilatkozott meg és a főkapitánynak Dobó Sándor részére ajánlja az engedély megadását. Nincs okunk kételkedni abban, hogy a főkapitány ezen véleményezés alapján Dobónak az engedélyt még nem adná. Jövő szinigazgatónk tehát Dobó Sándor lesz; aki 1901. április elsején fogja az előadásokat megkezdeni.

— **Huckstedt Irén legujabb sikere.** Mindig örömmel számolunk be kedves földink szinpadi sikereiről; most azonban hatványozott örömmel tesszük azt, mert az alábbiakhoz hasonló dicséretet csak a legnagyobb müvésznők kaphatnak. Beszéljen maga a „Zombor és Vidéke“ cimü lap 1900 évi november hó 18-án megjelent száma, melyben szóról szóra ez áll:

Szinház.

Kedden november hó 13-án szinre került a »Bőregér« Straus Jánosnak ez a kitünő operettéje, melyet sokan a boldogult bécsi mester legjelesebb alkotásának tartanak...... s. t. b.

„Huckstedt Irén, mint Rosalinda, nagyon szépen és értelmesen játszott, s annyi müvészettel, az érzésnek oly intenzivitásával énekelt, hogy a közönség a legnagyobb elragadtatással élvezte e minden izében sikerült alakitást. Különösen a II. felvonásban remekelt két ma-

gyar dalnak elbűvölően szép előadásával. Annyi bensőséggel interpretálta a gyönyörű nótákat és az ének technikának oly tökéletes és biztos tudását árulta el, hogy az ember igazán nem tudta, mit csodáljon jobban: teljesen kimivelt, tiszta koloraturáját-e, mely játszva győzte le a legnagyobb nehézségeket, a vagy előadásának keresetlen egyszerüségét és megható közvetlenségét. Ezek után felesleges hozzátennünk, hogy a nótákat meg kellett ismételnie. Nagyon tetszettek izléses és elegáns toilettejei is."

— **Egy fogadás.** Egyik vidéki városban fogadást tettek arra nézve, vajjon az ott megjelenő helyi lap meg fog-e emlékezni a hét szenzációjáról, a szatmári kivégzésről, avagy nem. A szerkesztőnek tudomására jutott a fogadás és azon cim alatt: „Mi mindenre fogadnak" röviden foglalkozott a fogadással, de magáról a szenzációról óvatosan hallgatott. Most már a fogadó felek mindegyike magát tartja a nyertesnek és ujból fogadtak arra, hogy ki a nyertes. E kérdésben egy jogászokból álló öt tagu bizottság fog dönteni, ha ebben, a mindenesetre fogas kérdésben dönteni tud.

— **Helyközi távbeszélés.** Folyó hó hó 25-én ismét egy nagy lépést tettünk előre. Olyan lépést, melylyel közvetlen közelébe jutottunk Budapestnek, az ország majd minden nagyobb városának, sőt még Bécsnek is. Megnyilott t. i. Nagy-Kanizsán a helyközi távbeszélő állomás. A helyközi telefont a központi hivatalból használhatja mindenki, a ki 3 percnyi beszélgetésért 2 koronát lefizet. A helyi telefonbérlők saját telefonjukat használhatják, de ugyancsak ezen dijat fizetik, még pedig oly formán, hogy a bérlők 50 koronát helyeznek letétbe. Mindazon telefon-bérlők, akik a helyközi távbeszélőt használni óhajtják és az ovadékot leteszik, dijmentesen megkapják a lajstromokat, melyekben a helyközi távbeszélő állomások és az ottlakó előfizetők felsorolva vannak. Azoknak, akik csak alkalomadtán veszik a helyközi telefont igénybe, a központi hivatalban áll ezen lajstrom rendelkezésére. Ha a fél beszélni óhajt, két korona lefizetése ellenében kap egy jelentkezési bárcát, mely egyuttal kitünteti, hogy a beszélgetés mikor vette kezdetét. A felek a távbeszélőt jelentkezési sorrendben használhatják.

— **Inas- és segéd munkakiállitás.** Hogy érdemes Ipartestületünk meg ne ijedjen, mindjárt eleve kijelentjük, hogy nem azon helyi mozgalomról van szó, mitől annyira féltek munkaadóink, hogy t. i. „a segédmunkások az ő rovásukra babérokat szereznek maguknak", hanem azon országos mozgalomról, mely f. hó 22-én Budapesten Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter elnöklése alatt tanácskozás tárgyát képezte. Maga a miniszter hivta össze a tanácskozásra az érdekelteket a kisiparossegédek és inasok munkakiállitásainak országos szervezése ügyében. A tanácskozásban Hegedüs miniszteren kivül résztvettek: a kereskedelmi muzeum, a teknologiai iparmuzeum igazgatóságai, az Országos Iparegyesület, valamint a főváros területén levő összes ipartestületek képviselői.

A javaslat az volt, hogy rendeztessék egyrészt a jövő év folyamán egy országos segéd- és inas-munka kiállitás, másrészt a jövő évtől kezdve rendeztessenek az országban mindenfelé, lehetőleg mindenütt, a hol ipartestületek vannak, helyi kiállitások, melyeknek legjelesebbjei kiválasztatván, ezekből rendeztessenek országos kiállitások. A jelenlevők nemcsak helyesnek és kivanatosnak találták a javaslatot, sőt köszönetüket nyilvánitották Hegedüs miniszt. iránt kezdéseért, melyhez a kisiparosok nagy reményeket fűznek, különösen a segédszemélyzet erkölcsi szinvonalának emelése szempontjából. A részletes tárgyalás során erdekes vita fejlődött ki az egyes iparágak speciális viszonyai szempontjából, melyekre a kiállitások rendezésénél tekintettel kell lenni, de a melyek az ily kiállitások sikerét biztositani alkalmasak.

— **Könnyebb lesz a berukkolás.** A hadügyminiszterium legutabb ismet elismerésre érdemes jóindulatu rendeletet adott ki. Eddig az volt szokásban, hogy a tartalékosoknak és póttartalékosoknak, akarmilyen messze is voltak a hadkiegészitő területüktől, a régi ezredüktől, fegyvergyakorlatokra mégis oda kellett bevonulniok. Igy aztán megesett, hogy tul a Dunáról 14 napi fegyvergyakorlat miatt Mármarosba kellett utazni a szegény embernek, ha a kenyérkeresete véletlenül elvitte őt az ezrede tájékáról. Volt ugyan egy paragrafus: aki az ezredétől 150 kilométeren tul lakik, az folyamodhatik, hogy a fegyvergyakorlatot másutt szolgálhatja le. De erről igen kevesen tudtak s különben is az egyszerübb embernek nagyon idegen és nehéz dolog az ilyetén folyamodás. Ezen a bajon segitett a hadügyminiszter: elrendelte, hogy a hadkiegészitő kerületüktől távollevő, vagy nem állandóan ottlakó tartalékosokat és póttartalékosokat hivatalból helyezzék át ahhoz a csapattesthez, amelynek területén lakik. Nem állandóan ottlakóknak azt a tartalékost tekintik, aki legalább két évre a hadkiegészitő kerületen kivül lakik. A áthelyezést az idén dec. 31-én hajtják végre, s azontul minden esztendő október elején.

— **Köszönet-nyilvánitás.** A következő sorok közlésére kértek fel bennünket: A „Szombathely- egyházmegye róm. kath. tanitó egyesület letenyei köre" „Magyarország keresztenysége 900 éves fenállása emlékére, Letenyén folyó hó 7-kén az „Arany Bárányhoz" cimzett nagyvendéglőben, diszgyülésen kivül egy mükedvelő szinielőadással egybekötött táncvigalmat rendezett az országos, »Tanitók háza« javára.

Nem mulaszhatom el, hogy ugy a magam, mint kartásaim részéről őszinte köszönetemet ne fejezzem ki Tek. Merziczky Jenő szolgabiró, Dr. Jeney Béla körorvos és Kreutz Emil takp. könyvelő uraknak készséges fáradozásukért, hogy ezen alkalomkor közremüködni s mint rendezők szerepelni sziveskedtek.

Köszönetet mondok Leitner Lipót kereskedő urnak is, ki a szinpadhoz szükséges anyag legnagyobb részét kölcsön adta. Azonkivül köszönöm Plank vendéglős urnak azon szivességét, hogy a termet dij nélkül átengedni s kedves vendégeinket kifogástalanul kiszolgálni iparkodott. —

Hazafias köszönet azoknak is, kik felülfizetésükkel a nemes célt előmozditani s a „Tanitók Háza" tőkéjét ez által gyarapitani kegyeskedtek, nevezetesen: Özv. Petter Károlyné 2 kor. Vajda Testvérek 6 korona, Csoma Ödön 2 kor. Jeney Béla 4 kor. Keszler Geza 2 kor. Kreutz Emil 2 kor. Dr. Csempesz Kálmán 5 korona, Zakál Gyula 2 kor. Letenyéről. Schmidt Emil 8 kor. (Pola) Kohn Sándor 2 kor. Kadija Imre 2 kor. Hozján György 1 kor. (Tót-Szent-Márton) Küger Mór 2 kor. (Tót-Szerdahely) Korentsy István 2 kor. (Petri Venté) Golub János 4 kor. (Mura Vid) Gaál István 1 kor. Vendl Ede 1 kor. Vizmathy Malvin 40 fillér. (Kerka-Szent Miklós.)

Végre köszönöm kartársaimnak — a mükedvelőknek szives közremüködésüket, de különösen Wizer Vilma és Tóth Béla tagtársaimnak odaadó buzgalmukat, kik oly annyira szivükön hordozták, hogy az ünnepély sikerüljön, s fáradoztak ez ügyben.

Tót-Szerdahelyen, 1900. XI,—21.

Neupauer István
a letenyei tan. kör elnöke.

— **Kanyaró** Városunk tanácsa folyó hó 23-án tartott ülésében ismét foglalkozott a gyermekek közt még mindig uralgó kanyaró (vörös) járványnyal, mert mi szombaton lejárt a terminus, meddig az elemi iskolák és óvódák zárva tartása véleményeztetett. A beérkezett orvosi jelentésekből azon megnyugtató meggyőződésre jutott a tanács, hogy a belvárosi iskolák most már megnyithatók lesznek és elrendelte, hogy az I.—V. kerületben levő összes elemi iskolák f. hó 26-án hétfőn megnyittassanak, a VI—VII. kerületi iskolák azonban, nem különben az összes óvódák még december hó 3-ig zárva tartandók.

— „**Becsüld a nőt**", mondja a költő, mert az ő gondosságára van bizva a család testi és szellemi java. Éppen a hivatását egész odaadással követő férfi nem gondoskódhatik saját testének táplálásáról, a mely asztalára jön. De házi-asszonynak is nehéz felada mindig a helyest találni, felelőssége már a reggeli kávénal kezdődvén. Bizom tehát, hogy közérdekben áll arra utalni, hogy a legkitünőbbnek, az egészségre legüdvösebbnek és kiválóan kellemes izü kávéitalnak a babkávénak félig Kathreiner-féle Kneipp malata kávéval való vegyülete bizonyult. Százezerszeres megfigyelés és tapasztalat ajánlja ezt a legjobb kávékeveréket, nevezetesen minden háziasszonynak és anyának egy igazán valódi családikávé készitésére, a mely, a megkivánt kellemes gerjesztés mellett, bizonyos mennyiségü tápanyagot és erős tőt is szolgáltat. A Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávé mindenütt kapható, valódi azonban csakis az ismert eredeti csomagokban.

— **Roth Laura cég Nagy-Kanizsán** az idény előre haladtával a raktárán levő női kalap, arcfátyol, szalag- és pipere cikeket rendkivül olcsón árusitja miért is kéri a n. érd. hölgyközönség szives megrendeléseit. 281—2

— **A Réty-féle pemetefü-cukorka** a leghatásosabb szer mindennemü köhögés és rekedtség ellen. Számtalan elismerő nyilatkozat bizonyitja, hogy e kitünő anyarészekből készült kellemes izü czukorka kiváló tulajdonságainál fogva a legjobb eredménnyel használtatik. Dobozonkint 60 fillérért kapható mindenütt. Megrendelhető a készitőnél, Réty Béla gyógyszertárában, B. Csabán is, ki 5 dobozt bérmentve küld 3 koronáért.

Anyakönyvi hírek.

Bejegyzett születések

november hó 15—22-ig.

Sattler Károly, szobafestő: Aranka.
Groszner Ilona, cseléd: József.
Csonták Ferenc, váltó őr: Margit.
Istél József, földmives: Sándor.
Madarász Imre, kádár: Karolina.
Németh József, vasuti munkás: Rozália.
Dani János, földmives: Katalin.
Rodek Antal, kovács: Ferenc.
Dobesch József, mozdonyvezető: Erzsébet.

Halálozások:

Nagy Margit, 16. hónapos: vörös.
Brüll Ignácné szül: Rosenberger Regina magán hiv. neje 38. éves: szivbaj.
Gerócs Katalin, 6. éves: vörös.
Csik József, 4. hónapos: bélhurut.
Bollá Rozália, 2. hónapos: ránggörcs.
Raszpotnik Mária 2 hónapos: bélhurut.
Reichenfeld Ilona, 16. hónapos: kanyaró.
Sabján Ferenc, koldus, (Felső-Rajk) 62. éves: tüdőlob.
Günser Sándorné szül: Reichenfeld Katalin, szabó neje, 58. éves: szivbaj.
Rodek Ferenc, 5. hónapos: gyengeség.
Horváth Antal, 2. éves: tüdőhurut.
Halász Erzsébet, 20. éves: cseléd önmérgezés.
Gerencsér Mária, 21. napos: bélhurut.
Horváth György, 6. hónapos: ránggörcs.
Özv. Farkas Józsefné, szül: Sipos Verona, földmives neje 58 éves, vizkór.

Házasságot kötöttek;

Szalay Ferenc, városi rendőr — Blaskovics Máriával.
Takács János, ács — Német Annával.
Kovács János, kocsis — Gezárt Teréziával.
Czethofer József, házi szolga — Kocséber Annával.

Szerkesztői üzenetek.

Egy fiatal leánynak. Közölni fogjuk.

Kezdő. Csak nem szabad csüggedni. Ezeknek is mind egyikében van gondolat, különösen a „Felhők, felhők" cimüben, de még mindig küzd a formával. Még sokat kell forrnia. De ne veszitse kedvét.

Udvarias. Nem tartozik más alkalommal köszönni. A valóban müvelt ember a neki szánt köszöntést, bárkitől jöjjön is az, mindig udvarias nyájassággal fogadja és viszonozza. Ha Ön ugy tapasztalja, hogy nyájas üdvözlését az [illegible] hogy nem vagy csak immel-ámmal, talán éppen bizonyos hányi-vetiséggel viszonozza: jogos az a föltevése, hogy ő az ön köszöntgetésére nem reflektál, tehát egyszerüen ne köszönjön neki. Ha azonban talán szórakozottságból történik az, amit nagyon könnyen felismerhet, akkor nem szabad udvariatlanságul róni föl neki.

IRODALOM.

— Az OLCSÓ KÖNYVTÁR LEGÚJABB KÖTETEI. A Gyulai Pál szerkesztésében megjelenő Olcsó Könyvtár hova-tovább eléri 1200-ik számát. Korrekt szövege, tiszta és választékos nyomása eddig is, ezentul is legbecsesebb e fajta könyvtárrá teszik, a melyre nagy választékánál fogva is mindig erdemes közönségünk figyelmére

Legujabban Arany, Petőfi, Tompa, Vörösmarty és Shakespeare munkáinak közlését vette fel sorrendjében. Ezuttal Arany Jánostól, Murány ostromát (1186—1188. 60 fillér). Petőfi: János vitézét (1170. 20 fillér) közli, a mely által hozzáférhetővé lesznek nagy költőink kimagasabb müvei olcsó, de mindazonáltal olvasható kiadásban. Érdekes kötete a vállalatnak Goethe Faustjának II. része, Váradi Antal fordításában (1171 — 1182 kor. 40 fillér). Az orosz regényirodalom egyik legkiválóbb termékével Panpenkó N. J. Szerelem czimü regényével van képviselve, melyet Ambrozovics Dezső fordított le hüséggel, választékosan, (1183—1185. 60 fillér).

NAGY KAROLY. Ezer esztendőnél több mult el azóta, hogy a népvándorlás korának legnagyobb császárját beletemették abba a kősarkophágba, melyben az aacheni dóm kriptájában még ma is örök álmát alusszza. A hatalmas fejedelem után maradt egy nagy birodalom, egy süllyedő ország, melyen utódai civakodva osztakoztak. hanyatlásának északténye bevilágolt a császár kriptajába, a kősarkophágra, melyre a római mester Proserpina elrablásának jelenetét faragta. És maradt utána egy hatalmas kard, mely egyszer városokat, országokat csapott ki helyükből, és egy hatalmas márvány trónus, nehéz, idomtalan, záros karszék, az erőnek és hatalomnak kőbe faragott szimbóluma. És maradt utána egy ablak a chartresi dómban, amelynek üvegkocsái az ő életének jelenetéit beszélik. És maradt utána egy drágakőves aranykorona, amely egykor az ő fölként fején ragyogott, s amelyet most a bécsi Schatzkammer őriz. És maradt utána felbomló birodalmának átka, népének egyenetlensége, össze nem férése.

Erről a nagy uralkodóról, tetteiről, egyéniségéről szól a Nagy Képes Világtörténet 76-ik füzete, mely Borovszky Samu ismert történet tudós és akadémikus tollából származik.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, a IV. kötet szerzője dr. Borovszky Samu. Egy-egy kötet ára díszes félbőrkötésben 16 korona; füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII, Üllői-út 18.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

— HONI IPAR. A „Honi Ipar" legujabb száma különösen érdekes és változatos tartalommal jelent meg. E gyönyörü kiállitásu lap a legkitünőbb informatiókat nyujtja nagyszámu, olvasóinak. Jóllehet mindenben megóvja a szakszerüséget, a lap mégis szaturálva van aktualitásokkal. Különös figyelmet érdemel az a hadjárat, melyet a „Honi Ipar" a kereskedők utóbb időben lábrakapott hatósági zaklatása ellen inditott. Mondhatjuk, hogy e kitünő szerkesztésü lapot, melyet olvasóinknak figyelmébe ajánlunk a legliberálisabb szellem hatja át. A „Honi Ipar" szerkesztősége és kiadóhivatala nov. 1. óta Budapest József-tér 13. sz. alatt van.

2000—1900. végrh. sz. 384—1

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbiróságnak 1900. évi V. 976|900. számu végzése következtében dr. Fábián Zsigmond nagykanizsai ügyvéd által képviselt Steiner Ignác nagykanizsai lakós javára Back Károly budapesti lakós ellen 1205 kor. 94 fill. s jár. erejéig 1900. évi október hó 6 án foganatositott kielégitési végrehajtás utjan felül foglalt és 9715 kor. becsült szénа, szalma, lovak, kocsik, hintók lószerszámok szobabu orok stbből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir járásbiróság 1900. évi V. 962. 2. számu végzése folytán 1205 k. 94 f. tőkekövetelés ennek 1900. évi. jan. hó 30 napjától járó 5% kamatai, ½% váltódij és eddig összesen 245 kor. 35 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig Lazsnakon a helyszinén leendő eszközlésére

1900. évi november hó 27 napjának d. e. 9 órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107, és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is elfogunak adatni.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1900. évi nov. 8-án

MAXIMOVITS GYÖRGY
kir. birósági végrehajtó

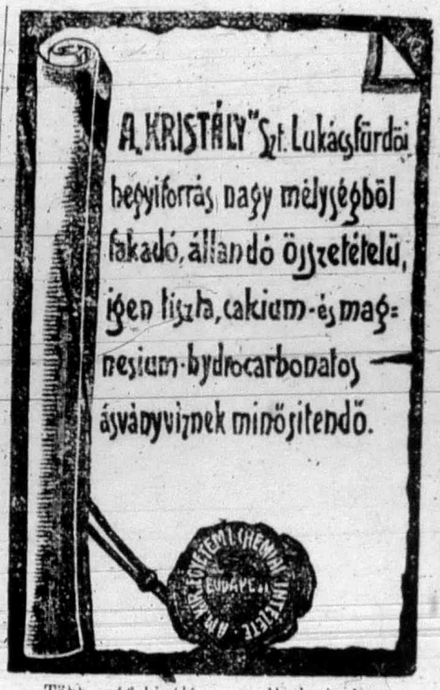

Több száz kiváló orvos által ajánlva.
A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.
Kapható minden jobb füszerkereskedésben és vendéglőben.

A nagyérdemü közönség figyelmébe ajánljuk dúsan felszerelt raktárunkat — norinbergi, diszmü, játék-, uri és női ... DIVATCZIKKEKBEN ... — rövid- és szövet-áruban —

Kasztl Testvérek
Nagy-Kanizsa (Vasuti-utca)
Nagy választék alpacca-ezüstárukban.
Vidéki megrendelések postafordultával intéztetnek el.

A nagyon tisztelt közönség

figyelmét felhivjuk, dúsan felszerelt **füszer, festék gyarmat**, legfinomabb **tábla és aixi olajok**, valódi **jamaikai rum, orosz thea, likőrök** továbbá **milly-gyertya, szappan, rizskeményitő, mandola, mandola, morzsolt szőllő, olasz, jappán, indiai rizs, szalon petroleum** és minden e szakmába vágó cikkekre.

Ásványvizek, desztillált szesz félliteres palackokban. Megbizható csiraképes mezőgazdasági **vetemény magvak.**

Trifaili-kőszén eladás nagyban és kicsinyben.

Az összes budapesti **gőzmalmok lisztjéből**, mindig jelentékeny raktár. **Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek**, olcsó versenyárak mellett.

A régi jó hirnévnek örvendő, a mai igényeknek teljesen megfelelő és ujjá átalakitott füszerüzletünk és sok évi tapasztalataink nemkülönben a nagy verseny késztet bennünket fenti áruk ajánlatára, melynek minél számosabb pártfogásukat alázattal kéri

Balaton Testvérek
füszer, hazai termény és lisztkereskedése
Nagy-Kanizsán
220—52 Eötvös tér a „barát pékhez."

Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Mindenütt kapható.
Vezérképviselet: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest, Bécs.

Kukorica-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerü és ártlós szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül,

Gabona-rosták,
Konkolyozók (trieurök), Kézi kezelésre való
Széna- és szalmasajtók fekvően, vagy kocsira szerelve,
Takarmány fűllesztők
Szállitható takarék-főző-üstök takarmány stb. részére
zománcz bevonattal vagy anélkül, szállitókészülékkel vagy anélkül.
Szecskavágók, szadadalmazott kenőgyürüs görgő csapágyakkal igen könnyü rással, körülbelül 40 százalék erőmegtakaritás mellett.
Répa- és burgonyavágók,
Darálók
„Agricola" sor-vetőgépek [tolókerék szerkezettel]
mindennemü vetemény számára, váltókerekek nélkül. t
Egy-, két-, és több vasu ekék jótállás mellett elismert legjobb szerkezettel készülnek

MAYFARTH PH. s TARSA

csász. és kir. kiz. szabad.
gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor
Alapittatott 1872. Bécs, II., Taborstrasse Nr. 71. 750 munkás.
Kitüntettetett több mint 400 arany, ezüst, bronz éremmel és első díjakkal.
Árjegyzék és számos elismerő levelek ingyen és bérmentve küldetnek. Képviselők és viszonteladóknak felvétetnek.

A NAGY KRACH.

New-York és London nem kiméltek meg az európai szárazföldet és ezért egy nagy ezüstárugyár indítatva érezte magát, hogy az egész késleltet csak a munkaerő egy kis kárpótlása ellenében eladja. Én meghatalmazva vagyok ezen megbizást teljesíteni. Én tehát bárkinek megküldöm a következő tárgyakat csupán a kárpótlásért, 6 frt 60 krért; és pedig:

6 db. finom asztali kés, val. angol pengével,
6 „ amerikai szab. ezüst villát, egy drbból
6 „ „ „ „ „ evőkanalat
12 „ „ „ „ kávéskanalat
1 „ „ „ „ levesmerőt
1 „ „ „ „ tejmerőt
6 „ angol Victoria tálca
2 „ igen hatásos gyertyatartó
1 „ teaszűrőt
1 „ finom cukorporzó

42 db. összesen 6 frt 60 kr.

Minde fenti 44 tárgy előbb 40 frtba került, és most csak 6 frt 60 kr. minimális ár-n kapható — Az amerikai szab. ezüst egy kívül-belül fehér fém mely ezüst színét 25 esztendőig is megtartja, a miért szavatoltatik. Legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem csalás

kötelezem magam itt, a nyilvánosság előtt bárkinek kinek az áru nem tetszik, a pénzt visszaadni é senki sem mulassza el azt a kedvező alkalmat hogy ezen díszes garniturát megszerezze, mel gyönyörű

házassági- és alkalmi ajándékul,

továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas

Egyes egyedül kapható

HIRSCHBERG A.-nál

az egy amer. szab. ezüstgyárak kiv. áruháza

Wien, II., Rembrandtstrasse 10. IV.

Szétküldés a vidékre utánvéttel v. az összeg előzetes beküldése ellenében.

Ehhez tisztítópor 10 kr.

Valódi csak az oldalt látható véd. jegygyel (egészségi fém.)

AMERIKAI PATENT

Kivonat az elismerő levelekből:

Pilis, (Pest m.) 1898. augusztus 24.

Tisztelt uram. A garniturával teljesen meg vagyok elégedve. Kérem sógornőmnek Nyáry báróné szül. Somogyinak címére Szántóra 3 ily garniturát küldeni.

Nyári Gyula báró.

Evőkészlet küldeményét megkaptam, avval teljesen meg vagyok elégedve és kérek még egy ily garniturát. 44 drb amerikai sz. ezüstből részemre postautánvéttel küldeni. Bozovics (Krassó-Szörény m.) 1896. júl. 18.

350—10 Keresztes Sándor, főszolgabíró.

AKAR ÖN RENDET TARTANI?

Akkor használjon levelezései, számlái, valamint minden egyéb iratainak megőrzésére

SHANNON-REGISTRATORT SCHWANHÄUSSER-től.

Ügyeljen mindenki szigoruan „**Schwanhäusser**„ czégre.

Képes árjegyzék a Schwanhäusser-féle Schannon-Register-rendszerről ingyen és bérmentve

SCHWANHÄUSSER

Shannon-Registrator-Vállalat

Bécs, I. Johannesgasse 2, I. em.

324—12

Kwizda-fel Restitutionsfluid

Ára 1 üveg 2 korona 80 fillér.

Cs. és kir. szab.-mos.-díjz. lovak számára

40 év óta udvari istallókban, e. nagyobb katonai és polgári istallókban használatban, nagyobb fáradozás előtti és utáni erősbítésre rángatódzásnál az idegek merevségénél stb lovakat az idomításnál kiváló tevékenysége képesíti. Valódi csak a fenti védjegygyel, kapható Ausztria-Magyarország összes gyógyszertáraiban és drogueriáiban.

Franz Joh. Kwizda cs. és kir. osztr.-magyar román kir. udvari szállító és külön gyógyszerésznél Korneuburgban Bécsben.

Nélkülözhetlen és utolérhetlen, hatása kitűnő. Világcikk; kivitel minden országba

THIERRY A. balzsamát

[melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált]

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható **zöld**, a törvényszéknél bejegyzett „apáca" védőjegygyel van ellátva. Felülmulhatatlan szer minden mell-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és **sebet gyógyít.**

Egy próbaüveg bérmentesen 1 korona 20 fillér. Széjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifolia kenőcse

(csodakenőcsnek nevezik)

utolérhetetlen szívó erejű és gyógyítóhatású. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. Ez kenőcsesel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, ujabban egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyítóhatású mindenféle seb gyuladásánál.

Próbatégely bérmentve 1 korona 80 fillér. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjunk utánzatoktól és kerüljék az értéktelen ugynevezett házi kenőcsöket és más effeleket.

Czím: A. THIERRY, gyógyszertár és gyár a Védőangyalhoz.

Pregrada, Prágerhof felé, a Déli Vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

Nagy-Kanizsa, 1900. október havában.

Gyors, pontos és szolid kiszolgálás

Értesítés.

Az őszi és téli idényre

raktáromat a legdivatosabb finom

bel- és külföldi kelmékkel

318—104

dusan felszereltem

Árulim megérkeztével azon meggyőződésre jöttem, hogy raktáram tul nagy, igy elhatároztam magam

a legkisebb haszonra megrendeléseket elfogadni.

Jó szép és ízléses munkáról birtositom a n. é. közönséget. Minél tömegesebb becses megrendelést kérve maradtam a n. é. közönség iránt teljes tisztelettel:

Készítek liveréet polgári és katon ruhát

KAUFMANN MÓR férfiszabó

ELEK féle ház.)

Terem- és templom-csillárok kivánatra rajz szerint is készittetnek.

Rosenfeld Adolf és Fia

Nagy-Kanizsán ajánlják

a cs. és kir. udvari szállitó **DITMAR R.** Budapest IV., Kossuth Lajos-utcza 3. sz. alatti czég világhirü gyártmányait, u. m.:

Szolid és olcsó kivitelü szabad. és öntött vasból készült világitó tárgyai különös figyelemre méltók!

olaj, petroleum és villamlámpáit valamint csillárait kávéházak, vendéglők és magán-lakások berendezéséhez.

Költségvetések és rajzok kivánatra szivesen szolgáltatnak.

KITÜNTETVE

1891. millenniumi kiá áson a y érdemkeresztet és millenniumi nagy éremmel.
1867. isbéri nemzet zi vetőg versenyen első díj: **állami aranyéremmel.**
Lévai nemzet gi vetőg versenyen nagy üzemre; első díj: aranyéremmel
898. Hódmezővásá lyi vető versenyen első díj: aranyéremmel.
Marosvásár yi kiállitáson első díj: aranyéremmel
899. Szegedi mez. gazdasági kiállitás legnagyobb kitüntetés.
900. a zeutai vetőgép és ekeversenyen elismerő oklevél

Weiser J. C.

gazdasági gépgyára

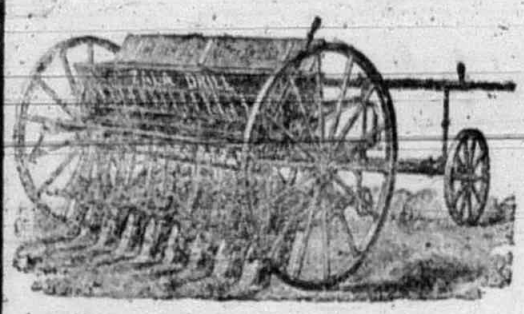

Nagy-Kanizsán Ajánlja: MAGYARORSZÁG legujabb és LEGJOBB VETŐGÉPÉT szabad, kiváltható kap a cs lyókkal ellátott

sik és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

Zala-Drill

Sorvetőgépet továbbá szab. „Perfecta" olcsó és igen jó, könnyü vetőgépet; legjobb szerkezetü, több kiállitáson első díjjal kitüntetve Sackrendszerü aczélekéit, boronáit, árgányait, szénagyüjtőit, rostáit, trieureit.

darálót, szecska és répavágóit, kukoricza-morzsolóit és mindenféle gazdasági gépeit.

Elvállal malom- és vizvezeték-berendezéseket.

„Planet jr." rsz. kézi-toló répakapa és töltögető, a 10 frt.

Árjegyzék ingyen és bérmentve

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váczi-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

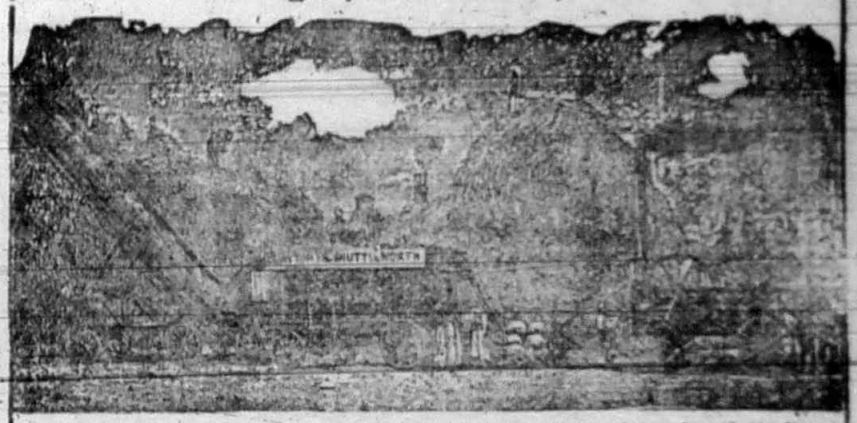

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2½ egész 12 lóerőig, szalmakazalozók, továbbá járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztitó-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyüjtők, boronák.

„Columbia-Drill"

legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répavágók, kukoricza-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egyetemes aczél-ekék,

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Nagy karácsonyi és ujévi selyemáru-eladás

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

lyoni és párisi selyemkelme-különlegességek áruházában.

BUDAPEST, IV. kerület, Bécsi-utca 4. szám

Kezdődik november 15-én és tart december végéig. 316—4

A többek között a következő áruk kerülnek eladásra u. m.:

Liberty merveilleux tiszta selyem több mint 150 szinárnyalat mét. 78 kr.
Mosóbársonyok, méterje . . . . . 75 kr. és feljebb
Lyoni foulard japon és chinai selyem, méterje . . . 58 kr. és feljebb
Mosóselyem, valódi mosható, 80 cm. széles méterje . 95 kr. és feljebb
Tekintettás, csikós és kockás, garant. tiszta selyem, mét. 98 kr.
[illegible] garant. tiszta selyem, mét. 85 kr. és feljebb

Szives figyelmébe ajánljuk maradék-osztályunkat, hol bluzok egész toilettek és japonokra alkalmas maradékok rendkivül olcsó áron kaphatók, — A fönti szabott árak november 15 től december végéig érvényesek. — Czégünkről a „ulbecslés teljesen ki van zárva, mivel az árak minden egyes cikken számokban láthatók.

Vidékre mintákkal kivánatra készséggel szolgálunk.

Alapittatott 1820-ban

A legajánlhatóbb és legjutányosabb beszerzési forrás szőnyegek-, betétszőnyegek-, ágyrakó- és szőnyegfüggönyök-, lépcsőrácsok-ak nagyban és kicsinyben

JOANNOVITS DÖME

BUDAPEST, IV., Váczi-utcza 25. sz.

hírneves gyári nagy raktára. Óriási választék perzsa és smyrna szőnyegekben.

Általánosan ismert dolog, hogy a szépség elérésére, kifejlesztésére és fenntartására a legkitűnőbb és legbiztosabb a Földes-féle

MARGIT-KRÉME

Ára: 2 kor., kis tégely 1 kor., szappan 70 fillér, pedor 1.20 kor.

Készitő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész. ARADON.

Kapható minden gyógyszertárban.

SANTAL EGGER

specifikus értékű szer

Minindazon esetekben, hol az orvosok Santal-olajat vagy Copaivát ajánlanak, SANTAL EGGER az igen drága és tiszta keletindiai Santal olaj tartalma mitt igen hatásos az ifjuság bántalmainál, miért az orvosok is rendelik.

Csak a törv. védett „tigrisfej" védjegygyel valódi.

Ára 3 korona — eredeti üvegenként. — Vidékre 3 korona 40 fillér előleges beküldése után bérmentve küldi a „NÁDOR gyógyszertár", Budapest, VI., Váczi-körut 17.

SCHWARTZ-féle

Páratlan és nélkülözhetetlen fogtisztitó szer a **THYMOL** fog-krême

1 tubus 60 fillér. Mindenütt kapható.

KÖSZVÉNY és CSÚZ

egyedüli biztos gyógyszere a hires

CSÚZ- és KÖSZVÉNY-ÉTHER.

Néhányszori bedörzsölés után kigyógyult minden csuz, köszvény, reumabántalmat, fejfájást, szurást, szaggatást, fogfájást stb. Egy üveg 2 kor., postán 2 kor. 60 fillér előzetes beküldése-után bérmentve küldi az egyedüli készitő

STEINER MIHÁLY városi gyógyszertára TEMESVÁR, Szt.-György-tér 12.

Ezerszer kipróbált, a legtöbb betegségnél gyógyitó házi gyógyszer a

Feller-féle **ELSA-FLUID**

Egy kisértet és mindenki állandóan fogja használni.

12 üveget 5 koronáért bérmentve küld az egyedüli készitő

FELLER V. JENŐ gyógyszerész

STUBICA, Fő-utcza (via Csáktornya.)

Hirdetéseket, reklámokat legolcsóbban közöltet az összes belföldi és külföldi lapokban az

ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ

hirdetési pártfogása (Budapest, VII., Erzsébet-körut 81.)

TULAJDONOS: LEOPOLD GYULA szerkesztő.

Szakszerűen, pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek az összes megbizások. Költségvetések ingyen.

Kipróbált és fényes sikerrel bevált Asthma, köszvény, szivvese-, gyomor- bélbajoknál, idegbajok (Hysteria Neurasthenia), makacs vér- és bőrbántalmaknál. Biztos védelem szélhűdés és elmezavar ellen. — Díjazott levelekre válaszol.

TURUL

legfinomabb egészségi egyptomi SZIVARKA-HÜVELY

100 drb 36 fill. 2000 drb. 7 kor. 5000 drb. 15 kor. postán bérmentve küld:

ENGEL LAJOS SZEGED.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól

Brady-féle MARIACELLI GYOMORCSEPPEK

200 év óta elismert kitűnő hatásuak, gyomorbajoknál, étvágytalanságnál, nehéz emésztés stb. ellen. Egy üveg 80, nagy üveg 1.40 fillér. — Kapható minden gyógyszertárban. — Központi elárusitó:

BRADY KÁROLY „Magyar Király" gyógyszertára Bécs, I., Fleischmarkt 1., bontva 3 kis üveg 2.40 kor. vagy 2 nagy üveg 2.80 kor., bérmentve küldetik.

Csak akkor valódi, ha az üveg egy vörös és oldalt látható törv. bej. védjegygyel és névaláirással ellátott gömgyűlebe van csomagolva.

PSERHOFER J.

vértisztitó labdacsai.

Orvosilag ajánlott legrégibb háziszer a rossz emésztés összes következményei ellen.

Nem szabadna hiányoznia egy háztartásban sem.

Csak akkor valódi, ha minden dobozt fedelén a „PSERHOFER J." név vörös irásával látható.

KI AKAR egyévres önkéntes **LENNI?**

A ki az előirt iskolákat nem végezte, az is lehet egyévres önkéntes. — A ki már sor alatt állott, sikkesett. Szülőtlen is lehetséges. — Prospektust ingyen küld:

LICHTBLAU ALBERT a katonai okt. tanf. igazg., Debrecenben.

Tanácsosság: eddigi Orszagetz J. m. kir. honvéd ezredes ny. és Bayer A. m. és kir. őrnagy ny. Felügyelő: a cm. vallás- és közokt. m. kir. miniszt. megbizásából a tank. kir. főigazgató.

Budapest legujabb létvényossága a

BELVÁROSI KÁVÉHÁZ

IV., Kigyó-tér 2. (Kiadott főhercegi palotája.)

Vidékiek találkozó helye. Kávés: STEUER SÁNDOR.

26 ÉV ÓTA AZ ELISMERT LEGJOBB MAGYAR BESZERZÉSI FORRÁSA

MAUTHNER ÖDÖN

CS.-ÉS KIR. UDV.-SZÁLLITÓ MAGKERESKEDÉSE

BUDAPEST ANDRÁSSY-UT 23. ÉS ROTTENBILLER-UTCZA 33.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Vidékiek kedvencz találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglője elsőrangu étlemmel.

Budapest, VI. Andrássy-ut 39.

Kitűnő magyar konyha. — Valódi tiszta borok és a világhírű „Pschorrbräu" egyedüli kimérése.

Simon Pál jó hirnevű

PÁRIS szállodája

Budapest, Váczi-körut 25.

100 szoba 1 frttól felfelé kiszolgálással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem, sörcsarnok a házban. Villamos vasuti megállóhely az összes pályaudvarok felé.

WOTITZ VILMOS photographiai gyár

Vérpózyitás — Hemopatia

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvostr.

rendel. intézetében, Budapest, V. Váczi körut 18.

Legtökéletesebb és legbiztosabb gyógymód régi és sulyos betegségekben. Eredményei folytán bámulatosan terjed ugy a bel- mint a külföldön! Sikerrel gyógyit számtalan oly esetben is, mikor a modern orvosi tudomány már lemondott a beteg életével.

A legjobb órákat legszolidabb és legdivatosabb ékszereket

RÉSZLETFIZETÉSRE

szigorunu szabott árakon szállitja Magyarország e nemben első és legnagyobb üzlete

BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órás SZEGEDEN.

Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógyszélokra is szolgál.

AJÁNLJÁK: Dr. Korányi és Dr. Kétly egyetemi tanár urak idegbajoknál, vérszegénységnél, emésztési zavaroknál, gyengeségeknél stb.

Gyár és megrendelési hely:

KŐBÁNYAI KIRÁLY-SÖRFŐZŐ, KŐBÁNYA.

FRATELLI DEISINGER

küld

Fiumából vagy Triesztből

5 kgr. Cuba kávét, válogatott . . . 15 kor. 66 fill.
5 „ Ceylon gyöngykávét . . . . 17 „ 15 „

elvámolva és bérmentve.

ÁRJEGYZÉK INGYEN.

BENZIN-MOTOROK LOKOMOBILOK

és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági czélokra

OSERS és BAUER gyárából

a legjobbak és leghirnevesebbek a létező szerkezetek között.

Vezérképviselőség és raktár: Budapest, VI., Váczi-körut 61. **DÉNES B.**

Képes árjegyzék ingyen.

Bodega Continental Company

Portbor, Sherry, Malaga, Madeira, Marsala, Chablis, Rajna- és Mosel-borok.

Kaphatók minden jobb fűszer- és szemes-kereskedésekben, szálló, kávéházak és éttermekben.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESITŐ VÁLLALAT

BUDAPEST VI. ERZSÉBET KÖRÚT 17.

Felvilágositás díjtalanul.

Bel- és külföldi szabadalmak kiszabadítása, értékesítése és finanszirozása. Védjegyek és mintaák lajstromozása.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.

Elsőrangu kénes hévvizü gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ásványvizi szökőkkel, kénes kádfürdőkkel, — 200 kényelmes lakosszobával. — Prospektus kivánatra ingyen és bérmentve.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség ellen gyors és kitűnő eredménnyel használhatók az EGGER-féle MELLPASZTILLÁK Éljen!

Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadoboz 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban és a fűszerüzletben.

Budapest, VI., Váczi-körut 17.

megfojt az az átkozott köhögés. Egger mellpasztilla szabadított meg.

Ha ősszül a haja, használja a kitűnő Zoltán-féle HAIR-REGENERATORT, mely nem festi, hanem a haj eredeti szinét adja vissza. Üvege 2 korona, bérmentve 2 kor. 50 fillér, ZOLTÁN BÉLA udvari szállító gyógyszertárában Budapesten, V., Nagykoronа-utcza 13. sz. Szabadság-tér sarkán.

100.000 sorsjegy. 50,000 nyeremény. Kisebb második sorsjegy nyer.

A jelenkor legnagyobb nyerési esélyü sorsjátéka a ns. kir. szab. OSZTÁLYSORSJÁTÉK.

Megrendelések intézendők: GAEDICKE A. BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 17.

Havonta egy húzás. Tervezet ingyen és bérmentve. Ügynökök kerestetnek.

Nyomatott Fischel Fülöp aptulajdonosnál Nagy-Kanizsán 1900

Huszonhetedik évfolyam 95|b szám.

Szerkesztőség: Városház épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponkint d. u. 4—5 óra közt.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városházépület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyilttér petitsora 20 fillér

Előfizetések, valamint a hirdetések vonatkozók Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendő.

Bérmentetlen levelek csak is [illegible] kezekből fogadtatnak el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900. | Felelős szerkesztő: Szalay Sándor. Szerkesztőtárs: Révész Lajos. | Csütörtök november 29.

December elsején ünnepeli meg a magyar nemzet egyik nagy költője, *Vörösmarty Mihály*, születésnapjának századik évfordulóját.

A nagyjainkról váló kegyeletes megemlékezés hazafias kötelesség, mert ezzel hálánkat rójjuk le ama kiváló szellemek iránt, kik a nemzet valamely magasabb közérdekének szentelték életüket.

Kétszeresen-kötelessségünkké tette *Vörösmarty Mihály* születése századik évfordulójának megünnepelését az a körülmény, hogy míg nemzeti nagyjaink legtöbbjének emlékét egy-egy monumentális szobor őrzi, — ennek a nagy költőnek még édes hazánk szivében, Budapesten, nem állítottunk méltó ércszobrot. Kötelességünk volt tehát ez a mostani ünnepelés nemcsak azért, hogy a költőnek kegyeletes megemlékezést szenteljünk, hanem azért is, hogy ezzel az ünnepeléssel tudatára ébredjünk eddigi mulasztásunknak.

Es örömmel látjuk, hogy az ünnepelés mozgalmának csakugyan meg is lett az eredménye; tudatára ébredtünk mulasztásunknak, s már szépen gyűlnek a magyar nemzet áldozatfilléreí, hogy hazánk fővárosának valamelyik arra méltó helyén majdan ércszobor hirdesse a nemzet nagy dalosának emlékét és a nemzetnek érdemeit háláját.

Igy kellett ennek történnie! Mert, hogy *Petőfi, Arany* ércszobra mellett *Vörösmarty Mihály* halhatatlanságát is nem hirdette eddig ércszobor, — az volt-képpen nem a nemzeten, hanem a körülményeken múlott.

A nagy költő halála után ugyanis a szobrára szánt hálaáldozatot a nemzet egy másik nagy halhatatlanjának, *Deák Ferencnek*, felhivására a költő árván, el hagyottan maradt család szentélyének oltárára tette le.

Egy ujabb alkalomra kellett tehát várni, hogy a magyar nemzet nagy költője iránt táplált hálája az áldozatitételét megismételhesse. Ez az alkalom is elérkezett a mi halhatatlanunk születésnapja századik évfordulójával.

Az általános nemzeti ünnepelés, mely most a magyar haza minden részében lángokra szítja a halhatatlant őriző emlékezet örök-tüzét, egyuttal megragadóan szép alkalom arra is, hogy a nemzet megismételhe hálaáldozatát és letegye most már kizárólag a kegyeletes emlékezet oltárára.

Ünepet szentelnek most a haza minden városában és jelentékenyebb községében *Vörösmarty Mihály* emlékének. Szép beszédek, gyönyörű felolvasások, lelkes szavalatok fognak elhangzani itt is, ott is, hogy a költő halhatatlan szelleme lángokra szítsa a mai nemzedék szivében is azt a nemes, nagy, szent tüzet, melyet remek alkotásaiban ő nekünk soha el nem enyésző, soha meg nem semmisülő örökségül hagyott.

Jól van ez igy!

Táplálkozzunk az ő halhatatlan szellemének, ag szivének örök tüzéből. Hiszen éppen abban van az ő legnagyobb halhatatlansága, hogy alkotásainak szent tüzéből szívjuk lelkünkbe a lelkesedés, — a hazáért, az eszményekért való lángolás termékenyitő gyujtó szikráit. Ez az ő legeszményibb halhatatlansága, melyet a mi nemzeti, hazafias szent ösztönünk óv és őrzi; mert hisz kiválóan nemzeti érdekünk, hogy ily nagy és tiszta tüzforrásból

TÁRCA.

El-elnézem ...

El-elnézem a lomboknak
Lassu, csendes pusztulását...
Őszi napfény rezgését és
A levelek sárgulását.

Mintha minden kis levélke
Egy-egy tünő álom volna,...
Mély lankadtan, panasz nélkül
Semmisül meg,... hull a porba...

Az álmok is mind eltünnek,
Egyike a másik után ...
A természet lassan elhal
A szép nyári álmok multán...

És miként az eltünt álmok,
A lehullott kis levelek:...
Szebb világnak multáról,
Hervadásról regélgetnek...

Somlyó Zoltán.

Az első lépés.

Asszonyokról folyt a tereltere. Mindenkinek volt egy-egy vig kalandja. Mindegyik don Juani vért érzett magában, s dehogy is maradt volna adós a maga történetével, csak Kenezi maradt szótlan. Közönyösen hallgatta a hárladokat, ajka körül gúnyos, fölényes mosoly játszadozott. Ő el honorálta a mesés csábitási történeteket.

Pedig ő beszelhetett volna többet, mint valamennyien. Az a hír járt felőle, hogy veszedelmes nőcsábító. A férfiak rettegtek tőle, a leányok gyülölték. Az asszonyoknak állitólag dedelgetett kegyence volt. Állitólag. Mert belőle soha-sem lehetett egy szót sem kivenni. Megvolt benne az igazi asszonybolondítók főjellemvonása. Tudott hallgatni. Győzelmeiről sohasem beszélt. Még legmeghittebb barátai előtt sem. S kezzel-lábbal tiltakozott a don Juan titulus ellen. Arról lehetett csak következtetni, hogy udvarol egy asszonynak, hogy gyakrabban lehetett együtt látni őket, meg hogy föladta az asszonynak a bundikáját.

A vig czimborák nyaggatták is egyre-másra, hogy beszélje el ő is élményeit. Kenezi hidegen felelt:

— Hagyjatok békével; nem igaz. Semmi sem igaz. Mese az csak, hogy nekem veszedelmes szerencsém van az asszonyoknál. Tévhit, melyet hiába erőlködöm elszlatni. Becsületszavamra mondhatom, hogy roppant szerencsétlen vagyok a szerelemben.

Senki sem akart neki hinni, s csak tovább nógatták, hogy beszélje el kalandjait. Kenezinek fejébe s állt a bor, s végre is engedett a kérésnek.

— Jól van tehát. Hallgatok. Az elébb mondottam, hogy bezzeg szerencsétlenség üldöz. Igazat mondtam. Imé, elbeszélem nektek, hogyan tettem meg az első lépést. S ti is igazat adtok majd nekem, hogy szerencsétlen vagyok.

Mindnyájan kiváncsian lesték a szót, hogy miben is állhat ennek a veszedelmes nőhóditónak a szerencsétlensége.

*

Gyönyörű szép budapesti nyári este volt, — kezdte Kenezi elbeszélését. Ti már bizonyára sokat hallottatok, meg olvastatok a velencei, a nápolyi estéről. A budapesti estét még nem énekelte meg költő. Novellairó se irta le még a bájait. Pedig mondhatom, hogy érdemes lett volna. Ez a mi Dunapartunk nyáron van olyan szép, mint Nápoly csodás panorámája, van olyan poetikus, mint a lagunák városa. Vagy lehet-e kellőbb képet elgondolni, mint mikor a hold a sok ezer csillogó lámpa tényével együtt a Duna hullámaiban fürdik? Engem is megihletett e költészet. Szerelmes voltam. Olyan tisztán, olyan őszintén, olyan melyen, mint ahogy csak husz éves ifju tud szerelni. Szerettem a fiatal romlatlan léleknek azzal a hirtelen felfoghanó szerelmével, melyben nincs fellődés, mely az első pillanatban eleri tetőfokát.

A leány mellettem sétált. Nem tudom: a szerelem egész lényemet áthető ereje, vagy a ter-

Képes levelezőlap ujdonságok. ✖ FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében ✖ Nagy-Kanizsán.

táplálkozzanak a hazafenntartásra, hazamegszilárditásra hivatott maroknyi magyar nemzetnek egymést követő nemzedékei időtlen időkön át.

Ámde a legtisztább tüzforráshoz való árulásunk e lélekemelő ünnepi mozzanatait szenteljük meg és tegyük még magasztosabbakká azzal, hogy az ünnepelés mindegyik szinhelyén állitsunk oltart — ha csak egy szerény gyüjtő perzsely alakjában is — a nemzeti hálának.

Ezek az áldozat-oltárok, melyekre a nemzet nagy zömének hála- érzete névtelenül teszi le filléreit, bizonyára eredményezzek annyit, hogy halhatatlanunk fölállitandó szobrára az igazságnak teljesen megfelelően véshetik föl a magasztos szép szavakat:

„Állitotta a magyar nemzet“

Hisz a létküzdelemnek, a perceket is oly drágán mérő, mai hajszájában nagyon sok jó hazafit elvonhat a nyilvános ünnepeléstől az elodázhatatlan kötelességek kényszere; de attól, hogy az áldozat-oltárra letegye vagy letétesse filléreit, nem fog elvonni senkit semmiféle kényszer vagy hatalom.

És mégis csak ez lesz a legméltóbb megünnepelése a nagy költő születésnapja századik évfordulójának!

A magyar általános polgári törvénykönyv.

(A „Pester Correspondenz“-nek az az előkelő jogászmunkatársa, kinek az uj polgári perrendtartásról irt cikkelye annak idején országszerte oly nagy feltünést és élénk visszhangot keltett, most ugyancsak a „Pester Correspondenz“-ben az általános polgári törvénykönyv tervezetéről a következőket irja:)

Fél évszázadnál hosszabb idő mult el azóta, hogy a törvényhozás az 1848: XV. törvénycikkben igéretet tett, hogy a minisztérium az ősiség teljes és tökéletes megszüntetése alapján a polgári törvénykönyvet kidolgozni s e törvénykönyv tervezetét a legközelebbi országgyülésnek előterjeszteni fogja.

A »legközelebbi országgyülés“-ig nem jutott a dolog. Az 1848: IV. és V. t.-cikkek alapján választott országgyülésnek — más dolga volt és azután hosszu szünet következett.

A kormányt kötelező igéret azonban, melyet a törvényhozás 1848-ban tett es az ezen igéretnek alapul szolgáló szükségesség az alkotmányosság helyreállitása után csakhamar arra inditotta a kormányokat, hogy hozzáfogjanak a nagy munkához. Dr. Hoffmann Pál egyetemi tanár, dr. Győry Elek ügyvéd, dr. Halmossy András kuriai biró, dr. Apáthy István egyetemi tanár, dr. Teleszky István országgyülési képviselő, dr. Zsögöd egyetemi tanár, dr. Králik Lajos ügyvéd és dr. Sipőcz árvaszéki elnök husz év folyamán becses munkalatokat szolgáltattak, melyek a magánjog egyes részeit, az általános részt, a dologi jogot, a kötelmi jogot, az örökösödési jogot, a gyámságot, a házassagjogot és a házassági vagyonjogot, a szülők és gyermekek közti viszonyt tárgyalták.

Az általános polgári jog egyes részeinek ez a mozaikszerü összeállitása azonban, ugy tetszett, nyilván nem vezethet célhoz. Jogászgyülések, ügyvédi kamarák, kereskedelmi kamarák stb. mind hangosabban kezdtek felpanaszolni egy polgári törvénykönyv hiányát. A magánjogi természetü anyagi szabályokat számtalan uj és régi törvényben kellett nagy fáradsággal keresni és megtalálni és a biróságok elismerésre méltó szorgalommal törték magukat, hogy a gyakorlati ... által adott érzékeny hézagokat többé-kevésbbé helyes jogelvekkel töltsék ki, — oly állapot, melyet továbbra fenntartani nem lehetett, főleg miután egy negyedszazadot meghaladó idő óta érvényben levő kereskedelmi törvényünk kisegitőképp az »általános magánjog“ alkalmazását is parancsolja és az osztrák általános törvénykönyv részben egész Magyarországon és Magyarország egyes részeiben egész terjedelmében érvényben van.

A jogegység kivánata szt. István birodalmában, legalább a tulajdonképeni Magyarországon, Horvát-Szlavonország nélkül, jogosult és igazolt s elévülhetetlen dicsőségére válik dr. Plósz igazságügyi miniszternek, hogy e kivánatnak, sőt az állami szükség e parancsának megvalósitása végett a tervezetet végre közzétette. A tervezet, „első szöveg“-nek nevezve, immár a nagy közönség előtt fekszik és elismerésremeltó figyelemmel csupán két koronára szabott árért mindenki megszerezheti. Jogászegyletek, ügyvédi kamarák, birósági kollegiumok, kereskedelmi és iparkamarák s egyéb gazdasági szakegyletek mozognak már, hogy ezt a 2043 szakaszt magában foglaló tervezetet az igazságügyi miniszter által kivánt szakszerü biralat alá vegyék és mindenki, akinek jó biztonság, jogegység, az egész gazdasági tevékenységet biztos kerékvágásban tartó, vezető és támogató jogszabályok, szóval az egységes, korszerü és nemzeti jogállam követelményei iránt érzéke és érzelme van, elismeréssel sőt örömmel üdvözli az igazságügyi miniszter e tényét.

Terméketlen politikai küzdelmeknél inkább vezetnek az egész ország jólétéhez az ily munkálatok, melyeknek summáját az igazságügyi miniszter immár mindenkire nézve hozzáférhetővé tette.

Mindenesetre korai lenne már most a tervezet beható birálatába bocsátkozni. Egyszeri tanulmány után is azonban már most elmondhatjuk, hogy a tervezettel, mint jogunk általánosan nagyrabecsült igazságügyi miniszterünk vezetése alatt az Ő Felsége által kitüzött feladat: „a magánjog körébe vágó és hazánkban érvényben levő törvényeknek, törvényes szokásoknak, a már meglévő törvénytervezeteknek, a judikatura és irodalom termékeinek, valamint az idegen művelt államok jogfejlődésének figyelembevételével és felhasználásával a polgári törvénykönyvnek egységes és rendszeres tervezetet elkészíteni“, — fényesen megoldatott.

A munka még Erdély igazságügyi minisztersége alatt kezdődött s munkatársai a nagy műben, Lányi miniszteri tanácsos, Vavrik és Imling tanácselnökök, Zsögöd, Swarz és Neumann egyetemi tanárok, dr. Nagy jelenleg kereskedelemügyi államtitkár, Sipőcz árvaszék elnök, Thiring kir. táblai biró s mindazok, kik közreműködtek és magasztos feladatuk helyes megértésében e nagy művet megalkották, díszes helyet fognak elfoglalni a magyarország kulturális, nemzeti és jogi fejlődésének történetében.

A nemzeti jog iránt való szerencsés érzékkel kodifikálták a család- és öröklési jogot; világosan áttekinthetően, szabatosan és rendszeresen épitették föl a dolog- és a kötelmi jogot (a tartozási viszonyok jogát), valamint a személyjogot, megalapitották és kialakitották a rendszer rég nélkülözött részeit is.

Az arra hivatottak dolga immár, hogy eleget tegyenek az igazságügyi miniszter szabadelvü rendelkezésének és beható birálat alá vegyék a tervezetet. Nem kathedra jogot akarnak alkotni, hanem élő, mely az ország jogérzetének, gazdasági szükségleteinek megfelel s nagy fáradsága legszebb jutalmát abban fogja találni igazságügyi miniszterünk, ha mindezek e nagy mű tanulmányozásának és birálatának szentelik magukat.

Élet és halál.

Mi az ember élete? Semmi. Egy pillanat a végtelenségben. Mi az ember halála? Semmi. Egy porszem pusztulása a mindenségben.

Most végezték ki a szatmari gyilkost. Ugyanez a sors érte Roveredoban Grossrubschbrettert. Hilsnert a napokban itélték halálra. Ki tudja hányan végzik még a bekötött szemü Jusztícia istenasszony kegyéből a bitón életük.

---

mészeti kép költői varázsa tette-e szótlanná, csak annyira emlékszem, hogy nem lettem volna képes egy hangot kiadni torkomból. Némán haladtam mellette, s mégis véghetetlenül boldognak éreztem magamat. Bámultam csodálatosan karcsu alakját, arcának finom metszését, s hallgattam hangjának tiszta csengését.

Elértünk Petőfi szobrához, ott már megszünt a korzó tolongása. Onnan szemléltük a nyüzsgő, hullámló embertömeget, azután mindketten a Duna korlátjára hajoltunk, s néztük az ólomszürke csillogó tükröt. A leány is elhallgatott. Talán a természet nagyságának érzete fojtotta el benne a hangot?

Éreztem, hogy mondanom kellene valamit, de torkomon akadt a szó, csak nyögtem érthetetlen, összefüggéstelen hangokat. Azután megragadtam a kezét s megszoritottam heves szenvedélylyel, ugy, hogy felszisszent belé.

A boldogság csak egyszer egy percre jelenik meg az embelnél. Aki ezt a percet nem tudja kihasználni, eljátszotta örökre élte boldogságát. Éreztem, hogy ha most nem tudom kiönteni szivemet, sohasem fogom tudni. Most lett volna mondani valónk egymásnak. Hallgattunk. Mi már ezt az érzést sohasem fogjuk egymással közölni.

A leány felrezzenve elmélázásából, hirtelen megragadta karomat.

— Gyerünk vissza. Nem fogják tudni: hová lettünk, s még aggódni fognak miattunk.

Visszafordultunk. Egyik sem szólt egy szót se, mind a kettőnkön valami különös restelkedés vett erőt. Szabadulni szerettünk volna egymástól. Én alig vártam hogy a leány kiséretéhez visszakerüljünk. Gyorsan elbucsuztam s önmagamra dühösen, restelve gyávaságomat, az eljátszott boldogság marcangoló tudatában kóboroltam az utcákon, magam sem tudom: meddig.

Azután nem találkoztam négy évig a leánynyal. Egy balatonparti fürdőben találkoztam ujra vele. Akkor már asszony volt. Szép viruló asszony. Olyan kivánatos, olyan üde, mint az érett szőlőfürt. Megismert. Meg is szólitott. S azután jó barátok lettünk. Sokszor voltunk együtt.

Egyszer egyedül sétálgattunk a Balaton partján. Néztük mindketten a csillogó viztükröt.

— Emlékszik Ön még a tulsó találkozásunkra Budapesten a Dunaparton? — kérdé suttogó hangon...

— Nem folytathatnók mi az akkor megkezdett regényt? — feleltem bátortalanul.

— Nem, nem. Most már késő..... Akkor nagyon szerettem Önt. Vártam Önre. Mindig reméltem, hogy egyszer csak eljön. De Ön nem mutatkozott. Aztán férjhez mentem. Nem szivesen. Csak a szüleim parancsának engedve. Később megszerettem az uramat. Nagyon derék ember. S engem a tenyerén hordoz......... Most pedig Isten Önnel!

Elsietett. Akkor tudtam meg hogy már az első lépést is elhibáztam az életben. Azt a lépést, melyet pótolni nem lehet soha.

Mikor azután külföldi utazásomból visszatértem, egészen zárkozott életet folytattam. Társaságba nem jártam. Kerültem az asszonyokat. Visszavonultságomért »barlangi medvének« titulálták. Én türtem a gunyt. Annak az első szerelemnek a sebe még nem hegedt be. Ujakat szerezni nem volt kedvem.

Egy véletlen ragadt ki magányomból.

Azon kevés ismerőseimnek egyike, kikkel abban az időben érintkeztem, hivatalos volt a Véry grófnőhöz. Kényszeritett, hogy én is elmenjek az estélyre. Addig nógatott, mig beleegyezésemet adtam. Az volt az első szereplésem a társaságban. A grófnő feltünően szivesen bánt velem. Érdekelte őt az én különös modorom. A zárkózottságom rejtélyének kulcsát akarta megszerezni. Meghitt másszor is. Nekem kénytelen — kelletlen mennem kellett. S csakhamar bizalmas viszony fejlődött ki közöttünk. Nem tudtam szabadulni annak az asszonynak varázsától. Megszerettem. S a bennem duló szenvedély hódolásra birta ezt az asszonyt.

Később sok asszony társaságban megfordultam. Egyik virágról a másikra repültem, mint a lepkék. S győzni tudtam. És mennél több volt az áldozat, annál hevesebben dult bennem a szenvedély. Az asszonyt, az igazi asszonyt akartam birni. Mindig azt hittem, hogy ez az, meg van végre. Mindig csalódtam. S végzetem üz tovább, keresni az igazit.

Megtalálni talán sohasem fogom. Mert az igazi asszony talán még ritkább, mint az igazi férfi.

Szakács Pál.

amig a biráknak jogukban áll életet kioltani, amig irigyelt lesz a hóhér magas hivataláért, amig az emberi érzés hiánya, a durvá vadlelkiség szelleme fog a büntető kodekszekben uralkodni.

Több állam eltörülte a halálbüntetést. Mi megtartottuk. A halál-büntetés ellen számos érv szól. Mellette csak egy: az elrettentés, a visszatartás a büntől. S ez is hamis. A kivégzés nem tart vissza a büntől. De felkölti a szánalmat a gonosztevő iránt. Fölházitja a lelkiismeretet a földi igazságszolgáltatás ellen. Megrenditi a jogszolgáltatás igazságába vetett hitet.

Kérdjük meg egyszer a népet, hogy szükséges-e a halálbüntetés? Őt ember közöl az egyik, a ki rest gondolkodni, vállát fogja vonogatni. »Ha a biróság szükségesnek tartja, biztosan tényleg szükség is van rá!" A másik azt fogja mondani: »Ha gyikolt a gázember, nem érdemelt más sorsot." A többi három vagy szánalomból, vagy borzalomból, vagy tudományos meggyőződésből állást foglal a halálbüntetés ellen. Kérdezzük meg azonban a népet egy konkrét eset kapcsán, mikor embervér hivatalos ontásának tudata borzongatja meg a lelkeket. Kérdezzük meg a kivégzés megdöbbentő pillanatában a népet: kell-e a pallost sub gatni. Elenyésző kisebbség fogja helyeselni a pallosjogot. De mit ér a tulnyomó többség szánalma? A megtörténtet nem tudják meg nem történtté tenni. Mert a büntető törvény megadja a jogot az államhatalomnak, hogy ő a hatalmas elkövesse azt a tettet, melyet az egyénnél üldöz. Az államhatalom tiltja a gyilkosságot s maga is öl. Az államhatalom, a mindenható a végtelen erős bosszut áll a szegény nyomorult gyilkoson. Az erkölcsi törvény elvetette a bosszu eszméjét. Ebben áll a modern, a kereszténységből merített morál fölénye az ó-kori etikai rendszerek fölött. A törvényhozás még sem akar a morál alapjára helyezkedni. A téves elrettentési teória, a szégyenletes állami boszu-elmélet még kisértő szellemként följár sirjából. Hiába volt a nagy humanisták predikációja, hiába voltak az utolsó két század nagy büntető jogászainak támadásai. Hiába hangzott el Szemere Bertalan korszakalkotó beszéde az 1844-ki diétán. Az 1877-diki büntető törvényészitő ankét föntartotta. S a legnagyobb magyar büntető jogászok egyike, Csemegi Karoly, kényelem volt megkodifikálni.

A halál az egyetlen büntetés, a melyet nem lehet visszavonni, a melyet nem lehet megszüntetni. A holtat az államhatalom nem kőlthetí fel sirjából.

A szatmári meg a roveredói gyilkosnál is kétségtelenül bebizonyitották a büntettet. Az erkölcsi erzék mégis fölháborodik. A közmorál sehogy se tud megbarátkozni avval a gondolattal, hogy egy embert, a hóhér, gazdagon fizessék, mert hideg nyugalommal tudja más ember életét kioltani.

Lombroso teoriája nagy rést ütött a büntető elméleteken. A maga egészében nem fogadjak el a büntető jogászok a világhirü olasz antropologus álláspontját. Részleteiben azonban igen. Megengedik, hogy a bünesetek többségében az azymüködés rendellenessége okozója a tettnek. A biró tehát önmaga vet a törvény ellen; mert a törvény megtiltja a beszámithatatlan állapotban elkövetett büncselekmények büntetését.

Vegyük már most azokat a halálitéleteket, a hol nincs kő vetlen bizonyitek, (abszolut bizonyosság, ami, emberek élnek, ugy se lesoha) ahol nincs beismerés, ahol nincsenek szemtanuk. Ha valaki kizárnak tartja ilyen esetben a halálitéletet, utalunk a Hilsner-esetre. Nem mondjuk, hogy ritualis gyilkosság volt. Azt se, hogy kéjgyilkosság. Nem helyezkedünk antisémita, vagy filosémit álláspontra. Mondjuk hogy a felderitett adatok az esküdtekben azt a meggyőződést keltették, hogy Hilsner gyilkolt. Ennek a meggyőződésünknek adtak kifejezést a verdiktben. Tegyük fel, hogy Hilsnert kivégzik. Valószinüleg nem fog megtörténni. De valószinüleg megtörtént volna, ha az eset a vezérpolitikusok figyelmet föl nem keltí. Tegyük fel szóval, hogy Hilsnert kivégezték. Az esküdbirák egyhangu itélete elég alapot nyujtana reá. Lehetelen-e, hogy idők multán a véletlen rá fog vezetni az igazi gyilkos nyomára? A kételkedők nagy száma már most is azt hiszi, hogy más volt a gyilkos.

Nem lehetséges-é, hogy a kivégzés után az állitólagos gyilkos arcképére valamelyik iglani polgár föl fogja ismerni azt az embert, ki a kérdéses napon nála koldulni volt s délben egy kanál levest kért, s igy nem lehetett ugyanakkor Polnában? Mit használ e felfedezés? Mit használ százezrek kételye. Hilsnert fölakasztották. Mit szól majd ehhez a közvélemény? A felkorbácsolt szenvedély bosszut fog kivánni a borzasztó gyilkosságért, melyet birói asszisztencia mellett követtek el.

Hát a Steiner Katalin esete Becsben nem volt hasonló? Gyilkossággal vádolták. Elitélték. S csak a jó eg tudja, milyen véletlen, vagy kinek a befolyása kedvéért változtatták büntetését fegyházra, élethosszíglan. Évek multán kiderült ártatlansága, Szabadon bocsátották.

Vagy Berlinben máskép történt? Egy örült: Branswetter, tartományi birósági elnök, csöndes örültségében évek hosszu során át határozott élet s halál felett, mint elnök, mint a büntető tanács inspiratora. Felülvizsgálati biróság nem avatkozott az ő dolgába; mert Poroszországban, a min aországban, nincs felebbezés; a bizonyitékokat ott senki sem vizsgálja felül. Csak formahiba esetén dönt a birodalmi törvényszék. Branswetteren kitört az örültség. Megállapitották, hogy már évek előtt is beszámithatlan állapotban volt. A birodelmi gyülésben a képviselők sürgették, hogy Branswetter lehetetlen ítéletei ellen legyenek valamit. Történni azonban nem történt semmi. A holtak, holtak maradtak, a hatalom hivó szava nem nyithatta meg sirjaikat.

Szándékos és megfontolt gyilkolással büntetik a szándékos, a megfontolt gyilkosságot.

Az ó testamentum elvet vallják: szemet szemért, fogat fogért! De azért adták-e az emberiségnek az enyhébb ujszövegezést, hogy a réginek merev, méltanytalan elveit vallja?

A keresztény Oaszország kikaszöbölte a halálbüntetést. A keresztény vallás megtagadja az öngyilkostól a vegtisztességet. Az akasztofa azonban ismét kiséri az utolsó ujára. S mi, kik alapjában mégis csak keresztény alatt vagyunk, hidegen zárkozunk el a vallás nemespárancsai elől?

A halálbüntetés a sötét barbár korszak maradványa. Most revizió alá veszik a büntető anyagi jogot. El kell bölle ünni a halálbüntetésnek. Most le-z rá alkalom. Ha az állami szervezet tiltja a más életének elrabolását, ne ölünk. Mert az élet a legdrágább kincs. Azt se mi hatalom vissza nem adhatja többé!

HIREK

— **Egyházmegyei hir.** Doby Vince lepsényi és Humor Gábor harmfai plébánosok az egyh. hatóság beleegyezésével javadalmaikat kölcsönösen cserélték.

— **Előnév-adományozás.** Ő fölsége a személye körüli magyar miniszter előterjesztése folytán Nagy Valér evredesnek és törvényes utódainak, régi magyar nemességük épségben tartása mellett, a „szent-királyi" előnevet adományozta.

— **Kinevezés.** A király Nunkovich Sándor, letenyei járásbirósági albirót, biróság székhelyen járásbirónak nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Somosi Vilmos a nagykanizsai I. kereskedelmi iskola tanára f. hó 24-én eljegyezte Varga Sarolta kisasszonyt Martonvásárról.

— **Alapitó tag.** Az Izr. jótékony Nőegyletbe ujabban Kartschmaroff Leoné, urnő lépett be mint alapitó tag 100 korona alapitási összeggel.

— **Katalin estély.** A nagykanizsai Társaskör fényes termeiben f. hó 24-én este díszes társaság jött össze, hogy a Katalinok tiszteletére egy jót mulasson. A nézőseket 18 pár táncolta. Jelenvoltak: Farrgó Lajosné, dr. Fabián Zsigmondné, Hegedüs Sándorné, Horváth Janosné, Horváth Jennyke, Marzó Tiborné, dr. Mayer Ferencné, Nagy Sándorné, dr. Nagy Ferencné és leánya, Nyuly Mariska, Pálffy Alajosné, Pokol Károlyné, özv. Ségere Rezsőné, Ségere Betta és Kata, Schmidt Frigyesné, Tarnóczy Gusztávné, Tarnóczy Ida, (Budapest) dr. Tuboly Gyulané, Vidor Samuné, Viriusz Karolin (L.-Tomaj), Unger Ulmann Elekné, Wächter Kalmánné és Weis Etta.

— **Markus Emilia Nagy-Kanizsán.** Minden vidéki város meghivásáról lemondott a nagy művésznő, csak éppen Nagy-Kanizsa város és vidékének közönsége részesül ama kiváló szerencsében, hogy Márkus Emiliát a közeli napokban körében tisztelheti. *Vidor* Samuné urnőnek, az izr. nőegylet elnökének már régebben tett igérete folytán dec. hó 5-én városunkba érkezik a nagy művésznő, mely alkalmat arra használja fel a nőegylet, hogy a művésznő szives és önzetlen közreműködésével jótékonycélu estélyt rendez, mely egyuttal *Vörösmarty* Mihály születése századik évfordulójának fényes ünneplése lesz. Markus Emilia az ő utonérhetetlen művészetével nálunk is elő fogja adni Vörösmarty: Szép Ilonkáját, mi a fővárosi Vörösmarty ünnepély fénypontja lesz. A nagyhatásu lirai beszély zongorakiséretére Ollop Ernő ur volt szives vállalkozni. A nőegylet meghivása folytán az estélyen városunk derékszülöttje, dr. Heves i Sándor fővárosi iró, a kiváló esztetikus felolvasással fog kedveskedni. Az estély gazdag müsorát Kurt Mela k. a. zongora- és énekművésznő fogja méltón kiegészíteni. Bátran mondhatjuk, hogy ilyen magas szinvonalon álló estély alig volt még városunkban. Az estély a Casinó diszteremben lesz megtartva; a helyárak pedig a következők: számozott ülőhely az első sorban 6 kor., a 2—4 sorban 4 kor. számozatlan ülőhely a többi sorban 2 kor. ülőhely a karzaton 3 kor. földszinti állóhely 1 K. 20 fill. diákjegy 80 fill. Jegyek előre válthatók Alt és Böhm urak üzletében.

— **A zalaszentgróthi főszolgabiróli állás.** A Botka Ferenc bünytávai megüresedett zalaszentgróthi járási főszolgabiró i állásnak betöltése tárgyában a járás bizottsági tagjai Zala-

Kemenykötésben 2 korona vászonkötésben 3 korona, bőrkötésben 4 korona 40 fill. — Kapható:

Kincses Kalendárium 1901. évre. ✖ FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében ✖

Nagy-Kanizsán.

Szent-Gróthon értekezletre jöttek egybe, amelyen az üresedésbe jött főszolgabirói állásra Malatinszky Lajos novai főszolgabirót jelelték ki egyhangulag. E határozatukról avármegyei törvényhatósági bizottsági tagokat a következő levélben értesitették s kérték ki támogatásukat: „Igen tisztelt bizottsági tag ur! Az üresedésben lévő járási főszolgabirói állás betöltése érdemében a járás bizottság tagjai a mai értekezleten egyhangulag elhatározták, hogy ezen állásra Malatinszky Lajos jelenleg novai főszolgabirót jelölik és hogy ezen határozat az összes megyei bizottsági tag uraknak azon kéréssel küldetik meg, hogy a járás ezen óhaját nevezett főszolgabiró ur megválasztása által előmozditani sziveskedjenek. Zala-Szent-Gróth, 1900. évi november hó 19. Kolier Ignác elnök, ...nyos Kálmán jegyző, Malatinszky Ferenc, Illés Rafael, Szabó Károly, Botfy Péter, gróf Battyány Ernő, gróf Battyány József, Berényi Jenő, Kovács István, Bezeredy László, Fülöp Zsigmond, Forster Ferenc, Zathurecky Márton."

— **Tüz**. Kedden este 8 óra tájban Kasztl Testvérek nürinbergi és diszműáru kereskedése, mely a városházában, van elégett. A tüz az üzlet udvar felöli kézi raktárában keletkezett és itt is tette a legnagyobb rombolást. A tüz keletkezésének okát is könnyü volt megállapitani. A szomszédos üzlethelyiség kályhacsöve a Kasztl Testvérek üzletén, — közvetlen érintkezésben a könnyen gyulékony állványnyal — van átvezetve. Ezen kályhacsőtől fogott tüzet az állvány. Esti 8 óra tájban a járókelők észrevették, hogy a zárt üzlethelyiség ajtain és ablakain at füst tódul ki. A rendőrség telefon utján értesitette a tüzoltóságot, mely a védekezést az udvar felől kezdte meg. A tüzoltóság munkájában tevékenyen közremüködött Unger Ulmann Elek. Ugy 9 óra tájban a tüz eloltottnak volt tekinthető, de a gazdagon felszerelt szép üzlet tönkre volt téve, mert amit a lángok el nem pusztitottak, az a füst és viz által vált értéktelenné. A kár 60.000 koronára tehető. Az áruk az Első magyar ált. biztositó társaságnál voltak biztositva. — Nem hagyhatjuk emlités nélkül a katonai kirendeltség magatartását, melyet ez alkalommal tanusitott. Minden közlegény jogositva érezte magát bárkivel szemben per te megszólitást használni. A káplár „ur" az már az Ur Istent sem hagyta békével, hát még az embereket; sértő szavak kiséretében lökdöste azokat, a kiknek egy része előbb a tüzoltásban is résztvett. A rendőrség mindenkit beeresztett a városház udvarába, de később a katonaság önkényének lett a publikum kiszolgáltatva. A katonaság az élet és vagyonbiztonság megvédésére lesz kirendelve és nem ismerjük el azon jogát, hogy békés polgárokat sértegessenek; a szurony elől természetesen ki kell térni mindenkinek.

— **Állandó választmányi gyülés**. A fennálló szabályrendelet értelmében a folyó 1900. évi december hó 10-én tartandó törvényhatósági bizottsági közgyülésen felveendő ügyek közgyülési tárgyalásának előkészitése végett az állandó választmány ülése folyó 1900. évi dec. hó 3-án d. e. fél 10 órakor a megyeház gyülestermében fog megtartatni.

— **Postai gyüjtőhely**. Nagy Kanizsán a Takarékpénztar-utca és Fő-utca torkolatánál Gerstner Adolf kis tőzsdés kezelése mellett Nagy-Kanizsa gy. 1. elnevezéssel 1900. évi december hó 1-én postai gyüjtőhely fog megnyilni, mely bárhova szóló dijköteles ajánlott levelek, belföldre, Ausztriába, Bosznia Herczegovinába és Németországba szóló, legfeljebb 400 korona értékü közönséges csomagok felvételével fog foglalkozni.

Közönséges magán és hivatalos levelezéseket, továbbá hivatalos (portomentes) ajánlott leveleket és csomagokat a gyüjtőhelynek felvenni nem szabad.

A gyüjtőhely hétköznapokon d. e. 8—12 és d. u 2—6, vasárnapokon s a hétköznapra eső ünnepnapokon d. e. 9—10 közt áll a közönség rendelkezésére.

— **Vándor-tanitás**. November 25-ikén (vasárnap) tartotta meg Pesti Lajos, nagyrécsei főtanitó első vándor-tanitását Csapi községben, a fatenyésztésről. Habár egész nap szakadt az eső, a közeli községekből is sokan elmentek az előadás meghallgatására. Az érdekes és vonzó előadást nagy figyelemmel hallgatta végig az érdeklődő polgárság s végeztével hálásan még is köszöntek azt. — A második vándor-tanitás december 23-ikán lesz.

— **Filloxerás szőlők**. Zalavármegye Karmacs és Nemes-Bükk községek szőleiben a phylloxera jelenléte megállapittatván, nevezett községek határa a földmivelési miniszter 76823/900. sz. rendeletével zár alá helyeztetett.

— **Gépészeti tanfolyam**. A lokomobil- és cséplőgépkezelők tanfolyáma az állami felső ipariskolában (Budapest, VIII.-ker. Népszinház utca 8 sz. a.) jövő évi január hó 2-án nyilik meg s april hó 18-ig tart. Gőzmozdonyok (lokomobilok) is a cséplőgépek szerkezete és kezelése fog taníttatni.

Tanulókul felvétetnek a 18 életévöket betöltött irni és olvasni tudó önálló lakatosok, kovácsok s a különböző gépgyárak több munkásai, továbbá gazdatisztek, birtokosok, géptulajdonosok. A belépők erkölcsi bizonyitványt tartoznak előmutatni, a nem önálló munkások ezen kivül ha munkában állanak, a munkaadótól kiállitandó munka-bizonyitványt, ha nem állanak munkában, munkakönyvüket tartoznak benyujtani.

A tandij 16 korona, a mit a beiratkozás alkalmával kell lefizetni.

A beiratások f. évi december hó 15-ik napjától 21-ik napjáig tartatnak az intézet helyiségében.

Vidékiek a tandij beküldése mellett levélben is beiratkozhatnak. A vidékről jövő tanulóknak január 2-ik napján kell személyesen megjelenniök az intézetben.

— **Állategészségügy**. Zala vármegye területén nov. 21-éig a következő állatbetegségek uralkodtak: Lépfene: zalaegerszegi j. Boldogfa 1 u., Nemes-Apáti 8 u. Sertésorbáncz: tapolczai j. Akali 1 u. Sertésvész: alsólendvai j. Alsó-Lendva 9 u., Rédics 13 u. kanizsai j. Homok-Komárom 1 u., Sormás 12 u., Szepetnek 4 u., letenyei j. Letenye 1 u., Szécs-Sziget 1 u., novai j. Páiszeg 6 u., Tarnok-Oroklán 7 u., pacsai j. Igrice 27 u., sümegi j. Gógánfa 5., Nyirad 9 u., tapolczai j. Balaton-Füred 9 u., Mind-szent-Kálla-Kis-Fiud 10 u., zalaegerszegi j. Bak 13 u., zalaszentgróti j. Pákod 1 u., Vegéd 7 u.

— **Fontos a hölgyeknek**. Az ujonnan szabadalmazott fagyapot egészségi havikötök szabadalmazott vagyapotból varrás nélkül való csövekben. Fertőtlenitve! A legnagyobb felszivó képességgel. Klinikusoktól nagyon ajánlva. 2 kötég fagyapotkötőnek, mely 1 félévre elég, szabadalmazott kényelmes övvel együtt ára 2 frt. 50 kr. discret szállitás Silberstein higienikus szer intézet hölgyosztálya által Bécsben (IX. Rossauer ände 35 a.) s pénzelőleges beküldése után vagy utánvétellel.

386—8

Szerkesztői üzenet.

— **Deák szinigazgató Zombor**. Nincs mit rektifikálnunk. Nagyon csalódik, ha azt hiszi, hogy mi „Önt, illetve társulatának férfi- gardáját Dobó szinigazgató érdekében hurcoltuk meg." Ön ugy látszik, hogy nagyon hamar feled, legalább erre vall levelének következő passzusa: „A közönség nagyon meg volt elégedve társulatommal." Nos hát közöljük az utolsó előadásokról hozott kritikáink kivonatát: Május hó 22-én ezt irtuk: „....Partnere Gyártás — a művésznő játékának hatása alatt elég elfogadható Fernandó volt; Dulich (Enriquette) dicséretes törekvést tanusitott: midőn még Vadászt (Don Justo) méltatjuk a felemlitésre, a többi szereplőre boritsuk a feledés jótékony leplét." — Május hó 27-én ezeket irtuk:

„......Igaz, hogy a bucsu előadások fényét nem Deák Péter szintársulatának köszönhettük stb." — Tovább pedig ezeket irtuk:

Mindkét előadás összes szereplőit — az egyedüli Vadász Lajost kivéve egy kaláp alá vonhatjuk. Egyik ép olyan botrányosan nem tudta a szerepét, mint a másik és ezen szerep nemtudás annyira bántotta a művésznőt, hogy Echegaray drámájának negyedik felvonásából csak a végjelenetet adta, hogy mennél előbb kiszabaduljon azon kinos helyzetből, mélyet környezetének tudatlansága teremtett.

Deák Péter szinigazgató a viszontlátás reményében vett városunktól bucsut. Az esetre, ha reménye teljesül, mi azon reményt tápláljuk, hogy főleg a férfi személyzet tekintetében más gárdával fog berukkolni, mert ez igazán sok volt a — rosszból.

Laptársunk, a Zalai Közlöny birálatait pedig Önre való tekintetből és kiméletből nem közöljük. — Ezeket is nem védekezésből, hanem azért emlitjük fel, hogy lássa, miszerint minket nem a Dobó iránti jóindulat, hanem a multban szerzett szomoru tapasztalatok vezettek azon közlemény megirására, melynek rektifikációját szeretné olvasni, mire azonban az Ön levele legkevésbbé sem ösztönöz bennünket.

Közgazdaság.

Szőlőink rekonstrukciója.

Lázas munka folyik országszerte a filloxera által elpusztitott szőlők felujitására. Ma még nem, de idestova ugyanakkora szőlő területe lesz az országnak, mint volt a filloxera pusztitása előtt, s mikor majd csak arra kell vigyáznunk, hogy egy második filloxera invázió az óriási befektetést és munkát ne tegye ismét tönkre. Annak, hogy az ország szőlő területét a filloxera ilyen hamarosan tönkre tette, legfőbb oka az, hogy szőlőink borzasztóan el voltak hanyagolva, a talaj ki volt zsarolva, a szőlőnek fája és gyökérzete silány s igy természetes, hogy a filloxera könyeden elpusztitotta. Hogy nem minden szőlővel bánt el ilyen könnyedén, annak a napokban láttam igen szép példáját Erdélyben egy középbirtokos 7 holdas szőlőjében. Ez a szőlő dacára annak, hogy a folytatását képező községi szőlőkben évek óta pusztit a filloxera, filloxera mentes, gyönyörüen fejlődött s hüvelyknyi vastag fát növeszt. Pedig a tulajdonos csupán dus trágyázás, s igen intensiv müveléssel védekezik, annyi év óta már a legszebb eredménnyel. A szőlő trágyázása s megfelelő mivelése tehát nemcsak nagy és egyforma termésekét biztosit, de a filloxera pusztitásának is gátat vett, s ha teljes és biztos védelmül talán nem is szolgál, de arról biztositja a tulajdonost, hogy szőlője hosszasan fog ellentállani s igy megvédheti azt átoltás vagy más módon, a nélkül, hogy e kiadásokat jelentékenyebben megérezné, mert a folyton termő szőlő jövedelmének csak egy részét kell a felujjitás illetve oltásra forditani.

Kétséget sem szenved tehát, hogy szőlőnktől nagy terméseket csak ugy remélhetünk, ha kellő mely mivelés illetve kapálás mellett elegendő mennyiségü trágyával is ellátjuk azt. Három évenkint 300 méter mázsa az a minimális mennyiségü istálótrágya kat. holdanként, a melyet a szőlő igényel, de még ezen mennyiségü trágya mellett sem adhatja állandóan a legnagyobb termést. Ezen trágya mennyiséggel évente 25 kg. fosztorsavat, 60 kg. kálit és 50 kg. nitrogent juttatunk a talajba. S tényleg a szőlő nem von el a talajból évente 25 kg-nál több fosztort, mégis czélszerübbnek bizonyult jóval többet adni, mert minél hamarabb felvette a töke a neki szükséges fosztorsav mennyiséget, annál hamarabb képes lesz a neki szükséges káli- és nitrogén mennyiséget is felvenni, illetőleg értékesiteni; annál hamarabb fejlődik tehát, annál biztosabban érlel a fája és hoz termést, ezékből tehát évente 40—50 kgm. szupertoszátot kell az istállótrágyázás dacára is kat. holdanként adni. A káli mennyiség sem elegendő, a melyet az istállótrágyában adunk, s szükséges azt még mintegy 40 kg. kálival pótolni. A kellő időbeni szőlő érés s a must magas cukor tartalma csak akkor érhető el, ha káliban nincsen hiány. A szőlő még akkor is meghálálja a kálit, ha a talaj elemzés esetleg nem mutat fel káli hiányt, 100 kgm. 40%-os kálisó ennél fogva normalis adagnak tekinthető. Az istálótrágyának azonban nitrogén tartalma sem elegendő s különösen ha ez silány minőségü, a szőlő fája nem fog elég erőteljesen fejlődni. Az istálló trágyán kivül kat. holdanként 40—60 kgm. chilisalétromot szükséges a szőlő.

Ilyeten módon kell a szőlőt okszerüen trágyázni, de nem szabad feledni, hogy bár ez felette fontos de mégsem egyedüli tényező a szőlő karbantartására. A helyes metszés még, a talaj kellő megmunkálása, a szőlő fajta specifikus termékenysége szintén tekintetbe veendők, a melyek ugyancsak közremüködnek a szőlő jövedelmezőségere.

IRODALOM.

— VILÁGHIRÜ MUNKA MAGYAR NYELVEN. Brehm Alfrédnek az állatvilág ritka tehetségü megfigyelőjének és kiváló zoológiai irónak „Tierleben" cimü tiz kötetes munkája legközelebb magyar nyelvü kiadást ér. A világhirü mü, mely gyors egymásutánban angol, francia és olasz átdolgozásban látott napvilágot, a *Légrády* testvérek kiadásában, az eredetivel azonos terjedelemben s ugyanolyan díszes kiálli-

tásban fog megjelenni. A kiadó cég a münek átütő erére egyik legjobb szakerőnket, Mehely Lajos tanárt az akadémikust nyerte meg s a hazai olvasó közönség bizonyára örömmel vesz tudomást a nagy nemzeti vállalkozásról.

— A HONI IPAR, ez a Lord Albert és Sugár Ottó szerkesztésében me jelenő tartalmas, műizlessel kiállitott lap, valóságos hiányt pótol az iparosok és kereskedők körében. Különösen figyelmet érdemel az a körülmény, hogy a Honi Ipar tulzástól menten küzd a magyar ipar fejlesztése, a magyar kereskedelmi tisztesség emelése érdekében.

E mellett a lap mindig aktuális, minden sorban eredeti marad és a napi kérdéseket a legnagyobb szakszerűséggel és egyszersmind a legvonzóbban tárgyalja. Pénzügyi, textil, szabadalmi és jogi rovatai teljesen tájékoztatják az olvasó közönséget az e szakba vágó kérdésekről, a mi természetes is, ha figyelembe veszük, hogy e rovatok élén elismert szakemberek állanak, mint Bánfi Oszkár, Zerkovitz Emil, Lazár Albert és dr. Aszódi Adolf. A gyári hirek és a cégbejegyzések rovata érdekes képét nyujtja hazánk ipari és kereskelmi fejlődésének. Az ok 15-en megjelent szám vezércikke a párisi kiállitásból eredő deficitünkről szól. Kunz Ferenc a régi tisztes kereskedelmi világ egyik érdemes tagja a keresztény ruha-szövetkezet dolgait világitja meg, az állami szallitók versenyével és a magyar kertyüipar valóságos helyzetével kiváló iparosok fog alkoznak. Deutsch F. Károly a hazai detailkereskedelem védelmét sürgeti, a kereskedők adminisztrativ zaklatása ellen közeletünk egy jeles, és névtelenség burkolódó tagja kel ki. A szám többi közleményei is neveimet érdemlők és indokolják azt a szeretetet, a melyel az iparosok és kere kedők a „Honi Ipar" iránt viseltetnek. A lap szerkesztősége és kiadóhivatala Budapesten, a Royal szállóban van. Mutatványszámokat kivánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

— **Négykoronás Petőfi disz-kiadás.** Ha Petőfi halhatatlan költeményei, a maguk becsen és szépségen kivül meg köszönhetik valakinek hogy a nép legszélesebb rétegeibe, a társadalom minden osztályába megtalálták utjokat, ugy ez bizonyára az Athenaeum; ez a nagy irodalmi intézet, mely é. tizedek óta a legkülönfélébb Petőfi-kiadásokkal törekedik a legnagyobb magyar lirikus kultuszát növelni. Csak nem rég volt alkalmunk 20 filleres Petőfi-kiadásának rendkivüli fontosságát méltatni, mely, ugy szólván, lerombolta azt a gátat mely Petőfi munkái és a szó legszorosabb értelmében vet szegénység közé emelkedett és ime most ujra olyan kötet fekszik előttünk, mely jelentőség dolgában vetélkedik a 20-filleres Petőfi füzetecskékkel. Mert mig ezek csak azt tették lehetővé, hogy mindenki, bár egyszerü mezben, de megis megszerezhesse Petőfit, az uj kiadás célja az, hogy mindenki, még a kevésbbé tehetős is, fényes diszben gyönyörködhessek a szabadság és szerelem dalnokának költeményeiben. Mert ez a négykoronás kiadás, minden olcsósága mellett is, olyan diszmunka, mely a legfényesebb könyvtárban is megállja helyét. Külső megjelenésében, aranynyomásu, allegó kus képpel diszitett piros vászonkötésben rendkivül kedves és izléses. Belső kiállitása pedig méltóan versenyez külső diszével. Papirosa finom, nyomása tet-zetős, a szemnek kellemes és illusztrációi régebbi és ujabbi mesterek remekművei. Ime a legszebb és legolcsóbb magyar ajándékkönyv, melynél érdékesebbel és méltóbbal senki sem lepheti meg azokat, kikaek örömet akar szerezni.

— **A tüdővész kézikönyve.** Az öldöklő rém, a tuberculozis, melyről nap nap átán konferenciázunk tudós ergquettek, nagynevű orvosok, — melyről a külföldi és hazai sajtó folyvást és folyton cikkezik rámutatva az emberiség e legborzalmasabb ellenségére, mely százezreket dönt sirba — az emberi ész minden erőfeszitése ellenére nemcsak hogy nem tágit veszedelmes mivoltából, de még folyton és folyvást e melkedőben van. Keresik az ellenmérget a bacillus öldöklése ellen, röpiratok jelennek meg, sanatóriumokat alapitanak, és mégis mindeddig a valóságban nagyon keves történt arra nézve, hogy a nép, maga a szenvedő emberiség alaposan megismerkedjék azon fegyverekkel, melyekkel legsikeresebben védekezhetik a leghatalmasabb ellenség ellen. Annál nagyobb örömmel üdvözöljük azt a praktikus, hasznos utmutatót, melyet dr. Tatay László nagykikindai v. rosi orvos sok eszendei gyakorlatának és rendkivüt kitartó megfigyelések eredményeképp „A tüdővész kézikönyve" cim alatt kiadott. — A tüdővész kézikönyve könnyed előadásban, népies, könnyü s a laikus által is teljesen megérthető nyelven ad megbecsülhetetlen utmutatást mindazoknak kik a tüdővész ellen óvszert vagy gyógyulást keresnek. A kézikönyv ára 1 korona. Megrendelhető a szerzőnél, Dr. Tatay László orvosnál, Nagy-Kikindán.

Hirdetések:

Szerencsés férj.

Wiedeman trieszti linoleum-gyáros öröme és szerencséje jogos feltünést keltett. Neje oly sulyos beteg volt, hogy felgyógyulásán kétségbeesett és levele megérdemli, hogy egész terjedelmében visszadassék.

Ez a legszebb dicséretet tartalmazza, amelyet a Pink-labdacsoknak, ezen hatásában oly elismeresreméltó gyógyszernek, amely már sok beteget meggyógyitott, ajándékozni lehet.

»A Pink-labdacsok hatása, irja, kitünő volt és én köszönettel tartozom önnek. Ezen szernek nőm egészségére annál csodalatosabb hatása volt, mint más szereknek, mert ezek teljesen hatástalanok voltak. Első gyermekágya után oly gyenge volt, hogy már menni sem tudott, a lábai nem akartak többé hordani, ugy hogy a legcsekélyebb mozgásnál térdre esett. Nem volt sem étvágya, sem álma és folyton betegnek érezte magát. A vérszegénység végre elérte legmagasabb fokát s én minden reményemet elvesztém a megmentésre. Az egész betegség erős vérvesztésből keletkezett. Mióta azonban a Pink-labdacsokat használt, jelentékeny javulás állott be, mindjárt jobban lett és fris-sebbnek érezte magát étvágyával az ereje is visszatért, jobban alszik és üde arcszin lépett előbbi halványsága helyébe. Azonkivül, határ azelőtt rendkivüli ideges volt, most csendes és vidám lett. Ezen gyógymód hatása meglepő, tehát folytatja is azt.«

A vérszegénység a vér elszegényedéséből származik, amelynek ujbóli helyreállitása és az idegek erősitése a Pink-labdacsok segélyével gyógyittatik. Ezen, a vérnek rossz állapotából származó betegségek, mint, sápkór, neurasthenia, rheuma, gyomorbaj és altesti bantalmak, valamint általános gyengeség a Pink-labdacsok alkalmazása által a leghatásosabb módon legyőzetnek. Kaphatók minden gyógyszertárban, valamint Ausztria-Magyarország főraktárban: Török József gyógyszertárában Budapesten, Király-utca 12, dobozonként 1 frt 75 áron, vagy 6 dobozonkint 9 forintért.

2107. 1900. végrh. szám. 385—1

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbiróságnak 1900. évi V. 1097. 1. szamu végzése következtében dr. Róthschild Samu nkanizsai ügyvéd által képviselt Berger Adolf nkanizsai lakos javára Perkó István obornaki lakós ellen 1050 kor. s jár. erejéig 1900. évi október hó 27-én foganatositott kielégitési végrehajtás utjan lefoglalt és 1450 koronara becsült 1 gőzmozdonynak fele, 1 cséplőgépnek fele, 1 vető gépnek fele és 1 bacher rostának fele stb-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir járásbiróság 1900. évi V. 1079. 2. szamu végzése folytán 200 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi okt. hó 1 napjától járó 6% kamatai váltó dij és eddig összesen 92 kor. fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig Obornakon a helyszinen leendő eszközlésére

1900. évi december hó 4 napjának d. u. 3 órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsaron alul is elfognak adatni.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1900. évi nov. 19-én

MAXIMOVITS GYÖRGY
kir. birósági végrehajtó.

Ujdonság!

Háztartásban nélkülözhetetlen.
Hölgyeknek uj találmány!
A kor legujabb találmánya a

Sim plex mühimző-készülék

mely minden államban szabadalmazva lett. Minden csak ládi varrógép ezen készülék segélyével egy másodperces letelte után a tolónár kicserélése által kifogástalanul működő himző mütömő-géppé átalakithető. A legszebb fényüzési himzések és mütömő munkák készithetők ezen készülék segélyével gyorsabban, könnyebben és szebben mint kézzel.

Ingyen oktatás a saját himző-iskolában:

ára bámulatos olcsó, csak 7 kor., mely árban a készüléken kivül egy keret, minta bakozdott himzéssel (talcakendő és egy használati utasitás mely dobozban van, foglaltatik.—Kapható az Osztr Magyar Monarchia minden jobb varrógépüzletében, valámint a készitőnél:

LÖWINGER JÓZSEF
varrógép gyári raktára
Budapesten, VII., Erzsébet-körut 19.

Ugyanitt Singer varrógépek jutányos áron kaphatók.

Csak a fenti védjegyre valód

A készülék leirása ingyen és bérmentve.
Képviselők mindenütt keresztetnek.

Hirdetések

felvétetnek e lap kiadóhivatalában

NAGYKANIZSAN

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készit **mindennemü könyvkötő-munkát** A FŰZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG:

valamint

Passepartout emlék-albumokat diszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitelig

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, ugy minden e szakba vágó munkát

Nagy karácsonyi és ujévi selyemáru-eladás

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

lyoni és párisi selyemkelme-különlegességek áruházában.

BUDAPEST, IV. kerület, Bécsi-utca 4. szám

Kezdődik november 15-én és tart december végéig 316—4

A többek között a következő áruk kerülnek eladásra u. m.

Liberty merveilleux tiszta selyem több mint 150 szinárnyalat mét. **78** kr.
Mosóbársonyok, méterje . . . . . **75** kr. és feljebb
Lyoni foulard japon és chinai selyem, méterje . . . **58** kr. és feljebb
Mosóselyem, valódi mosható, 80 cm. széles méterje . **95** kr. és feljebb
Tekfiettás, csíkos és kockás, garant. tiszta selyem. mét. **98** kr.
Fete mintázott selyem, garant. tiszta selyem. mét. . **85** kr. és feljebb

Szives figyelmébe ajánljuk maradék-osztályunkat, hol bluzok egész toilettek és juponokra alkalmas maradékok rendkivül olcsó áron kaphatók. — A fönti szabott árak november 15 tól december végéig érvényesek. — Cégünknél a „ulbecslés teljesen ki van zárva, mivel az árak minden egyes cikken számokban láthatók.

Vidékre mintákkal kivánatra készséggel szolgálunk.

Egy doboz ára
1 forint 20 krajcár

Utánvétel vagy az összeg előleges beküldése mellett.

KLYTHIA a bőr ápolására

szépitésére és finomitására **PUDER**

Legtökelőbb öltözéki, bál és társalgó Puder.

Fehér, rózsaszin és sárga.

vegyileg analizált és ajánlva **Dr. Pohl J. J.** cs. kir. tanár által **Bécsben**

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udv. toilette-szappan és **illatszergyár** Bécs.

Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 3.

Kapható a legtöbb illatszer-, gyógyszerkereskedésben és gyógyszertárban. NAGY-KANIZSAN: Alt és Böhm Keleti M. Mór és Kreine Gyula cégeknél.

Kriegl József doctor
valódi angol

Tanochinin pomadéja

1. a korán hajhullást megakadályozza, valamint a hajak és szakáll ősülését és elősegíti azok növését.

2.

Before. After.

Egy tégely ára bérmentve és költségmentesen a pénz előleges beküldése mellett.

3 korona.

Chief Office 48., Brixton-Road. London S. W.

Az utálvány cimzendő:

Thierry A. gyógyszerész balsam gyára.

Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Nagybani vevőknek tetemes engedmény.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, **PROMONTOR.**

Mindenütt kapható.

Vezérügynökség: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest—Bécs.

10 koronáért Genfi arany Plaqué remontoir óra

az egyszerű galvánizált karácsonyarany-val erősített díszes, amelyet minden egy 100 K becsű fényleg azonban ingyen fedéllel, vékonyt, tartósság és pontosjárásra nézve évi kezességgel, csak 10 K az ára. Arany-ymlvel, rh. gyűrűvel, 3 fedéllel 14 K. Valódi ezüst remontoir 15 kőre, 3 nehéz díszes vésett fedéllel, elismert igazi ára, kétszeres ezüst 16 K, hölgyeknek 14 K. Nikelüres legjobb kézimunkás 7 K 50 f. Divatos díszes elegáns arany Plaqué-láncz arak és bőrgyűrűk rendre 4 K.

14 karát. arany-gyűrűk 2 K

hölgyeknek és uraknak val. ezüstöt erősítve. Mind gyönyörű divat. jelvényt Hon. évi tartósságért kezesség. Gyönyör csillogó művészies gyémántokk. [illegible] kőrekkel 2 K erősebb ingyérték 2 95 K (Papír szemmel kezek)

Érdekes újdonság.

Hangverseny-Piston-Accordeon

nagy feltűnést kelt, szilárd szerkezete és gyártása, valam. olcsó ára miatt, mivel kota lamcsa nélkül mindenki eljátszhatja a legszebb tánczenét, indulókat, melódiákat. A hangszernek 28 hangja van erősen hangzó kivitelben 5 K. Kép díjmentesen ingyen kapható.

Runczbakin M., Bécs, IX., Berggasse 3.

Nagy-Kanizsa, 1900. októbér havában.

Értesítés.

Az őszi és téli idényre

raktáromat a legdivatosabb finom

bel- és külföldi kelmékkel

dusan felszereltem 318—10

Azután megérkezésemel azon meggyőződésre jöttem, hogy raktáram tul nagy, igy elhatároztam magam

a legkisebb haszonra megrendeléseket elfogadni.

Jó, szép és izléses munkáról biztositom a t. é. közönséget. Minel tömegesebb becses megrendelést kérve maradtam a t. é. közönség iránt teljes tisztelettel:

KAUFMANN MÓR férfiszabó

ELEK féle ház.)

Gyors, pontos és szolid kiszolgálás

Készlet bármit pénzért és kötve rabat

Ideál

a legszebb és legjobb levélpapir díszes dobozban

mindenféle alakban

a legszebb és legjobb Carte de Correspondence díszes dobozban.

kapható

FISCHEL FÜLÖP könyv és papirkereskedésében Nagy-Kanizsán

Nyomatott Fischel Fülöp láptu ajdonosnál Nagy-Kanizsán 1900.